

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

76'ncı Birleşim 20 Nisan 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	588
II.- GELEN KÂĞITLAR	592
III.- YOKLAMALAR	658, 659, 672, 686, 725
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	595
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>595:598</i>
1.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Denizli ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	595:596
2.- Kayseri Milletvekili Hülya Nergis'in, Kayseri ve Erciyes yöresine ilişkin gündem dışı konuşması	596:597
3.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, Van çevre yolunun yapılmamasına ilişkin gündem dışı konuşması	597:598

V.- AÇIKLAMALAR

598, 610, 633, 645, 723

- 1.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay ilinde Suriye'deki savaş nedeniyle ekonomik, sosyal ve kültürel anlamda büyük sıkıntılar yaşandığına ve savaşın etkilediği iller için bir teşvik düzenlemesi yapılıp yapılmayacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 598
- 2.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığının ürkütücü boyutlara ulaştığına ve Hükûmetin önleyici ve koruyucu tedbirleri bir an evvel hayata geçirmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 599
- 3.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir'in Karesi ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması 599
- 4.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'i Hopa ve Karadeniz'e bağlayan Cankurtaran Tüneli inşaatının bir an önce bitirilmesi için gerekenin yapılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması 599:600
- 5.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, muhtarların özellikle kırsalda bekçi uygulamasının tekrar yürürlüğe konulmasını talep ettiklerine ve arazisinin kenarına ev yapmış insanların elektrik ve su aboneliği olamamaları konusuna çözüm bulunması gerektiğine ilişkin açıklaması 600
- 6.- Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç'in, 22/4/2016 tarihinde açılacak Antalya EXPO'ya katılımın yüksek olduğuna ve emeği geçenlere teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 600
- 7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de üreticilerin ve esnafın mağduriyetini giderecek önlemler alınması gerektiğine ilişkin açıklaması 600:601
- 8.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, 17 Nisan köy enstitülerinin kuruluşunun 76'ncı yıl dönümüne ve AK PARTİ Nilüfer İlçe Başkanının müstehcenlik ve dinî değerlere saygısızlık beyanıyla Nilüfer'de bulunan Adem ile Havva'nın temsili heykelini gündeme getirmesine ilişkin açıklaması 601
- 9.- Sivas Milletvekili Ali Akyıldız'ın, Sivas'ın Divriği, Zara ve İmranlı ilçelerini kapsayan bir bölgede Suriye'den gelen göçmenler için bir kamp kurulacağı söylentilerinin doğru olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 601
- 10.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara'nın, işsiz kalan turizm işçilerinin İŞKUR'a başvurduklarında bütün haklarını kaybettiklerine ve bu konunun çözülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 602
- 11.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, Karaburun Yarımadası'nda mahkemenin durdurma kararına rağmen RES'lerin taşınma ve montajı için doğa ve ağaç katliamının devam ettiğine ilişkin açıklaması 602

- 12.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, "caretta caretta"lara yaşam şansı bırakmayan çevresel sorunlara çözüm bulmak için yetkililerinin herhangi bir çalışma yapmayı düşünüp düşünmediklerini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 602
- 13.- Konya Milletvekili Ahmet Sorgun'un, 20 Nisan Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun kabul edilmesinin 92'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 602
- 14.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Denizli'de çift tedrisata dayalı eğitim yapılan kaç okul olduğunu ve Denizli'ye yeni ilköğretim, mesleki ve teknik okulların açılması için bir çalışma olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 603
- 15.- Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın, mülteci kamplarının turizm merkezlerine kurulmasının turizmi ve o bölgenin ekonomisini olumsuz yönde etkilediğine ilişkin açıklaması 603
- 16.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Çarşema Sor Bayramı'nı kutladığına ve toplumsal yaşamın her alanında yaşanan utanç verici baskı ve sansür anlayışının üniversitelere de taşındığına ve bu anlayışı kabul etmediklerine ilişkin açıklaması 603:604
- 17.- Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın, Bolu Valiliği tarafından Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesinin adının TOBB Kız Meslek Lisesi olarak değiştirilmesine ilişkin açıklaması 604
- 18.- Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun, Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 610:611
- 19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa'da yapılan fen lisesinin imam-hatip yapılmaya çalışıldığına ve Bolu'daki Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi ile İnönü Stadi'nin isim değişikliği konularının takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması 611
- 20.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, AK PARTİ Grubunun, HDP grup önerisine olumlu oy vermesini beklediklerine ve bu durumda meselenin siyasetüstü ele alınmış olacağına ilişkin açıklaması 633
- 21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, AK PARTİ Grubunun, HDP grup önerisine olumlu oy vermesini beklediklerine ve bu durumda meselenin siyasetüstü ele alınmış olacağına ilişkin açıklaması 633:634
- 22.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye Cumhuriyeti'ne vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkesin Türk olduğuna, millet tanımının etnisiteyle yapılamayacağına ilişkin açıklaması 645
- 23.- Millî Savunma Bakanı İsmet Yılmaz'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 723

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**605***A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ*

605:610

1.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 milletvekilinin, aile hekimlerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/166)

605:606

2.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 milletvekilinin, Suriyeli sığınmacıların oluşturdukları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/167)

606:608

3.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 milletvekilinin, FATİH Projesi ile bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenlerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/168)

608:610

VII.- ÖNERİLER**612, 621, 634, 647, 658,****659***A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ*

612:620, 621:632, 634:642,

647:650, 658, 659

1.- MHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve arkadaşları tarafından, ülkemizdeki intihar girişimlerinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 2/3/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

612:620, 621:623

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, taşeron işçilerin sorunlarının tüm boyutlarıyla araştırılması ve bu sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla 20/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

623:632, 634

3.- CHP Grubunun, Yalova Milletvekili Muharrem İnce ve arkadaşları tarafından, ülkemizde yaşanan terör olaylarının bütün yönleriyle araştırılması amacıyla 19/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

634:642, 647:650,

658, 659

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

621, 642, 646, 650, 714

- 1.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç'in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 621
- 2.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 642:643
- 3.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 643:644
- 4.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay ile Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmaları sırasında şahsına sataşmaları nedeniyle konuşması 644
- 5.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 646:647
- 6.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 647
- 7.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 650:652
- 8.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 652
- 9.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 653:654
- 10.- Van Milletvekili Beşir Atalay'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 654:655
- 11.- İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu'nun, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 655:656
- 12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 656

- 13.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 657
- 14.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan'ın 278 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 9'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 714:715
- 15.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 715:716
- 16.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 716:717
- 17.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması 717:718
- 18.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması 718:719
- 19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, tekraren, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 719:722

IX.- KANUN TASARISI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

660, 672, 678, 687, 724,
726, 743

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

660:672, 672:675,
678:686, 687:714,
724:725, 726:742,
743:755

- 1.- Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınıraşan Veri Akışına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/692) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 279) 660:672, 672:673, 743:755
- 2.- Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı (1/695) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 278) 673:675, 678:686,
687:714, 724:725,
726:742
- 3.- Velayet Sorumluluğu ve Çocukların Korunması Hakkında Tedbirler Yönünden Yetki, Uygulanacak Hukuk, Tanıma, Tenfiz ve İşbirliğine Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/697) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 280) 742

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

675

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın 278 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yapılan oylama işlemi sırasındaki tutumu hakkında 675:678

XI.- OYLAMALAR

743

1.- (S. Sayısı: 279) Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınıraşan Veri Akışına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması

743:755

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

756

1.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'da Bakanlığa bağlı kurumların engelli vatandaşlar için ulaşılabilirliğine ve engelli vatandaşların istihdamına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/2433)

756:758

2.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2011-2016 yılları arasında Bakanlık ve bağlı kuruluşlarca gerçekleştirilen tanıtım harcamalarına,

Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara,

Bakanlık tarafından kiralanan araçlara,

2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına,

İlişkin soruları ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/2574), (7/2778), (7/2782), (7/2784)

759:764

3.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/2777)

765:767

4.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/2779)

768:769

5.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/2780)

770:772

6.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, spor kulüplerine verilen cezalara ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/2783)

773:775

7.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, son beş yıl içinde Diyarbakır'da gerçekleşen ithalat ve ihracat verilerine ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3575)

776:778

8.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, İran'dan getirilen üzümlerin ülkemizde paketlenerek Avrupa ülkelerine ihraç edildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3576)

779:781

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2002-2016 yılları arasında Niğde'de sanayi ve hizmet sektörlerinde çalışanların sayılarına ilişkin sorusu ve Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/3600)

782:784

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak on iki oturum yaptı.

Antalya Milletvekili Mehmet Günal, Turizm Haftası ve turizm sektörünün sorunlarına,

Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak, köy enstitülerine,

Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz, Kırklareli'ne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt, kuraklık nedeniyle Konya'nın Ereğli ilçesinde üreticilerin ciddi bir sıkıntı içinde olduğuna ve Meclisin kuruluş günü resepsiyonunun ertelenmesini üzüntüyle karşıladığına,

İstanbul Milletvekili Didem Engin, İstanbul'un Beyoğlu ilçesine bağlı mahallelerdeki ulaşım sorununa,

Hatay Milletvekili Birol Ertem, Hatay ilinde köylülerin uzun süredir üzerinde yaşamakta oldukları Millî Emlak Müdürlüğüne ait arazilerin tapularını alabilmeleri için gerekli işlemlerin bir an önce yapılmasını dilediğine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Öz, Çanakkale'de AKP Gençlik Kolları Başkan Yardımcısının Millî Eğitim Bakanlığına bağlı devlet okullarını hangi sıfatla ziyaret ettiğini ve bu konuda başlatılan bir soruşturma olup olmadığını öğrenmek istediğine,

Denizli Milletvekili Kazım Arslan, Denizli-Çameli yolu ile Denizli-Kale-Muğla yolunun ne zaman bitireceğini ve Denizli-Antalya çevre yolu yapımına ne zaman başlanacağını öğrenmek istediğine,

Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan, birinci derece sit alanı olan Hünkâr Çayırı'nın Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından satışa çıkarılıp çıkarılmadığını öğrenmek istediğine,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, Bursa'nın Karacabey ilçesindeki çiftçilerin sorunlarına,

Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara, 23 Nisan resepsiyonunu iptal eden Hükûmetin ve Meclis Başkanının bu tavrını kınadığına,

Sivas Milletvekili Ali Akyıldız, değişik kılıkklarda Sivas'ın bazı köylerini gezen ve Sivas İrşad Derneğine mensup olduğu tespit edilen kişilerin halkı tedirgin ettiğine,

Adana Milletvekili İbrahim Özdiş, pamuk ve benzeri yağlı tohumların üretimini artırmak için sürdürülebilir tarım politikalarının neler olduğunu ve Orman Bakanlığında açık bulunan mühendis kadrolarına atama yapılıp yapılmayacağını öğrenmek istediğine,

Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan, 23 Nisan resepsiyonunun iptal edilmesini şiddetle kınadığına ve yarın Karaman'da başlayacak olan davanın özellikle AKP'li milletvekilleri tarafından izlenmesinin bu olaya karşı sürdürülen sessiz duruşu ortadan kaldırmak olacağına,

Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu, Mersin'e seçim döneminde verilmiş olan sözlerin yerine getirilip getirilmeyeceğini öğrenmek istediğine,

Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu, AKP'li yerel yönetimleri engelli haklara saygılı olmaya davet ettiğine,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Edirne'deki buğday tarlalarında uzmanlarca virüs olduğu söylenen bir hastalığın söz konusu olduğuna ve önlem alınması gerektiğine,

Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen, İçişleri Bakanının sözlü ve yazılı sorulara verdiği yanıtların devlet geleneğiyle, Parlamento saygınlığıyla ve devlet adamı ciddiyetiyle bağdaşmadığına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, çocuklara yönelik istismarların araştırılması amacıyla kurulan komisyonunun çalışmalarına başlaması için AK PARTİ Grubu ve Meclis Başkanının sorumluluklarının gereğini yapmalarını istediğine ve Profesör Doktor Oktay Sinanoğlu'nun vefatının 1'inci yıl dönümüne,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, AK PARTİ Grubunun çocuklara yönelik istismarların araştırılması amacıyla kurulan komisyonunun çalışmalarına başlamasını geciktirmesinin iktidar sorumluluğuyla bağdaşmadığına ve Meclis Başkanının kararıyla 23 Nisan resepsiyonunun iptal edilmesine rağmen Cumhuriyet Halk Partisi olarak düzenleyecekleri 23 Nisan halk resepsiyonuna herkesi davet ettiğine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, çocuklara yönelik istismarların araştırılması amacıyla kurulan komisyonunun çalışmalarına başlayacağına ve resepsiyonunun iptal edilmesinin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın kutlanmadığı ve kutlanmayacağı anlamına gelmeyeceğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 20 milletvekilinin, yolsuzlukları önlemek ve kamuoyunda oluşan yolsuzlukların arttığı algısını değiştirebilmek için yapılması gerekenlerin (10/163),

İzmir Milletvekili Kamil Oktay Sındır ve 35 milletvekilinin, ülkemizde basın özgürlüğünün önündeki engellerin ve basın özgürlüğünün sağlanması için yapılacak çalışmaların (10/164),

Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 milletvekilinin, üniversitelerdeki terör örgütü yapılanmalarının (10/165),

Araştırmalarla alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, (2/283) esas numaralı Taşeron İşçilerinin Kadrolu İşçi Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

CHP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Levent Gök, İstanbul Milletvekili Engin Altay ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara ve İstanbul'da meydana gelen 4 ayrı terör saldırısı öncesi gerekli önlemleri almadığı iddiasıyla İçişleri Bakanı Efkan Ala hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergelerinin (11/7) gündeme alınması yapılan ön görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın (11/7) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Tokat Milletvekili Coşkun Çakır, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş, İçişleri Bakanı Efkan Ala'nın (11/7) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İçişleri Bakanı Efkan Ala'nın (11/7) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İçişleri Bakanı Efkan Ala, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başta cinsel istismar olmak üzere, çocuklara yönelik her türlü istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan (10/123, 124, 125, 126) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu üyeliklerine gruplarınca aday gösterilen milletvekilleri seçildiler.

Başkanlıkça, Komisyonun başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yapmak üzere toplanacakları gün, saat ve yere ilişkin duyuruda bulunuldu.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan, Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınıraşan Veri Akışına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/692) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 279) görüşmelerine başlanarak maddelerine geçilmesi kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasında yer alan, Velayet Sorumluluğu ve Çocukların Korunması Hakkında Tedbirler Yönünden Yetki, Uygulanacak Hukuk, Tanıma, Tenfiz ve İşbirliğine Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/697) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 280),

3'üncü sırasında yer alan, Çocuk Nafakası ve Diğer Aile Nafaka Türlerinin Uluslararası Tahsiline İlişkin Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/698) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 281),

Görüşmeleri, komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

4'üncü sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı (1/695) ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 278), görüşmelerine başlanarak 3'üncü maddesine kadar kabul edildi, 3'üncü maddesi üzerindeki önerenin oylamasında karar yeter sayısı bulunamadı.

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Eskişehir Milletvekili Cemal Okan Yüksel'in 278 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, tekraren, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in satışma nedeniyle yaptığı konuşması ile Eskişehir Milletvekili Cemal Okan Yüksel'in yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 278 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 278 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna,

Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık'ın yaptığı açıklaması sırasında HDP Grubuna,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Satışmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Eskişehir Milletvekili Cemal Okan Yüksel, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in satışma nedeniyle yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Kilis sınırında yapılan çete saldırılarıyla ilgili Hükûmetin hâlâ bilgi vermemiş olduğuna ve Hükûmetin görüşülen kanun tasarısıyla ilgili Meclisi bilgilendirmesi gerektiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Hükûmetin görüşülen kanun tasarısıyla ilgili Meclisi bilgilendirmesinin şart olduğuna ve bunu yapmamanın Meclise büyük bir saygısızlık, kaliteli yasama mantığına da temelden karşıtlık olacağını düşündüklerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, bir kanun teklifi ya da tasarısı üzerinde Hükûmetin mutlaka konuşma yapması gerektiğine ve Hükûmetin bu konuşmalarının aynı zamanda uygulamacılara yol ve yön göstereceğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 278 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın 278 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın birinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın 278 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yapılan oylama işlemi sırasındaki tutumu hakkında usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunda herhangi bir değişiklik olmadığı açıklandı.

Yapılan oylamalar sonucunda karar yeter sayısı bulunmadığından, alınan karar gereğince, 20 Nisan 2016 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 03.06'da birleşime son verildi.

Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

Başkan Vekili

Ömer SERDAR

Elâzığ

Kâtip Üye

Ali Haydar HAKVERDİ

Ankara

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 95

20 Nisan 2016 Çarşamba

Sözlü Soru Önergeleri

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, küresel ısınmanın etkilerine ve alınacak önlemlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/348) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.04.2016)

2.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Şanlıurfa'nın adliye binası ihtiyacına ilişkin Adalet Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/349) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.04.2016)

3.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Şanlıurfa'da bölge adliye mahkemesi kurulması talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/350) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.04.2016)

4.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, Adana'nın Ceyhan ilçesindeki atık su arıtma tesisinin yaydığı kokuya ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/351) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.04.2016)

5.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, Adıyaman'ın Kahta ilçesindeki atık su arıtma tesisinin çalışmamasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/352) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.04.2016)

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de yeni mera alanları oluşturulması çalışmalarına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/353) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.04.2016)

7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'deki bir antik kentin turizme kazandırılmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/354) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.04.2016)

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlığın Niğde Üniversitesine tıp fakültesi açılması ile ilgili kararına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/355) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Konya-Aksaray-Nevşehir-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattının güzergâhına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/356) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

10.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Konya-Aksaray-Nevşehir-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Projesi'ne ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/357) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de bulunan Akkaya Barajı yanındaki tarihi bir alanın turizme kazandırılmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/358) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

12.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'deki Akkaya Barajı'nda meydana gelen kirliliğe ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/359) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

13.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlığın fuhuş ve uyuşturucu konusundaki çalışmalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/360) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

14.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'deki amatör spor kulüplerine yapılan yardımlara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/361) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, derneklerle ilgili çeşitli verilere ve denetimlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/362) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

16.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde Üniversitesi Bor Meslek Yüksekokulu Dericilik Bölümünün kapanmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/363) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

17.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de Vakıflar Genel Müdürlüğünce bakım ve onarımı yapılan tarihi eserlere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yalçın Akdoğan) sözlü soru önergesi (6/364) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

18.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, organik ürün belgesi alan firmalara yönelik denetimlere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/365) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

19.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de elma ve diğer meyve ürünleri için paketlenme ve depolama tesisleri kurulmasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/366) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

20.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de patatese eşdeğer ve iklim yapısına uygun alternatif ürünlerin ekiminin özendirilmesi çalışmalarına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/367) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

21.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de tarımsal sulama ile ilgili çalışmalara ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/368) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

22.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de toprak ve yaprak analizi yapılabilen laboratuvarlara yönelik desteklere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/369) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

23.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Ecemiş suyunun Niğde'de tarımsal sulama amaçlı kullanılmasına yönelik çalışmalara ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/370) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

24.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Tasfiye Halinde T.Emlak Bankası A.Ş.'nin yeniden bankacılık hizmeti vermesi talebine ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Mehmet Şimşek) sözlü soru önergesi (6/371) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

25.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de seracılığın geliştirilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/372) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

26.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Kitreli Köyü'ndeki kükürtlü su kaynağına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/373) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

27.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Ulukışla ilçesindeki Darboğaz Göleti'ne ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/374) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

28.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ilkökul müfredatına yerel konularla ilgili ders konulmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/375) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

29.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, alternatif tıp uygulamalarının denetimine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/376) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

30.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Bor ilçesindeki Akkaya Barajı'nda meydana gelen kirliliğe ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/377) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

31.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ve Aksaray illerinde ilçe yapılması planlanan kasabalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/378) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

32.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, İstanbul'un Anadolu yakasında yeni ilçeler kurulması çalışmalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/379) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2016)

33.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, astsubayların özlük haklarında iyileştirme yapılmasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/380) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.04.2016)

34.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, uzman erbaşların özlük haklarında iyileştirme yapılmasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/381) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.04.2016)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 Milletvekilinin, aile hekimlerinin yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/166) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.12.2015)

2.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 Milletvekilinin, Suriyeli sığınmacıların oluşturdukları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/167) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.12.2015)

3.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 Milletvekilinin, Fatih Projesi için özel bir müfredat oluşturulması ihtiyacının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/168) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.12.2015)

20 Nisan 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), İshak GAZEL (Kütahya)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76’ncı Birleşimini açıyorum.

Görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Denizli’nin sorunları hakkında söz isteyen Denizli Milletvekili Kazım Arslan’a aittir.

Buyurun Sayın Arslan. (CHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan’ın, Denizli ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Denizli’imizde süregelen ve çözülemeyen birçok sorunumuzu sizlerle paylaşmak ve Meclisimize sunmak için söz almış bulunmaktayım. Denizli’imiz, esasen kalkınmakta olan bir il olmakla birlikte, özellikle 5084 sayılı Teşvik Yasası’nın Denizli’de uygulanmamış olması ve daha sonra verilen teşviklerden de Denizli’nin ikinci sırada yer alan uzak bir teşvik tedbirinin uygulanmış olması sebebiyle Denizli sanayisi, Denizli üreticisi kesinlikle durağan bir noktaya gelmiştir. 2008’den sonra Denizli’imizde 34 tane fabrika kapanmıştır. Yeni bir fabrika yapımı Denizli’de yoktur. Yapılan yatırımlar da tamamen teknolojinin yenilenmesine yönelik, rekabetin artırılmasına yönelik ve üretimin maliyetinin de düşürülmesine yönelik yatırımlar olarak çalışmaya arkadaşlarımız devam etmektedir.

Değerli arkadaşlarım, Denizli’nin sanayisinin, Denizli ekonomisinin yavaşlaması sebebiyle işçimizden çiftçimize, köylümüzden esnafımıza, turizmcimizden işletmecimize, sanayicimizden ihracatçısına kadar her kesimin bu alanda zarar gördüğü açıklıkla ortadadır. Canlı bir Denizli piyasasından durağan hâle gelmiş bir Denizli’yi, maalesef, karşımızda görmekteyiz.

Değerli arkadaşlarım, Denizli’de sanayi çok önemli olmakla birlikte tarım ve hayvancılık da oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Bunun yanı sıra turizm de önemli bir çalışma alanıdır. O nedenle, özellikle tarımda verilen teşviklerin azlığı, hayvancılık yapan kardeşlerimizin ürettiği ürünlerin, sütlerin değerini bulmaması, maliyetlerin artmış olması ve bu nedenle satılan ürünlerden gerçek anlamda beklenen kârların olmaması sebebiyle hayvancılıkta da hayli düşüşler kaydedilmektedir.

Turizm alanında bilhassa mevcut iktidarın yanlış dış politikası sebebiyle turizmin yavaşlamış olması, turistlerin az gelmiş olması nedeniyle, Denizli’imizin çok önemli olan Pamukkale’sine gerçekten turistlerin de çok az bir şekilde geldiği görülmektedir. O nedenle, diğer turizm bölgelerine uygulanan teşviklerin Denizli ilimizde de uygulanmasında fayda vardır. Tarımda zaten en büyük sıkıntı maliyet ve pazardır. Eğer siz maliyete destek vermezseniz, pazarına destek vermezseniz, iklim değişikliklerine karşı çiftçinin, üreticinin zararlarına gerçekten destek vermezseniz artık tarım ve hayvancılık yapan arkadaşlarımızın bu işi sürdürmekte çok zorlanacakları açıklıkla ortadadır.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, sanayimizde gerçekten bir durağanlık yaşanmaktadır. Sanayicimizin, maliyetlerin yüksek olması sebebiyle fiyat artışlarının ve rekabetin çok yüksek düzeylerde olması ve acımasız rekabetin olması sebebiyle gerek ihracatta gerekse iç piyasada satışlardan gerçek anlamda bekledikleri kârları göremediklerini açıklıkla görmekteyiz. Bu nedenle, Denizli’imiz için, Türkiye’imiz için, sanayicimizin daha fazla yatırım yapabilmesi için, Türkiye’de sanayicimizin büyüebilmesi için, yeni yeni yatırımlar yapabilmesi için gerçek anlamda desteğin yapılmasına, yatırımın, üretimin, istihdamın ve ihracatın artırılmasına ihtiyaç vardır. Bunun için, sanayicimize ve işletmelere verilen elektriğin üzerindeki KDV sıfırlanmalıdır, peşin vergi kaldırılmalıdır, ulaşım ile ilgili olarak destekler mutlak surette verilmelidir; böylelikle sanayicimizin daha çok üretmesine ve daha çok büyümesine olanak sağlayacak bir yapı oluşturulmalıdır diyorum, hepinizi sevgiyle, saygıyla tekrar selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Arslan.

Gündem dışı ikinci söz, Kayseri Erciyes Projesi hakkında söz isteyen Kayseri Milletvekili Hülya Nergis’e aittir.

Buyurun Sayın Nergis. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Kayseri Milletvekili Hülya Nergis’in, Kayseri ve Erciyes yöresine ilişkin gündem dışı konuşması

HÜLYA NERGİS (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Turizm Haftası dolayısıyla Kayseri vekili olarak Erciyes ve yöresi hakkında konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım.

Erciyes Dağı, Kayseri’nin güneybatısında, şehrin sembolü olmuş, 3.916 metre yüksekliğinde sönmüş, volkanik bir dağdır. Yapılan bilimsel araştırmalar, bu dağın en son MÖ 253 yılında püskürdüğünü göstermektedir. Şehrin çevresindeki taş ocakları ile Ürgüp, Göreme çevresindeki peribacalarının oluşmasına ve özellikle de “bims” dediğimiz krater küllerinin çevrede büyük küteller hâlinde bulunmasına bu püskürmenin sebep olduğu bilinmektedir. Peribacalarının oluşumunun yanı sıra dağın çevresindeki jeolojik hareketler sonucunda Tekir Yaylası ve Sultan Sazlığı da teşekkül etmiştir.

Kayseri Büyükşehir Belediyesi tarafından Genel Başkan Yardımcımız Sayın Mehmet Özhaskeki’nin Belediye Başkanlığı döneminde Erciyes Dağı kış sporları ve turizm master planı çıkarılmıştır. Dünya çapında başarılı bir firmaya proje hazırlatılarak 2006 yılında ihalesi yapılmak suretiyle proje hayata geçirilmiştir. Proje büyük çapta ulusal ve uluslararası spor olaylarına, uzun vadede dünya şampiyonası ve hatta olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yaparak Kayseri’yi Türkiye’nin kış sporları merkezi hâline getirmeyi amaçlamıştır.

Bu temel amaçla hedeflenen Kayseri ekonomisi açısından sürekli bir gelir kaynağı oluşturmak, 5 bin kişiye iş imkânı sağlamak, 5 bin kişilik gece konaklama imkânı sağlamak, 100 milyon eurosu doğrudan, 100 milyon eurosu dolaylı gelir temini sağlamak, yurt içi ve yurt dışından gelecek ziyaretçiler için cazip bir sportif ve sosyal merkez oluşturmak, daha da önemlisi, güçlü ve pazarlanabilir bir marka ürün yaratarak Kayseri’imizi sporda da bir dünya şehri yapma yolunda önemli bir adım atılmıştır.

Gelişen dünya koşullarında spor ve turizm artık birbirinden farklı düşünülmemektedir. Uluslararası büyük ölçekli sportif organizasyonların içerisinde sayabileceğimiz olimpiyatların organizasyonuna talip olma konumuna gelmiş bulunmaktayız. Bu alandaki tesisleşme hamleleri de büyük çaplıdır. Kayseri’imize kazandırılan bu güzide tesisin, yine aynı bölge içerisinde doğa ve kültür turizmi yönüyle de dünyada çok önemli bir değeri olan Kapadokya ve Ihlara Vadisi’ne yakınlığı da tesise ayrı bir anlam katmaktadır.

Kış sporları merkezine dönüşmüş olan bu proje, kısa bir sürede hayata geçirilerek 2008 yılı başında işletmeye açılmıştır. Kayseri ve ülkemizin bu alandaki ciddi bir açığını da kapatarak, dünya kadar televizyonlarda gıpta ettiğimiz kış sporları merkezlerinden daha modernine sahip olduğumuzu gururla ifade etmek isterim. Tesis işletmeye açıldığı günden bugüne kadar, yörede kış sporlarına ilgi olağanüstü bir düzeyde artmıştır. Türkiye'nin her yerinden iç turizm hareketi gözlemlenmektedir. Bundan sonraki süreçte de uluslararası düzeyde sportif alanda önemli organizasyonlardan olimpiyat oyunlarının, Avrupa şampiyonalarının ve Türkiye şampiyonalarının Kayseri'de yapılması hususunda çalışmalar vardır. İsrail başta olmak üzere Orta Doğu ülkelerinde de tanıtma konusunda ciddi çalışmalar yapılmaktadır.

Ayrıca, Erciyes Spor Tesislerine ulaşma konusunda Kayseri'miz, her türlü kara ve hava ulaşım imkânlarına fazlasıyla sahiptir. Bu mega projenin fikir babası, şimdiki AK PARTİ Genel Başkan Yardımcımız Sayın Mehmet Özhaske Beyefendi'ye bütün hemşehrilerimiz adına teşekkürü borç biliyorum.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gündem dışı üçüncü söz, Van'daki çevre yolunun yapılmamasına ilişkin söz isteyen Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'a aittir.

Buyurun Sayın Özgökçe Ertan. (HDP sıralarından alkışlar)

3.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, Van çevre yolunun yapılmamasına ilişkin gündem dışı konuşması

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Van'da, altı yıldır tamamlanamayan Van çevre yolu projesine ilişkin gündem dışı söz almış bulunmaktayım.

Evet, Van kenti, bölgenin hem sosyal hem de ekonomik hayatını yöneten ve yönlendiren bir kenti olması sebebiyle oldukça büyük bir öneme sahip bir kendir. Gelin, görün ki ekonomik ve sosyal bakımdan böylesi bir öneme sahip olan Van'ın hâlâ bir çevre yolu bulunmamaktadır. Kendi sınıfındaki ve ölçeğindeki kentler arasında, çevre yolu bulunmayan tek ilin ne yazık ki Van kenti olduğunu söylemek mümkün.

Van çevre yolu projesi, deprem öncesinde projelendirilmiş olmasına rağmen yapımı henüz tamamlanmamıştır. Bunun nedeni de Çevre ve Şehircilik Bakanlığının projedeki taşınmazlara koyduğu şerhtir. Evet, bu şerh, İmar Kanunu 18'inci madde belası. Ciddi anlamda bir belaya dönüşmüş durumda. Bu şerhe göre, çevre yolunun olması gerektiği gibi merkezî idarenin kaynaklarıyla ve kamulaştırma yoluyla değil, belediyenin yolun geçeceği yerlerdeki mülklere el koymasıyla yapılması öngörülmektedir. Bu şerhin, merkezî idarenin sorumluluğundaki çevre yolu projesinde Van Büyükşehir Belediyesini halkla karşı karşıya getirmekten başka bir amacı olduğunu düşünmüyoruz.

Değerli milletvekilleri, Van'da deprem öncesi projelendirilen, ancak altı yıldır yapımı tamamlanamayan Van çevre yolu projesi, merkezî idarenin kamulaştırma yerine İmar Kanunu 18'inci maddede ısrarı âdeta yılan hikâyesine döndü. Büyükşehir Belediyesi, uzun zamandır taşınmazlara koyduğu şerhi kaldırması yönünde Çevre ve Şehircilik Bakanlığına taleplerde bulunuyor. Bu şerh kaldırıldığında, belediye, çevre yolunun uygulama planı etapları dışarıda bırakılarak geri dönüşüm ve yeni uygulamaları yerine getirmeyi taahhüt etmiştir. Ne var ki Bakanlık ve yerel teşkilatı, bu taleplere hiçbir şekilde cevap vermemiştir.

Bakanlığın taşınmazlara koyduğu şerhi kaldırmamaktaki bu ısrarı, mahkeme kararlarına da aykırıdır. Çünkü Danıştayın 1 Mart 2016 tarihli kararında Van çevre yolunun İmar Kanunu'nun 18'inci maddesi gereğince yapılacak olan düzenleme ortaklık payı kesintisiyle elde edilecek alan üzerinden açılmasının mümkün olmadığı belirtilmiştir. Ayrıca bu madde uygulanırsa mahallelinin zarar göreceği de belirtilmiştir. Bu nedenle söz konusu yolun kamulaştırma yöntemiyle açılması gerekmektedir.

Ben buradan sormak istiyorum: Hükûmet ve ona bağlı kurumlar, en olmayacak yerlerde kamulaştırma gibi yöntemleri kullanıp halkı mağdur ederken çevre yolu gibi kamulaştırmaya en uygun hizmeti Vanlılardan neden esirgemektedir? Bu çifte standardın nedeni nedir?

Van çevre yoluyla ilgili geline bu noktanın Hükûmetin siyasi kaygılarından bağımsız olmadığı kanaatindeyiz. 30'u aşkın yerde çevre yolu kamulaştırma yöntemiyle yapılırken Van'da 18'inci madde kapsamında yapılmasında ısrar ediliyor. Bu ısrarın belediye ve halkı karşı karşıya getirerek Van halkının desteğini belediyeden çekmek, belediyeyi tartışılır hâle getirmekten başka bir amacının olmadığı son derece açıktır. Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanımız Sayın Bekir Kaya'nın da dediği gibi "Devlet, 18'inci maddeyi uygulayarak bu halka haksızlık etmektedir." Van'ın çevre yoluna kavuşamamasının sorumlularına şunu da söylemek isterim ki: Siz ne kadar uğraşsanız da halkın belediyeciliğini üstlenen bölge belediyeleriyle halkı karşı karşıya getiremeyeceksiniz.

Değerli milletvekilleri, söz konusu çevre yolunun yapılacağı bölge, kentimizin yeni ve tek gelişim alanıdır. Belediyenin yanı sıra iş çevreleri ve sivil toplum örgütleri de 18'inci madde uygulamasındaki ısrarın kent için olumsuz bir durum teşkil ettiğini ifade etmiştir, özellikle çevre yolu güzergâhında arazisi bulunan vatandaşların mağdur olacağı ve yoksullaşacağına dair kaygıları vardır. Deprem yaşamış ve yeni yeni toparlanmaya çalışan Van'da ekonomik daralmanın önüne geçmek için kamu kaynaklarının etkin kullanılması gerekmektedir.

Sözlerime son verirken siyasi kaygıların bir kenara bırakılarak gerekli kamulaştırma işlemlerinin bir an evvel yapılmasını ve Van'ın çevre yoluna kavuşmasını diliyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden bir dakikalık bir süre içinde söz vereceğim.

Sayın Topal, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay ilinde Suriye'deki savaş nedeniyle ekonomik, sosyal ve kültürel anlamda büyük sıkıntılar yaşandığına ve savaşın etkilediği iller için bir teşvik düzenlemesi yapılıp yapılmayacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Hükûmet yetkilileri, daha önce de Genel Kurulda sıklıkla dile getirdiğim gibi Hatay ilimiz, Suriye'deki savaşı yoğun bir şekilde hissetmekte ve ekonomik, sosyal ve kültürel anlamda büyük sıkıntılar yaşamaktadır. Hatay ilimiz, teşvik sisteminde illerin gelişmişlik düzeylerine göre 6 kademeli yeni bölgesel haritada 4'üncü bölgede yer almaktadır. Ancak, kendi kategorisinde bulunan illerden daha fazla savaşın etkisini hissetmektedir. Bütün bunlar göz önüne alındığında, Hatay ilimize yapılacak olan teşviklerin daha fazla olması gerektiği de ortadadır. Kalkınma Bakanlığı olarak, son yıllarda yaşanan özel durum, teşvik verilmesinde gözetilmekte midir? Eğer bugüne kadar gözetilmemişse, savaşın etkilediği iller için bu tarz bir teşvik düzenlemesi yapmayı düşünmekte misiniz?

Talep ediyoruz, teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Engin...

2.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığının ürkütücü boyutlara ulaştığına ve Hükûmetin önleyici ve koruyucu tedbirleri bir an evvel hayata geçirmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizde uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığı ürkütücü boyutlara ulaşmış durumda. Uzmanlar, uyuşturucuya başlamanın 10 yaşına kadar düştüğü konusunda aileleri uyarıyorlar. Sağlık Bakanlığı verilerine göre 2009-2014 yılları arasında madde bağımlılığı tedavisi gören kişi sayısı 1 milyon 182 bin ve bu kişilerin yüzde 33'ü İstanbul'da ikamet ediyorlar. Özellikle, kentsel dönüşüm projelerinin uygulandığı mahallelerde madde bağımlılığının artışta olduğunu üzülerek görüyoruz. Tedavi merkezlerinin ise hem sayısı hem de kapasitesi ne yazık ki yetersiz. Bir milletvekili olarak bu çocuklarımızı ve gençlerimizi gördükçe ve aileleri dinledikçe içim acıyor. Buradaki bütün milletvekillerinin ortak, vicdani sorumluluğudur gençlerimizi ve çocuklarımızı bu zararlı maddelere karşı korumak.

Hükûmete seslenmek istiyorum: Çok geç olmadan bu konuyu öncelikli gündemine almalı Hükûmet ve hem önleyici hem de koruyucu tedbirleri bir an evvel hayata geçirmeli.

BAŞKAN – Sayın Akın...

3.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir'in Karesi ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkan, Balıkesir Karesi Yaylacık mahallelerimizin yolları hâlâ toprak yol ve hemşehrilerimiz her zaman toz toprak içerisinde. Pek çok kez ilgili yerlere müracaat ettikleri hâlde bir sonuç alamıyorlar. Ağırlıklı olarak CHP'ye oy verdikleri için cezalandırıldıklarına inanıyorlar. Umudu kestikleri için en sonunda mahalle halkı imece usulüyle yollarını kendi kendilerine yapacak duruma geldiler. Bu ayrımcılığa son verin, ülkeyi herkesin verdiği vergilerle yönetiyorsunuz. İnsanları AKP'li, CHP'li veya bir başka partili diye ayırmak, ona göre hizmet vermek, bu ülkeye yapılabilecek en büyük kötülüktür.

Yine, Karesi ilçemizin Yeniköy Mahallesi'ndeki dere resmen çamur akıyor, derenin çevresi âdetâ bir çöplük hâline gelmiş. Dereye akan atıklar yüzünden de bu hâlde geldiğini söylüyorlar. Buralarda hiç denetim yapılmaz mı, bu kirlilik önlenemez mi? Bu derenin ıslahı yapılamaz mı? Bu sorun ve sıkıntılara karşı neden bu kadar duyarsız kalınıyor, anlayamıyoruz. Yetkilileri derhâl göreve davet ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan...

4.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'i Hopa ve Karadeniz'e bağlayan Cankurtaran Tüneli inşaatının bir an önce bitirilmesi için gerekenin yapılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Artvin'i Hopa'ya, Karadeniz'e bağlayan Cankurtaran Tüneli'nin 29 Ekim 2010 tarihinde temeli atılmıştır. Temel atma töreninde ben de o tarihte orada bulunuyordum. Normal projeye göre bu tünelin bitimi dokuz yüz on gündü. Ulaştırma Bakanı Sayın Binali Yıldırım, ilgili firma yetkilileriyle görüştü ve herkesin önünde iki yıl iki aya anlaştılar yani yirmi dört ayda bu tünel bitecekti. 29 Ekim 2010 tarihinden bugüne kadar altıncı seneye girdik, Artvinliler ne yazık ki o tünelden geçmiyorlar. Altı senedir tünel hikâyesi bir yılın hikâyesine dönüştü. Tünelin devamı olan Artvin-Borçka yoluna ilişkin bağlantı yollarının henüz yapımına başlanmadı, Hopa tarafındaki bağlantı yollarıyla alakalı da eksiklikler var. Hükûmete buradan sesleniyorum: Bu Hopa Dağı'nın yılın hikâyesine dönen inşasının bir an önce bitmesi ve Artvin halkının hizmetine geçmesi için gerekli tedbirlerin alınması ve acele yapılması için gerekli işlemlerin yapılmasını yöre milletvekili olarak talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuyucuoğlu...

5.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, muhtarların özellikle kırsalda bekçi uygulamasının tekrar yürürlüğe konulmasını talep ettiklerine ve arazisinin kenarına ev yapmış insanların elektrik ve su aboneliği olamamaları konusuna çözüm bulunması gerektiğine ilişkin açıklaması

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bildiğiniz gibi Cumhurbaşkanımız ara ara muhtarları topluyor, bir yerlere talimatlar veriyor, mesajlar veriyor. Bizlerse hafta sonları kentimize gittiğimizde muhtarlarımızla dertleşiyor, onların sorunlarını dinliyoruz. Bu sorunlardan 1-2 tanesini bildirmek istiyorum.

Biliyorsunuz, Türkiye’de yıllardır yapılan bekçi uygulaması kaldırıldı. Son bir yasayla da bir kısım bölgelerde bu uygulamanın tekrar yapılmasına geçildi. Özellikle kırsalda ve mahallelerde hırsızlık ve güvenlik sorunu nedeniyle muhtarlarımızın böyle bir talebi var yani bekçi uygulamalarının tekrar konulması doğrultusunda talepleri var.

İkinci olarak da özellikle kırsalda bağının, bahçesinin kenarına ev yapmış insanlarımız, elektrik ve su aboneliği olamıyorlar ruhsat nedeniyle. Eskiden yapılmışlarla ilgili bir çözüm bulunamaz mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim ben de.

Sayın Enç...

6.- Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç'in, 22/4/2016 tarihinde açılacak Antalya EXPO'ya katılımın yüksek olduğuna ve emeği geçenlere teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dünyada yaklaşık 12 bin endemik bitki türünün üçte 1'i ülkemizde bulunmaktadır. Toroslarda bulunan yaklaşık 750 endemik bitkinin 500 kadarı Antalya'mızdadır.

Yaklaşık dört yıllık bir emeğin sonucu olarak ortaya çıkan Türkiye'nin ilk EXPO'su, Antalya'mızda, Sayın Başbakanımız ve Cumhurbaşkanımızın teşrifleriyle 22 Nisan Cuma günü açılacak. 1960'tan beri düzenlenen EXPO'larda Türkiye'de katılım olarak şu an itibarıyla 53 ülke bulunmakta, dünya ortalamasına bakıldığı zaman 30'da kalıyor ülke katılım sayısı.

Bu vesileyle, katılım noktasında da Avrupa'da 1'inci sıradayız. Sayın Cumhurbaşkanımıza, Sayın Başbakanımıza, Tarım, Turizm, Ulaştırma, Orman ve Su İşleri Bakanımıza ve özellikle Dışişleri Bakanımıza, Büyükşehir Belediye Başkanımıza da göstermiş oldukları ilgi için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Gürer...

7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de üreticilerin ve esnafın mağduriyetini giderecek önlemler alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Niğde ekonomisi tarıma dayalıdır. Bu yıl patates, elma depoda kalmış, fasulye, maliyetine alıcı bulamamıştır. Çiftçi perişan durumdadır, sorunlarına Hükümet çözüm üretmemektedir. Çarşı pazar alışverişi de durmuş durumdadır çünkü köyde çiftçi kazanamayınca esnafa gelip alışveriş yapamamaktadır. Esnaf, piyasanın durağanlığının aşılması için bir çözüm üretti. Bakkal ve Bayiler Odası Başkanımız Şinasi Göktepe, Niğde Üniversitesi yaz okulu açılması talebinde bulunuyor. Bu talebin değerlendirilmesini istiyoruz. Niğde esnafını bir nebze rahatlatacak bu yöntem, en azından esnaf için bir katkı sağlayacaktır.

Ayrıca, ülke genelinde torba yasayla çıkan, esnaflara verilen 30 bin liralık kredi, sınırlı kişiye verilmekte ve kura uygulaması getirilmiş durumdadır. Bu nedenle de esnaflar oldukça mağdurdur. Gerek üreticimizin gerekse esnafımızın mağduriyetini giderici önlemlerin alınmasını Niğde halkı da talep etmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Sarıbal...

8.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, 17 Nisan köy enstitülerinin kuruluşunun 76'ncı yıl dönümüne ve AK PARTİ Nilüfer İlçe Başkanının müstehcenlik ve dinî değerlere saygısızlık beyanıyla Nilüfer'de bulunan Adem ile Havva'nın temsili heykelini gündeme getirmesine ilişkin açıklaması

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yetmiş altı yıl önce açılan köy enstitülerinin kuruluş yıl dönümünü tekrar kutluyorum. Bugün çağdaş, laik, demokratik, sosyal hukuk devletinin geldiği noktada ne kadar önemli olduklarını bir kez daha anlamış görünüyoruz.

Değerli Başkan, Bursa Nilüfer'de, beş yıldır, varoluşu ve sevgiyi anlatan Adem ile Havva'nın temsili heykeli vardır. Beş yıldır aynı yerde duran bu heykel, inanç değerlerine bir saldırı olarak algılanmazken, AK PARTİ Nilüfer İlçe Başkanı Celil Çolak'ın müstehcenlik ve dinî değerlere saygısızlık beyanıyla bu sanatsal eseri birden gündem yapması, tabii ki tesadüfi değildir. Sapıklığa siyasal kaygılardan dolayı korumacı bir üslupla sahip çıkan zihniyetin, sevgi ve varoluşu yansıtan temsili bir heykele “müstehcen” damgası vurarak kamuoyunda tazyik ve tahrik yaratma çabaları, elbette ki inançsal kaygıların bir sonucu değildir. Oysa, Ensar Vakfında ve çok yakın tarihte Bursa'da iki okulda, biri matematik öğretmeni, diğeri din öğretmeni...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Akyıldız...

9.- Sivas Milletvekili Ali Akyıldız'ın, Sivas'ın Divriği, Zara ve İmranlı ilçelerini kapsayan bir bölgede Suriye'den gelen göçmenler için bir kamp kurulacağı söylentilerinin doğru olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ALİ AKYILDIZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sivas'ın Divriği, Zara ve İmranlı ilçelerini kapsayan bir bölgede, Suriye'den ülkemize gelen göçmenler için bir kamp kurulacağı söylentileri kamuoyunda çok ciddi bir şekilde dedikodu ya da spekülasyon şeklinde yer almaktadır ve bu dedikodular da bölge insanını çok ciddi şekilde tedirgin ve huzursuz etmektedir.

Bu konuda, Sayın Bakanın ve yetkililerin acilen kalkıp böyle bir planlamanın olmadığına dair bir açıklama yapmalarını ve bölge halkında oluşan bu tedirginliği gidermelerini bekliyor, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kara...

10.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara'nın, işsiz kalan turizm işçilerinin İŞKUR'a başvurduklarında bütün haklarını kaybettiklerine ve bu konunun çözülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Turizm işçileri, sezonluk olarak işe girerler ve altı ay çalışır, altı ay ücretsiz izin kullanırlar. Turizmle ilgili olan şu andaki Antalya'daki krizde, turizm işçilerine “İŞKUR'a başvurun.” deniliyor. İŞKUR'a başvurduklarında bütün haklarını kaybediyorlar ya da işsizlikle karşı karşıyalar. Bu konunun düzeltilmesi için gereğini Sayın Bakanımızdan arz ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bayır...

11.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, Karaburun Yarımadası'nda mahkemenin durdurma kararına rağmen RES'lerin taşınma ve montajı için doğa ve ağaç katliamının devam ettiğine ilişkin açıklaması

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İzmir Karaburun Yarımadası'nda mahkemenin durdurma kararına rağmen, RES'lerin taşınma ve montajı için doğa ve ağaç katliamı hâlâ devam etmektedir. Yargıyı yok sayan, doğanın ekolojik dengesini bozan bu girişimleri kınıyor ve durdurulmasını istiyorum. İlgili Bakanlığın bir planlamayla bu konuyu yeniden değerlendirmesini bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çamak...

12.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, “caretta caretta”lara yaşam şansı bırakmayan çevresel sorunlara çözüm bulmak için yetkililerinin herhangi bir çalışma yapmayı düşünüp düşünmediklerini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Sayın Başkan, “caretta caretta”lar, Mersin ilimizin ve tüm Akdeniz'in en büyük ekolojik zenginliklerindendir fakat ülkemizin sahilleri maalesef bu doğa harikası canlıların cesetleriyle dolu. “Caretta caretta”lar, balıkçıların ağlarına takılarak hayatlarını kaybediyorlar. Ayrıca, denizanasıyla beslendiklerinden çöplüğe dönen denizlerimizde naylon poşet ve benzeri çöpleri denizanası sanarak tükettikleri için yok olmaya devam ediyorlar. Yoğun çevre kirliliği ve balıkçıların ağla avlanma sevdası yüzünden, doğa için yararlı bu canlıların nesilleri neredeyse yok olmak üzere. Bunlara yaşam şansı bırakmayan çevresel sorunlara da çözüm bularak, ekolojik düzenin bozulmaması adına, bu canlıların yok olmalarını için, yetkililerimiz herhangi bir çalışma yapmayı düşünüyorlar mı?

Gönüllülerin yaptıkları çalışmalar yeterli olmuyor. 2015 yılında denizden 20 ton çöp toplamışlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çamak.

Sayın Sorgun...

13.- Konya Milletvekili Ahmet Sorgun'un, 20 Nisan Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun kabul edilişinin 92'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

AHMET SORGUN (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugün 20 Nisan, 20 Nisan 1924'te kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun 92'nci yılı. Bilindiği üzere, 1921 ve 1924 Anayasaları savaş ortamlarında kabul edildi. 1961 Anayasası ve 1982 Anayasası'ysa birer darbe anayasasıdır. Bugüne kadar kâmil manada bir sivil anayasa ne yazık ki yapılamamıştır. Meclis tarihimizde ilk defa sivil, demokratik, katılımcı, kuşatıcı, çağdaş, ön yargısız bir anayasayı yapmak bu Meclise nasip olur diyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Arslan...

14.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Denizli'de çift tedrisata dayalı eğitim yapılan kaç okul olduğunu ve Denizli'ye yeni ilköğretim, mesleki ve teknik okulların açılması için bir çalışma olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, Millî Eğitim Bakanına bir sorum olacak: Denizli ilimizin merkezinde bazı ilköğretim okullarında çift tedrisata dayalı eğitim yapılmaktadır. Eğitimde beklenen sonuç bu nedenle alınamamaktadır. Denizli'de yeni ilköğretim okullarının yapımına başlanacak mıdır? Denizli genelinde bu biçimde eğitim veren kaç okul vardır?

Yine, ülkemizde nitelikli ara eleman yetiştirilmesi ve istihdam açığının kapatılması bakımından mesleki ve teknik okullara çok büyük ihtiyaç vardır. Buna göre, Denizli'ye yeni mesleki ve teknik okulların açılması için çalışmanız olacak mıdır? Denizli'de Organize Sanayi Bölgesi civarında iş garantili meslek eğitimi için okul açmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Havutça...

15.- Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın, mülteci kamplarının turizm merkezlerine kurulmasının turizmi ve o bölgenin ekonomisini olumsuz yönde etkilediğine ilişkin açıklaması

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Balıkesir, Suriye mültecilerinin Yunanistan'a geçiş alanı oldu. Sayın Hükûmet yetkililerinden Balıkesir'in, İzmir'in, Ege Bölgesi'nin bir isteği var: Mültecilerin kamplarını turizm merkezlerine koymak, o bölgeye gelecek olan turistlerin gelmesini, o bölgenin ekonomisini son derece olumsuz yönde etkiliyor. O nedenle, Ege Bölgesi'ndeki mülteci kamplarının kaldırılarak uygun yerlere taşınmasını Balıkesir halkı, Edremit, Bandırma, Erdek halkı talep ediyor. Mültecilerin sorunları bizim Balıkesir'in imajını son derece olumsuz etkiliyor çünkü Ayvalık sahillerinde ölü çocukların bulunması bölge halkını isyan noktasına getirdi. Hükûmet yetkililerine sesleniyoruz: Bu mültecilerin buraya gelmesini, elini kolunu sallaya sallaya gelmesini neden engellemiyorsunuz? Suriye politikası...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Havutça.

Söz talep eden grup başkan vekilleri var ise söz vereceğim.

Sayın Baluken, buyurun.

16.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Çarşema Sor Bayramı'nı kutladığına ve toplumsal yaşamın her alanında yaşanan utanç verici baskı ve sansür anlayışının üniversitelere de taşındığına ve bu anlayışı kabul etmediklerine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bin yıllardır Mezopotamya coğrafyasında nisan ayının 13'ünden itibaren ilk çarşamba günü kutlanan Çarşema Sor Bayramı son dönemde maalesef yaşanan savaş ve katliam süreçleri nedeniyle anlamına ve muhtevasına uygun bir bayram olarak kutlanamamaktadır. Ezidi halkının bu kutsal bayramının Şengal'den başlayarak Cizre'ye kadar uzanan katliamların gölgesinde karşılanmış olmasını burada büyük bir üzüntüyle karşıladığımızı ifade etmek istiyoruz. Ancak, savaşların hâkim olduğu, ölümlerin ve yıkımın halklarımıza dayatıldığı bir dönemde biz Çarşema Sor Bayramı'nı başta Ezidi halkı olmak üzere bütün Orta Doğu halklarına barış, demokrasi ve özgürlük getirmesi temennisiyle bir kez daha kutladığımızı ifade etmek istiyoruz.

Sayın Başkan, saray ve AKP'nin barışa, barış söylemine karşı açmış olduğu savaş da maalesef artık üniversite tezlerine kadar dayandı. "Barışın İnşasında Kadınların Rolü: Dört Farklı Kentteki Kadınların Barış Deneyimleri" başlıklarıyla hazırlanan üniversite tezleri, içerisinde "barış" kelimesi geçiyor diye üniversite yönetimleri tarafından reddedildi. Buna gerekçe olarak da Başbakanlığın son yayımlamış olduğu terör genelgesi gösterilmiştir. Bu tezlerde geçen "barış anneleri", "barışın inşası" gibi terimler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hemen toparlıyorum Başkan.

BAŞKAN – Bir dakika daha veriyorum, toparlayın lütfen.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – ...Başbakanlık genelgesinde belirtilen "legal görünümlü illegal faaliyetler" olarak değerlendirilmiş ve toplumsal yaşamın her alanında yaşanan utanç verici baskı ve sansür anlayışı, maalesef artık "academia" koridorlarına, üniversite sıralarına da taşınmıştır. Bu anlayışı kabul etmediğimizi ifade etmek istiyoruz.

Barıştan korkanlar korkmaya devam edebilirler. Çünkü, biz, büyük bir barış mücadelesiyle, bu savaş zihniyetini bu topraklardan bertaraf ettirinceye kadar, Anadolu, Mezopotamya'daki bütün halklarımızın barış içerisindeki demokratik geleceğini sağlayıncaya kadar barış mücadelesine devam edeceğiz diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, grubumuz adına Tanju Özcan konuşacak.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özcan.

17.- Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın, Bolu Valiliği tarafından Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesinin adının TOBB Kız Meslek Lisesi olarak değiştirilmesine ilişkin açıklaması

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bizleri çok üzen bir konuyu sizinle paylaşmak istiyorum. Bolu'nun köklü okullarından bir tanesi, ülkemizin ve cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün annesinin adını taşıyor: Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi. TOBB tarafından Bolu'ya yeni bir okul binası yaptırıldı, kız meslek lisesi buraya taşınacak. Ancak, tabii burada Boluluları, okuldaki velileri, öğretmenleri, öğrencileri çok üzen durum, okulumuz Zübeyde Hanım ismini taşıyan tek okul olmasına rağmen, bana göre sırf Mustafa Kemal Atatürk'ün annesinin adının silinmesi anlamını taşıyan bir uygulama yapıyor Bolu Valiliği tarafından; Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesinin "Zübeyde Hanım" olan ismi kaldırılıyor, sadece TOBB Kız Meslek Lisesi olarak bundan sonra değerlendirilecek. Biz bunu şiddetle reddediyoruz. Aracılığınızla bunu yetkililerin duymasını istiyoruz. Ayrıca, yeni binanın da kız meslek lisesinin ihtiyacını karşılamaktan çok uzak olduğunu burada sizin aracılığınızla Hükûmet yetkilileriyle paylaşmak istiyoruz. Bu konuda Bolu Valisinin de ivedi bir şekilde uyarılmasını talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Akçay veya Sayın Turan, söz talebiniz yok galiba.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Daha sonra.

BAŞKAN – Daha sonra, peki.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ**

1.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 milletvekilinin, aile hekimlerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/166)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

“Aile hekimlerinin çalışma süreleri, nöbetleri ve özlük haklarıyla ilgili olarak var olan sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi” amacıyla Anayasa’mızın 98’inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini saygılarımızla arz ederiz.

- 1) Zühal Topcu (Ankara)
- 2) Ahmet Kenan Tanrıku (İzmir)
- 3) Ahmet Selim Yurdakul (Antalya)
- 4) Oktay Öztürk (Mersin)
- 5) Arzu Erdem (İstanbul)
- 6) Deniz Depboylu (Aydın)
- 7) Emin Haluk Ayhan (Denizli)
- 8) Ümit Özdağ (Gaziantep)
- 9) Mustafa Mit (Ankara)
- 10) Yusuf Halaçoğlu (Kayseri)
- 11) Mehmet Erdoğan (Muğla)
- 12) Mehmet Parsak (Afyonkarahisar)
- 13) Saffet Sancaklı (Kocaeli)
- 14) Mevlüt Karakaya (Adana)
- 15) Muharrem Varlı (Adana)
- 16) Ruhi Ersoy (Osmaniye)
- 17) Atila Kaya (İstanbul)
- 18) İsmet Büyükataman (Bursa)
- 19) İzzet Ulvi Yöner (İstanbul)
- 20) Kamil Aydın (Erzurum)
- 21) Şefkat Çetin (Ankara)

Gerekçe:

Ülkemizde aile hekimliğinin önemi gün geçtikçe artmaktadır. Bu önemin sebepleri ise, aile hekimi, sağlık hizmetini aile bireylerinin tümüne birden sunarken, sağlığın sadece hastalık ve sakatlık durumunun olmadığı durumlarda olmak değil, sosyal yönden de tam bir iyilik hâli içinde olma durumu olduğunu dikkate alarak hizmet etmektedir. Ayrıca sağlıkla ilgili sorunlarda ailelere danışmanlık yapar ve yol gösterir ve en önemlisi ise birinci basamak sağlık hizmetinin yeterli olmadığı durumlarda kişilerin daha ileri sağlık bakımının sağlanması konusunda gerekli olan organizasyonu gerçekleştirmesidir.

Ancak, çıkan ve çıkacak yeni yasalarla hekiminin önemi azaltılmakta ve aile hekimliği amacından saptırılmaktadır. En önemli sorun ise tüm ülke aile hekimliğine geçtikten sonra her geçen gün aile hekimliği üzerindeki angaryaların artırılmasıdır. Aile hekimleri, görev tanımlarından farklı bir şekilde, önceden bilmediği ve düşünmediği koşullarda çalıştırılmaya mecbur bırakılmaktadır.

Aile hekimleri mobil hizmete ve evde bakım hizmetine gitmekte ve gittikleri yerlerden geç saatlerde mesai saati gözetmeksizin dönebilmektedir. Normal poliklinik mesai saati ise saat 17.00'den önce bitmemektedir. Kaldı ki birçok ilçede aile hekimleri entegre hastanelerde nöbet tutmakta ve bu mesai saatlerini çok aşmaktadır.

Aile hekimlerinden görev süresi bitmeden bir ikinci kurum olan devlet hastanelerinde nöbet tutmaları istenmektedir. Bu uygulamada nöbet tutacağı gün, aile hekiminin kendi çalıştığı kurumda, mesaisini dolduramayacağı ve sorumluluklarını yerine getiremeyeceği aşîkârdır. Sorumluluklarını yerine getiremeyen aile hekimleri, negatif performans ile maaştan kesinti ve puan cezalarına maruz kalmaktadır. Bu yasal ama hukuksuz olan nöbetler, insan haklarına, İş Yasası'na aykırı bir durumdur.

Aile hekimlerinin görevini fazlasıyla yerine getirdiği bu durumlarda görev tanımı harici ek beklentilerde bulunmak aile hekimlerinin göreve gitmemesi gibi durumlara yol açmaktadır. Özellikle cumartesi nöbetleriyle ilgili olarak aile hekimleri çalıştığı kurumlarda haklarının yerine getirilmesi, bu uygulamanın değişmesi için sendikal mücadeleye yürütmeye çalışmaktadır. Bundan dolayı Türkiye'de 22 bin aile hekimine soruşturma açılmıştır.

Aile Hekimliği Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'e göre, nöbete ilişkin planlama aile hekimliği uygulamasında aksamaya yol açmayacak biçimde yapılacak ve hafta içi sekiz saat, hafta sonu ise on altı saatten fazla olmamak üzere haftalık toplam otuz saatten fazla nöbet verilmeyecek. Bu yönetmeliğe göre bir nöbet sınırı getirilmiştir fakat bu durum, aile hekimlerinden gece, gündüz, bayram, tatil her günü ve geceyi işte geçirmeleri istenmediği anlamına gelmemektedir. Bu, haftada kabaca yüz yirmi saat civarında kesintisiz iş performansı demektir. Ayrıca tutulan nöbetlerden sonra da nöbet izni kullandırılmamaktadır. Bu şekilde çalışan bir aile hekiminin ne kadar verimli olabileceği de tartışılmalıdır.

Ayrıca Hükûmetin altı aylık eylem planı içerisinde aile hekimliğinin nöbetten işleyişe, binalarına kadar yeniden ele alınacağı, butik hastaneler kurulacağı ve sabah 08.00'den akşam 20.00'ye kadar yedi gün hizmet vereceği belirtilirken; aile hekimliğinin beş on yıl sonra yirmi dört saat hizmet verecek duruma dönüşeceğinden söz edilmiştir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle aile hekimlerinin çalışma süreleri, nöbetleri ve özlük haklarıyla ilgili olarak var olan sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması gerekli görülmektedir.

2.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 milletvekilinin, Suriyeli sığınmacıların oluşturdukları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/167)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

“Suriyeli sığınmacıların Türkiye'ye sığınması sonucunda oluşturdukları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi” amacıyla Anayasa'mızın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini saygılarımızla arz ederiz.

1) Zühal Topcu

(Ankara)

2) Ahmet Kenan Tanrıkulu

(İzmir)

3) Ahmet Selim Yurdakul	(Antalya)
4) Oktay Öztürk	(Mersin)
5) Arzu Erdem	(İstanbul)
6) Deniz Depboylu	(Aydın)
7) Emin Haluk Ayhan	(Denizli)
8) Ümit Özdağ	(Gaziantep)
9) Mustafa Mit	(Ankara)
10) Yusuf Halaçoğlu	(Kayseri)
11) Mehmet Erdoğan	(Muğla)
12) Mehmet Parsak	(Afyonkarahisar)
13) Saffet Sancaklı	(Kocaeli)
14) Mevlüt Karakaya	(Adana)
15) Muharrem Varlı	(Adana)
16) Ruhi Ersoy	(Osmaniye)
17) Atila Kaya	(İstanbul)
18) İsmet Büyükataman	(Bursa)
19) İzzet Ulvi Yönter	(İstanbul)
20) Kamil Aydın	(Erzurum)
21) Şefkat Çetin	(Ankara)

Gerekçe:

Türkiye'ye komşu ülkelere yapılan dış müdahaleler sonucunda o ülkelerde yaşanan iç karmaşalar yönetilemez bir hâle gelmiş ve devlet otoritesi ortadan kalkmıştır. Devlet otoritesinin kalkmasıyla beraber komşu ülkelerde iç savaş çıkmış ve o ülkelerde yaşayan insanların can güvenliği ortadan kalkmıştır. Bunun sonucunda 2011 Mart ayından itibaren ülkemiz, yoğun bir göç dalgasına maruz kalmıştır ve kalmaya devam etmektedir. Bu göçler sonucunda ülkemize giriş yapan ve sığınmacı talebinde bulunan milyonlarca mülteci olmasına rağmen, Türkiye'de mülteciliğin hukuki mevzuatı ve kurumsal düzenlemeleriyle ilgili herhangi bir çalışma yapılmadığı gibi bir vizyon da ortaya konmamıştır. Bu düzenlemelerin geliştirilememesi sebebiyle, gün geçtikçe sayısı artan sığınmacılarla ilgili birçok sorun ortaya çıkmaktadır.

Suriye'den şu ana dek yaklaşık 5 milyon sığınmacı çıkmıştır. Türkiye, hâlihazırda 2,2 milyon Suriyeli sığınmacıya ev sahipliği yapmaktadır. Kayıt altına alma süreci devam ederken Suriye'den sınır geçişleri de devam etmektedir. Kayıt dışı olan Suriyeli sığınmacıların sayısı ise bilinmemektedir. Sığınmacıların 270 bini 10 ilde kurulan 25 geçici barınma merkezinde kalmaktadır. Geriye kalanlar ise Türkiye'nin 81 ilinde kendi imkânlarıyla yaşamaya çalışmaktadır. Sığınmacılarla alakalı en ciddi problemler, geçici barınma merkezlerinde kalanlarla ilgili değil, yüzde 88'lik bir oranla kendi imkânlarıyla yaşayan kentli sığınmacılarla ilgilidir. Ülkemizde bulunan sığınmacıların yüzde 53'ünden fazlası 18 yaş altındaki çocuk ve gençlerden, yüzde 75'ten fazlası ise özel koruma ihtiyacı içinde bulunan çocuk ve kadınlardan oluşmaktadır. Bu arada Türkiye'de yaklaşık dört buçuk yılda doğan Suriyeli bebek sayısının 150-200 bin civarında olduğu tahmin edilmektedir. Mevcut gençlerin okullu olabilme oranı ise yüzde 15'lerdedir.

Sığınmacılarla alakalı problemlerin yaşanmasının nedeni Hükümetin 2011 yılından beri planlı bir strateji geliştirememesinden kaynaklanmaktadır. 2011 yılından itibaren Hükümet yetkilileri, sığınmacılar için “Zaten çok kalmayacaklar, birkaç ay sonra vatanlarına dönecekler.” düşüncesiyle hareket etmiştir. Biyometrik kimlik verme işlemleri sığınmacıların giderek artmasından ve kalma sürelerinin uzamasından sonra gündeme gelmiş ve hayata geçirilmiştir. Suriyelilerin yasal olarak istihdama dâhil edilememesi nedeniyle “kayıt dışı” sorunu artmaktadır. Suriyeli sığınmacılardan en az 300 bini kayıt dışı ve kaçak olarak çalıştırılmaktadır. Ayrıca Suriyeliler tarafından kurulan iş yerlerinin tamamına yakınının da kayıt dışı olduğu belirtilmektedir.

Yine uygulanan yanlış stratejiler yüzünden gelen sığınmacıların çoğu eğitimden uzak bir şekilde hayatlarına dilencilik yaparak devam etmektedirler. Ayrıca yaşadıkları yerlerde, kuma, fuhuş, kayıplar, işsizlik, kira, barınma, eğitim, sağlık gibi birçok problemle karşı karşıyadırlar.

2011 yılında başlayan ve hâlen devam eden Suriye iç savaşı giderek bir bataklık hâline dönüşmektedir. Türkiye’nin 1923’ten günümüze kadar aldığı toplam göçmen sayısı sadece 2 milyondur. Dört buçuk yıl sonra Aralık 2015 itibarıyla Türkiye’deki toplam Suriyeli sayısı en az 2 milyon 200 bin kişi civarında. Bu nedenle Türkiye’deki Suriyeliler konusu artık “geçicilik” çerçevesinde ve “acil durum yönetimi politikaları” ile ele alınabilecek eşiği çoktan aşmıştır. 2,2 milyon Suriyelinin büyük bölümünün artık Türkiye’de kalıcı olduğu düşünülmelidir. Beş yıldır süren bu savaşın ortaya çıkardığı olumsuz sonuçların giderek artması muhtemeldir. Şu an savaştan kaçan yaklaşık 5 milyon sığınmacıyla bulunurken göç uzmanları yaklaşık 3 milyondan fazla sığınmacıyla karşı karşıya kalınacağını öngörmektedir.

AB ile Türkiye arasında imzalanan geri kabul anlaşması, Türkiye’deki sığınmacı yaşam standartlarının yükseltilmesini, kota artırımının uygulanmasını ve Türkiye üzerinden anlaşmaya taraf bir AB ülkesine geçiş yapmış sığınmacıların Türkiye’ye geri alınmasını içermektedir. Fakat bu anlaşmanın geri gönderilecek olan sığınmacılardan hangilerini kapsadığı, 3 milyar avronun kim tarafından, ne zaman ve ne şekilde ödeneceği, sığınmacıların ihtiyaçlarının ne kadarının karşılanacağı belirsizdir. Yapılan açıklamalara göre, bugüne kadar Suriyeli sığınmacılar için Türkiye yaklaşık 8 milyar dolar harcama yapmıştır ve bu harcamaya uluslararası kuruluşların katkısı ise yaklaşık 400 milyon dolarda kalmıştır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Suriyeli sığınmacıların Türkiye’ye sığınması sonucunda oluşturdukları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılması gerekli görülmektedir.

3.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 milletvekilinin, FATİH Projesi ile bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenlerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/168)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

FATİH Projesi, “bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenleri” sorunlarını araştırma ve “bilgişim teknolojileri ve yazılım” dersinin zorunlu hâle getirilip yeniden müfredat oluşturulması açısından detaylı bir şekilde araştırılması ve bu hususlarda çözümler üretilmesi amacıyla Anayasa’mızın 98’inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini saygılarımızla arz ederiz.

1) Zühal Topcu	(Ankara)
2) Ahmet Kenan Tanrıkulu	(İzmir)
3) Ahmet Selim Yurdakul	(Antalya)

4) Oktay Öztürk	(Mersin)
5) Arzu Erdem	(İstanbul)
6) Deniz Depboyu	(Aydın)
7) Emin Haluk Ayhan	(Denizli)
8) Ümit Özdağ	(Gaziantep)
9) Mustafa Mit	(Ankara)
10) Yusuf Halaçoğlu	(Kayseri)
11) Mehmet Erdoğan	(Muğla)
12) Mehmet Parsak	(Afyonkarahisar)
13) Saffet Sancaklı	(Kocaeli)
14) Mevlüt Karakaya	(Adana)
15) Muharrem Varlı	(Adana)
16) Ruhi Ersoy	(Osmaniye)
17) Atila Kaya	(İstanbul)
18) İsmet Büyükataman	(Bursa)
19) İzzet Ulvi Yönter	(İstanbul)
20) Kamil Aydın	(Erzurum)
21) Şefkat Çetin	(Ankara)

Gerekçe:

FATİH Projesi, 2011-2012 öğretim yılında 17 ilde 51 okulda pilot uygulaması başlatılan ve 2013-2014 yılında tüm okullarda uygulanması planlanan, Millî Eğitim Bakanlığının okullarda teknoloji kullanımını artırmaya ve eğitimi günümüz şartlarına uyarlamaya çalıştığı bir proje olarak ifade edilmektedir. Proje kapsamında her sınıfa birer etkileşimli tahta, 5-12'nci sınıflardaki tüm öğrencilere de birer tablet bilgisayar sağlanması planlanmıştır.

Yüksek maliyetli FATİH Projesi'nin hedefinin ve genel vizyonunun çok net olmadığı görülmektedir. Ulusal ve okul düzeyinde bu belirsizlik sıkıntılı bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. FATİH Projesi'yle birlikte okullara gelen teknolojiyle ne yapılması gerektiği ve bu teknoloji tasarımı net olarak bilinmediği yetkililer tarafından dile getirilmektedir. Teknolojinin sınıflarda var olması sihirli bir şekilde dönüşüm yaratmayacaktır. Kimin, neyi, ne zaman ve ne için kullanacağı belirlendiği zaman ancak etkili bir dönüşüm gerçekleştirilmiş olacaktır.

Projenin ilk başladığı tarihten itibaren sürekli olarak projenin tamamlanma tarihi ertelendi ve hâlen kesin olarak ne zaman tamamlanacağı bilinmemektedir.

FATİH Projesi'yle teknolojinin yine bilinçli şekilde kullanılması ve ülkemizin teknoloji üretebilir hâle gelmesi için bilişim teknolojileri dersleri her kademede zorunlu olmalıdır. PISA raporunda problem çözme becerilerinde Türkiye 44 ülkenin katıldığı değerlendirmede 34'üncü sırada bulunmakta olup puanı OECD ortalamasının yaklaşık 50 puan altındadır. Çocuklarda 21'inci yüzyıl becerilerinin geliştirilmesi için okullarımızda bilişim derslerinin her kademede zorunlu olması son derece önemlidir. PISA'nın raporunda "Okullara sadece teknolojik araç gereçleri doldurmak yeterli olmamaktadır." denilmektedir.

Çocukların teknolojiyi kullanma konusunda her şeyi bildiği varsayılarak, bu derse ihtiyaç olmadığını belirten MEB'in öğrencilerin teknolojiyi ne kadar bildiği konusunda ilgili nasıl bir çalışma yaptığı belli değildir. Eğer teknoloji bilmeleri, Facebook, Twitter gibi sosyal ağlara bağlanmaları, İnternet oyunları oynamaları ve “kopyala yapıştır” yaparak ödevlerini yapmaları ise bu konu üzerinde tartışmak gerekmektedir.

Çocukları ve gençleri bilinçlendirmenin tek yolu bilişim teknolojileri okuryazarlığıdır. Medya okuryazarlığı dersi açılıp, önem arz ettiğinden bahsedilirken ve bununla ilgili kamu spotları bile hazırlanırken neden bilişim teknolojileri okuryazarlığına önem verilmemektedir? Bu iki okuryazarlık da bu konuların uzmanı olan bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenleri tarafından verilmelidir.

1993 yılında okullara “bilişim teknolojileri formatör öğretmenliği” adı altında görevlendirmeler olmuştur. Bu görevlendirmeler 2002 yılından bu yana BÖTE bölümleri mezun vermesine rağmen hâlâ devam etmektedir. Geçen yıllarda bu görevlendirmelerin adı “bilişim teknolojileri rehber öğretmeni” olarak değişmiştir. Alan dışından bir öğretmenin aylık ek ders ücreti karşılığı BTR öğretmeni olarak görevlendirilebilmesi için katıldığı 100 saatlik bir kurs yeterli olurken, dört yıl boyunca ders alan ve 3.024 saatte yetişen BÖTE öğretmeni neden alınmamaktadır?

FATİH Projesi'yle ilgili T.C. Kalkınma Bakanlığının Bilgi Toplumu Stratejisinin Yenilenmesine İlişkin Hizmet Alımı Raporu'nda ilköğretimdeki öğrencilerin zaten bilişimle ilgili donanımına sahip olduğuna dair oluşan kanının doğru olmadığı, ilk ve ortaöğretimde eğitim gören öğrencilerin BİT kullanımı konusunda yetersiz olduğu ve aynı zamanda eğitimcilerin de BİT kullanımı konusundaki yetkinliklerinin geliştirilmesi gerektiği, aksi takdirde FATİH Projesi'nin başarıya ulaşmasının zor olduğundan bahsedilmiştir. Maliyeti bu kadar yüksek olan projenin eğitim sorumluluğu BÖTE öğretmenlerine verilmelidir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle FATİH Projesi, “bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenleri” sorunlarını araştırma ve “bilişim teknolojileri ve yazılım” dersinin zorunlu hâle getirilip yeniden müfredat oluşturulması açısından detaylı bir şekilde araştırılması ve bu hususlarda çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılması gerekli görülmektedir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, 60'a göre bir açıklama talebimiz var izin verirsiniz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Grubumuz adına Hakan Bey yapacaklar açıklamayı Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

18.- Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun, Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Biraz evvel gündem dışı konuşmalardan sonra her partinin grup başkan vekiline söz vermek suretiyle bir uygulamada bulundunuz. Bu esnada Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekiline de söz verdiniz, o da hakkını Bolu Milletvekili Sayın Tanju Özcan'a devretti. Tanju Özcan da burada, Bolu'da inşa edilmekte olan bir okul münasebetiyle, var olan kız meslek lisesinin “Zübeyde Hanım” isminin bir şekilde kaldırılacağını söylemek suretiyle bir yargıda bulundu.

Yapmış olduğumuz girişimler neticesinde öğrendiğimiz bilgiyi yüce Meclisle paylaşmak istiyorum. Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesinin okul isminin kaldırılması mevzubahis değildir. Yeni yapılmakta olan, TOBB tarafından inşa edilmekte olan kız meslek lisesi başka bir yerde, başka bir bölgede, başka bir isimle faaliyet gösterecek, ancak Bolu'nun Akpınar Mahallesi'nde bulunan Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi de bir başka yerde bu faaliyetini, eğitim hayatını bu isimle sürdürmeye devam edecektir. Dolayısıyla, burada bir yanlış anlaşılmayı ya da yanlış aktarmayı düzeltme gereğini duyduk. Birisi Bolu'nun doğusunda, birisi Bolu'nun batısında. Takdir edersiniz ki Bolu da büyüyen bir kent, farklı farklı yerlerde farklı farklı okullara ihtiyaç var, öğrenci kapasitesi belli. Dolayısıyla "Zübeyde Hanım" isminin kaldırılması mevzubahis değil. Biz AK PARTİ olarak milletimizin değer yargılarına her zaman için hassas davrandık, bundan sonra da hassas davranmaya devam edeceğiz. "Zübeyde Hanım" ismi de cumhuriyetimizin banisi Mustafa Kemal Atatürk'ün muhterem annelerinin ismidir. Bu noktada kendisine tekrardan rahmet diliyoruz.

Teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özel...

19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa'da yapılan fen lisesinin imam-hatip yapılmaya çalışıldığına ve Bolu'daki Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi ile İnönü Stadı'nın isim değişikliği konularının takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Aynı durum Manisa'da yaşandı, yaşanmaya da devam ediyor. Ticaret Odamızın merhum Başkanı, Türkiye Odalar Borsalar Birliğinin Manisa'ya bir fen lisesi yapmak istediğini ama iktidar partisinin fen lisesine değil, imam-hatip lisesine yönlendirdiğini ısrarla söylemişti. Manisa'da bir tane fen lisesi vardı. TOBB'la fen lisesi yapmak üzere protokol yapıldı. Dönemin Muradiye Belediyesi, Cumhuriyet Halk Partili belediye fen lisesi yapılması için de arsayı tahsis etti. O dönem diğer belediyeler bu tahsisi yapmak için imam-hatip lisesi şartı koşuyorlardı. Merhum, pankreas kanserinden hayatını kaybetti. Bina bitti, Manisa'nın ikinci fen lisesi açılacak, açılmıyor. Millî Eğitim şart koşuyor: "Mevcut fen lisesini bu binaya taşıyacağız, fen lisesinin olduğu yeri imam-hatip yapacağız." Manisa'da imam-hatip ihtiyacı varsa onu yapmaya devlet muktedir. Manisa'ya ikinci bir fen lisesi kazandırmak üzere yapılması ve bütün Manisa'nın sevgilisi Ticaret Odasının Değerli Başkanının hatırası ve vasiyeti ortadayken iktidar eliyle aynı iş yapıyor.

Sayın milletvekili Zübeyde Hanım'ın isminin yaşatılacağını söylüyor ama Bolu Milletvekilimiz taşınan yerde Zübeyde Hanım'ın isminin olmadığını söylüyor. Bu konunun da takipçisi olacağız.

Bu konuda, ayrıca, İnönü Stadı'ndaki Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün isminin yok edilmesi konusunda da aynı hassasiyeti bekliyoruz sizden.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu kadar rahat olmaması lazım. İftira at git, iddia et git; bu doğru bir şey değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Giden yok, giden yok; burada, burada.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bolu'yu konuştuk, Manisa'yı söylüyor bize. Doğru bir şey değil.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- MHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve arkadaşları tarafından, ülkemizdeki intihar girişimlerinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 2/3/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/4/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 20/4/2016 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Erkan Akçay

Manisa

MHP Grup Başkan Vekili

Öneri:

2 Mart 2016 tarih, 1253 sayıyla TBMM Başkanlığına vermiş olduğumuz, İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve arkadaşlarının “Ülkemizdeki intihar girişimlerinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla” verdiği Meclis araştırması açılması önergesinin 20/4/2016 Çarşamba günü (bugün) Genel Kurulda okunarak görüşmelerinin bugünkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin lehinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Arzu Erdem olacak.

Buyurun Sayın Erdem. (MHP sıralarından alkışlar)

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün burada, Meclis gündeminde ülkemizde intihar girişimleri ve olaylarının araştırılarak gereken önlemlerin tespit edilmesine yönelik sunduğumuz araştırma önergemizin gerekçesini sizlerle paylaşmak için söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlamadan önce sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bütün toplumsal olguların temelinde insanın yaşamını devam ettirebilme çabası vardır. Bir kişi yaşamını devam ettirebilmek için iyi, kötü birçok eylemi yapabilmektedir. Kendisi için olumsuz olan şartları değiştirebilmek için elinden gelen tüm çabayı göstermektedir. Fakat intihar eden bir kişi, tüm bu mücadele yollarını bırakarak, kendi yaşamına karşı bir eyleme girişmiş demektir. İntihar olgusunu diğer tüm olgulardan farklı kılan yönü ise kendi yaşamını devam ettirmeye çabalamamak olarak belirtebiliriz.

Buradan yola çıkacak olursak, intihar, aklı başında bir bireyin doğrudan veya dolaylı olarak ve isteyerek kendi yaşamına son vermesidir diyebiliriz. Bir kişinin kendi canına kıymasının intihar olarak adlandırılabilmesi için her şeyden önce kişinin aklı başında olması gerekmektedir. Kendi canına kıyma, gençlik çağında, trafik kazalarından sonra gelen en önemli ölüm nedenidir. İntihar girişimlerinin ise tamamlanan intiharların en az 3 katı olduğu tahmin edilmektedir. Ayrıca erkekler arasında ölümle sonuçlanan intiharlar kızlara göre 3 kat yüksektir.

Sizlerin de bildiği gibi, ülkemizde intihar vakaları son günlerde hızla artış göstermektedir. Neredeyse hemen hemen her gün intihar olaylarıyla karşı karşıya kalmaktayız. Bu da intiharı önemli bir toplumsal sorun hâline getirmektedir.

Değerli milletvekilleri, intiharlar, birer yardım çılgılığıdır ve intihar öncesinde birey davranış ve konuşmasıyla bunu belli etmektedir ve ne yazık ki günümüzde, psikolojik tedavi gören ve ilaç kullanan insan sayısı artmıştır, hızla artmaya da devam etmektedir.

İntihar girişimi, çaresiz kalan kişinin sorunlarından umutsuzca kaçması olarak yorumlanmaktadır. Bu sorunlar kendinden ve çevreden kaynaklanabilmektedir. Kişi hiçbir çıkış yolu olmadığını, olaylar karşısında eli kolu bağlı kaldığını anlamakta, umutsuzluk, karamsarlık ve çaresizlik içine düşmekte, gidiş geliş yaşayarak güçten yoksun kaldığını görmektedir. Kendini ezilmiş, köşeye sıkıştırılmış hissetmekte, duyduğu öfkeyi dışa boşaltmadığı için kendine yönelmektedir.

İntihara kalkışma, hem kendilerini cezalandırma hem de bu duruma düşmesine neden olanlardan bir öç alma davranışdır. Aynı zamanda, kendilerini affettirme ve ilgiyi toplama, sevindirme çabası olarak da kabul edilebilmektedir.

Bir insanın karşılaştığı zorlama durumlara göstereceği tepki kişinin dayanıklılık gücüne bağlıdır. Zorlamalarla baş etmede yetersiz bir kişi, üstesinden gelemeyeceğine inandığı bir durumla karşılaştığında ise yaşamına son vermektedir.

Güvenini ve çaba gösterme gücünü yitiren kişi, çoğu kez içine kapanarak başına gelenleri anlamaya ve bir çıkış yolu aramaya kalkışmaktadır. Ancak, ne yazık ki ağır zorlanmalar karşısında insan mantıklı düşünemez hâle gelmektedir.

İntihar eden kişilerin bir bölümünde çöküntü, şizofreni, kişilik bozuklukları gibi ruh hastalıklarının çoğunun olduğu görülmektedir. Elbette ki her çöküntü durumu intiharla sonuçlanmamaktadır ancak her intiharda belli ölçüde çöküntü söz konusudur. İntihar girişimini bir çöküntü belirtisi olarak yorumlamak tek başına yeterli değildir.

Bilindiği gibi intiharlarda birçok etken söz konusudur. Biraz da intihara sebep olan diğer etkenlerden bahsetmek istiyorum.

İntihar davranışı bir anda olan bir eylemdir ancak hazırlığı oldukça uzun sürmektedir ve ülkemizde son günlerde genç intiharlar ön plandadır.

Gencin çocukluğundan bu yana süregelen sorunlara ergenlik çağında ortaya çıkan yeni çatışmalar ve durumlar eklenir. Gencin çevresiyle ilişkileri bozulur, yalnızlaşır, desteksiz kalır. Genelde son bir olay, bir çatışma, bir darbe, örseleyici bir yaşantı gencin savunmalarını yıkararak öz kıyımına tetik çekmesine sebep olur.

Üstünde en çok durulması gereken etkenlerden belki de en önemlisi erken çocuklukta geçirilen yoksunluklardır. Burada aile önemli rol oynamaktadır. Anne babadan ayrılma, anne babadan birinin ölümü ve annesiz babasız büyüme ileri yaşlarda çöküntü ve intihara sürüklemektedir.

Güvensiz olan çocuğun gençlik döneminde karşılaştığı stresle başa çıkması çok zor bir hâle gelmektedir, kendini âciz hissetmekte ve kolaylıkla intihar etmektedir.

İstatistiklere biraz girmek istiyorum: 30 çocuktan 5'i ölüm nedeniyle babasız kalmıştır. Babalardan 1'i, annelerden 4'ü intihar etmiştir. Yakın akrabalarda intihar yoluyla 3 ölüm olayı, bir de intihar girişimi vardır bu insanların. 21 aileden 17'sinde çok belirgin anlaşmazlıklar ve geçimsizlikler saptanmıştır.

İntihar girişiminde bulunan gençlerin çoğunda davranış bozukluğu saptanmaktadır. Gençlerin bir kısmında ise karamsarlık, isteksizlik, üzüntü, yalnızlık gibi iç çekilme belirtileri egemendir. Ailede şiddeti gören, anne babanın devamlı kavga ettiği ailelerde de bunun sonucunda intihar vakaları ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla, intiharı bir faktöre bağlamak yerine toplumun ruh sağlığıyla ele almak gerekmektedir.

Ülkemizde son zamanlarda çok ciddi göçler alınmıştır ve göç edenlerde depresyonlar oluşmaktadır.

Yine, son zamanlarda sıkça rastlanan tecavüz olayları sonucunda genç kızlarımız, yaşadıkları psikolojik travmalar sonucunda, bunları kaldıramamaktan dolayı intihar etmektedirler

İntihar etmek belki insan doğasına aykırıdır ama elverişsiz toplumsal koşullar da insana karşıdır. Bu elverişsiz koşullara karşı verilen savaşta ise herkesin aynı direnci göstermesi her zaman için olası değildir.

İstatistikler belirli bir toplumda beş on yıllık intiharların yıllık toplamının hemen hemen aynı kaldığını göstermektedir. Bu nedenle intiharların nedenlerinin bireyden çok toplumda aranması gerekmektedir.

Toplum içinde yaşayan bir bireyin yaşamı, onun anlamlı eylemlerinden oluşmaktadır. Birey toplumda eylemleriyle vardır. İntihar eden aklı başında bir bireyin bu eylemi ise yaşamının son ve belki de en önemli eylemidir. İntihar eyleminin yöntem biçimi de bu açıdan çok büyük önem arz etmektedir.

Örneğin, kentin en yüksek binasından atlayarak kalabalık bir seyirci kitlesinin önünde hayatlarına kıyan kişilerin belki de tüm dünyaya olan kızgınlıklarını ilan ettiklerini ve o güne kadar önemsiz kalmış varlıklarına bir an için herkesin dikkatini çekmeyi umut etmiş olduklarını tespit edebiliriz.

Değerli milletvekilleri, “Ülkemizde son zamanlarda intiharlar artmakta.” dedik ve birkaç tane örnek vermek istiyorum:

Bugün Mersin’de, adliye seçim bürosunda görevli 31 yaşındaki Cesur Arslan girdiği bunalım sonucu kafasına tabancayla bir el ateş ederek intihar etmiştir.

Kocaeli’de iki gün önce, 23 yaşındaki genç Facebook’tan helallik isteyerek intihar etmiştir.

Yine, aynı şekilde, 17 Nisanda -üç gün önce- 60 yaşındaki Servet Işık oğlunun düğün günü intihar etmiştir.

Seçim bölgem olan İstanbul’da, yaklaşık yirmi gün önce 18 yaşındaki kızımız kendini asarak intihar etmiştir.

Yine, 19 yaşındaki kızımız 5’inci kattan atlamıştır.

Yine, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesinde okuyan 2 öğrencimiz üç gün arayla evlerinde intihar etmişlerdir.

İstanbul’da, üniversite öğrencisi bir kızımız emlakçının tecavüzünden kaçmak için 10’uncu kattan atlamıştır.

Yine, aynı tarihlerde İstanbul Bilgi Üniversitesinde, 22 yaşındaki bir evladımız okulun terasından aşağı atlayarak intihar etmiştir.

31 Martta Bursa’nın Gemlik ilçesinde, bir bankacı kardeşimiz kendisini asmıştır.

Aynı gün İstanbul Esenler’de, Suriye uyruklu bir kişi rögar kapağını açıp kanalizasyona atlayarak intihar etmiştir.

25 Martta Gaziantep’te, ailesiyle tartışan lise çağındaki bir evladımız iple kendisini asmıştır.

23 Martta Sivas’ın Şarkışla ilçesinde, eşinden ayrıldığı için bunalıma giren bir kızımız kendisini asarak intihar etmiştir.

21 Martta ise yine Suriye uyruklu bir genç trenin önüne atlayarak intihar etmiştir.

Bunları saymayla bitiremeyeceğimizi görüyoruz.

Son üç yılda, 99 çalışmamız mobbing, borç kısıkcı ve işsizlik gibi nedenlerle intihar etmiştir.

Ne yazık ki ülkemizde, işe bağlı nedenlerle 2013 yılında 15, 2014 yılında 25, 2015 yılında ise 59 çalışan intihar etmiştir. İntihar edenlerin 49’u işçi ve 23’ü memur olmak üzere 72’si ücretli çalışan, 11’i esnaf ve 3’ü de çiftçiydi.

Ataması yapılamayan öğretmenler de dâhil olmak üzere, benzer koşullardaki 13 işsiz kardeşimiz de intihar etmiştir.

Daha bundan birkaç gün önce, siz de biliyorsunuz, Karaman’da, 12 inşaat işçisi sekiz aydır paralarını alamadıkları için çatıya çıkıp intihar etmek eyleminde bulunmuşlardır.

Değerli milletvekilleri, evet, bizim intiharı önlemeyle ilgili vazifelerimiz var ve bu düşünceler doğrultusunda intiharı önleme çalışmalarının amacı, intihar krizlerinde ve ruh hastalıklarında intiharın sebeplerinin açığa çıkarılması, müdahale tekniklerinin geliştirilmesi ve korunmanın sağlanması olmalıdır. İntiharların nedenlerini anlamak ve risk faktörlerini araştırmak bizim vazifemiz, intiharları önlemek de tabii ki bu şekilde.

Bu arada, bu gerekçeler doğrultusunda, ülkemizde intihar girişimlerinin nedenlerinin araştırılması, gereken önlemlerin tespit edilmesi için Meclis araştırması açılmasını arz eder, saygılarımla sunarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdem.

Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin aleyhinde ilk konuşmacı, Burdur Milletvekili Sayın Bayram Özçelik.

Buyurun Sayın Özçelik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisinin ülkemizdeki intihar girişimlerinin nedenlerinin araştırılarak gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla vermiş olduğu araştırma önergesinin aleyhinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

“Ülkemizde intihar girişimlerinin nedenlerinin araştırılarak gereken önlemlerin tespit edilmesi...” İnsanın kendisini isteyerek öldürmesi şeklinde tanımlanan intihar, temelinde toplumsal, siyasal, kültürel ve ekonomik süreçlerin yattığı sosyal bir olgudur. Buna göre, intihar olgusu sosyal sorunlar içinde yer alır. Ancak, çoğunlukla bireyden çıkan bu sorun sadece bireyin sorunu olmamakta, bireyin ailesini ve toplumsal çevresini de etkilemektedir.

İntiharların meydana gelmesinde çevresel baskıların önemli bir yere sahip olduğu bilinmektedir. Yani toplumsal, ekonomik, kültürel unsurlar intiharları etkileyen temel değişkenler konumundadır. Sosyologlar ise intiharı toplumsal yaşamın değişmesine, sosyal ilişkilerde düzensizliklere, toplumsal bunalımlara; anatomik hâl, hızlı kentleşme ve yabancılaşma gibi toplumsal karakterli durumlara bağlamaktadır.

İntihar vakalarının gelişmişlikle ilintili olup olmadığı konusunda çok net bir bilgi bulunmamakla birlikte, bu konu gelişmiş-gelişmemiş bütün ülkelerin sorunlarından biridir. Bundan dolayı da konu hem gelişmiş ülkelerin hem de uluslararası kuruluşların gündeminde dir.

Bir Bakışta Sağlık 2015 Raporu’na göre, ölümlle neticelenen intiharların yüzde 90’ından fazlası depresyon, şizofreni gibi psikiyatrik rahatsızlıklardan kaynaklanırken, düşük gelir, alkol ve uyuşturucu bağımlılığı, işsizlik gibi sosyal ve ekonomik problemlerin intihara sebep olabildiği ifade edilmiştir. Ayrıca, ahlaki ve manevi değerlerin zaafa uğraması, kimlik bunalımı, intiharın diğer önemli nedenleri arasındadır.

100 bin nüfus başına düşen intihar sayısını ifade eden kaba intihar hızı 2015’te OECD ülkelerinde yüz binde 19 olarak gerçekleşirken en düşük oranla Türkiye yüz binde 3,97’yle ilk sıradadır. Bir önceki yıla göre ise 0,3 puan azalmıştır. En yüksek kaba intihar hızında ise yüz binde 44’le Güney Kore ilk sırada yer almış, Macaristan, Japonya ve Slovenya gibi ülkeler onu takip etmiştir.

Yeterli düzeyde olmayan ve sorunlu aile ilişkileri intihar eylemlerine zemin hazırlayabilmektedir. Aile yapısı ve ilişkilerine yansıyan kültürel ve toplumsal değişimin etkileri kadınlar üzerinde de daha fazla görülmektedir. Geleneksel dinî inanç ve değerlerdeki zayıflama ve buna bağlı olarak dinî yaşantıdaki çözümler, insanların intihar etmelerinde büyük ölçüde rol oynamaktadır. İntihar ve intihar girişimleri ekonomik açıdan bağımlı kişilerde daha sık görülmektedir.

İntihar etme veya intihar girişimleri kırsal bölgelere göre kentlerde veya hızlı kentleşme eğiliminde olan bölgelerde daha sık görülmektedir. Son zamanlarda, değişik sebeplerden dolayı köyden kente doğru olan göç olgusunun da ölümle sonuçlanan intihar üzerinde etkisi vardır. Göçmenlerin daha önce yaşayageldikleri sosyal yapının fiziksel olarak parçalanmasıyla birlikte, kendilerini tanımladıkları aşiret ve kabile yapısında bir çözülme olgusuyla karşı karşıya kaldıklarından, bir taraftan sosyal yapıdaki çözülme, diğer taraftan belirgin güvensizlik ortamı göçmenlerin aidiyet duygularında önemli bir kargaşaya yol açmıştır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 14 Ocak itibarıyla, 4 siyasi parti grubumuzun vermiş olduğu araştırma önergesi sonucunda Meclisimizde, aile bütünlüğünü olumsuz etkileyen unsurlar ile boşanma olaylarının araştırılması ve aile kurumunun güçlendirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması komisyonu kuruldu; üç aylık çalışmasını tamamladı, ek süreyi de Meclisimizden aldı. 14 Ocakta başlayan bu araştırma komisyonumuz Mecliste, araştırma komisyonu salonunda yaklaşık 18 toplantı gerçekleştirdi. Türkiye’imizde değişik vilayetlerimizi, her bölgeden 1 ve 2, bazen de 3 vilayetimizi ziyaret ettik; oralarda aile bütünlüğümüzü zedeleyen olumsuz etkenlerin araştırılmasında tabii ki intiharlar yer aldı ve bu noktada, kolluk güçlerinden o bölge, o ille alakalı, intiharlarda yıllık gelişmelerin, yıllık seyrinin ne olduğunun, bütün bilgilerini aldık. Dolayısıyla, aile bütünlüğünü olumsuz etkileyen bu intihar girişimleri ve aile kurumunun güçlendirilmesini de etkisiz kılan bu intihar girişimleri bu araştırma komisyonumuzun raporunda, 14 Mayıs itibarıyla neticelenecek bu çalışma sonrasında mutlaka yer alacaktır ve bu komisyon raporunda intiharlarla ilgili değişik konularda vurgularımız olacaktır.

Mesela, bunlardan bazıları şunlardır: İkna uzmanlığı çalışmalarına önem verilmelidir. İntihar edenin ailesinde yaşanan travmaların tedavi edilmesi için özel bir çalışma yürütülmelidir. Risk grubu olan meslekler var; bunlarda psikolojik destek ve eğitime dikkat edilmelidir. En fazla intihar olayı evli olan kişilerde görüldüğüne göre -TÜİK verilerinden hareketle- evlilik okulları kapsamında aile içi iletişim, kişisel gelişim gibi çok çeşitli seminerler sunulmalı ve yaygınlaştırılmalıdır. Ayrıca, toplum, özellikle, aile bireyleri aşılması güç durumlarla karşılaştığında onların yanında olduklarını hissettirerek onlara yaşam gücü vermeli ve bireylere sağlıklı bir gelişme ortamı hazırlamalıdır. İntihar önleme merkezi kurulmalıdır. Bu merkezin kadrosunda uzman psikiyatristler, psikologlar, sosyologlar, biyometrisyenler ve hemşireler yer almalıdır.

Temel hedef hayat kurtarmaktır. Bu psikiyatrik, psikolojik ve sosyolojik çalışmaları yapıp sonra da intihar bunalımı içinde bulunanları tedavi etmek gerekmektedir. İkinci hedef, böyle bir merkezin metropoliten bir toplumun sağlığında yaşam açısından bir rol oynayabileceğini göstermek ve böylelikle, sonunda toplumun desteğini sağlamaktır. Çeşitli bilim dallarından ve coğrafi bölgelerden seçilmiş uzman ve ilgili kimselerin intiharların önlenmesi konusunda eğitim ve öğrenim görmeleri sağlanmalıdır.

Bu çerçevede, aile bütünlüğünün sağlanması diye kısaca bahsettiğimiz araştırma komisyonumuzda bunlar detaylı bir şekilde raporumuza dercedilip önlemleriyle ilgili çözüm önerileri teklif edilecektir.

Dolayısıyla, bu araştırma önergesinin aleyhinde olduğumuzu bildirir, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özçelik.

Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin lehinde, son konuşmacı Kocaeli Milletvekili Sayın Haydar Akar olacak.

Buyurun Sayın Akar. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; intiharı konuşuyoruz. Dünyada intihar olgusu, son yıllarda, ciddi bir sorun olarak Dünya Sağlık Örgütü tarafından acil olarak, önemli oranda ilgi gösterilmesi gereken bir sorun olarak tanımlanmıştır.

Şimdi, bakıldığında, Türkiye’de son günlerde, son zamanlarda, son yıllarda intihar vakalarının arttığını görüyoruz. Bu araştırma önergesinin aleyhinde konuşan iktidar partisi milletvekili hatip bu araştırmaya gerek olmadığını söylüyor. Ama, biraz sonra vereceğim istatistiki değerlere bakıldığında, gerçekten araştırılması... Veya bir başka araştırma grubunun, tamamlanmış bir araştırma grubunun içerisine sokularak bu işin halledilebileceğini düşünüyor ama aslında öyle olmadığını hepimiz görüyoruz.

Arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa’sının 17’nci maddesine göre herkes yaşama hakkına sahiptir, bir defa, Anayasa’yla herkesin yaşam hakkı garanti altına alınmıştır. Peki, Anayasa’nın 56’ncı maddesi ne diyor? “Devlet herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlar.” Demek ki toplumda beden sağlığında, ruh sağlığında bir değişimin olduğu açık ve net görülüyor, intihar vakalarının arttığını görünce bunu çok rahatlıkla tespit edebiliriz.

Şimdi, bununla ilgili ben bir Meclis araştırması önergesi vermiştim bundan iki ay önce, verme gerekçem aslında kendi kentimdeki, Kocaeli’deki intihar vakalarının araştırılmasıydı. Gerçekten, biraz evvel, yine bu araştırma önergesini getiren hatip arkadaş Kocaeli’den örnek vererek bu açıklamalarını yaptı burada. Evet, Kocaeli’de ciddi anlamda intihar vakaları var, konuşmamın içerisinde bunları da oransal olarak söyleyeceğim.

Dünyada her yıl yaklaşık 1 milyon kişi intihar nedeniyle ölüyor. Bu da her kırk saniyede 1 ölümün gerçekleştiğini ortaya koymaktadır. Yani, dünyada her kırk saniyede 1 kişi intihar ederek hayatına son veriyor. İntihar gençler arasındaki ölümlerin ikinci büyük nedeni olarak görülmektedir. Ülkemizde durumun ciddiyeti artmakta ve intihar vakaları artmaya devam ediyor. TÜİK verilerine göre, 2011 yılında 2.677 kişi intihar ediyor, 2013 yılında 3.189 kişi, 2014 yılında 3.065 kişi olarak tespit ediliyor.

2014’ün rakamlarına baktığımızda, bu ölen, intihar eden vatandaşlarımızın yüzde 47,7’si evli, evli vatandaşlarımız intihar ediyor. Evli vatandaşlarımızda intihar sebebinin bu kadar yüksek olmasının nedenleri bir defa tespit edilmeli. Hani kurdunuz ya boşanmayla ilgili bir komisyon, çalışmalarını tamamlıyor, “Bunun içinde intihar da var.” deniliyor. Sadece boşanma değil, boşanmamışlardan, evlilerden bahsediyoruz bu oranda. Ne oluyor Türk ailesinin içerisinde ki bu kadar evli vatandaşımız intihar ediyor? Bu çok önemli bir soru.

Yine, 2014 yılı verilerine göre, intihar edenlerin yüzde 74’ü erkek, yüzde 25’i kadın. Acaba, işte evli vatandaşlarımızdaki intihar oranının yüksek olması, erkeklerdeki intihar oranının yüksek olması, sizin ülkeyi soktuğunuz ekonomik cendere ve sıkıntı içerisindeki bir neden-sonuç ilişkisi olabilir mi acaba? Bunu iyi düşünmek lazım.

Yine, TÜİK verilerine göre, bu intiharların yüzde 53’ünün nedeni bilinmiyor, bu da garip. Yani vatandaşlarımız intihar ediyor, Anayasa’nın 17’nci ve 56’ncı maddelerinde yaşam hakkı tanımlanmış ama devlet bu intihar nedenlerini bilemiyor!

Şimdi, seçim bölgem Kocaeli’den örnek vereceğim çünkü ben de bu araştırma önergesini Kocaeli için vermiştim başlangıç itibarıyla. Yine, TÜİK verilerine göre, Kocaeli’de 2010 yılında 39 kişi, 2011

yılında 43 kişi, 2012 yılında 55, 2013 yılında da 58 ve 2014 yılında 54 vatandaşımız intihar sonucu hayatlarını kaybetmiştir. Bu konuda 24'üncü Dönemde, 2014 yılında Meclise bir araştırma önergesi verdiğimi söyledim, ciddi olarak araştırılması gerektiğini de belirtmiştim ancak maalesef, gündeme alınmadı. O günden bu yana, yalnızca Kocaeli'de değil ülke genelinde intihar vakalarının artış göstermeye devam ettiğini hep birlikte izliyoruz. Bu dönemde de geçtiğimiz mart ayında bir araştırma önergesiyle tekrar sorgulayalım, araştıralım dedim. Önergeyi vermiş olduğum 24 Mart 2016 tarihine kadar, sadece üç ay içerisinde, bakın 24 Mart 2016'dan bugüne, üç ay içerisinde 13 vatandaşımız intihar ederek hayatına son verdi. Bu intiharların yaş aralığına baktığımızda hayatlarının baharında olan gençlerimiz görülmektedir. Yaş aralıklarının 18 ile 26 yaş olması şapkamızı önümüze koyup bir kez daha düşünmemiz gerektiğini gösteriyor.

Bakın, dün yine, Kocaeli'de, 23 yaşındaki bir gencimiz kendisini asarak yaşamına son verdi ve sosyal paylaşım sitesinden bir not bıraktı. Notunda şöyle diyor: "Evet, zamanı geldi arkadaşlar. Bu benim son paylaşımım. Beni seven sevmeyen kim varsa, üzdüğüm, istemeden kırdığım kim varsa şimdi hepsinden helallik istiyorum. Hakkınızı helal edin bana. Annem, babam, ağabeyim, amcalarım, kuzenlerim, arkadaşlarım, canlarım, sevdiğim, hepiniz Allah'a emanet olun. Tanıdığınız neşeli Yılmaz artık yok, uzunca bir yolculuğa çıkıyor hem de hiç dönmemesine çıkıyor. Hepsinizi çok, hem de çok seviyorum. Affedin beni. Haklarınızı helal edin." diyor bu 23 yaşındaki genç kardeşimiz.

Ya, bu kadar hayattan ümidini kesmesinin, "neşeli Yılmaz" diye tarif edilen bu genç kardeşimizin hayattan bu kadar ümidini kesmesinin nedenlerini bilmek zorundayız arkadaş.

Evet, sadece bu gencimiz değil, son on beş günde 6 intihar olayı meydana geldi. 9 yaşında bir kızı olan 37 yaşında bir anne intihar ediyor ve kızı buna şahitlik ediyor. Nedir bu anneyi intihara götüren nedenler? "Psikolojik nedenler" denilip geçilmeye kalkılmamalı, eğer öyle olsa ülkemizde antidepresan kullananların sayısı 26 milyon olur arkadaşlar ve her 4 kişiden 1 kişi depresyon geçirerek intihar vakasına meyledebilir. Demek ki bunun nedeni psikolojik değil, buradan bakmak lazım.

Şimdi, çalışanlara baktığımızda, işçi intiharlarına baktığımızda, 2013 yılında 15 kişi, 2014 yılında 25 kişi, 2015 yılında 59 kişi yani işe bağlı ölümlerin sayısı 99.

Son üç yılda intihar eden emekçilerin intihar sebepleri şöyle: 31 kişi borçları nedeniyle, 14 işçi mobbing nedeniyle, 35 işçinin de neden intihar ettiği bilinmiyor. Evet, iş yerinde köleleştirdiğiniz, yeniden getireceğiniz o kölelik yasalarıyla intihar vakalarının artmasına da neden olacağınız, bu rakamlardan çok net bir şekilde görülmüyor.

Borçlara sıra gelince: Hani meşhur "Asgari ücreti 1.300 lira yaptık, hayat kurtarıyoruz, artık 3 çocuk yapabilirsiniz." mantığıyla baktığınız bir olay var ya, işte bir süre sonra o çocuklarını eğitemediği zaman, o çocuğunu hukuk fakültesine yollayamadığı zaman, eczacı yapamadığı zaman, tıp fakültesine yollayamadığı zaman -hani "3 çocuk" dediği zaman- onlara gemiler alamadığı zaman bir süre sonra borçlanıyor ve intihar etmeye başlıyor gençlerimiz, işçilerimiz arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Demek ki psikolojik sebepten dolayı son yıllarda intihar vakalarının artması bir ruhsal problem değil, AKP'nin Türkiye'de yaratmış olduğu ekonomik buhranın sonuçları olduğunu çok rahatlıkla söyleyebiliriz diyorum.

Eğitime baktığımızda, bu arkadaşların yüzde 25'inin ilkökul mezunu, yüzde 19'unun lise ve dengi okul mezunu olduğunu ve okuryazar oranının da yüzde 10,6 olduğunu görüyoruz.

En çok intihar edilen iller sıralamasına baktığımızda, Tunceli 1'inci sırada geliyor. Tunceli'de intihar olmamalı! Tabii, ekonomik olarak kendini geliştirmiş, hiçbir sıkıntısı olmayan vatandaşlarımızın yaşadığı bölge olarak düşünebilirsiniz orayı. Hemen peşinde Bingöl var, hemen peşinde Edirne var,

hemen peşinde Sinop var ve Kırşehir var. Bu kentlere baktığınızda, hepsinin işsizlik oranlarında Türkiye'nin ilk sıralarında yer aldığını görüyorsunuz. Bu kentlere baktığınızda, insanların geçim sıkıntısı yaşadığını... O yaş gruplarını zamanım yetmediği için veremeyeceğim. 15 ile 29 arası yaş gruplarındaki intihar oranlarının en yüksek olmasının bir gerekçesi de bu arkadaşlar. Evlenmek istiyor, yuva kurmak istiyor, çocuklarını eğitmek istiyor ama yarattığınız şartlarla, köle hâline getirdiğiniz insanlarla bunun gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığını görüyoruz.

Öğretmenlerden örnek vermek istiyorum. 13 öğretmenimiz, tarafınızdan atanmayan öğretmen kardeşlerimiz intihar etti. Ama, Bakan ne dedi? “Şov yapmak için intihar ediyorlar.” dedi. Böyle bir yaklaşım Türkiye'deki insanın ruh sağlığını bozmak için yeter de artar diyorum.

Bu önerenin, bu Meclis araştırmasının desteklenmesi gerektiğini söylüyor, hepimize sevgiler saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akar.

Milliyetçi Hareket Partisi Grup önerisinin aleyhinde son konuşmacı Bursa Milletvekili Sayın Emine Yavuz Gözgeç olacak.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisinin ülkemizdeki intihar girişimlerinin nedenlerinin araştırılarak gereken önlemlerin tespit edilmesi için vermiş olduğu Meclis araştırması önergesinin aleyhinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

İntihar olaylarının sosyal, kişisel birçok sebebi bulunduğunu düşünüyorum. İntihar olaylarını sadece ekonomik sebeplere indirgemenin de doğru olmadığı düşüncesindeyim çünkü maddi sıkıntı içerisinde yaşayan çok insan olup kesinlikle intihara yönelmediği gibi, refah düzeyi çok yüksek, ekonomik koşulları gayet yerinde ama buna rağmen intihar yöneliminde bulunan kişiler de vardır; bunların hayatta bir anlam arayışından da kaynaklanabilir. Bu sebepler oldukça fazladır, bir tek sebebe indirgemenin doğru olmadığı düşüncesindeyim.

Yine, benim de üye olarak bulunduğum Meclis araştırması komisyonumuz kuruldu biliyorsunuz, aile bütünlüğünü olumsuz etkileyen unsurlar ile boşanma olaylarının araştırılması, aile kurumunun güçlendirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla. Bu komisyonumuzda gerçekten çok detaylı araştırmalar yapıldı. Bu komisyonda sivil toplum kuruluşlarını çağırıp dinledik; Adalet Bakanlığını, Milli Eğitim Bakanlığını, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını, daha birçok bakanlığı ve İŞKUR'u. Bu kurumlarımız ayrıca intihar olaylarıyla ilgili de raporlar ve veriler sundular. Zaten komisyonumuz rapor çalışma hazırlığında ve bu rapor sonucunda da bunlarla ilgili veriler elimize ulaşacaktır. Bununla ilgili detaylı bir inceleme yapılmıştır.

Özellikle, biz, illere de gittik Türkiye içinde. Yurt dışında da komisyonumuz çalışmalarda bulundu. Ciddi veriler de elde edildi bu konuda.

Yine, az önce de söylediğim gibi, intihar olaylarında medyanın rolünün de önemli olduğunu düşünüyorum. İntiharlar maalesef, kurban ve yakınlarıyla sınırlı kalmayıp geniş bir çevreyi de etkilemektedir. Bunda günümüzde kullanım ve etki alanları bir hayli artmış olan kitle iletişim araçlarının -basın, televizyon, telefon, İnternet, web siteleri gibi- payı büyüktür. İntihar haberi aktarımında toplumun doğru bilgilendirilmesi, gerekli kuralların ve kriterlerin oluşturulmasında kitle iletişim araçlarını elinde bulunduran kurum ve kuruluşlarla iş birliğine yönelmek, intiharları önleme faaliyetlerinde izlenecek temel stratejilerden biri olmalıdır. İntihar sahneleri içeren film, video gibi materyallerin gösterim saatleri ve kolay ulaşılabilir olmaması da önemlidir. Ayrıca, gerçekten, aile

bütünlüğünün de kuvvetli olmasının intihar olaylarının azalmasında önemli olacağını düşünüyorum çünkü insanlar bir sıkıntı yaşadıklarında eğer yakınlarında paylaşacak hiç kimseyi bulamazlarsa -bir arkadaş, bir dost- ve aile içerisinde onlara her ne hata, her ne suç işlemiş olursa olsun arkalarında olacak bir destek göremezlerse medyanın da rolüyle maalesef, bu yollara yönelmektedirler ama güçlü bir aile yapısı varsa, aile içinde güçlü bir iletişim kurulabilmişse, çocuk, eş, kardeş, her ne yanlış, kendine göre her ne hata, her ne sıkıntı işlemiş olursa olsun arkasında mutlaka onu destekleyecek bir aile bireyi olduğunu düşündüğü zaman bu olaylara daha az yönelmektedir ve bu noktada biz, aile iletişiminin güçlendirilmesinin intihar olaylarının önlenmesinde de etkili olacağını düşünüyoruz ve bu kurulan komisyonun getireceği önerilerin de, aynı zamanda, intihar girişimlerinin önlenmesinde de etkili olacağı düşüncesindeyiz.

Ben, bu düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın konuşmacı konuşmasında, bizim konuşmacımız Sayın Arzu Erdem’in konuşmasına atıfta bulunarak, bu konunun sadece ekonomik sebeplerle izah edilemeyeceğini ifade etmiştir sanki Sayın Erdem, bu intihar olaylarını sadece ekonomik sebebe bağlamış gibi.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Onu kastetmedi Erkan Bey, Haydar Bey’i kastetti.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – O nedenle, sataşmadan dolayı bir cevap hakkı doğmuştur.

BAŞKAN – Özel olarak Sayın Erdem’in şahsına yönelik bir eleştiride bulunmadı. Aynı eleştiriyi Sayın Akar da yaptı; yani “Ekonomiktir.” diye, “İntihar olaylarının nedeni ekonomiktir.” diye aynı ithamda, iddiada Sayın Akar da bulundu. Sanıyorum, genel bir ifadede bulundu kendisi. Bir soralım isterseniz. Eğer öyle bir hedef varsa, tabii ki.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, elbette sorabilirsiniz de bir de kürsüde yaptığı konuşma var, ifade var, yapılan konuşmalar var. Yani verdiği cevap neyi değiştirecek?

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Ben şahısları kastetmedim, genel bir ifadeyle “Sadece ekonomik sebeplere indirgenemez.” demek istedim. Yani kişisel bir şey yok.

BAŞKAN – Evet.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hayır efendim, şimdi, sanki kendinden evvelki konuşmacı veya konuşmacılar bu hadiseyi sadece ekonomik bir sebebe indirgemiş izlenimi yaratacak şekilde bir ifade oldu, biz öyle anladık. Bunu bir sataşma olarak değerlendiriyoruz.

BAŞKAN – Tabii ki öyle anladıysanız sataşma olabilir ancak ben de konuşmacıların hepsini çok iyi dinledim. Gerçekten, konuşmacı, belli bir kişiyi veya belli bir konuşma metnini ve üslubu hedef alarak söylemedi, “Sadece bu olmaz, bu, bu nedenler de olmalıdır.” diye kendi düşüncesini açıkladı Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Efendim, Sayın Başkan, bunu izah edene kadar iki üç dakika geçiyor.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Erdem.

İki dakika süre veriyorum.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç'in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, biraz önce AKP Grubundan söz alan hatip arkadaş “İntihar olaylarını sadece ekonomik sebeplere bağlamak doğru değil.” dedi. Ben konuşmamın tamamında hem ekonomik sebeplere hem psikolojik sebeplere hem toplumsal buhrana hem atanamayanlara hem işsiz kalanlara değindim. Bunun, intihar vakalarının ekonomik sebeplerle doğrudan ilintili olmadığını biz de biliyoruz. Burada Norveç örneğini vermek istiyorum, Norveç bu manada refah seviyesi en yüksek ülkelerden biri ve intihar vakaları da en çok yaşanan ülkelerden bir tanesi.

“Medya” dedik biraz önce, hatip arkadaşımızın söylediği, evet, medyada bugün izlediğimiz diziler kimin eseri, bunlar kimlerin döneminde yayınlanıyor, yirmi dört saat evlilik programı izleyen bizim ülkemiz değil mi maalesef, bunu da sormak istiyorum buradan.

İntiharları önleme veya azaltma çalışmalarında silah kontrolüyle ilgili biraz önce “Biz bunu intiharın önlenmesiyle ilgili yaptığımız çalışmalarda zaten gidereceğiz.” dendi ama burada şey çok önemli, intiharları önleme veya azaltma çalışmalarında silah kontrolü, ilaç dağıtımı, alkol kullanımı, bunların istatistiki olarak ölçülmesi, bu konuyla alakalı gerekli tespitlerin yapılarak neden arttığını ve bu insanların neden intihar ettiğini de mutlaka tespit etmemiz gerekiyor. Sadece ruh sağlığı uzmanları değil, intiharlar için risk grubu oluşturan, yüz yüze çalışılan polisler veya öğretmenlerle de iş birliği hâlinde olmak gerekiyor.

Maide Suresi’nin 32’nci ayetinden bahsetmek istiyorum, “Her kim ki bir can kurtarırsa bütün insanları kurtarmış gibi olur.” Gelin arkadaşlar, bu, siyasetüstü bir mesele; bu, sadece Milliyetçi Hareket Partisinin meselesi değil, bugün sadece sonuçtan konuşmak değil, hep birlikte el ele verip intiharları önleyelim, her kazandırdığımız bir can bize cennetin kapılarını açacaktır.

Saygılarımla. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- MHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve arkadaşları tarafından, ülkemizdeki intihar girişimlerinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 2/3/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2016 Çarşamba günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisini oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.35

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.49****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76’ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi, öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım: Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında bir anlaşmazlık var, elektronik cihazla yapalım.

İki dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.52

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.09

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76’ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisinin ikinci kez yapılan oylamasında da karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi, öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım: Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir. Karar yeter sayısı vardır.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, taşeron işçilerin sorunlarının tüm boyutlarıyla araştırılması ve bu sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla 20/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 20/04/2016 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İdris Baluken

Diyarbakır

Grup Başkan Vekili

Öneri:

20 Nisan 2016 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Grup Başkan Vekili İdris Baluken tarafından verilen (1792 sıra numaralı) taşeron işçilerin sorunlarının tüm boyutlarıyla araştırılması ve bu sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 20/04/2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sohbetinize kuliste devam edebilirsiniz, yerlerinize oturabilirsiniz; biz çalışmalarla başladık ve konuşmacıyı kürsüye davet edeceğiz, lütfen...

Sayın milletvekilleri...

Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisinin lehinde ilk konuşmacı Diyarbakır Milletvekili Sayın İdris Baluken olacak.

Buyurun Sayın Baluken. (HDP sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grubumuzun taşeron işçilerin sorunlarının araştırılması için vermiş olduğu araştırma önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında Türkiye'nin en önemli sorunlarından birisini bugün Meclise getirerek sıcak gündem içerisinde en önemli sorunun çözümüne dair Meclisin alacağı bir inisiyatifle birlikte geleceğe dair, emek alanındaki büyük bir meseleyi ortadan kaldırmayı amaçlıyoruz bu grup önerisinde. Umarız ki, iktidar partisinin, bugüne kadar, sadece “muhalefet getirdi” diye reddetmek üzere kalkan elleri taşeron işçilerin yaşadığı devasa sorunlar karşısında, bugün bir kez daha aynı şekilde hareket etmez, vicdandan gelen sesle ve reel politiğin dayatmış olduğu aciliyetle kalkar ve bu önergemize destek verilir.

Tabii, burada, on dört yıl boyunca AKP'nin uyguladığı neoliberal ekonomi politikalarının nasıl emeği sömürdüğünü, nasıl işçilerin, emekçilerin ellerindeki hakları birer birer aldığını ve nasıl sermayeyi kayırdığını defalarca ifade ettik. Maalesef, bütün bu uyarılarımıza rağmen uygulamış olduğunuz bu emek karşıtı, rant ve sermaye yanlısı politikalar, bugün de çalışan emekçi kesimlere büyük mağduriyetler getirmeye devam ediyor.

Çalışma hayatında esnek ve güvencesiz çalıştırma, sendikasılaştırma, örgütlü yapıları tamamen dağıtma ve işsizler ordusu üzerinden de çalışanları tehdit etme üzerinden kurguladığınız yasal düzenlemeleri, maalesef, gündeminizde tutmaya devam ediyorsunuz. Bunun içindir ki Türkiye’de hem işsizler ordusu her geçen gün büyüyor hem de çalışan, emekçi kesimler yoksullaşırken, rant sahibi, sermaye sahibi olan kesimler daha fazla zenginleşmeye devam ediyor.

Bakın, on dört yıllık iktidarınız süreci içerisinde en yoksul olan kesim ile en zengin olan kesim arasındaki makas, maalesef, her geçen gün açılmış, millî gelirin aslan payını alan yüzde 1’lik kesim yüzde 99’luk yoksul kesimi sömürmeye devam etmiştir. Bu uygulamalar neticesinde, Türkiye’de yoksulluk sınırının altında yaşayan nüfusun oranı, on dört yıllık süre içerisinde yüzde 50’den yüzde 85’e yükselmiş, ancak banka hesaplarında, banka mevduatlarında milyoner olanların sayısı da iktidarınız döneminde 2 katın üzerine çıkmıştır. Bu yaklaşımın kendisi bile, gelir dağılımı adaletsizliği ve emek alanı çalışma hayatıyla ilgili politikalarınızın neleri öncelediğini açık bir şekilde ortaya koyuyor.

Yine, sendikasılaştırma ve örgütsüz çalışmaya mahkûm etme anlayışıyla ilgili tutumunuz ortada. Sadece tek bir rakam üzerinden toplu sözleşme hakkının 2002 yılında ve 2015 yılında yüzde 10,6’dan yüzde 4,5’e indiğini ifade edersek herhâlde gerçeği bir şekilde burada ifade etmiş oluruz diye düşünüyoruz.

Tabii, taşeron işçi mevzuu, sizden önceki hükûmetlerin başlattığı ama sizin muazzam bir şekilde artırdığınız bir sorun olarak emekçi halklarımızın önünde durmaya devam ediyor. Bakın, 2002 yılında 387 bin olan taşeron işçi sayısı sizin iktidarlarınız döneminde uyguladığınız yanlısı politikalarla bugün 1,5 milyonu geçmiştir. Yani yüzde 500’ün üzerinde bir artıştan bahsediyoruz.

Yine, kamu alanında 2002 yılında çalışan kadrolu işçi sayısı 450 binken 2014 yılı itibarıyla bu sayı 190 bine düşmüş, kamu alanındaki taşeron işçi sayısı da 700 bine dayanmıştır. Şimdi, sırada bekletmiş olduğunuz bu özel istihdam büroları gibi kölelik yasalarıyla birlikte taşeron sistemini devlet eliyle meşrulaştırmak ve Türkiye’yi tam anlamıyla ucuz emek pazarı hâline getirmek istiyorsunuz. Deyim yerindeyse, ucuz emek alanı açısından Türkiye’yi Çinileştirmeyi amaçlayan bir uygulamanın altına imza atıyorsunuz.

Bakın, bütün bu sorunları sizler de görmüş olacaksınız ki hem seçim programınızda, seçim vaadinizde hem de seçim sonrasında Başbakanın yapmış olduğu açıklamalarda bu sorunları ortadan kaldıracacağımızı 78 milyona deklare ettiniz. Başbakan Davutoğlu’nun 22 Martta yapmış olduğu açıklamayı aynen okuyorum: “Taşeron işçilerimizle, kardeşlerimizle ilgili bir müjdeyi paylaşmak

istiyorum. Seçim vaatlerimizde asıl işlerde çalışanları kamuya alacağımızı söylemiştik. Çalışmalar... Aslı asıl işlerde çalışan personelimizi kamuya alıyoruz, hayırlısı olsun. Vaatlerimiz arasında olmamasına rağmen adalet ve eşitlik gereği bir karar daha aldık. Yardımcı işlerde çalışan kardeşlerimiz için de Hükümet olarak kamuya almayı kararlaştırdık.” Yani ister aslı iş olsun, asıl iş olsun ister yardımcı işlerde olsun, bütün taşeronların kadroya alınacağını 22 Mart 2016 tarihli grup konuşmasında Başbakan Davutoğlu ifade etti. Ancak, henüz yirmi dört saat geçmemişken, 23 martta, aynı kabinede olan Maliye Bakanı, Başbakanın bu açıklamasını tekdiz edecek şekilde şu açıklamaları yaptı: “Biz taşeron işçilere yeni bir statü olan özel sözleşmeli personel statüsü getireceğiz. Sözleşmeler üç yılda bir yenilenecek. Belediye işlerinde çalışan taşeronlar kapsama alınmayacak. 1 Kasım 2015 tarihinden sonra bu statüde çalışanlar muaf tutulacak. 1 Kasım 2015’ten önce olanlarda da on iki ayı tamamlamış olması şartını arayacağız. Sosyal güvenlik sistemine göre, emeklilik yaşını dolduranları muaf tutacağız ve en sonunda da en önemli kriter olan sınav şartı olacak.” gibi bir cümleyi Başbakanı tamamen boşa çıkaracak şekilde ortaya attı.

Yani, sadece, taşeron sisteminin, taşeron kölelik sisteminin ismini değiştirmiş olacaksınız. “Özel sözleşmeli personel” diyerek en sonunda da bütün bu hakları, taşeron işçilerin mevcut haklarını da elinden alarak, bir sınav sistemi üzerinden mevcut taşeronları da AKP’li olan ve olmayanlar şeklinde bir mülakata tabi tutarak bu süreçleri işleteceksiniz.

Sayısal olarak söyleyeyim: Başbakanın yaptığı açıklamaya göre 720 bin taşeron işçinin tamamı kadroya alınacak ama Maliye Bakanının yaptığı açıklamaya göre bu 720 binden sadece 150 bini bu kriteri yerine getirecek. O 150 bin işçi arasında da en son yapılacak bir sınavla AKP’li olan ve olmayanlar arasında bir ayırım yapılarak bu şekilde taşeron işçilere vermiş olduğunuz vaatleri de maalesef çiğnemiş olacaksınız. Bu, son derece yanlış bir yaklaşım. Bakın, mevcut, sizin getirdiğiniz bu özel sözleşmeli personel statüsünde, işçilerin elinde olan birçok hak da zaten alınmış olacak. Yani, kıdem tazminatından tutun, işte, çalışma iznine kadar, ücretli çalışma iznine kadar, yine, özel bu istihdam bürolarıyla, getirmiş olduğunuz yasalarla birlikte, emeklilik hakkına kadar pek çok hakkı zaten çalışandan, taşeron işçiden almış olacaksınız.

Şimdi, biz Maliye Bakanının ya da yapmak istemiş olduğunuz bu düzenlemelerin yanlış olduğunu ifade ediyoruz ve Başbakan Davutoğlu’nun yapmış olduğu o açıklamaların arkasında AKP Grubunun durması gerektiğini düşünüyoruz. Olabilir, bununla ilgili yeterli bir bilgiye sahip olmayabilirsiniz, taşeron işçilerin sorunlarını yeterince tartışmamış olabilirsiniz. O nedenle de özellikle Mecliste dört siyasi partinin oluşturacağı bir komisyonla birlikte bütün bu sorunları araştıralım, sizin seçim vaatleriniz, Başbakanın yapmış olduğu açıklamalarla birlikte bunları raporlaştırıp Genel Kurula ve Türkiye kamuoyuna sunalım diyoruz. Eminim ki vicdanının sesini dinleyen hiçbir AKP’li milletvekili de bu önerimize karşı çıkmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Devamla) - O nedenle, özetlemeye çalıştığım bu sorunların bir an önce çözüme kavuşması için bu önergemize, ezberleri bozarak, oy vermenizi özellikle taşeron işçiler adına rica ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Baluken.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin aleyhinde ilk konuşmacı, Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı olacak.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; taşeron işçilerin sorunlarının tüm boyutlarıyla araştırılması ve bu sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla HDP Grubunca verilen Meclis araştırması açılması önergesi üzerine, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle, hepimizi saygılarımla selamlıyorum.

Ülkemizde, AKP döneminde işsizlik artmış, kronik bir sorun hâline gelmiştir. TÜİK tarafından en son açıklanan 2016 Ocak ayı iş gücü istatistiklerine göre işsizlik oranı yüzde 11,3; tarım dışı işsizlik oranı yüzde 13; genç nüfusta işsizlik oranı ise yüzde 19,2 seviyesindedir. Resmî işsiz sayısı 3 milyon 290 bin kişi, iş aramayan işsizlerin sayısı da 2 milyon 655 bin kişi olup, buna göre toplam işsiz sayısı 5 milyon 845 bin kişiye ulaşmaktadır.

AKP, işsizliği önlemeye dönük politikalar uygulamak yerine işsizliğin olumsuzluğunu fırsata dönüştürerek bir sömürü düzeni kurmuştur. Bugün birçok kamu hizmeti, sözleşmeli, 4/C’li, vekil, geçici, fahri, kısmi zamanlı, taşeron işçisi ve TYP elemanı statüsünde çalıştırılan personel eliyle yürütülür hâle gelmiştir. Aslında, geçici işlerin ifası için istisnai hâllere münhasır olması gereken uygulamalar asıl istihdam şeklinin önüne geçmiştir.

AKP’nin siyasi nema sağlama amacıyla sürdürdüğü açık olan bu yanlış uygulamaların en büyük mağduru, yandaş olmayan ve bu yollarla iş bulamayan işsiz gençlerimizdir. Bunlar, girdiği merkezi sınavı kazanarak ataması yapılmayan, bir türlü sıra gelmeyen ve sıra gelmeden de kadroları başka yollarla doldurulan milyonlarca gencimizdir. Bakınız, en son 2014 yılında yapılan KPSS sınavına giren ve sınavı geçerli sayılan lisans, ön lisans ve ortaöğretim mezunu toplam 3,5 milyon gencimiz bulunmaktadır. Bu yıl yapılacak sınavla sayının 5 milyona dayanacağı görülmektedir. Buna karşılık, açılan ve atama yapılan kadrolar ise -öğretmen, hâkim, doktor gibi meslekler dışında- 20 bini geçmemektedir. Yani, KPSS sınavını başaran gençlerin binde 1’i bile alınmamaktadır. Bu gençlerimizin beklediği kadrolar yıllardır AKP tarafından istisnai yollarla ve partizanca doldurulmaktadır. AKP Hükûmeti, atanmayı bekleyen milyonlarca KPSS mağduru gencimizin haklarını yemiş ve yemeye devam etmektedir. Bilesiniz ki memur olabilmek için kadro açılmasını ve atanmak için sıra gelmesini umutla bekleyen gençlerimiz size haklarını helal etmeyecektir.

Bugün kamuda çalışan taşeron işçilerin sayısının 700 binin üzerinde olduğu resmî ağızlardan ifade edilmektedir. AKP döneminde taşeron işçilik uygulaması yaygınlaşmış, kamuda girmediği alan kalmamıştır. AKP, taşeronlaşmayı politikasının esası olarak uygulamış ve bundan da siyasi nema sağlamıştır. Taşeron firmalarca alınan işçilerin tamamı AKP’li siyasetçilerin referanslarıyla işe alınmaktadır, alımlar da hâlen devam etmektedir. Kimi taşeron işçileri de kullanılıp atılmakta, AKP’li yöneticilerin keyfine göre işine son verilmektedir. Taşeron işçilerin maaşları düzenli verilmemekte, hakları gasbedilmektedir. Taşeron işçilerin ücretlerinin gecikmeli ödendiği, sözleşme gereği ödenmesi gereken yemek, yol parası gibi ödemelerin ya hiç ödenmediği ya da eksik ödendiği Sayıştay raporlarına dahi yansımıştır. AKP Hükûmeti bu sömürüye, bu soyguna açıkça göz yummuştur. AKP yıllardır yandaşlarıyla birlikte taşeron işçilerin sırtından geçinmiş ve rant sağlamıştır. Taşeron işçileri tabiri caizse sesi kısalmış, elleri kolları bağlanmış, komutla hareket eden bireyler hâline getirmiştir. Ülkemizde insanların zulme isyan ruhu bastırılmış, hak arama duygusu köreltilmiş, ölüm korkusuyla sıtmaya razı edilmiştir. Toplumun örgütsüzleştirilmesi ve oluşturulan korku imparatorluğu neticesinde AKP hükûmetlerinin yanlış politikalarına, adaletsiz ve ayrımcı uygulamalarına karşı gerekli tepkinin verilmemesinin adı da ne yazık ki “istikrar ve güven” olarak takdim edilmektedir. Taşeron işçilerinin sorunları artık çözüme kavuşturulmalıdır. Bu kölelik sistemine, bu sömürü düzenine artık son verilmelidir.

Değerli milletvekilleri, seçim döneminde taşeron işçilere kadro verileceği sözlerine karşın 64'üncü Hükümetin Eylem Planı'nda "Alt işverenlik çerçevesinde asıl işlerde çalışanların kamuda istihdam edilmesine yönelik düzenleme yapılacak." denilerek kapsam daraltılmıştır. Bugüne kadar da hiçbir şey yapılmamıştır. Sadece Karayolları taşeron işçilerinden dava kazananlar ile davaları mahkemede olanlara seçimler öncesi kadro verilmiş, ancak burada bile haksızlık yapılarak 40 yaşın üzerinde olup dava açanlar alınmamış, işçilerin yargı kararıyla kazandığı haklarda bile kısıntıya gidilmiştir.

2014 yılında 6552 sayılı Kanun'la, taşeron işçilerin, görevlendirildikleri hizmetler dışında başka görevlerde çalıştırılmayacağı hükme bağlanmış, ancak uygulama 2016 Haziran ayına kadar ertelenmiştir. AKP Hükümeti, devletin hangi hizmetlerinin asıl iş, hangilerinin yardımcı iş olduğunu dahi belirleyememiştir.

Sayın Başbakan bir ay önce taşeron işçilerine "Müjde!" diye açıklamalar yapmış, yandaş tayfa tarafından da allanıp pullanıp kamuoyuna takdim edilmiştir. Bunun üzerine taşeron işçiler âdeta bayram sevinci yaşamıştır, ancak ayrıntılar açıklanınca taşeron işçiler hayal kırıklığına uğramıştır. Başbakan ve bakanlar tarafından yapılan açıklamalarda, asıl ve yardımcı iş ayrımı yapılmadan bütün taşeron çalışanlarının özel sözleşmeli personel olarak kamuya alınacağı, 1 Kasım tarihinden önce kamuda çalışmaya başlamış olup hâlen çalışmaya devam edenlerin bu haktan yararlanacağı, belediyeler ve il özel idarelerinde alt işveren yanında çalışanların bu mahallî idareler tarafından kurulacak şirketlerde istihdam edilecekleri ifade edilmiştir. AKP her icraatında olduğu gibi burada da bir hinlik düşünmüştür. Açıklamalara göre taşeron işçilere kadro verilmemektedir, üç yıl süreli özel sözleşmeli personel olarak kamuya alımları öngörülmektedir. Sınava tabi tutularak kamuya alınacak taşeron işçiler mevcut ücretlerini de almaya aynen devam edecektir.

AKP'nin en iyi becerdiği konunun aldatmaca ve kandırmaca olduğu burada da görülmektedir. AKP zihniyetinin her türlü şeytanlığa akli iyi ermektedir. Taşeron işçiler yıllardır kamuda aynı yerlerde ve hizmetlerde aynı işi yapmalarına rağmen, özel sözleşmeli olarak emsali kadrolu çalışanlara göre çok düşük ücretle çalışacak, onların idari, mali ve sosyal haklarına sahip olamayacaktır. AKP Hükümeti kendilerinin de "kölelik" olarak tanımladığı taşeron sistemini bu defa devlet eliyle sürdürmekte kararlıdır. Ayrıca, ahlaksız bir teklif de yapılacak ve taşeron işçilerin geçmiş çalışmalarıyla ilgili tüm haklarından vazgeçmeleri şart koşulacaktır. Taşeron işçiler, AKP Hükümetinin kendilerine hak mı vereceğini yoksa ellerindeki hakları mı alacağını anlayamamıştır. Hakka, hukuka sığmayan, ayrımcı ve adaletsiz uygulamalar vicdanınızı hiç mi rahatsız etmiyor? Bakınız, yargı, taşeron uygulamalarının muvazaalı olduğu, taşeron işçilerin işe girdiği tarihten itibaren kamu işçisi olduğu yönünde kararlar vermiştir. Bu kararları niye dikkate almıyorsunuz? Kamuya alınacağı açıklanan taşeron işçiler zaten kamu işinde çalışmakta ve yargı kararlarına göre kamu işçisi sayılmakta olup esasen kamunun kadrolu personeli olmayı beklemektedir. Tüm taşeron işçiler kadrolara alınmalı ve kazanılmış haklarına hâle getirilmemelidir. Hukuk bunu gerektirmektedir, adalet bunu gerektirmektedir, eşitlik bunu gerektirmektedir, inancımız bunu gerektirmektedir, insanlık bunu gerektirmektedir, tabii, bunların sizce bir anlamı varsa.

Milliyetçi Hareket Partisi taşeron sistemine son verilmesini ve kamuda çalışan taşeron işçilere kadro verilmesini yıllardır sürekli olarak gündeme taşımış, tüm taşeron işçilere kadro vermeyi taahhüt etmiş ve öteden beri birçok kanun teklifi vermiştir. Verdiğimiz önergeler AKP Grubu tarafından hep reddedilmiştir. AKP Hükümetinin hazırladığı tasarı Türkiye Büyük Millet Meclisine geldiğinde de Milliyetçi Hareket Partisi tüm taşeron işçilere kadro verilmesi ve kazanılmış haklarının ellerinden alınmaması için gerekli mücadeleyi verecektir.

Teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin lehinde ikinci ve son konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Musa Çam olacak.

Buyurun Sayın Çam. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygıdeğer üyeleri; Halkların Demokratik Partisinin taşeron işçilerin sorunlarının araştırılmasıyla ilgili vermiş olduğu Meclis araştırması açılması önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Önemli bir konu, Türkiye’de yaklaşık 20 milyon çalışanın geleceğini ilgilendiren, onların ailelerini, çocuklarını ilgilendiren önemli bir konuyu konuşuyoruz ve tartışıyoruz. Gerçekten, son otuz yıl içerisinde Türkiye’de ve dünyada uygulanan neoliberal politikalarla birlikte, küreselleşme, yeni dünya düzeniyle birlikte, dünyada işçilerin, emekçilerin, çalışanların âdeta karın tokluğuna çalıştığı bir süreci yaşamaktayız. Türkiye’de de ülkemizde de özellikle son otuz yıldır, 24 Ocak Kararlarından sonra uygulanan neoliberal politikalarla birlikte, işçiler, emekçiler gerçekten çok zor koşullar altında, çok güç koşullar altında ve âdeta karın tokluğuna çalıştırılmaktadırlar. Ve öyle bir çalıştırılmaktadırlar ki dışarıda o kadar işsiz olduğu bir yerde “Bak taşeronda çalışıyorsun, bu kadar ücret alıyorsun, 1.300 lira asgari ücret alıyorsun, bunu da kaybetme ihtimali kuvvetle muhtemeldir. O nedenle vermiş olduğum bu 1.300 lira asgari ücrete, bu güvencesiz şekle de katlan. Yoksa kapının önünde bekleyen binlerce işsiz var ve sen de bu işini kaybedebilirsin.” tehlikesiyle, tehdidiyle çalışanları ve işçileri maalesef böyle bir sıkıntıya sokmaktadırlar.

Geçenlerde de bununla ilgili bu konuşmayı burada gerçekleştirdik yine. Ülkemizin 1980’de nüfusu 40 milyondur, yaklaşık olarak 2,5 milyon sendikalı toplu sözleşme yapan işçi vardı. Bugün ülke nüfusu 78-80 milyona dayanmış, nüfus artmış, çalışan işçi sayısı artmış ama reel olarak toplu sözleşme yapan işçi sayısı 700 bin civarında. Peki, neden? 12 Eylül 1980 askerî darbesinin getirmiş olduğu Sendikalar Yasası ve Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasalarıyla birlikte Türkiye’de sendikalaşmanın önünde, örgütlenmenin önünde bir ton yasaklar ve engeller getirilmiş ve işçiler örgütsüz olsunlar, sendikasız olsunlar, karın tokluğuna ve açlıkla, sefaletle çalışsınlar arkadaşlar... Aradan bu kadar yıl geçti, Anayasa’nın birçok maddesi değiştirildi ama sendikal hak ve özgürlüklerin önündeki engeller ve yasaklar maalesef tam olarak kaldırılmadı. Barajlar düşürüldü ama hâlâ daha işçilerin özgürce örgütlenmesinin önündeki yasaklar ve engeller devam ediyor. Türkiye Cumhuriyeti devletinin de altına imza atmış olduğu uluslararası ILO sözleşmeleri ne yazık ki tam olarak burada hâlâ uygulanmıyor. Hem işçi sendikaları açısından hem de kamu çalışanları açısından yasaklar devam ediyor. Dolayısıyla, işverenler ve sermaye ve kapitalizm, işçileri daha fazla sömürmek, daha fazla çalıştırmak ve daha az ücret ödemek için bu taşeron sistemini ülkemizde maalesef acımasız bir şekilde uyguluyorlar.

Kamuda yaklaşık olarak şu anda 700 bine yakın taşeron olduğu söyleniyor, özel sektörle beraber yaklaşık 1,5 milyon, 2 milyonluk bir taşeron sistemi var. Özellikle madenlerde çalışan, Soma’da 301 kardeşimizin hayatını kaybetmesinin, Ermenek’te, Zonguldak’ta onlarca insanın hayatını kaybetmesinin önemli nedeni bu taşeronlaşma sisteminin olmasından kaynaklanıyor. Redevans ve hizmet alımı sözleşmeleri çerçevesinde, o yerin altında, onlarca metre aşağısında çalışan o insanlar maalesef güvencesiz bir şekilde çalışıyorlar ve sendikasız çalıştıkları için ve taşeron şirketler marifetiyle çalıştıkları için ve ücretlerini almak için, çocuklarının rızkını çıkarmak için yerin altında, yüzlerce metre altında hayatlarını kaybediyorlar. Buna son verilmesi gerekiyor, bunun araştırılması gerekiyor ve bununla ilgili Meclisin duyarlı olması gerekiyor arkadaşlar. Hiçbir şey insan hayatından daha önemli değilse bunun mutlaka araştırılması gerekiyor arkadaşlar. Ama taşeronlaşma sistemi almış başını

giderken şimdi “istihdam büroları” adı altında yeni bir tasarıyla karşı karşıyayız. Geçtiğimiz günlerde Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonundan geçti ve önümüzdeki günlerde Parlamente’ye gelecek. Gelmesi gerekiyordu ama büyük bir ihtimal AKP Hükümeti yaklaşan 1 Mayıs nedeniyle bunu 1 Mayıs sonrasına erteledi. 1 Mayıstan önce muhtemel yükselecek bir sokak hareketini, işçilerin tepkisini ve 1 Mayısla birlikte yükselecek olan bu mücadelenin önünü kesmek için bunu 1 Mayıs sonrasına, mayısın sonlarına, hatta haziranın başlarına erteledi ve haziranın başında büyük bir ihtimal, bu istihdam bürolarını -kölelik düzeni- taşeronlaşmayı da âdeta aratacak olan bir sistemi de yürürlüğe koymak istemektedirler.

Şimdi, bu istihdam büroları nedir, ne değildir, ne getiriyor; bununla ilgili de birkaç şeyi sizlerle paylaşmak istiyorum. Bugün sadece isimleri kalan, geçmişte ise şehirlerde en önemli ticari etkinliklerin sürdüğü pazarlar vardı arkadaşlar: Kağıt pazarı, yoğurt pazarı, saman pazarı, buğday pazarı, at pazarı ve amele pazarı, arkadaşlar. Kağıt pazarı, at pazarı, yoğurt pazarı, saman pazarı şu anda tedavülde kalmış olabilir ama amele pazarı hâlâ daha varlığını sürdürmeye devam ediyor. Amele pazarında dün insan kiralanırdı, bugün ise yine insan kiralaniyor. Çalışma Bakanı Sayın Soylu da kiralık işçi yasa tasarısını TRT’de savunurken hâlen amele pazarlarında işçi kiralınmasının varlığına işaret etti. Kiralık işçi çalıştırmayı yasalaştırma çabalarını, çalışma hayatının içerisinde kayıt dışı olarak bulunan meseleyi kayıt içine alabilmek tezi üzerinden açıkladı. Ne var ki Sayın Bakan günümüz amele pazarlarında kiralanan işçilere “kiralık işçi” denilmesinden rahatsız olmuş, “Kiralık araba, kiralık bisiklet duydum ama bir insanı ‘kiralık işçi’ diye tanımlamak son derece yanlış. Kiralık işçilik tanımlamasını ben bu meselenin özünü buluştururken yapıyorum, buluşturuyorum.” diyor Sayın Bakan. Oysa, Sayın Bakanın da anımsayacağı gibi, kötü bir düzenlemeyi iyi, güzel ve olumlu anlam içeren kavramlarla ifade ederek o şeyin içerdiği olumsuzluğu örtme becerisinin çok gelişmediği zamanlarda her şey ismiyle anılırdı. Örneğin, iktidarın çok övüldüğü ecdat döneminde yürürlükte olan Mecelle -ilk Medeni Kanunu’-muzdur- hiç alınganlık göstermeden, adını takarak var olan sosyal ilişkiyi tanımlıyordu. Mecelle’nin 421’inci maddesinde kira sözleşmesini konusuna göre ikiye ayırdıktan sonra, işçi-işveren ilişkisini ikinci tür kira sözleşmesi içerisinde tanımlayarak diyordu ki: “Nev’-i sâni, amel üzerine vârid olan akd-i icare olup, bunda me’cûre ‘ecir’ denilir.” Ücretle amele ve hademe tutmak gibi tarif ederdi bunu. Ve günümüz Türkçesiyle ifade edecek olursak diyor ki: “İkinci tür, konusu iş, hizmet olan kira sözleşmesidir. Bunda kiralanan şeye işçi ‘ecir’ denilir.” Ücretle işçi ve hademe, hizmetli tutmak gibi. Mecelle açıkça “Kiralanan şeye işçi denilir.” demektedir. Üstelik, Mecelle 422’nci maddesinde işçiyi de ikiye ayırmaktadır. Birinci kısım, özel işçidir, yalnız bir kiracıya çalışmak üzere tutulan işçidir, aylıklı işçiler gibi. İkinci kısım, ortak, bağımsız işçidir, kiracıdan başkasına çalışmama şartıyla sınırlandırılmamış işçidir.

Tasarının tanımladığı, kayıt dışında var olan ve kayıt içerisine alınacağı söylenen kiralık işçi, adıyla sanıyla tam da Mecelle’nin bize tarif etmiş olduğu, kiracıdan başkasına çalışmama şartıyla sınırlandırılmamış işçidir. Bakanın deyimiyle, kiralık işçi yasaya aykırı bir şekilde yıllardır uygulanmış, çalışma yaşamını denetlemekle görevli Çalışma Bakanlığı bu yasa dışı uygulamayı engelleyememiş veya engellemek istememiştir. Yasa dışı bir uygulamayı engelleyemediği için de yasal düzenlemenin konusu hâline getirilip yasalaştırmak, işçiyi korumak değil, liberal dönemin katıksız yansıması olan Mecelle dönemine geri dönmektir. Kiralık işçi, adıyla sanıyla, 19’uncu yüzyılın sözleşme özgürlüğüne dayalı, güvencesiz, örgütsüz, çaresiz bırakılmış, açmaza düşürülmüş işçilerin, güvencesiz çalışma koşullarının yasal, meşru kabul edildiği döneme geri dönüşün açık ifadesidir. Kısacası, bu getirilen sistem de tam bir kölelik düzenidir, buna hep birlikte karşı çıkmamız gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, bugün 20 Mayıs; on gün sonra, pazar günü 1 Mayıs, işçi sınıfının birlik ve mücadele günü arkadaşlar. Dünyada 126 yıldır 1 Mayıs, işçi sınıfının birlik, mücadele, dayanışma günü

kutlanıyor, ülkemizde de 114 yıldır kutlanıyor arkadaşlar. Sayın Başkan, siz de 1977’de İstanbul Hukuk Fakültesinin son sınıf öğrencisi veyahut da stajyer bir avukatınız, belki 1977’de Taksim’de 1 Mayıs kutlanırken siz de oradaydınız ve bugün hayattasınız ama o gün orada 34 insan hayatını kaybetti. Şimdi, 1 Mayıs’a on gün kalmış, 1 Mayıs dünyanın her tarafında ama her tarafında kentin ana merkezlerinde, hatta başkanlık saraylarının olduğu meydanlarda kutlanır. Taksim de -Taksim Meydanı olarak değil- 1 Mayıs alanıdır, insanlar 1977 yılında kaybettiği insanları anmak ve onların hatıralarını orada yâd etmek, onların huzurlarında saygı duruşunda bulunmak isterler ama Taksim 1 Mayıs alanı kapalı, Ankara Sıhhiye kapalı. İnsanları çayırda, kanalda, orada burada, âdeta kuş uçmaz, kervan geçmez yerlerde 1 Mayısı kutlamaya mahkûm ediyorlar. Bu doğru bir iş değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (Devamla) – Dünyada yüz yirmi altı yıldır kutlanan 1 Mayıs, işçi sınıfının birlik, mücadele, dayanışma günüdür.

Hepinizi bu verilen Meclis araştırması komisyonu kurulması önerisi için lehte oy kullanmaya ve 1 Mayıs’ta meydanlara davet ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çam.

Sayın Çam, stajyerdim, üniversite bitmişti o zamanlar.

MUSA ÇAM (İzmir) – Doğru tahmin etmişim değil mi Sayın Başkan?

BAŞKAN – Evet.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Stajyer devrimci!

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin aleyhinde son konuşmacı Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mahmut Kaçar olacak.

Buyurun Sayın Kaçar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT KAÇAR (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; HDP grup önerisi hakkında söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Seçim öncesi hiç şüphesiz ki alt işverende çalışan taşeron işçilerin kamuda istihdamıyla ilgili süreç kamuoyunda en fazla tartışılan konulardan biriydi. AK PARTİ olarak 1 Kasım seçimleri öncesi seçim taahhütnamemizde asıl işlerde çalışan taşeron işçilerin kamuda istihdam edileceğine dair bir taahhüdümüz oldu. Az önceki konuşmacıların da ifade ettiği gibi şu anda kamuda yaklaşık 720 bin civarında taşeron işçisi var. Bu 720 bin taşeron işçisinin yaklaşık 160 bini asıl işlerde çalışan taşeron işçisi. AK PARTİ olarak seçim öncesi taahhütnamemizde 160 bin işçiyi kapsayan asıl işverenle ilgili bir taahhüdümüz olmasına rağmen, seçim sonrası yapılan değerlendirmeler ve çalışmalar neticesinde yalnız asıl işverende çalışan 160 bini değil, bütün taşeronda çalışan, asıl veya yardımcı ayrımı yapmadan 720 bin taşeron işçisinin tamamının kamuda istihdam edileceğiyle ilgili, Sayın Başbakanımızın, grup toplantısında bir açıklaması oldu. Bu bizim seçim öncesi taahhütnamemizin daha da ilerisine giderek bütün taşeron işçileri kapsayan bir yaklaşım oldu. Şu anda bu konuyla ilgili, gerek Maliye Bakanlığının gerekse de ilgili bakanlıkların çalışmaları son aşamada. Bu çalışmalar neticelenip önümüzdeki günlerde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacak. Bu konuda herkesin, Hükûmetimizin büyük bir sorumluluk içerisinde konuya yaklaştığı ve bu konuda atılan adımların hem Hükûmet sorumluluğumuz içerisinde hem de vatandaşlarımıza taahhütlerimiz çerçevesinde geliştireceğini özellikle kamuoyunun bilmesinde fayda mülâhaza ediyorum.

Taşeron işçilerin yaşadığı sorunlara iktidarımız hiçbir şekilde kayıtsız kalmamış, bu uygulamanın çalışanlarımızın sömürülmesine dönüşmesine müsaade etmeyecek önlemleri geçmişte aldığı gibi bundan sonra da almaya devam edecektir. Bu kapsamda aldığımız önlemlerden en önemlisi, hepinizin de hatırlayacağı üzere, 2014 yılında yüce Mecliste yasalaştırdığımız 6552 sayılı Kanun’la kamu kesiminde çalışan taşeron işçilerine yönelik yapmış olduğumuz düzenlemelerdir.

Değerli arkadaşlar, hepinizin bildiği gibi, taşeron uygulamaları AK PARTİ iktidarı döneminde başlayan bir uygulama değil. Taşeron uygulamaları Türkiye’de 1936 yılında başlayan, 1971 yılında ve en son da 2003 yılında 1475 sayılı İş Kanunu’yla birlikte devam eden bir uygulama ama AK PARTİ iktidarına kadar, taşeron işçilerle ilgili, gerek çalışma şartlarıyla ilgili gerek özlük haklarıyla ilgili gerekse ücret politikalarıyla ilgili bir tane yasal düzenleme yapılmış değil. AK PARTİ iktidarının 2014 yılında çıkarmış olduğu yasal düzenlemeyle, özellikle ücretlere ilişkin, yıllık ücretli izinlere ilişkin, kıdem tazminatı, sendikalara üye olma ve toplu sözleşme hakkıyla ilgili son derece önemli düzenlemeler yapıldı.

Hepinizin bildiği gibi 2014 yılında yapılan yasal düzenlemelere kadar çalışan taşeron işçilerin ücretlerinin banka yoluyla ödenmesi yerine bazı yerlerde elden ödenme ve bunun neticesinde de emeğin sömürüsüne ve suistimale meydan verecek uygulamalar vardı ancak yapılan bu yasal düzenlemeyle birlikte ücretleri kamu kurumunun doğrudan bu iş yerlerinin banka hesabına yatırması yükümlülüğü getirildi.

Yine, yıllık yapılan ihalelerden dolayı taşeron değişmesini gerekçe göstererek işçi kardeşlerimizin yıllık izinlerini kullanmalarıyla ilgili önemli bir hak kaybı vardı. Yine yapılan yasal düzenlemeyle birlikte taşeron değişse dahi aynı iş yerinde çalışmayı sürdüren işçilerimiz için hiç hak kaybı olmadan yıllık ücretli izinlerini kullanmaları bu yasal düzenlemeyle düzenlenmiş oldu.

Yine, taşeron işçi kardeşlerimizin karşılaşmış oldukları en önemli problemlerden biri kıdem tazminatı hakkından faydalanamamalarıdır. Bir iş yerinde, kamuda, hastanede veya belediyede 10 yıl gibi uzun bir süre çalışıyor olmasına rağmen alt işverenin kıdemle muhatap olmama adına, işçinin hakkını gasbederek her yıl sonunda işçinin çıkışını verip yeniden girdi yaparak bir yıllık süreye muhatap olmama adına kıdem tazminatını gasbettiği uygulamalarla karşı karşıya kaldık. Ama 2014 yılında yapmış olduğumuz yasal düzenlemelerle birlikte kıdem tazminatlarının doğrudan, ilgili kamu kurumlarınca işçinin banka hesabına ödenmesi zorunlu hâle getirilmiş ve böylece işçilerin en önemli güvencesi ancak taşeron uygulamalarla birlikte önemli hak kaybı olan kıdem tazminatını alamama sorunu bu şekilde çözülmüş oldu.

Yine, 2014’te yapılan yasal düzenlemeyle birlikte taşeron işçi kardeşlerimize getirilen en önemli haklardan biri de sendikalara üye olma ve toplu sözleşme hakkıdır ve bu kapsamda şu anda yüz binlerce taşeron işçi kardeşimiz sendika üyesidir ve bununla ilgili şu anda yüzlerce toplu sözleşme süreçleri de devam etmektedir.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Hayır, ne zaman geliyor? Onu merak ediyor insanlar.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Şimdi, 2014 yılındaki bu düzenlemede ücretlere ilişkin, izinlere ilişkin, kıdem tazminatlarına ve toplu iş sözleşmelerine yönelik bu düzenlemelerin ardından, şu anda son aşamaya gelen Maliye Bakanlığındaki çalışmaların, bu yasal düzenlemelerin de en kısa zamanda Meclis Genel Kuruluna geleceğini...

TANJU ÖZCAN (Bolu) – En kısa zaman ne zaman? Bir açıklarsanız. Her hafta arıyorlar bizi.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) - ...bu düzenlemelerin bütün taşeronları kapsayacağını, bunun içerisinde asıl işveren ve yardımcı çalışanlar ayrımının olmadığını, 720 binin tamamını kapsadığını özellikle buradan vurgulamak istiyorum.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Bir tarih verin.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Şimdi, araştırma önergesi metnini incelediğimizde özellikle çalışanların enflasyona ezdirildiği ve gayrisafi millî hasıla içerisindeki oranların düştüğüyle ilgili bazı yaklaşımlar var.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Sayın Hatip, şu tarihte olacağını söyle, duysun taşeron işçilerimiz.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) - Şunu ifade edeyim: Şu anda taşeron işçilerimizin ücretlerini merkeze alan temel ücret asgari ücrettir.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Kadroyla ilgili düzenleme ne zaman?

MAHMUT KAÇAR (Devamla) - Asgari ücret 2002 Aralık ayında 184 lira, şu anda 1.301 lira.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Onu söylemedik, düzenleme ne zaman diyoruz.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) - 2002 Aralık ayı sonu itibarı ile 2016 Nisan arasında TÜFE'deki artış yüzde 211, asgari ücretlerdeki artış yüzde 606.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Bakın, son on dakikada iki kişi aradı, merak ediyor. Bir tarih duymak istiyor.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) - Yine 2002 yılında personel giderlerinin gayrisafi millî hasıla içerisindeki oranına baktığınızda oran yüzde 6,26; 2015 yılında yüzde 7,48; 2016 yılında da yüzde 7,89. Gerek asgari ücretlerde, gerek emekli ücretlerinde, gerek kamu işçilerinin ve gerekse memur işçilerinin hiçbirinin bu konuda enflasyonun altında olmadığı, reel artışların üzerinde olduğunu buradan ifade etmek istiyorum.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Ya, onları geç, düzenleme ne zaman?

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Şimdi, “Yasal düzenleme ne zaman gelecek?” diye bir şey soruluyor. Altı ay içerisinde gerçekleştirilecek taahhütler içerisinde ilk üç ayın tamamı tamamlandı. Bu önümüzdeki üç aylık zaman zarfı içerisinde de bu düzenlemenin Meclis Genel Kuruluna geleceğini ve bunun da bütün taşeron işçileri kapsadığını özellikle buradan...

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Hayır, ne getirecek, ne götüreceksin? On dakikadır söylüyorsunuz, bir söyleyin. Hayır, neler getirecek, neler götüreceksin, onu merak ediyor insanlar.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Neler getireceğini... Şimdi, tasarı Meclise gelmeden, komisyonlarda görüşülmeden, Meclis iradesine sunulmadan, buradan “şöyle olacak, böyle olacak” gibi bir cümle kurmanın doğru olmadığını...

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Yani teklifi siz getireceksiniz, bekliyoruz. O zaman biz getirelim, siz onu kabul edin.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sabret, sabret.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – ...ancak az önce ifade edildiği gibi “160 bin kişiyi kapsıyor, bir kısmını dışarıda bırakıyor.” gibi yaklaşımların doğru olmadığını, bütün taşeron işçileri kapsadığını ve 720 bin kişinin kamuya alınmasını merkeze aldığını buradan ifade ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Değerli Hatip, on dakika konuştunuz, hiçbir şey anlatmadınız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaçar.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, oylamaya geçmeden önce yerimden bir söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

20.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, AK PARTİ Grubunun, HDP grup önerisine olumlu oy vermesini beklediklerine ve bu durumda meselenin siyasetüstü ele alınmış olacağına ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, siyaset üstü değerlendirmemiz gereken çok önemli bir konuyla ilgili bir araştırma önergesi sunduk. Bu araştırma önergesiyle ilgili iktidar partisine mensup hatibi de dinlediğimizde, bu araştırma önergesinin gerektirmiş olduğu komisyonun reddine dair haklı sayılabilecek gerekçeler duymadık. Yani sayın hatibin konuşması iktidar partisinin de bu meseleye siyaset üstü yaklaştığı, milyonlarca taşeron işçiyi ve onların ailelerini ilgilendiren bir durumla ilgili Meclisin inisiyatif alması gerektiği yönünde bir izlenim edindik. Eğer AKP Grubu meseleye bu şekilde, partilerüstü, siyasetüstü yaklaşım milyonlarca insanımızın sorunlarını ilgilendiren bu konuda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hemen toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen... Bir dakika daha veriyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – ...bu önergeye oy verip bir komisyonun oluşmasını sağlarsa, bu, sadece taşeron işçilerin yaşadığı sorunları değil özel istihdam büroları başta olmak üzere, kıdem tazminatının fona devredilmesi, kamu emekçilerinin işten atılmasına kadar emek alanını, çalışma alanını ilgilendiren pek çok hususla ilgili Meclisin inisiyatif alması ve sorunlara duyarsız kalmadığı intibasını uyandıracaktır.

O nedenle, öncelikli olarak iktidar partisinin milletvekillerine sayın hatibin konuşması doğrultusunda oy verme çağrısı yapmayı bir görev olarak burada ifade etmek istiyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkürler ederim.

Sayın Özel...

21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, AK PARTİ Grubunun, HDP grup önerisine olumlu oy vermesini beklediklerine ve bu durumda meselenin siyasetüstü ele alınmış olacağına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Biraz önce grubumuz adına konuşan hatip de aynı şeyleri ifade etmişti. 24'üncü Dönemde Soma faciasından sonra Milletvekilimiz Haydar Akar'ın verdiği taşeron işçilerle ilgili kanun teklifinin doğrudan gündeme alınması sırasında, o günkü psikolojik şartlar altında Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu gündeme alınmasını oylamış ama ilerleyen süreçte kanunlaşması mümkün olmamıştı. Bugün Adalet ve Kalkınma Partisinden konuşan hatibin konuşmasını dinlediğinizde “evet” oyu verecekleri anlaşılıyor. Böyle bir araştırma komisyonu kurulduğu takdirde, tam da Hükûmetin böyle bir vaadi olduğu ve üç ay gibi bir sürede bunu hayata geçireceği düşünülürken, taşeron işçilerden kapsam, kazanılmış haklar, geleceğe dönük endişeler açısından onlarca farklı telefon alırken, farklı farklı kapsamdaki işçilerden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...“Bizim durumumuz ne olacak, bize verilen söz ne olacak? Bu açıklanan kapsama girmiyoruz. Bu gerçek anlamda bir kadro değildir.” eleştirileri de varken, 4 partinin görevlendireceği, emek hayatından gelen, sendikal yaşamdan gelen milletvekilleri giderler, tam da üç ay

var, hızlandırılmış bir çalışmayla Türkiye’de taşeron kapsamında hangi işçiler var, onların beklentileri nedir, onları mağdur etmeyecek çözüm nedir, bu konuda ortak bir çalışma yapılır, gerçekten mesele siyaset üstü ele alınmış olur. Bu araştırma önergesine “hayır” oyu kullanırlarsa Adalet ve Kalkınma Partisi kendi hatibini tekzip etmiş, söylemleriyle çelişmiş ve gerçek niyetini ortaya koymuş olur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, taşeron işçilerin sorunlarının tüm boyutlarıyla araştırılması ve bu sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla 20/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır; okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Yalova Milletvekili Muharrem İnce ve arkadaşları tarafından, ülkemizde yaşanan terör olaylarının bütün yönleriyle araştırılması amacıyla 19/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/04/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 20/04/2016 Çarşamba günü (Bugün) yaptığı toplantısında, siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisini İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

CHP Grup Başkan Vekili

Öneri:

Yalova Milletvekili Muharrem İnce ve arkadaşları tarafından “Ülkemizde yaşanan terör olaylarının bütün yönleriyle araştırılması” amacıyla 19/04/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin (494 sıra no.lu) Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 20/04/2016 Çarşamba günlü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin lehinde ilk konuşmacı Yalova Milletvekili Sayın Muharrem İnce olacak.

Buyurun Sayın İnce. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın İnce, sizi özledik, konuşmalarınızı. Tekrar başınız sağ olsun.

Buyurun.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, uzun yıllardır terör ve terörle mücadele konusunda deneyimi olan, birikimi olan bir ülkedir. Terör nedir, terörle mücadele nedir, bunları çok iyi bilen bir ülkedir. 2002’de AKP iktidara geldiğinde PKK Suriye’den atılmış, örgüt lideri hapisteydi. AKP’ye düşen görev, Suriye’den atılan PKK’nın Irak’tan da atılmasını sağlamaktı.

Bugün yaşadığımız PKK terörü, IŞİD terörü, 1980’li yıllardan bugüne süren bir terör değildir. On dört yıllık iktidarınızda bizzat besleyip büyüttüğünüz, müzakere edip nefes verdiğiniz bir terördür, göz yumduğunuz bir terördür. Valilere operasyon yetkisi vermediniz. Hendekler kazılırken, makineler çalışırken, PKK kent merkezlerinde mahkemeler kurup insanları yargılarken, vergi toplarken, menfezlerin altına bombaları yerleştirirken, kendi siyasi ikbaliniz için sustunuz, görmezden geldiniz.

“Aldatıldık.” dediniz, “Kandırıldık.” diyerek sorumluluğu üzerinizden atmaya çalıştınız. Siyasetçi sorumluluktan kaçamaz. Siyasetçi sorumluluk sahibi olmalıdır. Caka satmaya gelince “Devlet yönetiyoruz, bakkal değil.” diyorsunuz ama iş sorumluluğa geldi mi kaçıyorsunuz.

“Güzel günler göreceğiz.” dediniz, “Analar ağlamasın.” dediniz, milliyetçiliği ayaklar altına aldınız, “Dağdakiler incek, cezaevleri boşalacak.” dediniz. Abdullah Öcalan’ın itibarını yükseltmeyi düşündünüz. “Çözüm süreci başladı, anaların göz yaşı dindi.” derken şimdi “Hamdolsun şehitlerimiz var.” demeye başladınız. Şehre göre şerbet verdiniz, zamana göre manşet attınız, harama göre fetva aldınız, duruma göre “tweet” atıp sildiniz.

2009’un 10 Kasımında PKK’yla bir yola girdiniz. Habur’da çadır mahkemeleri kurdunuz, 34 kişiyi 210 dakikada, adam başı 7 dakika süren yargılamalar yaptınız. Hâkim “Pişman mısınız?” diye sorduğunda “Pişman değilim, önderliğin talimatıyla geldim.” diyenin “Yaz kızım. Pişmanmış.” diye tercümesini yaptınız.

Oslo’da CHP’yi PKK’ya şikâyet ettiniz. Şehirlerin bombalarla doldurulduğunu, cephaneliğe dönüştürüldüğünü itiraf ettiniz. Dünyada bir ilki gerçekleştirip elinde silah olan bir örgütle masaya oturdunuz.

PKK çocukları dağa götürürken feryat eden anaları dinlemediniz. 2012’de dağa katılım 220 iken 2013’te 2.200 olmasını sadece seyrettiniz. Tutarsız, ilkesiz, öngörüsüz, devletin tecrübelerinden uzak, laubali, bedeli ağır, sonuçları can yakıcı bir politika izlediniz.

“Sınır kaydırmasıyla çözeceğiz.” dediniz. “Özel koordinatörle çözeceğiz.” dediniz. “Anlık istihbarat paylaşımıyla çözeceğiz.” dediniz. “Profesyonel orduyla çözeceğiz.” dediniz. Bush’un gözlerinde terörle mücadele konusunda kararlılığı gördünüz. Sonra daha ileri gittiniz, kendi takımını izlesin diye 12 kanallı televizyonla jimnastik saatlerini artırarak, dostlarıyla hasret gidermesine imkân sağlayarak bu sorunu çözeceğinizi söylediniz.

Reşadiye’de 7 askerimiz şehit oldu, PKK olayı üstlendi, siz PKK’yı aklamaya çalışıp Dursun Çiçek’in Reşadiyeli olduğunu anlattınız.

Otuz beş yıllık mücadeleyi boşa çıkaran bir politika izlediniz. Terörle mücadele eden askerleri teröristin tanıklığında yargıladınız. Şehit çocuğumuzun mezhebini sorgulattınız. Acısını haykıran yarbayımızı linç ettiniz. Açılım politikalarınızla vatan savunmasını yargılanan bir sürece dönüştürdünüz.

Failli meçhul cinayetleri ortaya çıkarmak, insan hakları ihlallerini tespit etmek, yargı karşısına çıkarmak başka bir şey, otuz beş yıllık terörle mücadeleyi boşluğa düşürmek başka bir şeydir.

Terörle mücadele konusunda üst üste hata yapmış bir Hükûmet olmanıza rağmen, terörle mücadele kisvesi adı altında Türkiye’yi rehin almaya çalıştınız. Dün “Analar ağlamasın.” diyordunuz, bugün “Çocuklar ölmesin.” diyenleri tutukluyorsunuz.

Gencecik evlatlarımız, ana kuzuları, başkanlık hayalleri için değil, 400 milletvekilliği için değil, vatan için ölüyorlar. (CHP sıralarından alkışlar)

“Ya bizimlesin ya teröristlerle.” diyorsunuz. Bakın, diyorum ki: Biz terör örgütleriyle de beraber değiliz ama terör örgütlerinin kandırdığı sizle de beraber değiliz.

SALİH CORA (Trabzon) – Sen onu Tanrıkulu’na anlat, sen onu Tanrıkulu’na anlat!

MUHARREM İNCE (Devamlı) – Bir üçüncü yol vardır. O üçüncü yol demokrasidir, özgürlüklerdir, hukuk devletidir, hesap vermektir, sorumluluk almaktır, birlikte yaşama idealini savunmaktır; Türkiye Cumhuriyeti’ni hepimizin devleti, hepimizin vatani bilmektir; bu ülkeyi herkes için yaşanabilir bir ülke yapmaktır, evrensel değerleri savunmaktır.

“Ben gidersem devlet yıkılır.” diyenlere sesleniyorum: Unutmamak gerekir ki mezarlıklar kendilerini vazgeçilmez sananlarla doludur. Devlet seninle mi kuruldu ki sen gidince yıkılsın? Nice koç yiğitler gitti de bu devlet yıkılmadı. “Vatanın bağrına düşman dayarsa hançerini, bulunur elbet kurtaracak bahtı kara maderini.” sözünü unutmayınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Yıkmadığınız ne kaldı ki zaten? Devletin geleneklerini yıktınız, saygınlığını yerle bir ettiniz, hukuk sistemini ayaklar altına aldınız, Türkiye’yi Ekvador’dan nota yiyen bir ülke hâline getirdiniz, Güney Amerika’ya zırlı Mercedes’inizi uçakla gönderdiniz ama Çukurca’da yaralanan askerimize İnegöl’e otobüsle yolculuk yaptırınız.

Parti politikası ile devlet politikasını hep karıştırdınız. Eğer bir sorun devamlılık gösteriyorsa, sorunu var eden nedenler anlık müdahalelerle kaldırılamıyorsa, böyle bir sorunun çözümü ulusal politikalarla mümkündür. Böyle bir sorunun çözüm adresi de bir partinin genel merkezi değil, Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

Büyük sorunlar büyük uzlaşmayla, büyük katılımımla, ortak akılla çözülür. Bu, bizim bulduğumuz bir yol değil; bu, dünyanın bulduğu bir yoldur. Gine’ye saray yapmak, Küba’ya cami yapmak, Amerika’yı kimin keşfettiğiyle uğraşmak, İslam ülkelerine aidat için apartman yöneticisi görünümlü halife edasıyla hesap sormak yerine dünyayı tanımak çok daha önemlidir. (CHP sıralarından alkışlar)

4 terör örgütünden söz ettiniz, “PKK” dediniz, “PYD” dediniz, “İŞİD” dediniz, “FETÖ” dediniz. Önce “ETÖ” vardı, “Ergenekon terör örgütü” diyordunuz; şimdi “FETÖ” diyorsunuz, “Fethullah terör örgütü” diyorsunuz. PKK, ETÖ bağlantısı kuruyordunuz; şimdi PKK, FETÖ bağlantısı kuruyorsunuz. İŞİD ve PYD’yi Suriye politikası nedeniyle büyütüp besleyen, palazlandıran sizsiniz. Otuz beş yıldır terörle mücadele eden, bedel ödeyen Türkiye’nin algısını teröre destek veren ülke konumuna dönuştürdünüz. “Emevi Camisi’nde cuma namazı kılacağız.” derken cumhuriyetin başkentini Orta Doğu’nun başkentlerine benzettiniz. “Ne istediler de vermedik?” diyerek yardım ve yataklık ettiğinizi kabul ettiniz. “Dolmabahçe’den haberim yok.” dediniz ama orada poz veren AKP’lilerin hepsini bakan yaptınız. 1.100 odalı sarayınız, 8 uçağınız, konforlu arabalarınız var ama inanın, sizin yatacak yeriniz yok. (CHP sıralarından alkışlar)

Türkiye’nin demokrasisi sorunludur. Bu ülkede hak aramak sorundur, özgürlükleri yaşamak sorundur ama bomba yüklü araçlarla karakollara saldırıp vatani görevini yapan 20 yaşındaki çocuklarımızı katlederken sessiz kalanlar, destekleyenler solcu olamazlar, antiemperyalist olamazlar, vicdan sahibi olamazlar, insan olamazlar.

Acılarımız, şehitlerimiz yüreğimizi dağlıyor. Bir intikam duygusuyla yola çıkmak doğru değildir, çözüm değildir. İntikam duygusu, birlikte yaşama hayaline, birlikte yaşama idealine harç koymayacaktır, çözüm olmayacaktır. Silah varsa, şiddet varsa, bomba yüklü araç varsa çözüm yoktur. Çözüm akıldadır, çözüm sağduyudur, çözüm uzlaşmadadır, çözüm insan yaşamına olan saygıdadır. AKP bu sorunu çözemez. Neden çözemez? Çünkü AKP’nin tarih bilinci sorunludur, millet anlayışı sorunludur.

Millî bayramları cumhuriyet, Atatürk ilan etmedi ki, millî bayramlar Osmanlı'da da vardı. Osmanlı'da İdman Bayramı vardı; cumhuriyet bunun tarihini değiştirdi, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı yaptı. Osmanlı'da İstiklali Osmani vardı, cumhuriyette 23 Nisan var. Osmanlı'da İkinci Meşrutiyet'le Hürriyet Bayramı vardı, cumhuriyette 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı var. Kendi millî günlerini anlamsızlaştıranlar, değersizleştirenler, bunlarla barışık olmayanlar terörle mücadele edemezler çünkü sizin anlamsızlaştırdığınız şey, insanlarımızın vatanseverlik duygusudur. Onun içindir ki en önemli ulusal bir konuda bile milleti bir araya getiremiyorsunuz.

Terör, Türkiye Cumhuriyeti'ni bir yol ayrımına getirmiştir. Bu soruna karşı ulusal politikalar oluşturulmalıdır. Millî egemenliği parti egemenliği olarak değil, herkesin egemenliği olarak anlamak zorundasınız. Bugün çoğunluk sizdedir ama tapu Türkiye Büyük Millet Meclisindedir, milletin kendisindedir. (CHP sıralarından alkışlar) Milletin iradesini bekleme odasına alanlar, doksan yıllık cumhuriyeti reklam arası görenler bu önemli konuyu çözemezler diyorum.

Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İnce.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin aleyhinde ilk konuşmacı Muğla Milletvekili Sayın Mehmet Erdoğan olacak.

Buyurun Sayın Erdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu önerge hakkında konuşmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle, tabii ki ülkemizin birliği beraberliği için bugüne kadar can vermiş, kan vermiş bütün şehitlerimizi rahmetle, minnetle yâd ediyorum; gazilerimize, özellikle şu anda GATA'da yatmakta olanlara Cenab-ı Allah'tan acil şifalar diliyorum ve hâlihazırda da terörle mücadele konusunda gecesini gündüzüne katarak canı pahasına mücadele eden askerimize, polisimize, korucumuza ve orada görev yapan herkese başarılar diliyorum; Allah onların yâr ve yardımcısı olsun.

Şimdi, tabii, AKP iktidarının terörle ilgili yaptıklarını masaya bir güzel yatırmak lazım. Ondan sonra, yapılması gerekenleri ikinci etapta konuşmak lazım. AKP iktidara geldiğinden bu yana hep teröristlerle içli dışlı hareket etmeyi kendisine bir yol haritası olarak belirledi. Önce emniyetin içinde, terörle mücadele konusunda uzun yıllardır tecrübesi olan, birikimi olan özel harekât birimlerini, terörle mücadele birimlerini darmadağın etti, emniyeti paralel ortaklarına teslim etti. Dolayısıyla, artık emniyet terörle mücadeledeki hafızasını kaybetti. Arkasından, paralel ortaklarınızla birlikte orduya el attınız. Bülent Arınç'a suikast iddiasıyla ordunun en mahrem noktalarına kadar girdiniz, o “gizli tanık” dediğiniz birtakım teröristlerin ifadeleriyle “Ergenekon'du, Balyoz'du.” diye ordunun içinde terörle mücadele etmiş her kim varsa onları yargıladınız ve emniyetin, jandarmanın, ordunun psikolojisini bozdunuz. Tabii ki bu saatten sonra terörle mücadele yapmayı zorlaştırdınız. Bunları yaparken öbür taraftan Habur'da teröristleri törenle karşıladınız, Oslo'da onlarla masaya oturdunuz ve terör artık toparlanıp yeniden devletimize, milletimize saldırıya geçtiğinde siz “çözüm” adlı çözülme sürecini, ihanet sürecini devreye koydunuz ve bu süre içerisinde de “Aman bunlara dokunmayalım, biz bunlarla masada uzlaşacağız.” dediniz. Yani orada operasyonlara izin vermeyen valinin iradesi AKP iktidarının iradesiydi. Orada tabii ki şunu da unutmamak lazım, iki tane sorumluluk var: Bir, kanunsuz emir veren iktidarın siyasi sorumluluğu. İki, kanunsuz emirleri yerine getiren, onları hiç sorgulamayan bürokratların sorumluluğu. Bu bakımdan, AKP'nin bu hesabı vermesi elbette ki çok zor olacak.

Yine, hâlihazırda, bugün de devletin yürürlükteki kanunlarını doğuda başka, batıda başka uygulamaktasınız. Doğuda teröristler elini kolunu sallayarak gezebilmekte ama batıda en ufak bir trafik suçu ihlalinden dolayı insanlara o güvenlik kuvvetleri farklı davranmaktadır, bu ikircikli görüntünün de ortadan kalkması lazım.

Dış politikada yaptıklarınız ortada; Irak'ta gelinesi nokta, Suriye'de gelinesi nokta ortada. Gene, Sayın Cumhurbaşkanı Amerika'ya gitmeden önce "Ey Amerika, biz PYD'yi terör örgütü görüyoruz, sen de kararını ver." diye burada herkes bağırıyordu, bu Genel Kurulda da bağırıldı bütün AKP sözcüleri. Ama Cumhurbaşkanı Amerika'dan dönerken ses soluk kesildi, artık "Ey Amerika" lafları bitti, "Ya PYD için Amerika'yla da ilişkilerimizi bozacak değiliz." noktasına gelindi. Dış politikada böyle zikzaklarla terörle mücadeleyi sürdüremeyiz. İçeride de dışarıda da bütün teröristlere karşı iradenin ortada sağlam durması lazım.

Yine, şu anda güvenlik güçlerimiz gece gündüz mücadele ediyorlar ama inanın hepsinin kafasının arkasında büyük bir soru işareti var. "AKP geldi, 90'larda terörle mücadele edenleri yok faili meçhuldü, yok suydı, yok buydu hesaba çekti. Bizim bugün yaptığımız mücadeleyle ilgili yarın bize de AKP iktidarı kazık atacak mı?" diye bir endişe hepsinin kafasının arka tarafında var.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Hiçbir endişe yok, hiçbir endişe yok.

MEHMET ERDOĞAN (Devamlı) – Bu endişe var, var, var!

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Aslanlar gibi çatışıyorlar, aslanlar gibi.

MEHMET ERDOĞAN (Devamlı) – Bunu giderecek bir kararlılık lazım. Boşuna oradan laf atma, kürsüye gelince anlatırsın, bırakın bu işleri.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Kimin değirmenine su taşıyorsunuz!

MEHMET ERDOĞAN (Devamlı) – Biz de bu işi biliyoruz, biz de bu insanların içindeyiz, biz de bu insanlarla her gün görüşüyoruz. Bunları geçin kardeşim.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Gerçekler acıdır, gerçekler, tamam mı?

MEHMET ERDOĞAN (Devamlı) – Arkadaşlar, Türkiye'nin terörle mücadele konusunda otuz yıldan fazla birikimi var. Türkiye'nin Avrupa'dan, Amerika'dan, şuradan buradan terörle mücadele konusunda tecrübe satın almaya ihtiyacı yoktur.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, mikrofonda bir konuşmacı var, lütfen.

MEHMET ERDOĞAN (Devamlı) – Türkiye, kendi tecrübelerini realize ederek bugüne kadar yaşadığımız yanlışlardan dönecek, kararlı bir şekilde terörle mücadele edecek bir konseptte ihtiyaç duymaktadır. Bunu, Sayın Genel Başkanımız grup konuşmalarında, birtakım başka basın açıklamalarında çok teferruatlı olarak anlattı. Ben de Sayın Genel Başkanımızın çizdiği çerçeve ölçüsünde sizlere çözüm önerilerini teker teker hatırlatmak istiyorum. Hani hep diyorsunuz ya "Muhalefet hep eleştiriyor, hep konuşuyor, hiçbir şey söylemiyor." Söylüyoruz arkadaşlar, terörle mücadele sadece Silopi'de, Nusaybin'de, Cizre'de, Yüksekova'da yapılmaz. Terörist nerede varsa, içeride, dışarıda her yerde yapılır.

MURAT DEMİR (Kastamonu) – Her yerde yapılıyor, her yerde yapılıyor.

MEHMET ERDOĞAN (Devamlı) – Bu konuda...

Ya bırakın laf atmayı, masal anlatmayı. Biz sizin terörle nasıl mücadele yaptığınızı biliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Devamlı) – Bilmeyenlere anlatın bunu, bilmeyenlere!

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Hiç olmazsa üç dakika dinleyin şurada.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, lütfen Genel Kurula hitap edin.

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Efendim, herkes laf atmasın o zaman canım. Ben konuşuyorum, kendi sırası gelince konuşsun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Erdoğan, dinleme sen.

BAŞKAN – Çok özür dilerim size bu ihtarı yaptığım için! Gelip bir de fiilî müdahalede bulunsaydınız!

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Efendim, yani şimdi, her gün bu aynı şey oluyor. Biz çözümümüzü anlatırken herkes laf atıyor.

BAŞKAN – Siz konuşun, Genel Kurula ikazlarda bulunabilirim yeteri kadar.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Devam et sen. Sayın Erdoğan, devam et, muhatap alma.

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Terörle topyekûn mücadele edilmelidir. Kandil'deki teröristlerle de mücadele edilmelidir, Suriye'deki teröristlerle de mücadele edilmelidir. Doğu ve güneydoğuda, batıda, büyük şehirlerimizde, her yerde terörün bütün yapılanmalarıyla mücadele edilmelidir. Bugün, üniversiteler artık terörün yuvası hâline geldi. Üniversitelerden terörün sökülüp atılması lazım.

Yine, terörün finansmanı konusunda AKP iktidarı her zaman yaptığı yanlış politikalarla teröre finansman kaynağı sağlamaktadır. Mesela, Kızılay'da kaçak sigara satılmaktadır. Mesela, 150 dolardan 30 dolara düşen petrole rağmen mazot fiyatları hâlâ kaçakçılığı teşvik edecek seviyede tutulmaktadır. Bunların üzerine gidilmesi lazım.

Yine, bir başbakan yardımcımız hepimizi kahreden bir açıklama yaptı: “Suriye sınırı çok uzun, biz koruyamıyoruz.” dedi. Ya, insan -bir başbakan yardımcısı- bunu söylerken azıcık düşünür. Suriye sınırı ne zaman çizildi arkadaşlar? Lozan'da çizildi. O günden bugüne kadar 13 milyon olan oünkü Türkiye bu sınırları korudu da, bugünkü Türkiye bu sınırları koruyamıyor, bu teknolojiyle bu nasıl bir mantıktır?

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Dünya lideri!

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Bu mantığın ortadan kalkması lazım, sınır güvenliğinin sağlanması lazım.

İkincisi: Bu çözüm, açılım, Habur vesaire süreçlerinde yanlış yaptınız. Vatandaşın temsilcisi konumuna getirdiniz PKK'yı. Vatandaşı çaresiz bıraktınız. Artık o vatandaşın yeniden güvenini kazanacak, teröristleri bertaraf edecek, o insanların temsilcisinin PKK olmadığını, o insanların temsilcisinin Parlamento olduğunu, seçilmişler olduğunu, o insanların da bu ülkedeki bütün vatandaşlar gibi bu ülkenin eşit birer vatandaşı olduğunu anlatacak, o insanları inandıracak bir psikolojik çalışma yapılması lazım. Bu yaptığınız “çözüm” adlı ihanet sürecinin Türkiye'ye getirdiği en büyük sıkıntı budur arkadaşlar.

Bugün terörle mücadele edecekseniz, öncelikle, hâlâ kafanızın bir tarafında yer alan “Acaba masaya nerede, nasıl otursak?” ikileminden de kendinizi kurtarın çünkü sizin 1 Kasım'da aldığınız seçim başarısındaki bir şey de vatandaşa 7 Hazirandan sonra terörle mücadele ediyormuş gibi verdiğiniz görüntüdür. Vatandaştan bu şekilde oy aldınız, vatandaştan aldığınız oya göre de bundan sonra terörün kökünü kazıyacak bir çözüm üretmek zorundasınız. Eğer terörü çözemezseniz, Muğla'da turizmi çözemezsiniz; terörü çözemezseniz, büyük şehirlerde üretimi, sanayiye, eğitimi kontrol edemezsiniz. Bu bakımdan, iktidarın aklını başına alması, fırsat varken gerekli tedbirleri alması gerekir diyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin lehinde son konuşmacı Muş Milletvekili Sayın Ahmet Yıldırım olacak.

Buyurun Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlayarak başlamak istiyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinin, adına ne derse desin, Kürt meselesiyle ilgili olarak yaşanan çözümsüzlüğe dair vermiş olduğu araştırma önergesi üzerine partim adına söz almış bulunmaktayım.

Sayın İnce’nin söylediklerinden, özellikle siyasi iktidarın son on dört yılda Kürt meselesine ilişkin yaptıkları ve yapmak istedikleri hususlardaki samimiyetsizliğinin büyük bir bölümüne katılıyorum. İktidar, Kürt meselesini çözmek için hiçbir zaman samimi bir proje ortaya koymadı; bunlara katılımı ama asıl hayret verici olan, Kürt meselesi yüz yıllık bir mesele değil de 2002 yılında açığa çıkmış bir meseleymiş gibi bir tabloyu burada sunmuş olmasını da hayretle izledim.

Bir diğer husus: Yaklaşık olarak beş altı aydır şu kürsüden belli aralıklarla hitap eden bir milletvekili olarak, zaten ülkeyi kötü yöneten ve kötü mecralara sürüklemek isteyen bir iktidar var olduğu için hiçbir muhalefet partisine muhalefet etmeyi doğru bulmadım. Çünkü ölümleri, kanın akmasını, kötülükleri sıradanlaştırmayı evla görmüş bu siyasi iktidarın var olduğu bir süreçte, muhalefet partisine muhalefet etmeyi bu ülke atmosferinin çok kaldıracabileceği bir husus olarak görmedim.

Ancak, gerekçesini okuduğumuzda, özellikle Cumhuriyet Halk Partisinin araştırma komisyonu kurulması hususundaki önergesinin gerekçesini okuduğumuzda, Kürt meselesiyle ilgili olarak, sanki yüz yıllık bir mesele değilmiş gibi, sanki bu mesele PKK’nin silahlı mücadeleyi başlatmasından önce 26 silahlı kalkışma görmemiş gibi, sanki Şeyh Sait’ten, Ağrı’dan, Dersim’den, Zilan’dan, Koçgiri’den, 49’lar davasından, 68 kuşağından, 1980 darbesinden 1990’lı yıllara kadar yaşanan olaylar hiç yaşanmamış gibi, 2002 yılında ilk kez Kürtler kendi hak arama süreçlerini başlatmışlar gibi bir tablo çizdi. Ama şunu söyleyelim: Yüz yıllık bu meselenin seksen yılında, biraz müsebbip olarak, biraz çözmeyen olarak, biraz büyüten olarak Cumhuriyet Halk Partisi vardır. Kendi sorumluluğunu görmeden, getirip yüz yıllık meseleyi sadece on dört yıla indirgemek üzerinden bu işi çözmeye kalkışırsak, maalesef ama maalesef bu akan kanın durdurulmasına hiçbir şekilde hizmet edemeyiz. Kürt meselesinin ve Kürtlerin bir halk olmaktan kaynaklı kolektif haklarının tesis edilmesini barışçıl yöntemlerle tesis edemeyiz.

En hafif deyimle ifade edeyim: Yirmi yıldır CHP bu sorunu bir şekliyle çözmek istiyor, çözüm projeksiyonları sunmak istiyor ama nasıl çözeceğini maalesef ama maalesef bilmeyen bir CHP gerçekliğiyle karşı karşıya olduğumuzu üzülerik ifade edeyim. CHP’nin hâlâ ara ara SHP’nin 1989 Kürt raporuna atıfta bulunmasını dinlemekten ve yeni bir çözüm önerisi sunmamış olmasından büyük bir üzüntü duyduğumu ifade etmek isterim. Zamanın ruhu değişti, 1989 raporunun yazılmış olduğu dünya, Orta Doğu, bölge ve ülke koşulları değişti. O köprünün altından çok su aktı, yeni enstrümanlar, yeni siyasi mücadele araçları, yeni aktörler devreye girdi ama hâlâ 1989 SHP Kürt raporunda kalmış olmayı, biz üzüntüyle izliyoruz.

Bakın, özellikle şu gerekçe bölümünde yazılmış olan ve burada, mütemadiyen, CHP milletvekillerinden Kürt meselesiyle alakalı olarak dinlediğimiz husus şudur: “Mecliste çözmek istiyoruz.” Amenna; Mecliste veya bir başka yerde çözelim, yeter ki çözelim ama şunu unutmayalım: Şu yüz yıllık toplumsal yaranın, çözüm mekânsal gerçekliğinden ziyade, nerede çözüleceğinden ziyade, nasıl çözüleceğine dair belli projeler sunmuş olması daha önemlidir.

Tamam, Mecliste çözelim de nasıl çözelim? Örneğin CHP için söylüyorum, Kürt meselesi söz konusu olduğunda, Anayasa'nın ilk 4 maddesi değişmeyecek. Mütemediyen söylüyorsunuz.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Evet, doğru.

AHMET YILDIRIM (Devamla) - Değişmeyecek. Bizim de ülke sınırlarıyla, bayrağıyla, marşıyla, başkentiyle ilgili bir sorunumuz yok. Bunu, açık yüreklilikle ve içtenlikle söylüyorum.

Peki, ülkenin resmî diliyle, vatandaşlık tanımıyla, ana dilde eğitimiyle ilgili ne öneriyorsunuz? Örneğin Anayasa 42'yle ilgili, ana dilde eğitimi engelleyen yasa maddesinin değiştirilmesiyle ilgili ne öneriyorsunuz? Veya bu ülkenin farklılıklarını, etnik, dinsel, mezhepsel, kültürel çoğulculuğunu, Türklüğe, Müslümanlığa, Sünniliğe indirgeyen tekçiliğe dair ne düşünüyorsunuz? Anayasa 66 hepimizi Türk kabul ediyor.

Onur duyan, gurur duyan bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşsıyım ama Allah beni Türk yaratmadı ya! Türk değilim. Bu -geçen de söyledim- Türklük, Kürtlük, yalnız başına ne gurur duyulacak ne utanılacak bir şey değildir, fitrattan gelen bir özelliğimizdir.

Anayasa 42, Anayasa 66, ana dilde eğitim, resmî dil. Hatta, resmî dil de çok önemli değil. Ama herkesin Türklüğe, Türkçeye, şuna, ana dilde eğitimin Türkçeye indirgenmesi, onun dışındakilerin, azınlıklara bile tanınmış hakların bu ülkenin kurucu unsurlarından olan Kürtlere tanınmamasıyla ilgili ne düşünüyoruz? Mecliste çözelim tabii ki ama nasıl çözelim? Ya değilse esaslı bir çözüm projeksiyonu sunalım da Oslo'da mı, Berlin'de mi, Washington'da mı, Moskova'da mı, Tokyo'da mı, Habur'da mı, İstanbul'da mı, Ankara'da mı, Diyarbakır'da mı çözüldüğünün, nasıl, nerede çözüldüğünün çok büyük bir önemi yoktur, yeter ki kan akmasın. Bu ülke insanları ve bu ülkenin toprakları kana doydular ve önerilen, çözümsüzlüğe tekabül eden her şey daha fazla kanın akmasına, maalesef ama maalesef, daha fazla gençlerimizin toprağa düşmesine hizmet etmekten öte bir öneri göremiyoruz.

Dünya deneyimleri şunu önümüze koymuştur: Bakın, 2 ilkokul çocuğu bile kavga etse, aralarına kan değil, bir yumruk bile karışsa onları barıştırmak isteyen öğretmen 2 tarafın rızası ve muhataplığıyla çözer o işi. 2 aile kavga etsin, 2 aile arasındaki kavgada bile 2 ailenin rızası ve muhataplığı aranır, ya değilse o iş çözülmez. Yüz yıl işin içine kan karışmış, hâlâ tek tarafı olarak, teklik üzerinden... Maalesef ama maalesef, zaten bunu yapan bir iktidar var. Bakın, kötülükleri sıradanlaştıran, beş altı aydır kanı kutsayan, ölümü kutsayan, bunu sıradanlaştıran bir iktidar var zaten; bunun için ana muhalefet partisinin daha fazla itmesine, öncü olmasına, ardil olmasına gerek yok.

Bir diğer husus, bakın, siyasi iktidar, çözüm sürecini gerçekten yüz yıllık bir toplumsal meselenin çözülmesi olarak ele almadı, iki buçuk yıllık süreci böyle işletmedi; başkanlığa, vesayete giden yolda bir ayak bağı olarak gördü, çözüp atmak istedi. Onun için tıkanı, çözüm süreci kötü değildi, samimiyet sorunu vardı, kötü olan oydu, o. Yüz yıllık bir sorunu çözmek üzerinden adım atma ve ilerletme gibi bir durum yoktu, ya değilse sorun o değildi.

Son olarak şunu söyleyeyim: Bakın, kanlı, ölümlü, şahin politikaların uygulandığı bir iktidar var. Bunun için ana muhalefet partisinin daha fazla iktidarın yaptığından daha fazlasını istemesine gerek yok, bu kadar iktidar politikalarının peşine takılmasına gerek yok. Geçen hafta Sayın Altay burada, şu kürsüden söyledi işte. Evet, dokunulmazlıkların kaldırılmasıyla ilgili teklifin ahlaksız olduğunu söyledi. İnanın, hiçbir gencimizin ölmediği, kanın akmadığı o süreç zihar bu kadar ahlaksız bir süreç değildi. Ahlaksız olan bu, bu.

Ya değilse, şunu söyleyeyim: Kendileri ifade ediyorlar, Genel Başkanınız ifade etti; "İnanmıyoruz ama HDP'yle yan yana görünmemek adına inanmadığımız bir şeye onay vereceğiz." Bu, gündeminizin sizler tarafından değil, siyasi iktidar tarafından belirlendiğinin ve onun peşine takıldığının bir

göstergesidir. İktidarın hassasiyetleri üzerinden bir pozisyon alınmaz. Bu, ana muhalefet partisini edilgen hâle getirir. Etken olmalıdır. Ve bu kadar edilgen bir pozisyon içerisinde, sonuç olarak şunu söylemek isterim ki, oraya sürülen asker, polis, özel harekâtçıların ne için öldüğünü, duygu dünyalarının ne olduğunu ben bilemem ama Sayın İnce ifade ettiği için, oraya onları sürenlerin niyeti, vatan savunması için değil, saray savunması içindir.

En nihayetinde, bu gençlerimiz vatan için değil, saray için ölmektedirler diyorum, bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Altay, sizi dinliyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Önce Sayın Altay elini kaldırdı.

Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın hatip konuşmasında Türkiye’de otuz yıldır devam eden Kürt sorunuyla ilgili Cumhuriyet Halk Partisinin çözümsüzlükten başka bir şey önermediğinden bahisle grubumuza açık bir sataşmada bulunmuştur. Söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- *İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Milletvekilim, aylardır buradayız. Ya biz konuşurken siz kulağınızı tıkadınız ya da duymazdan geldiniz. İddiayla ve ısrarla söylüyorum: Bu Parlamentoda Kürt sorununun çözümüne yönelik olarak Cumhuriyet Halk Partisinden daha tutarlı bir politika izleyen başka parti yoktur.

Ana dilde eğitim: Ana dilin eğitimini sizden önce biz söyledik. “Diğer kısmı pedagoğlara ait.” dedik, hâlâ aynı noktadayız.

Türkiye’de Kürt sorunu şu üç saik varken çözülmez: Yaşam tarzı üzerinden siyaset yapılırken, etnik aidiyet üzerinden siyaset yapılırken, inanç aidiyeti üzerinden siyaset yapılırken Kürt sorunu çözülmez. Kürt sorunu şöyle de çözülmez: Dağda, bayırda, adada çözülmez; Kürt sorunu bu Parlamentoda çözülür. (CHP sıralarından alkışlar) Çözüm için defaatle söyledim, bir kere daha söyleyeyim: Oslo’daki, İmralı’daki ve Dolmabahçe’deki tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisinde en azından bir kapalı oturumda açıklanması gerekir dedim.

Anayasa’nın ilk 4 maddesinin Kürt sorununa engel teşkil ettiğine inanmıyorum. Sizin Kürt olmanız niye suç olsun? Benim Gürcü kökenli bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmam, Türk vatandaşı olmam ne kadar şerefse sizin de bir Kürt evladı olmanız o kadar şerefli, bununla gurur duyun, bunda bir engel yok. (CHP sıralarından alkışlar) Cumhuriyet Halk Partisi 89’u, 91’i hazırladığında dönemin parti yetkilileri yargılandılar. Ve size hatırlatmak isterim, 2002’de açılan yeni AKP’li dönemde de bu kürsüde “Bu ülkenin bir Kürt sorunu vardır.” diyen ilk siyasetçi benim. Benim görüşlerim partimi de bağlar.

Bununla beraber, millet kavramı, Türklük kavramı, bunlara da takılmayın. Bu işi bir portakal gibi düşünün. Portakalın içindeki dilimleri Kürt, Türk, Arap, Boşnak, Çerkez, Gürcü, Laz diye düşünün; portakalın kabuğunu da hiçbir etnik aidiyet tanımlama içermeyen bir Türk milleti tanımı diye düşünün, gerisini bu Mecliste hep beraber çözeriz.

Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Yıldırım konuşmasının sonunda “Yapılan iş vatan savunması değil, saray savunmasıdır.” diyerek terörist saldırganlığa karşı ülke savunması için verilen mücadeleyi hem tahkir etmiştir hem de bu mücadelenin asli unsuru olan grubumuza yönelik bir sataşmada bulunmuştur. 69’a göre söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki dakika süre veriyorum.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Bir tek oraya mı itirazın ettin ya, helal olsun sana.

3.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hiçbir devlet, hiçbir iktidar kendi ülkesinde çatışma olsun, insanlar hayatını kaybetsin istemez, bunu temenni etmez, bunun için uğraşmaz ama dünyada her devlet, her iktidar ülkesine yönelik bir saldırganlık olursa buna karşı mücadele etme görevi ve sorumluluğuyla davranır, bu onun ahlaki görevidir. Türkiye’nin yaptığı budur. Bugün, Türkiye’nin bazı kasabalarında, şehirlerinde “öz yönetim” adı altında fiili bir durum yaratmak amacıyla bir terörist saldırganlık ortaya çıkmıştır. Buna karşı, Türkiye Cumhuriyeti devleti ve onun bugünkü sorumlusu olan AK PARTİ iktidarı, bugün ondan sorumlu olan iktidar bu görevi yerine getirmek mecburiyetindedir, yaptığımız budur.

Sayın Yıldırım saraydan bahsediyor “Vatan değil saray savunması...” Sayın Yıldırım’ın “saray” diyerek kendi aklınca bir parça rencide etmeye çalıştığı o yerde oturan insan milletin iradesiyle seçilmiş birisidir, vatan savunmasından da sorumludur, tıpkı AK PARTİ iktidarı gibi, tıpkı CHP gibi, tıpkı MHP gibi. Aslında, siz de sorumlusunuz, sizin de göreviniz. Eğer bu ülkeye yönelik bir terörist saldırganlık varsa buna karşı bu ülkenin direniş ruhunu temsil eden moralite adına pozitif bir şekilde konuşmak, elbette sizin de göreviniz ama Sayın Yıldırım, burada, kanaatimce bir propaganda diliyle vatan savunmasını yapan insanların moralitelerine halel getirmek kastıyla konuşmuştur. Niçin böyle yaptığını kendisi iyi biliyor.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Yıldırım...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, her iki grup başkan vekili de sataştılar.

Sayın Altay “Ya burada değildiniz ya kulaklarınızı kapatmıştınız.” demek suretiyle sataştılar.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, dedim.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Bostancı da benim söylemediğim bir hususu...

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika.

AHMET YILDIRIM (Muş) – İki dakika...

BAŞKAN – Öyle.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayır, iki ayrı satışma Sayın Başkan.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – İki ayrı satışma, dört dakika Sayın Başkan.

BAŞKAN – Öyle yapamam. Şu anda...

Bir dakika arkadaşlar. Öyle dört dakika veremem, anlayışlı davranın siz de. Söylerken ayrı ayrı söyleseydiniz.

İki dakika... Lütfen...

4.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay ile Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın satışma nedeniyle yaptıkları konuşmaları sırasında şahsına satışmaları nedeniyle konuşması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Altay, şunu söyleyeyim: Sözün geçtiği artık somut adımların bütün Türkiye halkları tarafından beklendiği bir süreci yaşıyoruz.

Ana dilde eğitimi istediğinize dair yazılı bir belge gösterin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya “İstedim.” demedim ki “Ana dilin eğitimi” dedim, ana dilin.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – O zaman siz de Türkçeyi eğitimle öğrenin. Niye ananızdan öğreniyorsunuz? Ben ana dilde eğitim diyorum.

Bir diğer husus: Bakın, şunu söyleyeyim: Hani, bu canı, bedeni toprağa düşen gençler için önceki grup başkan vekiliniz buradan konuşurken söyledi, vatan için öldüklerini söyledi. Kendileri o duygular, düşüncelerle o bölgeye gitmiş olabilirler ama asla niyetin o olmadığını söyleyeyim. Ve tamamını kapsamasa bile kahir ekseriyetinin o bölgedeki uygulamalarını sizin hatipler de geldi burada ifade ettiler, çıplak bedenleri ifade ettiler, cansız bedenlere işkencelerin fotoğraflarını gösterdiler vekilleriniz.

Peki, bakın, onun üzerinden bizim dokunulmazlıklarımıza yönelimi inanmadığınız hâlde, ahlaksız bulduğunuz hâlde getirip burada onaylayacağınızı söyleyeceksiniz. Ama şu son beş, altı ayda yaşanan olayların müsebbipleri olan ve suça günaha bulaşmış olan asker ve polisleri koruyacak, onlara dokunulmazlık getirecek olan yasa da haftaya buraya geliyor.

ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Suça günaha siz bulaştınız, siz.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Bakın, bizim dokunulmazlıklarımızı kaldırmaya “evet” diyeceksiniz ama asıl suç, günah, rüşvet, yolsuzluğa bulaşmış olanları ise bundan azade kılan teklifi bu şekliyle kabul edeceksiniz. Ya değilse, Sayın Bostancı, söyledikleriniz sizin duygu dünyanız. Zaten burada Sayın Cumhurbaşkanına, onun mekânı olan saraya dönük ne söylense gelip buradan bir şey söylüyorsunuz ki maalesef inandırıcılığınız kalmadı artık.

Saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, söz vereceğim size.

Sayın Akçay, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye Cumhuriyeti'ne vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkesin Türk olduğuna, millet tanımının etnisiteyle yapılamayacağına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tartışmaları dikkatle izledim. Buradaki konuşmalarda bir “saray” kelimesi geçince Sayın Bostancı sataşmadan söz aldı. Demek ki, “saray” kelimesi geçmese Sayın Bostancı söz alıp kürsüde görüşlerini belirten sayın konuşmacıların konuşmalarına ilişkin bir cevap verme gereği duymayacak.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – “Vatan ve saray” dedim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Benim önemli gördüğüm bir-iki hususu, kendi düşüncelerimizi ifade bakımından birkaç cümleyle dile getirmek istiyorum.

Şimdi, Anayasa'nın 66'ncı maddesi son derece açık ve “Türk Devleti'ne vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkes Türk'tür.” diyor. Yani bir vatandaşlığa, herhangi bir etnisite veya ırka tanım yok. Ayrıca, tekrar hatırlatıyorum, herkes, Sayın Bakan da, sizler de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha vereyim, lütfen toparlayın.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Lütfen, ben sabah da almamıştım söz.

...nüfus cüzdanlarımızı tekrar bir inceleme ihtiyacı duyalım ve yarım dakika incelemede göreceğiz ki hiçbir etnisiteye vesaireye bir vurgu yok. Bizim bu nüfus cüzdanıyla gurur duymamız lazım. Eğer şu nüfus cüzdanında birleşemeyeceksek vatandaşlar olarak, bu ülkenin değerli varlıkları olarak, nerede birleşeceğiz? Dolayısıyla, bir millet gerçeği vardır, o milletin adı da Türk milletidir ve bu ırk, etnisite demek değildir. “Millet” tanımını sadece etnisiteyle de yapamazsınız, bunun yüz yıllar, bin yıllar süren birtakım unsurları söz konusudur. “Anadolu halkları”, “Türkiye halkları”; peki, “Almanya halkları” mı diyeceğiz? Almanya da, Fransa da veya başka ülkeler de Çin de... 57 etnik gruptan oluşan bir ülkenin adını elbette o sürecin iradesi ortaya koyar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Ülkemizin adı Türkiye'dir, devletimizin adı Türkiye Cumhuriyeti'dir ve milletimizin adı da etnik kökeni, ırki aidiyeti, inancı, mezhebi, meşrebi ne olursa olsun biz bunları Türk milleti kavramı içerisinde bir millet gerçeği, sosyolojik bir vakıa olarak işin hukuki boyutu, siyasi boyutu olduğu gibi bir de sosyal boyutunu da dikkate alarak birliğimizi, beraberliğimizi zedelemeyen bu millet gerçeğini de dikkate alarak bu düşüncelerde bulunmakta fayda var diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Altay, sizi dinliyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın hatip konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisinin bir ahlaksız teklife “evet” diyeceğini belirttiğimi söyleyerek...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayır, siz söylediniz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - ...bizi itham etmiştir; cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika...

VIII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- *İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine satışması nedeniyle konuşması*

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Yıldırım, tane tane anlatacağım. Yüz defa söyledik, bin defa daha söyleriz; sadece Sayın Yıldırım'a değil, sayın Genel Kurula. Kürt sorununu çözmenin yolunu da söyledik, uygulamalarımızı da yaptık. 27 ayrı kanun teklifi getirdik bu Meclise, maalesef, iktidar partisinin sayısal çoğunluğuyla hiçbir tanesi Genel Kurula gelmedi.

Üç aşamalı bir plan önerdik: “Türkiye Büyük Millet Meclisinde bütün siyasi partilerin eşit temsil edileceği bir uzlaşma, toplumsal barış ve mutabakat komisyonu kuralım.” dedik, arkasındayız.

“Bununla eş zamanlı, dışarıda, ama siyasi partilerin belirleyeceği -ister akıl adamlar deyin adına, ne dersiniz deyin- bir ortak akıl heyeti kuralım.” dedik. Sayın Yıldırım, dinliyor musunuz?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Evet.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Eş zamanlı olarak.

“Bu iki komisyon çalışmaya başladıktan sonra, gene Mecliste bir gerçekleri araştırma komisyonu kuralım ve bu üç komisyonun eş güdüm içinde çalışmasıyla, Parlamentodaki güç ve iş birliğiyle, eğer niyet varsa, eğer mesele bu Kürt sorunundan, bu akan kandan beslenmek değilse, bu sorun çözülür.” dedik.

Altını çiziyorum, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, siyasi ikbalimizi bir damla şehit kanına, sivil vatandaş kanına feda etmeye hazırız kardeşim. Var mısınız? Var mısınız? (CHP sıralarından alkışlar)

Aylardır şu Meclisi taziye çadırına çevirdiniz, “Efendim, bugün şu kadar şehit oldu, milletimizin başı sağ olsun.” Bunlar çözüm değil. Bu millet bu Meclisten çözüm bekliyor, çözümün tek yolu da budur. Başka bir yol varsa, gelsin biri burada söylesin.

Şu da çözüm değil: Bir zaman “Sayın Öcalan” deyip, sonra da “terörist başı” demek de çözüm değil. Bu strateji Türkiye’de her gün onlarca insanın kanının akmasına sebep olmuştur.

Dokunulmazlıklara gelince, 2002’den beri bir ilkesel tavrımız var, bunun arkasındayız; bu teklif yetersizdir, etik değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sizin teklifiniz değil ki!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Alternatif teklifimizi sunduk.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Etik olmayan teklifi nasıl destekliyorsunuz?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Kendi teklifinizi getirin.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Siz kendi teklifinizin peşine düşün.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Komisyon da üyelerimiz gerekli düzeltmeleri yapacak.

Biz şunu söylüyoruz: Devleti böleni de yargılayalım, soyanı da yargılayalım diyoruz. Başbakanın da, bakanların da dokunulmazlığını kaldırmak, edep, ahlak, adap bunu gerektirir diyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Hem “Etik değil.” hem “Destekliyoruz.” Bravo vallahi!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken, sizi de dinleyelim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Bostancı konuşması sırasında grubumuza da dönerek “Aslında HDP’nin de vatan savunmasıyla ilgili kaygısı olması gerekir ama...” demek suretiyle açık sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Sayın Baluken, İngilizce konuşun İngilizce! İngilizce konuşursanız daha iyi anlarız!

6.- *Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, vatan savunmasının nasıl sağlandığını uzun uzun anlatacak bir süreye sahip değiliz. Biz başından beri, vatan savunmasının, içeride kanın gövdeyi götürdüğü bir savaşla, dışarıda haddimiz ve hakkımız olmayan savaşların fiili bir tarafı olmakla sağlanamayacağını defalarca söyledik. Demokrasiyi, özgürlükleri, barışı önceleyen politikalardan geçen birtakım yaklaşımlarla ancak vatan savunmasının güvence altına alınabileceğini defalarca bu kürsüden ifade ettik. İçeride savaşa karar veren sizsiniz, Suriye başta olmak üzere Orta Doğu’da tüm savaşlara bu ülkenin burnunu sokan sizsiniz, sonra da bütün bunlar yaşanmamış gibi gelip burada bir siyasi partiyi hedef göstermeye çalışan da sizsiniz.

Bakın, ben iki gün önce burada açık, somut bir örnek söyledim, Musul Başkonsolosluğunun durumu nedir? “Vatan, millet, Sakarya.” demekte, “Yerli ve milliyiz.” demekte, bu edebiyatı yapmakta naifsiniz. Ne yaptınız peki? Bu edebiyatı yapanlar Musul Başkonsolosluğunu önce IŞİD’e terk edip sonra koalisyon uçaklarının bombalarına hedef yaptırmadılar mı? Şu anda orada yeller esmiyor mu? Bu mudur sizin vatan savunması anlayışınız? Buysa buna karşı çıkmaya devam ederiz. Yani “saray savaşı” diyoruz, karşı çıkıyorsunuz. E, biz -ben o sürecin içerisinde bulunan bir milletvekili olarak- barışa bir hafta mesafeye yaklaşmışken Başkanlık hesabıyla bu savaş girdabının içine sürüklenmişiz.

Tabii ki saray savaşı diyeceğiz. Sizin çocuklarınız Singapur’da kumarhanelerde gezerken, aynı şekilde çıkıp insanların çocuklarına “Gidin şehit olun.” çağrısı yaparsanız tabii ki buna iktidar savaşı diyeceğiz. O nedenle, burada kendi politikalarınızı sorgulamak yerine HDP’yi hedefe koymanızı asla kabul etmedik, bundan sonra da etmeyeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *CHP Grubunun, Yalova Milletvekili Muharrem İnce ve arkadaşları tarafından, ülkemizde yaşanan terör olaylarının bütün yönleriyle araştırılması amacıyla 19/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin aleyhinde son konuşmacı olarak kürsüye İstanbul Milletvekili Sayın Aziz Babuşcu’yu davet ediyorum.

Buyurun Sayın Babuşcu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AZİZ BABUŞCU (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında... Sayın Muharrem İnce zannediyorum şu anda Genel Kurulda yok.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Altı ayda bir geliyor.

AZİZ BABUŞCU (Devamla) – Bu, aslında, Meclis araştırması talebinde Cumhuriyet Halk Partisinin samimiyet yaklaşımını da ortaya koyan bir tavır, onu söyleyeyim bir kere. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ama, ben Sayın İnce uzun bir aradan sonra Meclise geldiği için, öncelikle, geçen ay kaybettiği babası Şerif İnce dolayısıyla rahmet ve başsağlığı diliyorum. Hoş geldi ama boş geldi, onu da özellikle ifade etmek istiyorum. Çünkü, verilen araştırma önergesinin içeriğine baktığımızda bu boş gelmişliği çok net bir şekilde görmek mümkün.

Bir şey daha ifade etmek istiyorum Sayın İnce'yle ilgili olarak. Cumhuriyet Halk Partisinin zaman zaman göstermelik olarak doğu ve güneydoğuya yaptığı ziyaretlerden bir benzerini 12 Nisanda Sayın İnce gerçekleştirdiğinde bir cümle kullanmış. Çok yadırgadığım için onu da burada ifade etmek isterim. Sayın İnce demiş ki: “AK PARTİ’lileri günahım kadar sevmem.” Doğrudur, Sayın İnce, biz günahımızı sevmeyiz ama yaratılan her canlıyı Yaradan’dan dolayı severiz Muharrem İnce olsa bile, onu da ifade edeyim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, elbette, bir araştırma önergesi verildi. Bu çok doğal bir şey; verilebilir, haklarıdır. Bunu saygıyla karşılarız. Ancak, bizim de CHP’ye söyleyeceklerimiz var ve benim söyleyeceklerim, burada ifade edildiği gibi, çözümün nasılına değil, meseleye yaklaşış biçimine, yöneme dair olacaktır. Düşüncelerimiz ne türden olursa olsun, bir ülkede ya da bir toplumda hepimizin ortak paydası, olması gereken değerler vardır ve bu değerler vatan gibi, bayrak gibi, milletin birliği gibi, kardeşliğimiz gibi çok önemli değerlerdir. Bu ortak paydalar ki an gelir bütün farklı düşünceleri sadece bir teferruattan ibaret kalıp insanları ortak paydalar etrafında kenetler, bir ve beraber kılar ve kılmalıdır da.

Terörle mücadelenin sadece bu ülkede iş başında olan Hükûmetin değil o ülkede yaşayan, o bayrağın altında yaşayan herkesin, hepimizin ortak meselesi olduğunu da özellikle ifade etmek istiyorum. Çünkü terörle mücadele her ülke için millî bir davadır. Bu mücadelede siyasi kaygılar düşünülmez, bu mücadelede oy kaybı hesabı yapılmaz, bu mücadelede siyasi rekabet de düşünülmez. Bu nedenle de her siyasi partiye düşen en önemli ve öncelikli görev en başta teröre karşı ilkeli ve ahlaki bir duruş ortaya koyması, bunu yansıtmasıdır. Teröre sadece karşı çıkılır, teröre mazeret üretilmez mesela. Peki, biz “CHP bugüne kadar Türkiye’nin terörle mücadelesinde nasıl bir tutum içerisinde olmuştur?” diye bir soru sordüğümüzde, gayet net söylüyorum, maalesef buraya kadar söylediklerimin tam tersi bir tutum içerisinde olagelmıştır. Terörün siyasi sonuçlar doğurmasını ve bunun da AK PARTİ’yi zayıflatıp CHP’ye oy sağlayacağını düşünen bir fırsatçılık ve ilkesizlik içinde. Buna dair aslında çok fazla örnekler de verebilirim.

Mesela bugün aynı anlamda bir araştırma önergesi verildiği için onu ifade ederek başlamak istiyorum. Aslında 2013 yılı Martında Sayın Sezgin Tanrıkulu’nun da içinde bulunduğu Cumhuriyet Halk Partisi benzer bir öneri vermiş. AK PARTİ olarak biz de aynı anlamda bir öneri verdik ve ikisinin birleştirilerek komisyonun oluşturulması, o da toplumsal barışı bozan olayları araştırma ve çözüm yollarını bulma amacıyla bir Meclis araştırması önergesiydi. Fakat daha sonra Cumhuriyet Halk Partisinden önergede imzası olan arkadaşlarımız imzalarını geri çektiler ve bu imzaların geri çekildiği günkü Meclis tutanaklarında Sayın İnce aynen şunları söylemiştir: “Ya, istemiyoruz kardeşim. Ya, zorla mı sokacaksın adamı oraya? Seninle beraber olmak istemiyorum, istemiyorum seninle beraber olmak. Hayret bir şey yahu! Bu ne yüzüzlüktür, bu ne yüzüzlüktür yahu! (CHP sıralarından alkışlar) İstemiyoruz sizinle beraber olmak.”

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisinin, terörle mücadele konusunda bir Meclis araştırma önergesinden -üstelik partilerin beraber ittifak ettiği bir konudaki tavrı- sırf AK PARTİ'yle yan yana olmamak ve görünmek istememek gerekçesiyle imzalarını geri çeken arkadaşların bu önergedeki samimiyetlerini de ben Meclisin ve milletimizin takdirine bırakıyorum.

Terörü konuşurken HDP'lilere, doğrusu, bir sözüm yok. Onlar zaten Kandil'in vesayeti altında, kendi ışıklarını yitirmiş ve Kandil'in emrinde bir konumu muhafaza ediyorlar, açıkça PKK terörüne destek oluyorlar. İlginç ve acı olan, CHP'nin de HDP ekseninde bir yere gelmiş olmasıdır. İçinden geçtiğimiz sürece CHP'nin HDP'yle kol kola götürdüğünü bütün millet gördü. Hatta, hatırlayalım "Her CHP'li aileden bir kişi HDP'ye oy versin de HDP barajı geçsin, AK PARTİ iktidardan insin." çağrılarını yaptınız.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Öyle bir şey yok, koca bir yalan bu!

AZİZ BABUŞCU (Devamla) – 7 Haziran sonrası havaalanında "AK PARTİ'yi birlikte nasıl salladık ama." diye HDP yöneticileriyle çak yapanlar sizin milletvekillerinizdi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çanakkale'de pilav dağıttılar barajı geçti diye.

AZİZ BABUŞCU (Devamla) – PYD ve YPG'ye topraklarını savunuyorlar diye siz sahip çıktınız. Genel Başkanınız "PYD, terör örgütü." bile diyemiyor. Gerekçesi de gerçekten hem komik hem de trajik: "Efendim, YPG 'Biz terör örgütü değiliz.' diye net bir açıklama yapıyorsa biz bu açıklamaya önem veririz." diyor Sayın Kılıçdaroğlu. Bu nasıl bir mantık, nasıl bir düşüncedir ki ne zamandan beri terör örgütünün beyanı onları tanımamamız anlamına gelebiliyor?

Yine, aynı Genel Başkanınız hendek kazanlara "arkadaşlar" diye hitap ederek konuşmuştu.

SERKAN TOPAL (Hatay) - Hendekler kazılırken siz neredeydiniz?

AZİZ BABUŞCU (Devamla) - Askerimiz, polisimiz kanı, canı pahasına terörle mücadele ederken Kandil diliyle konuşup Kürt katliamından söz eden, Türkiye İran'la bir savaşa girse İran ordusunda yer alacağını söyleyenler de sizin milletvekilleriniz yine. Başbakanımız da defalarca gayet net bir şekilde dile getirdi: "CHP, teröre karşı millî duruş sergileyemiyor. CHP, HDP çizgisine kaymış durumdadır."

Değerli milletvekilleri, belki CHP Kandil'in "Biz artık devlet değil, AK PARTİ'yle savaşıyoruz. AK PARTİ'ye karşı olan herkes bize destek versin." söyleminden fazlasıyla heyecana kapılmış olabilir. Oysa, CHP'ye yakışan AK PARTİ'ye muhalif olmaktı, Türkiye'ye muhalif olmak değil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Düşünün, Fransa'da terör olayı meydana geldiğinde "Fransa çocuklarına ağlıyor." diye manşet atan bir gazetenin Ankara'da çoğunluğu öğrenci yavrularımızdan oluşan 37 vatandaşımız bombalı saldırıda can verdiğinde attığı şu manşete, "katliam ülkesi" manşetine, CHP bu zihniyete destek veriyor, sahip çıkıyor. Aynı zihniyet ülkenin güvenliğini hedef alan habercilik yapıyor, CHP hemen "basın özgürlüğü" kılıfıyla ona da sahip çıkıyor. CHP, HDP, PKK ve FETO hep birlikte ortak düşmanı belirlemişler, o da AK PARTİ. Ancak, ne yazık ki mesele AK PARTİ karşıtlığından çıkıp Türkiye karşıtlığına dönmüş vaziyettir.

Değerli arkadaşlar, elbette ki bu ülkeyi terör karşısında mücadele ederek terörden arındırmak ve huzur içerisinde, güven içerisinde bir ülke hâline getirmek sadece AK PARTİ'nin değil, bu Parlamentoda bulunan siyasi partilerin tamamının sorumluluğudur. Biz bu ülkeyi Çanakkale'de şehit mezarlarında yan yana yatan Türk'üyle, Kürt'üyle, Laz'ıyla, Çerkez'ıyla, Arap'ıyla beraber vatan kıldık. Geçmişinde Çanakkale olan bir milletin geleceğini hiçbir karanlık oyun, kumpas ve kirli tuzak karartamaz değerli arkadaşlar.

Bence yapılması gereken, CHP'nin yapması gereken -Sayın Kılıçdaroğlu'nun yüklediği anlamla ifade ediyorum, o hangi anlamı vermişse o anlamla ifade ediyorum- birilerinin önüne yatarak genel başkan olmuş bir siyasetçinin Türkiye'nin terörle mücadelesinde AK PARTİ karşıtlığı, Recep Tayyip Erdoğan düşmanlığına bağlı siyasi ihtirası bir kenara koyup...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AZİZ BABUŞCU (Devamla) - ...siyaset etmesi ve bu anlamda kimin önüne yatacağına karar vermesi lazım diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır)- Sayın Başkan...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın hatip partimizi terör örgütüyle ilişkilendirilmiş göstermek suretiyle ağır bir sataşmada bulunmuştur.

Sezgin Tanrikulu cevap verecek.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, ayrıca...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir dakika... Sen ayrı söz isteyeceksen ben buna cevap vereyim, sen ayrı...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Benim adımlı bizzat zikrederek sayın hatip...

BAŞKAN – Sayın Tanrikulu, şimdi Sayın Altay'ı dinliyorum, daha sonra sizin talebinizi dinleyeceğim.

Buyurun.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Babuşcu'yu arıyorum, orada mısın?

AZİZ BABUŞCU (İstanbul) – Buradayım.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Hendek kazanlara “Arkadaşlar bu hendek kazmaktan vazgeçsin.” demek, orada hendeği kazanların da bu ülkenin vatandaşı olduğunun bilinciyle yapılmış bir şeydir de hendek kazanlara komut verenlere... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bir dinleyin, bir dinleyin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

ENGİN ALTAY (Devamla) – ...hendek kazanlara komut verenlere, hendekleri kazdıranlara “sayın” demek ayrı bir şeydir.

“Kürtçe yasağını biz kaldırdık, bana ‘Serok Ahmet’ derler.” “‘Sayın Öcalan’ demeyi ve PKK bayrağı açmayı suç olmaktan çıkardık.” “Öcalan bölgenin durumunu daha sağlıklı yorumluyor.” “Öcalan’ın çok geniş bir prestij alanı var, nadir insanlardan biri.” “Öcalan Türkiye’nin önünü açıyor.” “Öcalan’ın mesajları bizim de düşüncemiz.” “Öcalan’ın olayları okuma kabiliyeti ve tecrübesi var.” “Abdullah Öcalan dünyanın geleceğini çok iyi okuyor.”

Bunları söyleyenlerin hepsi bu partinin mensubu; kimisi bakan kimisi burada milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET METİNER (İstanbul) – İsimlerini söyle, isimlerini.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Öcalan seviciliğinin bu kadar derin boyutlarda olduğunu millet belki bilmiyor ama...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Öcalan devredeyken hendek yoktu, çarpıtmayın!

MEHMET METİNER (İstanbul) – İsimlerini söyle, isimlerini.

ENGİN ALTAY (Devamla) – İsimlerini de söyleyeyim, olur söyleyeyim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Öcalan dış dünyayla bağlantıdayken hiçbir hendek yoktu.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bu okuduklarım Recep Tayyip Erdoğan, Ahmet Davutoğlu, Bülent Arınç, Sadullah Ergin, Beşir Atalay, Yalçın Akdoğan, Yasin Aktay, Yiğit Bulut ve Etyen Mahçupyan’a ait sözler. Atacak mısınız bunları?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Twitter’den evrak getiriyorsunuz!

ENGİN ALTAY (Devamla) - Evrak değil, bunların hepsi bu adamların ağzından çıktı. Bir yüzünün olsun, pişkinliğin bu kadarına sadece “pes” denir!

Cumhuriyet Halk Partisi, sizin gibi Kürt sorununda yeri geldi mi Öcalan’a “sayın” diyerek, yeri geldi mi “teröristbaşı” diyerek beslenen bir parti değildir. Bugün Türkiye’de akan bu kanların tümünde bu Hükûmetin sorumluluğu vardır. Gelin, burada bunun hesabını verin; ondan sonra, çıkın bu kürsüye Cumhuriyet Halk Partisinin...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) - Şimdi ne diyorsun Sayın Altay, şimdi ne diyorsun?

ENGİN ALTAY (Devamla) - HDP, meşru bir partidir, 6 milyon insanın oyunu almış meşru bir partidir. Onlarla yeri gelir burada bazı kanunlarla ilgili görüş birliğine de varırız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Aksini söyleyen hadsizdir!

ENGİN ALTAY (Devamla) - Ama, biz sizin gibi Öcalan’la aynı masada iş tutmadık, biz sizin gibi Öcalan sevicisi olmadık, işimize geldi mi “teröristbaşı” deyip, işimize geldi mi “sayın” demedik, onun önünde diz çekmedik, devleti “Öcalan’a hesap verdirdik.” noktasına getirmedik.

Sayın Beşir Atalay, gel, “Bu söylediklerini ben söylemedim.” de.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altay.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İddialara cevap vermediniz ama!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne vereceğim? Söyledim işte!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Sayın Altay’la birlikte ilk kalkmıştım ben.

BEŞİR ATALAY (Van) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Size söz vereceğim, size de. Beşir Atalay, adı geçtiği için sanıyorum söz istiyor.

Söz mü istemiştiniz?

BEŞİR ATALAY (Van) – Evet.

BAŞKAN - Peki.

Sayın Baluken, sizi dinliyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Adalet ve Kalkınma Partisi adına konuşan sayın hatip, partimizi Kandil’in vesayeti altında olmakla suçladı ve sataştı dolayısıyla ona cevap vermemiz gerekecek.

BAŞKAN – Buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Meral Daniş Beştaş konuşacak.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Meral Daniş Beştaş.

İki dakika süre veriyorum.

8.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Doğrusu, bu tartışmayı, sataşmaları ve suçlamaları izleyince kimlerin akan kanın sorumlusu olduğu da gün gibi ortaya çıkıyor. Gerçekten, partiler birbirlerini vurmaya çalışırken aslında çözümünden, çözüm sürecinden, barıştan, demokrasiden ve hukuktan ne kadar uzaklaştığımız da maalesef Türkiye Büyük Millet Meclisinde ibretle halk tarafından izleniyor.

Bugün AK PARTİ hatibinin Kandil vesayeti olarak nitelendirdiği ve aslında çözüm sürecinde imzaları olan, tarafı oldukları çözüm sürecini reddetmekteler. Gerçekten yazıklar olsun, başka bir şey diyemeyeceğim. Yani saray vesayetinin bu kadar göklere çıktığı bir dönemde Kandil vesayetini gerekçe yapıp şu anda akan kanı ve savaşı savunmak, gerçekten başka bir izaha gerek olmadan şu anda yaşanan yüzlerce, binlerce ölümün sorumlusunun da kim olduğunu gösteriyor.

HDP'yi CHP'yle iş birliği yapmakla suçlamak, HDP'yi illegal bir yapı, yasa dışı bir organizasyon gibi göstermek hiç kimsenin haddine değildir, haddinizi bilin.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bilmezsek ne olacak!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Siz Anayasa'ya göre kurulmuş partilersiniz, biz de Anayasa'ya göre, Siyasi Partiler Kanunu'na göre seçime giren, Mecliste grubu olan bir partiyiz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hendek kazmayın, hendek!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Biz bu ülkenin kanunlarına göre, hukukuna göre bir çalışma yürütüyoruz, bir siyaset yürütüyoruz. Bu ülkenin barışının da demokrasisinin de geleceğinin de en büyük garantisiyiz. Biz doğru bulduğumuz yasalarda -eğer destekliyorsa- bütün partilerle iş birliğine hazır olduğumuzu da her zaman söyledik, yeter ki ilkelerde anlaşalım. CHP'yi suçlarken aslında asıl dışlanan, ötekileştirilen, suçlanan ve yasa dışı ilan edilen bizim partimizdir. Sizi kendinize gelmeye davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Çözüm sürecine sahip çıkmadan bu ülkede hiçbir şeyi test edemeyiz diyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, AKP adına konuşan hatip bizzat adımı zikrederek doğru olmayan bilgiler söylemiştir.

BAŞKAN - Buyurun iki dakika.

9.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku lu'nun, İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, son derece üzgünüm gerçekten.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Vay be, tüh!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Şimdi, şunu ifade etmek durumundayım: Bu Parlamentonun bu hâle gelmesinde hepimizin kabahati var ama bu zihniyet ve bu kafa Türkiye'nin en temel sorunu konusunda bir adım atamaz ve atamayacağı ortaya çıkmıştır bu zihniyetten ve bu kafadan gerçekten.

MEHMET METİNER (İstanbul) - Hangi zihniyet Sezgin?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - O nedenle son derece üzgünüm.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Yapma böyle, yapma.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Bakın, 2012'nin Haziranında bizzat Başbakanı giden bizdik. Sayın Başbakan o zaman elinde idam ipliyle dolaşıyordu ve dilinden kan damlıyordu. Biz sorumluluk aldık, gittik, 2013'te o teklifi biz verdik, milletvekillerimizle beraber verdik ama burada daha sonra ortaya çıktı -grup başkan vekilleri burada- konuşmaları ben yaptım grup başkan vekilleriyle -çözüm sürecinin ruhu gereği de o konuşmaları ölene kadar kimseyle paylaşmayacağım, buradalar onların tanıkları- ama daha sonra, bir ay önce MİT konuşmaları ortaya çıktı Sayın Babuşcu; “CHP'yi zor durumda bırakalım.” ve MİT'te tezgâhlanmış o. Okudunuz mu onları?

AZİZ BABUŞCU (İstanbul) – Onunla bir alakası yok.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Bakın, CHP'yi zor durumda bırakmak için çözüm sürecini berhava ettiniz.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Tezgâhı bozdun yani.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Evet, berhava ettiniz.

O zaman da söyledik, şimdi de söylüyoruz; çözüm süreçlerinde aktörler önemlidir ama aktör odaklı süreçler başarılı olamaz dedik, o zaman da söyledik. O nedenle, bu Meclise getirin, bu Mecliste güvence altına alalım, eşit bir biçimde komisyon kuralım dedik ama siz 10 kişi AKP'den, 1 kişi HDP'den komisyon kurdunuz. Nerede o komisyon raporu, nerede? Soruyorum size, nerede? Var mı öyle bir rapor şimdi?

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – İmzanı niye çektin?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Toplattınız daha sonra, o raporu da toplattınız ve sonuç bu noktaya geldi ve kanla geldi. Şimdi ölümle, şimdi şiddetle insanları terbiye etmeye çalışıyorsunuz ve Sri Lanka modelini uyguluyorsunuz, Sri Lanka modelini.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – İmzanı niye çektin?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Ama biz boyun eğmedik ve eğmeyeceğiz!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Siz kimsiniz ya! Siz kimsiniz ya boyun eğmeyeceksiniz!

AZİZ BABUŞCU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Atalay elini kaldırmıştı sizden daha önce Sayın Babuşcu.

Sayın Atalay sizi dinleyeyim, talebiniz nedir?

BEŞİR ATALAY (Van) – Cumhuriyet Halk Partisinin değerli grup başkan vekili ismimizi yâd ederek...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – “Boyun eğmedik, boyun eğmeyeceğiz.” ne demek? Siz kimsiniz! Biz teröristle mücadele ediyoruz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ben Sezgin Tanrikulu’yum, tamam mı.

BAŞKAN – Sayın Tanrikulu, lütfen... Bir konuşmacı konuşuyor, saygılı olalım.

Buyurun.

BEŞİR ATALAY (Van) - ...ismimizi anarak bazı sözler söylediğimizi burada ifade etti. Düzeltme istiyorum, evet.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Yâd etmek güzel bir şey ya! Senin nerede ismin? Yâd edilecek adam mısın sen ya!

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika Sayın Atalay. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

10.- Van Milletvekili Beşir Atalay’ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

BEŞİR ATALAY (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önce yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinin değerli grup başkan vekili, burada Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız, ben, bir başka Başbakan yardımcımızın bazı sözleri söylediği yönünde... Hepsı gerçek dışıdır. Mesela, bana attettikleri; benim öyle bir sözüm olmamıştır. Burada çıkıp bu kadar önemli meseleleri “falanca sevicilik” falan gibi nitelemesini... Ana muhalefet partisinin grup başkan vekilinin kendisini de ciddi bir insan olarak biliriz. Ki, çözüm sürecinin anayasası sayılan, biliyorsunuz 2014 Temmuz ayında Mecliste çıkarılan yasaya da Cumhuriyet Halk Partisi, bizzat Sayın Grup Başkan Vekili destek vermiştir, o zaman görüşmüşüzdür kendileriyle.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yine verimiz.

BEŞİR ATALAY (Devamla) – Yani, ülkemizin bu kadar ciddi meselelerini konuşurken...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Onu arkadaşlarınıza söyleyin Sayın Atalay.

BEŞİR ATALAY (Devamla) – ...böyle söylenmemiş sözleri burada gelip “söylediler” diye yalan yanlış ifadeleri doğrusu uygun bulmuyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Twitter’den almış, Twitter’dan.

BEŞİR ATALAY (Devamla) – Bu konularda, AK PARTİ olarak biz, etnik siyaset yapmıyoruz, ülkemizin bütün kronik sorunlarını çözmek için daima büyük politikalar, büyük bakışlar geliştirdik ve o politikaların hepsinin altına yine imzamızı atıyoruz. Onlarda rolü olan, sorumluluk alan birisi olarak yine ben imzamı atıyorum. Biz çünkü Türkiye’nin bu meselelerini çok ciddi meseleler olarak gördük. Böyle kaypak cümlelerle küçük siyaset yapılmasını doğrusu bu konularda reddediyoruz, yadırgıyoruz. Üzüntümü ifade ediyorum. Bunun için söz aldım.

Hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan -tutanaklara geçsin diye- ben yalan söylemedim. Bunları ispat mümkün ama Sayın Bakan fikir değiştirdiyse ona saygı duyarım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Babuşcu, sizi dinliyorum.

AZİZ BABUŞCU (İstanbul) – Şimdi, son hatip yani Sezgin Tanrıkulu konuşmasında “Bu zihniyet ve bu kafa, en temel sorun budur.” diyerek hakarete bulunmuştur. Söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

11.- İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu’nun, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AZİZ BABUŞCU (İstanbul) – Şimdi, hemen hızlı bir şekilde...

Sayın Sezgin Tanrıkulu, şu Meclis araştırması önergesi sizin önergeniz. Gerekçesi de burada, bu da burada; şu da AK PARTİ’nin verdiği Meclis araştırması önergesi, o da burada. Fakat burada olan bir şey daha var, AK PARTİ kendi önerisini verdiğinde gerekçe yazmıyor çünkü sizin verdiğiniz gerekçeyi kendi gerekçesi olarak kabul ediyor fakat bir gerçek daha var, o da Sezgin Tanrıkulu’nun imzasıyla buradan geri çektiğini gösteren bir dilekçeniz. (AK PARTİ sıralarından “Aaa...” sesleri) Ben bunu söylüyorum, başka bir şey söylemiyorum.

İkincisi: HDP’li sayın konuşmacı, çözüm süreci tanımlamasında, aslında benim söylediğim... Ben doğru bir şey söylüyorum. Ne söylüyorum? HDP’nin Kandil’in vesayeti altında kendi ışığını söndürdüğünü söylüyorum. Sizin kendinize ait bir ışığınız yok, keşke olsa ve siz Kandil’in boyunduruğu, talimatı doğrultusunda hareket ediyorsunuz.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Sen mi karar veriyorsun ona?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Siz kendiniz ile saray arasındaki ilişkiyi görün, kendiniz ile saray arasındaki.

AZİZ BABUŞCU (Devamla) – Bu, bu çatı altında bir siyasi parti olduğunuz gerçeğini değiştirmiyor, elbette ki bir siyasi partisiniz ve keşke o siyasi parti misyonuna uygun hareket etseniz, bizim talebimiz bu. Bugün terörle mücadelede, eğer sizin çağrılarınız üzerine millet Sur’a yürümüyorsa, eğer sizin toplu namaz taleplerinize iltifat etmiyorsa o, çözüm sürecinin başarısıdır. Çözüm süreci doğru başlatılmış, doğru yürütülmüş ama sizin, bölgede, dağlarda acı zılgıtları değil, sevinç çılgınlıkları ve zılgıtlarına tahammül edemeyen ağababalarınız o süreci sonlandırmış ve şimdi, devlet, terörle yapılması gereken, anladığı dilden bir mücadeleyi veriyor. Ama nihayetinde o topraklarda yine barış, yine huzur, yine sevinç zılgıtları atılmaya başlayacak.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Dağdakileri indirmek doğru bir adım mıydı? Silahlıyı ovaya indirdiniz, doğru bir adım mıydı? Hangi vicdanla söylüyorsunuz? Silahlı milisleri indirdiniz aşağıya.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın hatip yeniden adımı zikrederek, gerçek olmayan bir durumu gerçekmiş gibi aktararak sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Bir belge gösterdi sadece, imza size ait değil mi?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İmzayı çekti mi, çekmedi mi, onu söylesin o zaman Sayın Başkan.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır, efendim, o zamanki benim konuşmalarım da var, o nedenle, sataşma var, açık sataşma var.

BAŞKAN – Sizin imzaladığınız bir geri çekme belgesini gösterdi.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim ama gerçek olmayan bir durum var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Şikâyetle bulunun o zaman belge sahteyse.

BAŞKAN – O belge gerçek değilse ya düzenlenmiş demektir veya da imza sizin değil demektir Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, konuşmasının tümünde bana sataşma var. O zaman da ben gerekçeyi bu kürsüde aktarmıştım, o konuşmaya bakılırsa gerçek olmadığını anlaşıyor. O nedenle, bir daha, burada, iki dakika söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika söz veriyorum.

12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Arkadaşlar, değerli milletvekilleri; dünyanın devam eden en kanlı meselesini ve bir çatışma meselesini konuşuyoruz, en uzun süren ve maliyeti en ağır olan ve hâlen devam eden bir meseleyi konuşuyoruz ve burada birbirimizi vurmakla ilgiliyiz, başka bir şey yapmıyoruz.

Bakın, o önerenin o gün buraya getiriliş biçimi bir ay önce MİT tutanakları yayımlanınca ortaya çıktı. O zaman ben bu sürecin ruhuna uygun olsun diye birçok girişim yaptım. Her türlü komisyon önerisi yazmakta mahirsiniz. Niye benim önerimi aldınız, gerekçe yazmadınız, getirdiniz? O zamandan belliydi ki iyi niyetli değilsiniz, bakın, iyi niyetli değilsiniz, o zamandan belliydi. Bakın, çok rahatlıkla kendi önerinizi getirirsiniz. Benim yazdığım öneriyle ve komisyonun oluşum biçimiyle sizin getirdiğiniz komisyon önerisi aynı değildi, burada açıkladık, uzun uzun açıkladık. Ama, sizin amacınız ne? Bağcıyı dövme, üzüm yemek değil.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Sayın Tanrıkulu, değmez, değmez!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Mesele buydu. O nedenle de sonuç bu noktaya geldi.

Bakın, Sayın Bakanın biraz önce belirttiği yasaya da eksikliğini, yanlışını bildiğimiz hâlde ve burada ifade ettiğimiz hâlde çözüm sürecine, barışa, insanların ölmemesine karşı durmamak açısından geldik, burada “evet” oyu verdik. Peki, o yasanın gereğini yaptınız mı şimdiye kadar, aradan iki yıl geçti? Bu Meclise bilgi verdiniz mi, herhangi bir şey yaptınız mı? Onu da yapmadınız, bakın onun da gereğini yapmadınız. Dolayısıyla, o gün benim önerimin nasıl getirildiğine grup başkan vekilleri tanıktır ama açıklamayacağım, tanıktır. Amaç -MİT belgeleri ortaya çıkmıştır- bağcıyı dövmek, üzüm yemek değil.

Çözüm süreçleri böyle süreçlerdir, diyalogla olur, müzakereyle olur, güvenle olur ama o adımınız size güvenilmeyeceği noktasında bende tam kanaat getirdi.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Çok üzüldüm! Nasıl üzüldüm var ya; çok üzüldüm, çok!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – O nedenle, geldim burada o gün de konuşum ve o konuşmayı da yaptım.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Sayın Babuşcu konuşması sırasında yine Kandil vesayeti altında olduğumuzdan tutarak birçok hakarete bulundu.

BAŞKAN – Buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Meral Daniş Beştaş konuşacak.

BAŞKAN – Sayın Meral Daniş Beştaş, buyurun.

İki dakika verelim size.

13.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doğrusu çözüm süreci gibi, şu anda oluk oluk kanın aktığı ve hâlâ çok ciddi acıların, büyük acıların yaşandığı bir meselede amacımız laf yarıştırmak değil, öncelikle bunu ifade etmek istiyoruz. Burada doğru bir hatta, doğru bir zeminde bu sorunu tartışmanın gerekliliğini hep söyledik. Yani burada polemiklerle, karşılıklı suçlamalarla birbirimize farklı isnatlarla, iddialarla bunu günlerce, aylarca, yıllarca tartışabiliriz ama burada başka bir şeyi konuşmamız lazım. Biz Halkların Demokratik Partisi olarak içinde olduğumuz çözüm sürecinin her zaman doğru olduğunu, olması gereken olduğunu ve bugün de şu an itibarıyla da bu kadar büyük çatışmaya, ölüme, yağmaya, katliamlara rağmen yine dönüp dolaşacağımız yerin masa olduğunu ve olması gerektiğini her zaman her zeminde, her fırsatta ifade ediyoruz.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) - Geçti o, geçti, unuttun onu.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Masa falan yok, masa gitti, masa.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ve şu anda bu nedenledir ki...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sen git cepheye! Yoksul çocuklarını gönderip “Masa gitti.” deme, gönder yakınlarını.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – ...yani Sayın Öcalan'a yönelik, çözüm sürecine yönelik bir itibarsızlaştırma, başka bir dil var. Sayın Öcalan devredeyken hendekler yoktu ve bu kadar ölüm yaşanmıyordu. Bir de çözüm sürecinin kim tarafından bitirildiği sanki böyle bir bilinmezlikmiş gibi ifade ediliyor.

Size sadece bir örnek vereceğim. Bingöl Emniyet Müdür Yardımcısı öldürüldü. Kim öldürdü gerçekten, niye failler bulunmadı?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – İçişleri Bakanına sorsunlar.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Niye Emniyet Müdürü öldürüldükten sonra da çözüm süreci devam etti, niye bahane edilmedi de sonrasında karar verildikten sonra Emniyet Müdür Yardımcısına rağmen devam eden süreç sonrasında...

Komik bir şey anlattığımı sanmıyorum ama sizlere komik geliyorsa bu sizin ayıbınız.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Komik, komik.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – O açıdan, bu nedenle vesayet tartışmalarını bitirelim, bu ülkede doğru bir vesayet var, o da Parlamento üzerinde sarayın vesayeti var. Biz kimin söylediğine değil, ne söylediğine bakarız. Bu nedenle, biz ışıkları söndürmedik ama siz Türkiye'nin ışıklarını söndürdünüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİM TUNÇ (Uşak) – Yüzde 52'yle gelmiş biri, bu vesayet değil, milletin oylarıyla gelmiş biri.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.17

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.36****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76’ncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

3.- *CHP Grubunun, Yalova Milletvekili Muharrem İnce ve arkadaşları tarafından, ülkemizde yaşanan terör olaylarının bütün yönleriyle araştırılması amacıyla 19/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2016 Çarşamba günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oya sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkanım, yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Altay, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Arık, Sayın Yiğit, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Öz, Sayın Özcan, Sayın Demir, Sayın Aldan, Sayın Purçu, Sayın Emir, Sayın Akyıldız, Sayın Arslan, Sayın Akaydın, Sayın Temizel, Sayın Çam, Sayın Çamak, Sayın Tanrıkkulu, Sayın Çıray, Sayın Bircan.

Üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.41

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 18.59****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76’ncı Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin oylamasında önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlıyorum.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

3.- CHP Grubunun, Yalova Milletvekili Muharrem İnce ve arkadaşları tarafından, ülkemizde yaşanan terör olaylarının bütün yönleriyle araştırılması amacıyla 19/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2016 Çarşamba günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince, sözlü soru önergelerini görüşmüyor ve gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri İle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınıraşan Veri Akışına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

**IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınraşan Veri Akışına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/692) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 279) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Geçen birleşimde Tasarı'nın tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı.

Şimdi 1'inci maddeyi okutuyorum:

**KİŞİSEL VERİLERİN OTOMATİK İŞLEME TABİ TUTULMASI KARŞISINDA
BİREYLERİN KORUNMASI SÖZLEŞMESİNE EK DENETLEYİCİ MAKAMLAR VE
SINIRAŞAN VERİ AKIŞINA İLİŞKİN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 8 Kasım 2001 tarihinde Strazburg'da imzalanan "Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınraşan Veri Akışına İlişkin Protokol"ün beyanla birlikte onaylanması uygun bulunmuştur

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir konuşacak.

Buyurun Sayın Baydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. Doğrusunu ifade etmek gerekirse gerek Genel Kurul salonunda gerekse komisyonda pek çok kez grubum adına söz alma ve grubumun fikirlerini paylaşma imkânına sahip oldum.

Üzülerek ifade etmek isterim ki Parlamentonun, maalesef, katılımcı bir iradeyle yasama faaliyetini bugüne kadar sürdürdüğüne tanık olmadım. Bir kez daha muhalefetin görüşleri, muhalefetin eleştirileri, muhalefetin yapıcı duruşu dahi bu Parlamentoda şu ana kadar tanıklığım itibarıyla kale alınmadı, dikkate alınmadı. Bu itibarla, bir kez daha, iki cümleyle ifade etmem gerekirse Kişisel Verilerin Korunması Sözleşmesi, özü itibarıyla insanların resmen jurnallenmesi, ihbar edilmesi ve günü geldiğinde de kimi verilerin onun aleyhine kullanılması düzenlemesinden başka bir şeye tekabül etmiyor.

Bu itibarla da Parlamentoda, hani bir söz vardı, yine Hükûmet temsilcileri tarafından ifade edilmişti, "Kız bizim oğlan bizim, yasama bizim, yargı bizim, yürütme bizim. Dolayısıyla, kim ne karışır?" sözünden de hareketle bugün, yine, hukuka aykırı birtakım düzenlemeler burada çoğunluğun reyıyla, çoğunluğun desteğiyle kararlaşıp, yasalaşacak.

Müsaadeniz olursa Sayın Başkan, en az şu anda görüştüğümüz tasarı kadar önemli olan, acil olan, hayati olan bir konuya dair de görüşlerimi ifade etmek istiyorum ve müsaadenizle duyarlılık çağrısında bulunmak istiyorum. Seçilmiş olduğum şehir Halilurrahman şehri, Urfa şehri, bereketin şehri şu anda ağır bir saldırıyla karşı karşıyadır. Sayın Bakan, sizin ilgi alanınıza girmediğini biliyorum ancak, Gıda,

(x) 279 S. Sayılı Basmayazı 19/04/2016 tarihli 75'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı âdeta el ele vermiş Urfa'dan ve Urfalıdan bir nevi hesap soruyor, bir nevi cezalandırıyor. Şu an itibarıyla Milli bölgesi, Şeyhanlı bölgesi, Karakeçi bölgesi, Yayla Aşağı bölgesi, aynı şekilde Siverek, Viranşehir, Ceylanpınar, bir bütün olarak kırsal alanda tarım yapan çiftçilerimizin ekinleri kurumayla karşı karşıya, yüz yüze. Tam tamına üç gündür, bugünü devirsek dört gün olacak, neredeyse 500 bin dönümlük bir alan, ekili alan kuruma riskiyle karşı karşıyadır. Sayın Öcalan, sayın milletvekilimizle birlikte, çiftçimizle birlikte defalarca istişarede bulunduk ve bu sorun özü itibarıyla neredeyse beş yıllık bir sorun. Bu beş yıllık zaman dilimi içerisinde gerçekleşen bütün seçimlerde, Hükümetin ilgili bakanlıkları, milletvekilleri meydanlarda Urfa halkına “Bu sorun öncelikli sorunumuzdur, bu sorunu çözeceğiz.” vaadinde bulunuyor ama seçim bittikten sonra çiftçi yine aynı sorunu yaşamaya devam ediyor.

Daha önce de defalarca ifade ettik, Suriye iç savaşının ağır yükü, ağır faturası Urfa halkının sırtındadır, Urfa esnafının sırtındadır ve Urfa esnafı, Urfa halkını şu anda ayakta tutan tek bir ekonomik aktivite var, o da tarımdır. Şu an itibarıyla tarım, âdeta Enerji Bakanlığı eliyle ve âdeta Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı eliyle öldürülüyor. Ben sormak isterim: Sayın bakanlar, ey Hükümet, Urfa size ne yaptı? Urfa size ne yaptı ki siz bu zulmü Urfa'ya, Urfalıya reva görüyorsunuz?

Çok açık ve net bir dille ifade etmem gerekirse, özelleştirme, bir kere başlı başına elektriğin özelleştirilmesi başlı başına bu ülkeye bir ihanetti, şu anda bu ihanet yetmiyormuş gibi aynı zamanda Urfa halkının göstermiş olduğu teveccühe de büyük bir ihanetle biz karşı karşıyayız.

Bakın, Büyük Dağyanı, Küçük Dağyanı, Güvenli, Küçük Güvenli, Kanatlı, Uluoba, Gelibolu, Boncuk, Parmakkapı, Sefalı, Kayalık, Terzi, Uluhan, Çiçekli, Kubat, Peyamlı, Sabancı, Beyaztepe, Aşağı Alınca, Yukarı Alınca, Altınpınar, Karakeçi, Altınlı, Sarıbel, Alagöz, Keş, Kutluca, Sarıören, Ayrancık, Kazanlı, Yukarı Alınca, Nohutlu, Aşağı Karacaören, Turan, Yukarı ve Aşağı Dilimli, Güzelli, Şekerli, Deliktaş, Bağmancı, Aşağı Bağmancı, Salor, Kıtık ve diğer bütün bölgelerde, şu anda 100'ü aşkın yerleşim biriminde elektrik yok, 100'ü aşkın yerleşim biriminde insanlar neredeyse Orta Çağ ortamına sürüklenmiş durumda, çok açık ve net. Bu, aynı zamanda bir araştırma önergesi gerektirir, aynı zamanda her 2 bakan hakkında da gensoruyu gerektirir. En kısa zamanda bu hususları bu Parlamentonun gündemine yine getireceğiz. Ben bir kez daha bakanları Urfa'ya dair bu düşmanca, hasmane tutumdan vazgeçmeye davet ediyorum.

Urfa esnafına ve Urfa çiftçisine buradan binlerce kez selam olsun. Bilsinler ki yalnız değiller, bilsinler ki onların hakkını, hukukunu bu Parlamentoda savunmaya devam edeceğiz ve bilsinler ki onlar yalnız değiller.

Şimdi, ben bir kez daha çağrımı yinelemek istiyorum: Urfa'nın aynı zamanda bizim dışımızda, HDP'nin dışında da vekilleri var ve çok açık ve net söylüyorum, şu an itibarıyla belki o vekillerin doğup büyümüş olduğu köylerde dahi elektrik kesintisi var. Âdeta Urfa'da çiftçilik bitsin, âdeta Urfa'da tarım bitsin diye bir politika uygulanıyor. Bu politika bizler açısından kabul edilemezdir, bu politika bizler açısından, Sayın Başkan, deşifre edilmeye de devam edilecektir.

Bir diğer husus da, şu an itibarıyla Urfa'dan Türkiye'nin 48 tane vilayetine mevsimlik tarım işçisi kamyonlarla, minibüslerle, traktörlerle bir yolculuğa çıkmış durumdadır. Yılda neredeyse 300 bin insan tarım işçisi olarak Urfa'nın dışına çıkıyor; Urfa'nın neredeyse 1 milyon dönümlük tarım arazisi elektrik kesintisinden dolayı kurutulmaya yüz tutuyor. Peki, bu politikayla mı siz Urfa'daki işsizliği, bu politikayla mı siz Urfa'daki yoksunluğu, yoksulluğu ortadan kaldıracaksınız? Bu, çok açık ve net söylüyorum, yediği kabı kirletmektir. Urfalı buna asla ama asla rıza göstermeyecektir.

Bir diğer husus da şudur: Bakın, seçim meydanlarında kalkıp atmak kolaydır. Buyurun, Urfa halkı iradesini gösterdi, Urfa halkı sizi Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yaptı. Vilayette toplantıya

katılıp Urfalı vekillerle birlikte Urfa'nın çiftçisinin enerjisini kesmek Urfa'ya ihanettir. İşte, bugün burada bu ihanetin hesabını sormak da bizim boynumuzun borcudur. Bundan dolayı ben süremi, Sayın Başkan, bu amaçla kullanmış oldum. Ama, bununla da elbette ki sınırlı kalmayacaktır, elbette ki bundan sonraki zaman dilimi içerisinde de mutlak suretle bu sorun aşıncaya kadar bu kürsüye ve diğer bütün platformlara getirmeye devam edeceğiz. Bundan dolayıdır ki Urfa çiftçisinin şu anda ortaya koymuş olduğu haklı direnişi selamlamak gerekir. Grubum adına Urfa çiftçisinin ortaya koymuş olduğu direnişi de buradan bir kez daha selamlıyorum. Bu sorun aşıncaya kadar da ben bu sorunun sözcüsü olmaya, Urfa'nın haklı davasının sözcüsü olmaya, avukatı olmaya, vekili olmaya da devam edeceğim.

En derin saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baydemir.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu konuşacak.

Buyurun Sayın Aksu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 279 sıra sayılı Kanun Tasarısı hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye maalesef, gerekli tedbirlerin zamanında alınmaması, denetimsizlik, sevk ve idaredeki yetersizlikler yüzünden yüzlerce can ve mal kaybının yaşanmakta olduğu bir ülke hâline gelmiştir. Terör hepimizin canını yakmaya ve ülkemizin en hayati meselesi olmaya devam etmektedir. Dün de ifade ettim, Kilis başta olmak üzere sınır güvenliğimiz tehdit, sınır boylarında yaşayan vatandaşlarımız risk altındadır. Ayrıca, şiddete, iş ve trafik kazalarına bağlı ölümler ve yaralanmalar yaygınlık kazanmaktadır. Özellikle kadınlara karşı işlenen cinayetler ürkütücü bir hâl almıştır. Evde, okulda, hastanede, iş yerinde, sokakta kadına, çocuğa, öğrenciye, öğretmene, doktora, sporcuya ve vatandaşa şiddet sıradan hâle gelmiştir. Millî ve ahlaki değerlerdeki çürüme, eğitimsizlik, şiddet çağrıştıran filmler ve diziler ile sorumluluk mevkisinde olanların sorumsuz üslup, tutum ve davranışları şiddeti körüklemektedir.

AKP'nin her meseleyi yüzde 49'la izah eden ve toplumun yarısını karşısına alan bir tutum içerisinde; kutuplaştırıcı, tahkir ve tahrik edici üslubu hem bireyler arasında gerilimi hem de sosyal katmanlar arasındaki ilişki biçimi şiddeti çağrıştıran bir yöne doğru sürüklemektedir. Ülkemizin geldiği bu nokta on dört yıldır ülkeyi yönetme sorumluluğu taşımakta olan AKP'nin hazırlayıcısı ve uygulayıcısı olduğu politikaların bir sonucudur.

Değerli milletvekilleri, kişisel verilerin korunması temel insan haklarından biridir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlaşması, bilgiye erişimin kolaylaşması ve bilhassa İnternet ve telefon gibi teknolojilerin günlük hayatımızda artan rolleriyle birlikte kişisel verilerin korunmasında ulusal ve uluslararası birtakım standartların benimsenmesini zorunu hâle getirmiştir. Avrupa Konseyi bünyesinde hazırlanarak 8 Kasım 2001 tarihinde imzaya açılan ve 1 Temmuz 2004 tarihinde yürürlüğe giren Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınaraşan Veri Akışına İlişkin Protokol kişisel verilerin korunması alanında ana sözleşmenin ardından oluşturulan ikinci bağlayıcı uluslararası düzenlemeyi teşkil etmektedir.

Protokolün temel amacı, taraf devletlerdeki kişisel nitelikteki verilerin otomatik işleme tabi tutulması konusunda denetleyici ve yetkili makamlar ile sınır aşan veri akışlarına dair düzenlemelerin yapılmasıdır. Protokolün ekinde yer alan ek beyanda Protokolün onaylanmasının, hukuken geçerliliği bulunmayan Kıbrıs Cumhuriyeti'nin anılan Protokol'e taraf olan Güney Kıbrıs Rum Yönetimi tarafından temsil edildiği iddiasının herhangi bir biçimde kabulü anlamına gelmeyeceğini ve Türkiye'ye sözde Kıbrıs cumhuriyetiyle işbu Protokol kapsamında herhangi bir temasta bulunma yükümlülüğü getirmeyeceğinin beyan edildiği belirtilmiştir.

Kıbrıs, Türkiye'nin en önemli millî davasıdır. Türkiye'nin Kıbrıs üzerinde kurucu antlaşmalardan kaynaklanan, vazgeçilemeyecek ve tartışılmayacak ahdi hak ve yükümlülükleri bulunmaktadır. Siyasi çözüm kapsamında Türkiye'nin etkin ve fiilî garantisinin aşındırılması ya da olumsuz etkilenmesi hiçbir şart altında kabul edilmeyecektir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaşayan soydaşlarımızın uzun yıllardır büyük bir sabır ve feragatle sürdürdüğü onurlu mücadeleyi, Türkiye kuşkusuz her şart altında desteklemeye devam edecektir. Türkiye, Kıbrıslı soydaşlarının varlığını tehdit eden hiçbir yaklaşımın yanında da olmayacaktır. Bu doğrultuda, Protokol'ün onaylanması sırasında konulan ek şerhin isabetli olduğunu ifade etmek istiyorum.

Avrupa Birliği'nin, Türkiye'nin millî birliği ve bütünlüğü; terör ve bölücülük; Kıbrıs, Yunanistan ve Ermenistan gibi temel dış politika sorun alanlarındaki yaklaşımının Türkiye'nin çıkarlarına zarar vermemesini beklemekteyiz. Ancak 14 Nisan 2016 tarihli Avrupa Parlamentosu Türkiye Raporu, Türkiye'nin hiçbir hassasiyetini gözetmemiş, hiçbir değerine saygı duymamış ve dikkate almamış, Türk milletinin terörle mücadelesine kayıtsız kalmıştır. İhanet sürecinin yeniden başlatılmasını, PKK terör örgütünün AB terör örgütleri listesinden çıkarılmasını, Kıbrıs Rum kesimiyle birlikte sözde Ermeni soykırımı iddialarının tanınmasını istemiştir. Rapordan geri kabul anlaşması kapsamında Türkiye'ye sunulacak vize muafiyeti hakkının hazirana yetiştirmeyeceği de anlaşılmaktadır. Avrupa'nın, Türkiye'nin bölünüp parçalanması için zemin oluşturma gayretini gözler önüne seren bu rapor meşruiyetini Avrupa başkentlerinde arayanlar için şüphesiz bir ibret vesikasıdır.

Değerli milletvekilleri, bilindiği gibi 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu 24 Mart 2016 tarihinde kabul edilerek 7 Nisan 2016 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanmıştır, bu protokol ise 1 Temmuz 2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Protokole 35'i Avrupa Konseyi üyesi devlet olmak üzere 36 devlet taraf olmuştur, bizim de aralarında bulunduğumuz 8 devlet ise hâlen imza aşamasındadır.

Bilgi güvenliğinin sağlanması stratejik öneme sahip bir husustur. Dolayısıyla, bilgiye erişim, bilginin paylaşılması ve korunmasına ilişkin yasal düzenleme yapılması ile bu yönde teşkilatlanma, teknoloji ve insan gücü altyapısının oluşturulması bir zorunluluktur. Kişisel verilerin korunması hususu Anayasa'nın 20'nci maddesinde düzenlenmiş temel bir hak olmakla birlikte, Türkiye, maalesef, kişisel verilerin izinsiz paylaşıldığı, yasal olmayan dinleme ve izlemelerle özel hayatın gizliliğinin ihlal edildiği bir ülke konumundadır. İnsanlar telefonda, işte ve evde dinlendikleri kuşkusuyla ve endişesiyle yaşamaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak seçim beyannamemizde bilgi güvenliğinin sağlanmasının stratejik öneme sahip olduğunu, bilgiye erişimin, paylaşılmasının ve korunmasının güvenliği için gerekli hukuki, kurumsal ve teknolojik altyapının oluşturulacağını; kişisel, kurumsal ve ulusal bilgilerin güvenliğinin sağlanmasında yönetici, kullanıcı, üretici, satıcı, uygulayıcı, denetleyici ve düzenleyici tarafların sorumluluk içinde hareket etmesinin sağlanacağını ifade etmiştik.

Özel hayatın gizliliğini ihlal eden yasal olmayan dinleme ve izlemeler ile bunların yayınlanmasının engelleneceğini, vatandaşların iletişim özgürlüğü ve özel hayatının gizliliğini teminat altına alan koruyucu tedbirlerin alınacağını, faillerin etkin cezai müeyyideye tabi tutulmasının sağlanacağını belirtmek suretiyle konunun önemine dikkat çekmiş, çözüm yolunu göstermiştik.

Ayrıca, ülkemizde, özellikle sosyal güvenlik, adres, kimlik, seçmen, vergi kayıtları gibi kritik kişisel verileri, bilgi ve belgeleri işleyen, sunan ve saklayan kuruluşların bilgi ve iletişim güvenliğini temin edecek bir altyapıya sahip olmalarının sağlanması gerektiğine önceden işaret etmiştik. Bize göre kişisel veri güvenliği millî güvenliğin vazgeçilmez unsurudur. Ancak, geçtiğimiz günlerde yaklaşık 50 milyon vatandaşımıza ait temel kimlik ve adres bilgilerini içeren bir veri tabanı, Romanya kökenli bir sitye yüklenmiş ve buradan da dünyanın dört bir yanına yayılmıştır. Sadece bu olay bile ülkemizdeki

güvenlik duvarlarının ibretlik görüntüsünü gözler önüne sermiştir. Tam bir skandal olan bu durumu, Hükümetin basite indirgemesi ve alelacele, bilgilerin sızmasının kendilerinden kaynaklanmadığını söylemesi, ülke yönetiminde bulunduklarını unuttuğunu gösteren bir sorumsuzluk örneğidir.

Değerli milletvekilleri, yaşanan bilgi sızmasını sadece “Kişisel Verileri Koruma Kanunu’ndan önceydi.” şeklinde izah etmek de yanıltıcı olacaktır. Kanunda verilen yetkilerin amaca uygun kullanılmaması hâlinde kanun hükümlerinin suistimal edilebileceğini, tasarının görüşülmesi sırasında defaatle dile getirmiştik. Dolayısıyla, doğru uygulanmaması durumunda söz konusu kanunu çıkarmış olmak bir anlam ifade etmeyecektir. Bu nedenle Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun uygulamasının önemine bir kez daha dikkat çekerek Hükümeti uyarıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şahsı adına, Edirne Milletvekili Erdin Bircan konuşacak.

Buyurun Sayın Bircan. (CHP sıralarından alkışlar)

ERDİN BİRCAN (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz hafta, Cumhuriyet Halk Partisi adına, Bitlis, Van ve Hakkâri illerine ziyaretlerde bulunduk. Bu illerde sivil toplum kuruluşlarıyla bir araya geldik, kamu kurumlarını ziyaret ettik, yurttaşlarımızı dinledik ve partimizin görüşlerini aktardık.

Ben Edirne Milletvekiliyim ama şunu çok iyi bilirim: Türkiye dimdik ayakta duracaksa eğer, bir ayağı Edirne’dir, bir ayağı Hakkâri’dir, bir ayağı Ardahan’dır, bir ayağı Muğla’dır. Türkiye’nin dört bir köşesinde aynı kalbin parçaları olarak bu ülküde ve tasada bir atmalıdır.

Bu ziyaretimiz esnasında beni çok etkileyen bir olay oldu arkadaşlar. 50 yaşlarında, iyi giyimli, tertemiz giyimiyle iyi Türkçe konuşan bir arkadaşımız geldi, aynen şunu söyledi: “Cumhurbaşkanına ulaşın, ne şekilde ulaşacağınızı bilmiyorum ama ulaşın, gerekiyorsa saraya çıkın, ulaşın ve ne olursunuz merhamet istiyoruz.”, “Bu bölgede insanlar aş istiyor, ekmek istiyor, iş istiyor ama önce merhamet.” dedi. Maalesef böyle bir sözcükle karşı karşıya kaldık. Bu çaresizliğin sorumlusu kim? İşte, sizin politikalarınız sonucunda geldiğimiz nokta arkadaşlar. Yurttaş, devletinden iş istiyor, aş istiyor ama önce gerçekten merhamet istiyor. Artık canının derdine düşmüş, canı yanıyor; devletinden de bunu bekliyor. Sapla samanı birbirine karıştırıp “Teröre karşı politika yapıyoruz.” dersiniz olacağı da budur.

“Açılım, açılım” diye coşkuyla, büyük nutuklarla attığınız politikalarınızın sonucu, evine ekmek götürmek, daha iyi bir yaşam sürdürmek, helaliyle kazanıp mutlu yaşamak isteyenlere yaşattığınız acı olmuştur. Bugünlerde terörle ne pazarlıklar ettiğiniz yavaş yavaş da medyada ortaya çıkmaktadır.

Birini diktatör yapmak için pazarlıklar yaptınız. Diktatörlüğün adını da değiştirerek “başkanlık” koydunuz. Şehirlerin bomba deposu olmasına göz yumdunuz, suça ortak oldunuz. Bir taraf özerklik, diğer taraf başkanlık hesapları yaptı; sonuçta yüzlerce şehit, boşaltılmış şehirler, evinden, yurdundan ayrılmış insanlar ve yukarıda yaşadığım örnek gibi, gönüllerde büyük kırılganlıklar bıraktınız.

Evleri yapabilirsiniz; hem de bu, sizin yandaş müteahhitleriniz için de iyi olur. Gönülleri nasıl onaracaksınız? Bunun sorumlusu AKP’dir. Baştan beri yanlış olduğunu söylediğimiz açılım politikasıyla, AKP’dir. Başkanlık için her türlü kirli pazarlıkları yapan yine AKP’dir.

Sürekli kandırılan AKP, burada neyle kandırıldı, kim kandırdı sizi? Neyi alıp neyi verecektiniz? Dolmabahçe mutabakatının tarafları, bu mutabakatın içeriğini halkımıza açıklamak zorundadır; her iki muhatap da bunu açıklamak zorundadır. Cumhurbaşkanından sadece merhamet isteyen adamın vebali sizlerin üzerindedir arkadaşlar ve o vebal, hepinizin felaketi olacaktır.

Nutuk alanlarında “Senden ümit kesmem, kalbinde merhamet adlı bir çınar vardır.” diye şiir okumakla olmuyor. Siz, her şeyi tarumar ettiniz, ortada, çınar bir yana, bir parça ot bırakmadınız. Vatandaş sizden merhameti görmeyince ümit kesmez mi? O zaman, biz kardeşlerimizi, kardeşliğimizi nasıl koruyacağız, terörle nasıl mücadele edeceğiz? Yaptıklarımız keşke sadece size zarar verse ama sonuçta Türkiye’ye zarar veriyor ve bu zararı hep birlikte çekiyoruz; şehit cenazelerinde yüreklerine ateş düşen anneler, babalar, çocuklar, kardeşler olarak, tüm Türkiye olarak çekiyoruz. Yeter artık! Halkımıza yaşattığınız da züldür, zulümdür. Vatandaşlarımızın gönlünde yaratacağınız kırılganlığı onarmak çok zor. Devlet, öncelikle yurttaşın gönlünde var olur.

Son olarak, sizi, Yunus’un diliyle selamlıyorum:

“Yunus Emre der: Hoca,

Gerekse bin var hacca.

Hepsinden iyice,

Bir gönüle girmektir.”

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bircan.

Şahsı adına diğer konuşmacı Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy olacak.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Şanlıurfa şehrimiz bin yıllık kardeşlik hikâyemizin numune şehirlerinden bir tanesidir. Âdeta yogurt mayalamak için muhafaza edilen maya neyse Şanlıurfa’nın kültürel müktesebatı kültürel çeşitliliği içerisinde birliği temsil noktasında da onu ifade eder.

Millî Mücadele’deki kahramanlığı Şanlıurfa namını ona vermiştir, Türkiye Büyük Millet Meclisi gecikmeli de olsa geçen hafta madalyasını da bütün Meclisin oy birliğiyle alıp armağan etmiştir ve Meclis Başkanlığı ve Başkanlık Divanı heyetinde Şanlıurfalılara takdim etmişlerdir.

Fakat bugün itibarıyla, bu son iki yıl içerisinde Şanlıurfa’nın kanayan yarası olan elektrik meselesi, elektriklerin kesilme meselesi ayyuka çıkmış; devletine, milletine sadık, toprağını işleyen, emeğini esirgemeyen o samimi Şanlıurfalı çiftçilerin, Siverekli çiftçilerin âdeta jandarmayla, polisle karşı karşıya gelebileceği bir noktaya getirmiş. Biz hendekte, Sur’da teröristlerle karşı karşıya gelme noktasında sonuna kadar devlet, sonuna kadar güvenlik güçleri diyoruz ama Siverek’te 16 köylünün, en az biner, bin beşer yüz nüfusu olan 16 köylünün bu vermiş olduğu mücadelenin bir kısmı dün akşam ekranlara yansıdı, bir kısmı da yansımadı. Partimizi, genel merkezimizi ve Meclis grubumuzu bilgilendiren oradaki kanaat önderleri, gönüldaşlarımız ve samimi vatan sevdalıları “Biz alın terimizle toprağımızı sürmek ve bu manada emeğimizin karşılığını almak istiyoruz ama bu özelleştirmelerle elektrik faturaları tarımsal sulamayla ilgili emeğimizin 2 katı fatura olarak karşımıza çıkıyor. 100 dönüm toprağı işlemek için traktör, mazot masraflarıyla beraber, ektiğimizin fazlasını borç olarak ödemek durumundayız.” diyor, hemen beraberinde “Ziraatın bize vermiş olduğu katkıları, kendi borcunu ödemeyenleri de hesaba katarak tamamını genellendiren bir problem var, bu problemlerle lütfen Tarım Bakanı ilgilensin.” diyor ve arkasından da Urfa Bozyazı köyünde seçimden üç gün önce Sayın Faruk Çelik “Bu meselenizi önümüzdeki hafta çözeceğime söz veriyorum.” ifadesini kullanıyor ve bize de bu

ifadelerin kullanıldığı videoların linklerini gönderip dinletiyorlar. Biz buradan başta Hükûmete, özelde Sayın Faruk Çelik Bey’e bu problemi bir an önce çözmesini ifade ediyoruz. Oradaki kardeşlerimizin, bizimle hemhâl ve bu manada Türkiye’nin birliği, beraberliği için mücadele veren bu kardeşlerimizin bu sorunlarını çözmekle mükellefiz. Madalyalarını götürdüklerimize, emeklerinin karşılığı topraklarını işleme haklarıyla verdikleri mücadelede, onlara gerekli destekleri, aynı hassasiyeti elektrik faturalarıyla ilgili konularda da göstermek durumundayız.

Ben aynı zamanda memleketime “İkinci Urfa burası.” diye, Urfalılar Derneğinin müdavimlerinden birisi olarak konuşuyorum. Şanlıurfalıların ikinci memleketi, oraya en yakın olan Osmaniye’dir. 1969’lu yıllarda, 70’li yıllarda başlayan, Osmaniye’yle oluşturulan mahalleler, bugün itibarıyla birbirimizle kurduğumuz akrabalıklar ve bizim kültür alışverişimizle beraber bahsetmiş olduğum hukuku, ilişkiyi birlikte yaşıyoruz. Ne kadar Şanlıurfalı varsa o Şanlıurfalıların kendisini Osmaniye’de bir o kadar Osmaniyeli ve bir o kadar Türkiye’ye ve Türk kültürüne ait olduklarını görmenin gururunu yaşıyorum. Osmaniye’deki Şanlıurfalı kardeşlerimizin de Şanlıurfa’da yaşanan bu krizden haberdar olduklarını ve onların da bu problemlerinin düzenlenmesi noktasında bizimle irtibatta olduklarını ifade ediyorum ve diyorum ki: Şanlıurfa’yı, Gaziantep’i, Kahramanmaraş’ı şanlı, gazi ve kahraman yapan ecdadın çocukları bugün yeni bir sınavla karşı karşıya. Bu karşı karşıya oldukları sınavı emekle, alın teriyle, sevgiyle, yeniden toprağı işleyerek vereceklerdir ama ahlaklı, namuslu, çalışan bu insanların emeklerini, topraklarını işleme haklarını lütfen destekleyelim, hendek açanları da gerekli şekilde cezalandıralım diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı istiyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime elli dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.36

ALTINCI OTURUM**Açılma Saati: 20.26****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76’ncı Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

Arkadaşlar henüz gelmediler herhâlde, gruplardan da kimse yok.

On beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.27

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.41

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76’ncı Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

279 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 1’inci maddesinin oylanmasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi, maddeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir, karar yeter sayısı vardır.

279 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet burada.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım konuşacak.

Buyurun Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 279 sıra sayılı Uluslararası Sözleşme’yle alakalı olarak parti grubum adına söz almış bulunuyorum. Herkesi saygıyla selamlıyorum.

Evet, her ay birkaç tane uluslararası sözleşmeyle ilgili Meclis görüşmeleri yapılmakta ve parti grupları da bu sözleşmelerin içeriğine dönük herhangi bir değişiklik yapmaksızın sadece düşüncely ifade etmektedir. Şüphesiz uluslararası toplumun parçası olan ülkeler, uluslararası iş birlikleri geliştirmek ve uluslararası...

Sayın Başkan, bayağı bir uğultu var ama...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Ülkelerin uluslararası toplumla bütünleşmek, insanlığın binlerce yıldır açığa çıkarmış olduğu ortak yaşam kültürüne dair iş birlikleri yapmak ve uzlaşma kültürünü geliştirmek amacıyla yapmış olduğu bu sözleşmelerin şüphesiz olumlu birçok tarafı vardır. Ancak, uluslararası sözleşmelerle taahhütlerde bulunan ülkeler, öncelikle kendi iç hukuk düzenlerinde saygın bir ülke olmak, ülkesini oluşturan bütün insanlarla barışçıl bir ortam içerisinde istikrarı yakalamış olmak ve sağlamış oldukları müesses nizamın herkese eşit mesafede yaklaştığı gerçekliği ve yükümlülüğüyle karşı karşıyadırlar. Ülkemizde de özellikle hukuk düzeninin, yargısal düzenin, basın özgürlüğünün, akademik özerkliğin tartışmalı olduğu bir dönemde kendi iç hukukumuzu tesis etmeden, başta ülkeyi yönetenler olmak üzere, bu hukuk düzenine saygı duymadan ve saygın bir hukuk düzeni meydana getirmeden, altına imza koymuş olduğumuz uluslararası sözleşmelerde saygın olabilmek şansına maalessaf sahip değiliz.

Bugün, yeni bir uluslararası sözleşmeyi bu Meclis onayına sunanlara özellikle sormak istiyoruz. Ülkemiz Avrupa Konseyinin kurucu üyesi, ülkemiz Avrupa Birliğine tam üye olmaya çalışan bir

aday ülke, ülkemiz NATO üyesi, OECD üyesi, Birleşmiş Milletlerin üyesi. Bu üyelikler şüphesiz bu uluslararası kurumlara üye olan birçok ülkeye olduğu üzere bizim ülkemize de belli sorumluluklar yüklemektedir. Ancak, biz bu uluslararası kurumların, uluslararası toplumun bir parçası olarak ülkemize yüklemiş olduğu sorumlulukları ne kadar yerine getirmekteyiz, bu konular gerçekten tartışmaya muhtaç konulardır.

Şöyle ki, özellikle sözüne ettiğim bu uluslararası kurumlar bütün üye ülkelerle ilgili periyodik raporlar yayımlıyorlar. Ancak, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti olarak bu raporların yayımlanma biçimine ilişkin alabildiğine subjektif değerlendirmeler ve beyanlarla karşılaşmaktayız. Şöyle ki, üyesi olduğumuz, adayı olduğumuz uluslararası kurumların yayımlamış olduğu raporlara dair işimize geldiği zaman bu kurumlar saygındır, ancak işimize gelmeyen, yürütmenin uygulamalarını eleştiren raporlar ise maalesef bu uluslararası kurumları yerden yere vurmanın gerekçesi yapılmaktadır. Örneğin, başta Avrupa Birliği İlerleme Raporu olmak üzere üyesi olduğumuz uluslararası kurumların son yıllarda özellikle Türkiye'yle ilgili yayımlamış olduğu raporlarda birbirine benzeyen ciddi eleştiriler vardır. Bu raporların ortak özelliklerinden biri şudur: Temel insan haklarının kullanılmasında Türkiye'de geriye doğru bir gidiş vardır. Basın özgürlüğünün kullanılmasında, yargının bağımsızlığında, üniversitelerin özerkliğinde geriye doğru gidişi vurgulayan ilerleme raporlarıyla karşı karşıyayız. Özellikle bugün bölgede yürütülen savaşta sivilere karşı savaşın hukukunu, vicdanını, ahlakını maalesef ama maalesef ayaklar altına alan uygulamalar bu raporlardaki yerini almakta ve bu raporlar ciddi eleştiriler getirmektedir.

Şunu söyleyelim: 1 Kasım seçimlerinden önce yayımlanması gereken Avrupa Birliği İlerleme Raporu, Hükûmetin yürütmüş olduğu lobi faaliyetleriyle seçimden önce yayımlanmamış, bunların yayımlanması maalesef, Avrupa Birliğinin saygınlığına halel getirecek şekilde 1 Kasım seçimlerinden önce, o zaman için on üç yıldan beri iktidarda olan Hükûmeti koruma adına 1 Kasım seçimlerinden sonra yayımlanmıştır. 1 Kasım seçimlerinden önce Avrupa Birliği İlerleme Raporu yayınlanmadığında Avrupa Birliği saygın bir kurumdu Hükûmete göre, ancak özellikle rapor yayınlandıktan ve Hükûmete dönük ciddi eleştiriler getirdikten sonra ise çok ciddi eleştirilerle karşı karşıya kalmıştır.

Seçim öncesi yapılan bu erteleme faaliyetine mukabil olarak seçim sonrasında Avrupa Birliğinin ülkedeki uygulamaları eleştiren bu açıklamalarına dönük eleştiriler dün muhtarlar toplantısında Cumhurbaşkanlığı tarafından da çok sert söylemlerle dile getirilmiş, oysa raporun içeriğine dönük buradaki eleştirilerden ülkenin düzlüğe çıkarılmasına hizmet edecek dersler alınır mı sorgulaması yapılmamıştır.

Örneğin gidip bu ülke tarihinin en yüz karası uluslararası sözleşmelerden biri olan göçmen sözleşmesi yapmasını biliyoruz hem de iyi biliyoruz ama aynı ay içinde sözleşmenin şartlarında çatırdama olunca sözleşmenin Avrupa tarafının kötü olduğunu ifade etmekten geri durmuyoruz. Hiçbir uluslararası politikamızda maalesef ilkesel bir altyapı ve düzlem kalmamıştır.

Türkiye, Mısır'da darbe yapan Sisi'yle ilişkileri sıfıra indiriyor, sonra gelip en üst düzeyden görüşme ayarlama çabası içerisine giriyor. Mısır'daki darbeci Sisi'yle ilişkileri sıfırlayacağız, ondan sonra Sisi'nin uluslararası arenadaki en büyük destekçisi olan Suudi Arabistan'ın Kralını gidip uçağın merdiveninin başında karşılamaktan geri durmayacak bir çelişkiyi yaşamaktayız.

Suriye'de DAİŞ ve radikal çeteleri destekleyeceğiz, ondan sonra işler yolunda gitmedi mi aynı örgüte verilen silahlarla bu ülkenin kentleri vurulacak -son bir haftada olduğu üzere- sayısızca vatandaşımız hayatını kaybedecektir. Kilis'e yönelik günlerdir DAİŞ saldırısı var ama daha saldırının ismini koyamayan bir Hükûmet gerçekliğiyle karşı karşıyayız. Neymiş? Suriye tarafından roket gelmiş. Neymiş? Kaç gündür bu vatandaşlarımız gelen roketlerden hayatını kaybetmiş ya da yaralanmış. Hâlâ bugüne kadar doğru dürüst, bu saldırının sistematik, DAİŞ'in bir terör saldırısı olduğu konusunda

maalesef ama maalesef bir isimlendirme yapılmamıştır. Geçen hafta MİT Müsteşarıyla Millî Savunma Bakanı Kilis'e kadar gidiyor ama aynı MİT'in özellikle iki yıl önce Dışişleri Bakanlığındaki bir ortam dinlemesinin yansımada da öğrendiğimiz üzere, gerekirse Suriye'den ülkeye roketlerin atılabileceği, bunun ise Suriye'ye girişin gerekçesi yapılabileceği söylemleri hâlâ hafızalardadır. Suriye'den Kilis'e atılan roketlerle ilgili net bir tavrı ortaya koyamayan bir hükûmet, yoksa atılan bu roketleri Suriye'ye müdahalenin bir gerekçesi yapmaya mı çalışıyor diye sormaktan kendimizi alıkoyamıyoruz.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) - Bravo Ahmet Bey!

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Ülkenin içinde halkıyla barışamayan bir devlet dış politikada neyin başarılı diplomasisini yürütecek, açıkçası merak ediyoruz. Bu ülkedeki Kürtlerle bir olan Rojava Kürtlerinin kazanımlarına tahammülsüzlük gösteren 64'üncü ve önceki Hükûmet, ama buna karşılık özellikle ülke içerisinde ve dışında Kürt fobisinden kaynaklı politikası hem içte hem dışta ülkenin itibarını zedelemeye devam etmektedir.

Bu anlamda, elbette yeni uluslararası sözleşmeler yapılabilir. Bu sözleşmeler kendi sıkışmışlığından ötürü günü kurtarmak için değil, günü kurtarmaya çalışanlar maalesef ama maalesef yanlışlarıyla faturayı bütün ülkeye ödetmeye çalışıyorlar ki Kilis'te yaşanan maalesef durum budur. Tekrar söyleyelim, Avrupa Birliği ve ABD raporlarında işinize gelmedi diye gerçeklerden kaçamazsınız, ancak yüzleşerek ve yanlışlardan dönerek bir bütün olarak hepimiz kurtulabiliriz.

Bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN - Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler...

Elektronik cihazla oylama yapılacaktır.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına, Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul konuşacak.

Buyurun Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli Başkan, kişisel verilerin otomatik işleme tabi tutulmasıyla ilgili, Avrupa Birliğine adaptasyon sürecinde Türkiye'nin hayali hazirana kadar vizesiz Avrupa'ya giriş fakat uygulamalara baktığımızda her şey kâğıt üzerinde, her şey yapıyormuş gibi yapmak ve arkasını, önünü düşünmeden yasalar çıkarmak, Meclisi bir yasa fabrikasına dönüştürmek ama maalesef özde, nitelikte hiçbir değişiklik yapmamak.

Sayın Başkan, Türkiye dış politikası sıfır sorunla başladı, “komşularla sıfır sorun” diyenler maalesef, bugün dünyanın tamamıyla kavgalı hâle geldiler. Libya'ya girerken “Burada NATO'nun ne işi var?”

diyenler daha sonra kendi uçaklarıyla beraber Libya'yı vurdular. Sisi'ye darbeci diyenler, Mursi'nin arkasında olduğunu söyleyenler maalesef Sisi'yi en üst düzeyde karşıladılar ve Sisi'nin arkasındaki Suudi Arabistan Kralı'na Devlet Nişanı vermekten geri durmadılar. Rusya'yla kavga edildi, hatta daha önceleri Şanghay Beşlisi'ne girilmekten bahsedenler, Rusya uçağını düşürdükten sonra Rusya'ya düşman gibi bakanlar, Halkların Demokratik Partisi Eş Genel Başkanımız Rusya'yla görüştüğünde terörist muamelesi görürken kendileri Putin'le görüşmek için olmadık numaralara başvurdular. Yine, İran'la sorunluyuz. Asıl en büyük sorun da Orta Doğu'da, Irak'ta, Suriye'de başlatılan, daha önce "Arap Baharı" denilen süreçle devam ediyor.

Suriye'de Esad'ı devireceğiz diye, Cici Esad, beraber tatil yapılan Esad, bir gecede Esad oldu ve en büyük düşman oldu. Onu yıkmak için uluslararası terör örgütleriyle iş birliğine girdik. Bugün bu iş birliği gerçekten bir bumerang gibi dönmüş, Türkiye Cumhuriyeti devletini her gün vuruyor.

Değerli arkadaşlar, Kilis'e her gün bombalar düşüyor, Kilis halkı büyük kaygı yaşıyor ve Kilis'te insanlar artık, can ve mal güvenliklerinin olmadığını her gün haykırıyorlar. Her gün Cizre'ye düşen bombalar IŞİD tarafından atılırken devlet tarif koymuyor, sanki orada bazı yaratıklar tarafından atılıyor gibi "Suriye'den bomba düştü." diyorlar ve IŞİD'in attığı bombaları görmezden geliyorlar.

Yine, bu IŞİD'le öyle bir iş birliği hâline girdik ki dünyanın tüm çeteleri Azez-Cerablus arasından gelip bu bölgeden geçerek IŞİD çetelerine katıldılar. Aynı çeteler oradan geçerek ülkemizi kana buladılar, Ankara'yı, Suroç'u, Diyarbakır'ı, İstanbul'u, hatta Avrupa başkentlerini kana buladılar ama biz bunları görmezden geldik. Hatta, dünyaya öyle bir algı yarattık ki Sudan'dan çeteler geliyor, bizim askerimize açıkça "Ben IŞİD saflarına geçmek istiyorum." diyebilecek kadar Türkiye'yi bu çete örgütle iş birliği hâlinde gören bir algı dünya kamuoyunda var ve bugün Kilis'te, değerli arkadaşlar, göç başlamış durumda. Satılan ev oranları artıyor. Halk sokağa çıkmaya cesaret edemiyor. İnsanlar, esnaf dükkânını açamıyor. Üniversite öğrencilerine aileleri tarafından "Gerekirse kayıtlarını bir yıl dondur, eve gel." şeklinde telkinlerde bulunuluyor. Nobel'e aday olan ilimiz, maalesef, bugün yaşanmaz bir il hâline geldi. Hani Kilis'i Nobelik görenler, Nobel'e aday gösterenler; bugün bu ortaya çıkan eserle övünebiliyorlar mı acaba? Her gün buraya, Kilis'e bombalar düşerken; grup başkan vekilimiz ve diğer partilerin grup başkan vekilleri "Bu konuda devletin yetkilileri çıksın. Kilis'te ne oluyor?" diye çırpınırken, "Bir devlet, Hükûmet yetkilisi çıksın buraya bir izahat versin." dendiği hâlde günlerdir hâlâ çıkip bir kişi, Hükûmet yetkilisi bu konuda tek bir bilgi vermiyor.

DAİŞ çetesi onlar için asla üzülmemesi gereken bir grup gibi algılanıyor. Bugün Antep, Kilis, Hatay artık Peşaver gibi bir algıya sahip değerli arkadaşlar. Bugün Türkiye'nin Pakistanlaştığına dair dünya ve Türkiye kamuoyunda bir algı var ve gittikçe, insanlar can ve mal güvenliği korkusu yaşıyorlar, bu kentlerin yaşanmaz olduğunu söylüyorlar. Hatta ve hatta göçmenler bile maalesef ülkelerinde tepelerine bomba yağdırılırken geldikleri Kilis'te ikinci defa bir bomba yağmuruna tabi tutuluyorlar ve oradan da kaçmaya başlıyorlar. Bu durum karşısında kılını dahi kıpırdatmıyorlar. Oraya Genelkurmay Başkanı gidiyor, oraya MİT Müsteşarı gidiyor ama Türkiye kamuoyuna tek bir bilgi bir Hükûmet yetkilisi tarafından verilmiyor. İşte, bugün sınır hattımız, maalesef, bu çete saldırısının tehdidi altında ama tek bir önlem yok. Kilis sahipsiz. Bugün Kilis'e hiçbir Hükûmet yetkilisi "Burada rahat olun, güvendesiniz." diyebileceği tek bir mesaj veremiyor. Çünkü biliyorlar ki beslediğin karga gözünü oyuyor bugün. Beslediğiniz karga bugün gözünüzü oyuyor ve siz bu durum karşısında da maalesef bir tutum belirleyemiyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, ülkelerinden kaçan bu mültecileri de bugün hem dışarıya karşı hem ülkede iç siyasete karşı bir silah olarak kullanmaktan da geri durmuyorsunuz. Daha iki gün önce Avrupa Birliğinin Genişlemeden Sorumlu Bakanı Prodi şunu söylüyor, diyor ki: "Mülteciler Türkiye'nin elinde bir atom

bombasıdır, yarın üstümüze atabilir.” Evet, gerçekten bir atom bombası gibi kullanmaya çalışıyoruz, Avrupa’yı tehdit ediyoruz. “Uçaklar boş mu duruyor, otobüsler boş mu duruyor?” diye dış politikamızı, bitmiş dış politikamızı dizayn etmeye çalışıyoruz. Peki, içeride ne yapıyoruz? İçeride de aynısını yapıyoruz. Bunu, muhalif gördüğünüz, kendinizden görmediğiniz, Alevi ve Kürtlere karşı yine bir silah olarak kullanıyorsunuz. Alevilerin ortasına kamplar yapıyorsunuz. Baba Esat döneminde Rojava bölgesinde yapılan Arap kemerini bugün Kürt kentlerini yıkmak suretiyle oraya yapmak istiyorsunuz.

Biz Halkların Demokratik Partisi olarak, buna izin vermeyeceğiz, sınır bölgelerindeki halkımıza da sahip çıkacağız, bunu böyle bilmeniz lazım. Aksi takdirde, olacak olanlar, DAİŞ çetesinin bir bomba gibi eteğinizde kalacağını bilmeniz gerekiyor. Gerekli önlemleri almazsanız DAİŞ çetesi, sizin büyütüp beslediğiniz bu DAİŞ çetesi bumerang gibi dönecek ve sınır illerimizi; ekonomik hayatını, sosyal hayatını, tüm yaşamını, can ve mal güvenliğini tehdit etmeye devam edecek. DAİŞ’i nasıl beslediğinizi herkes biliyor, dünya kamuoyu da biliyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Toğrul.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz vardır.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Özel, Sayın Erkek, Sayın Kuyucuoğlu, Sayın Tarhan, Sayın Purçu, Sayın Akaydın, Sayın Doğan, Sayın Sarıhan, Sayın Yıldız, Sayın Zeybek, Sayın Emir, Sayın Bircan, Sayın Çamak, Sayın Kuşoğlu, Sayın Yedekci, Sayın Aldan, Sayın Yüksel, Sayın Emre, Sayın Köprülü, Sayın Çam.

Üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınraşan Veri Akışına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/692) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 279) (Devam)*

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınraşan Veri Akışına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 196
Kabul : 195
Ret : Yok.
Çekimser : 1
Boş : Yok.
Geçersiz : Yok. (x)

Kâtip Üye
Ali Haydar Hakverdi
Ankara

Kâtip Üye
Mücahit Durmuşoğlu
Osmaniye”

Böylelikle tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Sayın milletvekilleri, 2’nci sırada yer alan, Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı (1/695) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 278) (xx)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Geçen birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 278 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın birinci bölümünde yer alan 3’üncü madde üzerindeki son önerenin oylama işleminde kalınmıştı.

Önergeyi hatırlatmak için tekrar okutup oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 3’üncü maddesinin 2’nci fıkrasının sonundaki “bağlanabilir” ibaresinin “bağlanır” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu
İstanbul

Erhan Usta
Samsun

Kadir Koçdemir
Bursa

Baki Şimşek
Mersin

Kamil Aydın
Erzurum

BAŞKAN – 3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (Gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Önergeyi okuttum... Önergeyi oyladım...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Önerge kabul edildi. Önergeniz kabul edildi. (CHP ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylattım...

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(xx) 278 S. Sayılı Basmayazı 19/4/2016 tarihli 75’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Önerge kabul edildi.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, okuduğum şeyi dinleyin. Lütfen!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Başkanım, maddeyi oylattınız.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tutanaklara bakın Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önergeyi oylattım... Lütfen!

Burada üçüncü önergeyi açık açık bir kez daha okudum ve oylarınıza sundum.

Şu anda kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Maddeyi kabul edenler...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Başkanım “madde” dediniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, beni dinler misiniz.

BAŞKAN – Sizi dinleyeceğim ama bu konuda netim. Lütfen, siz de beni anlayışla karşılayın.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, tutanağa bakmadan net olmayın.

BAŞKAN – Buyurun, dinliyorum sizi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir ara verin, tutanaklara bakalım, karar verin sonra.

BAŞKAN – Bakın, ben yaptığım işin son derece net olduğunu biliyorum, bu konuda geri adım atmayacağımı da belirtiyorum. Ama grup başkan vekilisiniz, bu konuda bir talepte bulunduğunuz için on dakika ara veriyorum, grup başkan vekillerini de arkaya çağırıyorum.

Kapanma Saati: 21.17

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.31

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76’ncı Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

Tabii, tutanaklar bizim her şeyimiz. Zaman zaman tutanakta yazılanlara itiraz etsek dahi veya “Öyle olmadı böyle oldu.” diye itiraz etsek ve iddia etsek dahi tutanaklar için gerçeğini gösteriyor.

Ben önergeyi okuttuktan sonra önergeyi değil 3’üncü maddeyi oylarınıza sunmuşum. Ondan sonra da “Önergeyi okuttum.” diye üstüne üstlük bir de iddia etmişim. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Tutanaklar her şeyi söylediği için, İç Tüzük’ün 13’üncü maddesine göre usulen bir usul tartışması açmak zorundayım.

ZİHNİ AÇBA (Sakarya) – Tutanaklara müdahale edilmiş olamaz yani!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Gerek yok Başkanım usul tartışmasına.

BAŞKAN – Usulen bunu yapmak zorundayız arkadaşlar.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Lehinde...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Aleyhte...

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Lehinde...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aleyhte...

BAŞKAN – Erkan Akçay lehte, Sayın Baluken aleyhte, Doğan Kubat lehte, Özgür Özel aleyhte...

Evet, lehte olmak üzere Sayın Erkan Akçay’ı kürsüye davet ediyorum.

Buyurun.

Süreniz üç dakikadır.

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı’nın 278 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 3’üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yapılan oylama işlemi sırasındaki tutumu hakkında

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İyi ki tutanaklar var, eğer tutanaklar olmasaydı ne olurdu? İşin içinden çıkmak mümkün olmazdı. Dünden beri yaşananlar bu tutanakların önemini, değerini hepimize bir kez daha gösterdi ve iyi ki İç Tüzük’ün bu maddeleri de var.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün akşam “Eğer kapı açıksa bacadan girmeye çalışmanın gereği yok. Yine, biz, İç Tüzük gereğince, usulünce bu hadiseyi çözebiliriz demiştim.” Bana göre, aslında, hadise usul yönüyle çözüme girmiştir. Dün tutanaklara baktıktan sonra ve kapandıktan sonra bugün bu tutanakları baştan sona ayrıntılı olarak da inceledim. İnşallah, bundan sonraki görüşmeler ve usuller de aynı bu şekilde gidecektir. Çünkü Sayın Turan karar yeter sayısı istemiş, ben duymamıştım ama arkadaşlarımızın bir kısmı duymuş ve siz de duymuşsunuz. Ama bunu tutanaklardan teyit etmek de son derece isabetli olmuştur.

Yalnız benim Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna bir önerim var: Milliyetçi Hareket Partisinin verdiği bu önerenin ne kadar isabetli ve ısrarlı olduğunu da gördünüz. Artık bunu oylamada reddetmeyelim, gelin kabul edelim, sonra nazar değmesin tasarıya.

Evet, bu işlemler nedeniyle biz de üzüldük ama Sayın Başkan daha çok üzüldü. Eminim bundan sonraki işlemlerde daha fazla rahatlayacaktır ve moral bulacaktır.

Benim şimdilik söyleyeceklerim bunlar çünkü süreyi daha minimum düzeyde tutmaya karar vermiştim ama yarım dakika fazla konuştuk Sayın Başkan.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim Sayın Akçay.

Sayın Baluken, aleyhte...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, tabii, bugün ortaya çıkan durum, insan olmamız gereği, herkesin hata yapabileceğiyle ilgili bir durum. O nedenle, böyle çok ağır, sert konuşmaya gerek yok. Ama şu açıdan bakmak gerekiyor. Yani bir muhalefet partisinden dün geceden beri gelen bir önerge birkaç kezdir kabul edilmesine rağmen ve bu önerge...

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Olumsuz bir önerge.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – ...sadece bir kelime değişikliğini içermesine rağmen ısrarla bunu kabul etmeme adına direniyorsunuz. Yani böyle bir iktidar anlayışı olmaz. “Muhalefetin her söylediği yanlıştır.” üzerinden, her verdiği önergeyi mutlaka reddetmek üzerinden bir yaklaşım yerine, zaman zaman daha yapıcı, bu Meclis çalışmalarını da rahatlatan, gerilimi azaltan tutumlar içerisinde olsanız bu tartışmalar büyüzmez.

Yani dün gece burada kırk beş dakikaya yakın yapılan usul hatasıyla ilgili tartışmalar yürütüldü ve Sayın Meclis Başkan Vekilinin -biz AKP’den bir kadın Meclis başkan vekili seçilmesi itibarıyla da ayrı bir yere koyar, önemseriz de ama- anladığım kadarıyla o sert tartışmalarda biraz kalbini de kırmışız. Bugün gerçi mevcut hukuk içerisinde buradaki siyasi eleştirilerimizin zaman zaman sertleşebileceğini ifade etmeye çalıştık. Ama burada bütün suç sizde yani iktidar grubunda. Yani dünden beri bu kadar diretmeseniz böyle bir sorun da çıkmaz.

Tabii, burada farklı bir noktaya dikkat çekmek istiyorum. Yani dünden beri, buradaki Meclis emekçilerinin yaptığı işin ne kadar önemli olduğu da ortaya çıkıyor. İşte, bugün tutulan tutanaklar nedeniyle, yapılması muhtemel bir yanlıştan geri dönüyoruz. Ama burada bu kadar emek harcayan Meclis emekçilerinin henüz özlük haklarıyla ilgili kısmi düzeltmeleri bile yapamadık. Geçen yıl, 24’üncü Yasama Dönemi’nde, bu yıl Plan Bütçe görüşmeleri sırasında yine gündeme geldi. Mecliste farklı statüde çalışan emekçilerin gerçekten hem özlük haklarıyla ilgili hem çalışma saatleriyle ilgili, izin haklarıyla ilgili, ücretleriyle ilgili çok ciddi sıkıntılar olmasına rağmen, siyasi parti grupları olarak maalesef iktidar partisini bir türlü ikna edemedik. Yani yirmi dört saat boyunca burada bizimle çalışan kavas arkadaşlarımızın çok küçük bir meselesini bile kaç yıldır çözemiyoruz ama bakın, kritik durumlarda, buradaki Meclis emekçilerinin aslında Meclis çalışması için ne kadar kritik mesai yürüttüğü, ne kadar önemli çalışmalar yaptığı da bir kez daha ortaya çıkmış oldu. Hiç olmazsa bu vesileyle umarım iktidar partisi bu konuda bir kez daha düşünür, Meclis emekçilerini memnun eden bir çalışmaya hep beraber imza atarız diyorum.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baluken.

Lehte Mehmet Doğan Kubat, İstanbul Milletvekili.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; açılan usul görüşmesinde Başkanlığımızın düzeltme noktasındaki tutumu lehinde görüşlerimi ifade etmek üzere söz aldım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım.

Değerli arkadaşlar, Meclisin bu çalışma trafiği içerisinde zaman zaman benzer hatalar geçmiş dönemde de yapıldı. İç Tüzük’ün bu 13’üncü maddesini defaatle uyguladık. Burada da bir önerge dün 3’üncü madde üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi tarafından verilmiş. Esasen bizim takdiri olarak öngördüğümüz mütakabiliyet şartına bağlı olmayan durumlarda adli iş birliğine yönelik Bakanlığa mütakabiliyet, karşılıklılık esasında ihtiyari bir yetki vermişiz, Milliyetçi Hareket Partisi de “Bunu mecbur hâle getirelim.” diye... Aslında belki normal şartlar içinde değerlendirilebilir ama dün Genel Kurul bu yönde takdir etmiş ve reddetmiş. Dün komisyon ve hükûmet aşamasındaki işlemler tamamlandıktan sonra önergenin oylaması bugüne kalmış. Şimdi, değerli Başkanımız bu önergeyi oya sunarken dün önündeki işlemleri de belirtmediği için, önergeyi hatırlatmak için bize tekrar okutup aslında önergeyi oyumuza sunması gerekirken maddeyi oylarımıza sundu, biz de Genel Kurul olarak maddenin oyumuza sunulduğunu düşünerek kabul oyu verdik. Sonra tutanakların incelenmesinden bu hata anlaşıldı ki insani bir durumdur. Değerli Başkanımız da dünden beri –ona da geçmiş olsun diyorum- bir ufak rahatsızlık geçiriyor. İnsanız hepimiz, zaman zaman bu tür hatalar olur, düzeltmek de yine hukuk çerçevesinde, mevzuat çerçevesinde her zaman mümkündür. Önemli olan bu noktada anlayış içerisinde olmaktır. Bu hatanın düzeltilmiş olmasından dolayı da Genel Kurulun buradaki... Aslında önemli olan, Genel Kurulun sağlıklı bir işlem yapabilmesi açısından biz bu 13’üncü maddeyi şu anda işletiyoruz. Bunun işletilmiş olması da önemlidir.

Yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özgür Özel, aleyhte.

Buyurun lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün akşamdan beri bir tartışma gidiyor. Tartışma bazen çok gereksiz gibi görünse de şimdi anlıyoruz ki tutanaklara bakmak, tutanaklara göre işlem yapmak; İç Tüzük’teki tüm maddelerin ne manaya geldiğini, ne aşamada kullanılabileceğini bilmek son derece önemli.

Şimdi İç Tüzük’ün 13’üncü maddesine göre bir usul tartışması açarak işlemle ilgili yeniden hem Genel Kurulun, grupların görüşünü almak hem de doğrusunu tesis etme imkânı var. O zaman İç Tüzük’ten kaynaklanan hakların kullanımına tepki göstermemek lazım.

Dün, Adalet ve Kalkınma Partisinin sayın grup başkan vekili, aslında muhalefet partilerinin sıkça başvurduğu bir yola kendi grubunun hakkını, hukukunu korumak için başvurdu. Gecenin ilerleyen saatlerinde bir karar yeter sayısı talep etti, önergesi ret olmadan bugüne kalsın diye. Ama tutanağa geçen bu ifade Sayın Başkan tarafından duyulmadı, geçmiş zamanlarda bizim başımıza defalarca geldiği gibi. Sonra tutanağa bakıldı, istendiği anlaşıldı, ona göre bir işlem yapıldı. Ama bu kadar çetrefilli işten bir sonuç çıktı. Biz artık bundan sonra şunu biliyoruz: Gruplardan herhangi birisi karar yeter sayısını talep eder de –herhangi bir aşamada, oylamaya doğru gidilen süreçte- bu tutanağa geçerse, Meclis başkan vekili bunu duymamış olsa dahi itiraz sonucu tutanaktan bunun tespiti durumunda karar yeter sayısı aranacağına ilişkin bir mutabakata ve yerleşmiş bir uygulamaya kavuştuk. Aslında, hep muhalefeti mağdur eden ama derdimizi anlatamadığımız bu husus bir kez iktidarın başına gelince iktidar partisinin katkılarıyla bir çözüme kavuştu.

Birçok hata yapılabilir. Ben dün akşam Başkanın hata yaptığını, şu anda hata yaptığını da düşünmüyorum. Bir hata varsa insanların dikkatini toplayabilecek, sağlıklı karar verebilecek ölçülerde çalışmasıyla mümkün. Siz, bir uzun yol şoförünü otuz altı saat direksiyon başında tuttuktan sonra “Neden hatalı sollama yaptın, neden uyukladın, neden dikkatin dağıldı?” diyemezsiniz. Orada sorumluluk, insani şartlarda çalışmamayı zorlayan anlayıştır.

Bir de şunu iktidar partisine söylemek lazım: Bakın, hukuk, eşitlik, vicdan herkese bir gün lazım oluyor. Öyle bir havadayız ki, örneğin bir gün işte çok sevdiğiniz Sayın Cumhurbaşkanı tutup “2 kere 2 5” dese, öyle bir moddasınız ki, hemen içinizden biri çıkacak “Kerrat cetvelindeki tarihî hatayı düzeltiyoruz.” deyip savunmaya başlayacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Ne alakası var?

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bu mantık, bu anlayış bizi bu sona getiriyor. Oysa doğrular birdir, tektir. Bizim yol göstericimiz hukuktur ve karar verirken vicdan terazisine bakacağız. Partizanlığın sonu bazen böyle çok zor noktalara getirebilir bizi.

Sayın Başkana anlayışı için teşekkür ediyor, çalışmalarda başarılar diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Keşke bütün usul tartışmaları böyle olsa. Ben şu duyguyu bir kez daha yaşadım: Arkadaşlık güzel seymiş. Tekrar tekrar teşekkür ediyorum hepinize.

Sayın milletvekilleri, 3’üncü madde üzerindeki önergeyi oylatmamız gerekirken sehven maddeyi oylatmamız nedeniyle oylamada irade tam olarak ortaya çıkamamıştır. Dolayısıyla, İç Tüzük’ün 13’üncü maddesi çerçevesinde önerenin oylamasını tekrarlayacağım, karar yeter sayısı arayacağım.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- *Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı (1/695) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 278) (Devam)*

BAŞKAN – (278) sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmeyen önerge doğrultusunda kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri Danışma Kurulunun önerisi vardır, okutuyorum:

Danışma Kurulu Önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 96’ncı yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nın kutlanması, günün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla Genel Kurulda özel bir görüşme yapılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23 Nisan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, özür dileyerek bir katkı yapmam lazım. Yine bir hata yapmayalım bu kadar kargaşadan sonra.

Şimdi, Hükûmet ve Komisyonu sordunuz, kanunun görüşmelerine geçtiniz. Bu kanun görüşmelerini bitirmeden bir Danışma Kurulu önerisi okumamız, bunu oya sunmamız mümkün değil.

BAŞKAN – Çok örneği var Sayın Özgür Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, olmaz yani bundan önce olabilir, kanun bittiğinde olabilir.

BAŞKAN – Sayın Özel, bakın, bu konuda hepimizden daha deneyimli olanlar Kanunlar Kararlar Dairesi ve yapılan her işlemi, her öneriyi örnekleriyle birlikte sunuyorlar...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yanlış yapıyorlar.

BAŞKAN - ...ve burada biz görüştükten sonra bu işlemi gerçekleştiriyoruz...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, o zaman şöyle yapalım...

BAŞKAN - ...ve böyle bir şey de yapıldı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şöyle yapalım Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Nasıl yapalım?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz başladığınız işleme, bu kanun görüşmelerine devam edin. Kanunlar Kararlar geçmişteki örneklerin fotokopilerini gruplara sunsunlar, bakalım. Sonuçta bu ortak öneri eninde sonunda oylanacak ama gecenin sonunda ama başında. Eğer varsa, bir sonraki maddeden önce yaparsınız ama bizim yasama mantığımız kanun görüşmelerine başladıktan sonra, başlamış bir işlem tamamlanmadan bu işlemin araya alınarak yapılmasını uygun görmüyorum.

BAŞKAN – Ben yapıldığını hatırlıyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sizi dinleyeyim Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, belki gündemi yakinen takip etmemiş arkadaşlar olabilir, zabıtlara geçsin, söyleyeceğim.

Az önce Sayın Grup Başkan Vekilinin Divan kâtibinin sözünü keserek engellemiş olduğu Danışma Kurulu önerisi, 4 partinin de ortak imza atarak 23 Nisanla ilgili tören ve Meclisimizin Cumartesi saat 14.00’te açılması için tüm partilerin katılmasının davet metni... Çok böyle tartışmalı, ihtilaflı bir konu falan değil. Dolayısıyla, şimdi okunmasında da, sizin takdir edeceğiniz zaman okunmasında da bizim açımızdan hiçbir mahzur yok. Ancak, mesele üzüm yemekse, mesele Meclisi çalıştırmaksa bu tarz çıkışların ben bu Genel Kurulun genel mehabetine aykırılık doğuracağını düşünüyorum.

Takdir zatinalinizin.

BAŞKAN – Şimdi, sayın milletvekilleri...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki, buyurun.

BAŞKAN - Bu oyların sunduğum Danışma Kurulu önerisinde hepinizin imzası var, zaten böyle olduğu için de geçmiş örneklerden hareket ederek görüyoruz ki ortak bir Danışma Kurulu önerisi olduğu vakit bunu her aşamada oylayabiliyoruz; bunu yaptık, bu yapıldı ve yapılıyor. Ama tabii ki ortak bir Danışma Kurulu önerisi olmasa böyle bir şey yapılmasının imkânı, ihtimali olmadığını hepimiz biliyoruz. Ama burada ortak bir irade beyanı var ve bu irade beyanını, işlemini kapatıp işimize bakmak anlamında oylamayı şimdi yaptık, hiçbir mahzuru yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bakın...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yapmayalım, okumayalım, kanuna geçelim Sayın Başkan.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hayır, okuyalım oylayalım Danışma Kurulunu Sayın Başkanım, başladık.

BAŞKAN – Bir dakika...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, bir kez şunu yapalım...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yani, Özgür Bey’in isteğine göre mi hareket edeceğiz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ayıptır ya!

BAŞKAN - Sayın Tunç, lütfen, ben Sayın Özgür Özel’i dinliyorum.

Evet, Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Danışma Kurulu önerisinin altında benim imzam var, bunda hiçbir sıkıntı yok, 4 partinin birlikte imza attığı bir öneri. Biraz önce de bir yanlış yaptık, düzeltirken bir imece koyduk ortaya. Benim anlayışıma göre de, benim şahit olduğum uygulamalara göre de kanuna geçtikten, komisyonu sorduktan, önerge, madde oylattıktan sonra araya Danışma Kurulu önerisi sokmak doğru değil.

BAŞKAN – Ama yeni bir maddeye geçeceğim, yeni bir işlem tesis edeceğim yani madde, önerge oylaması esnasında bunu yapmıyorum. Bir işlemi bitirdim, ikinci, yeni bir işleme geçeceğim. O nedir? 4’üncü madde.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şunu bir kez daha söyleyeyim: Benim şahit olduğum ve benim zihnimde oluşmuş olan yasama mantığında bu yok ama istediğinizi yapabilirsiniz.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Başkanım, kanundan sonra oylansın, problem yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Örnekleri getirirlerse, bilmediğimiz bir şey varsa öğreniriz. Ama ben çok sakıncalı görüyorum.

Kaldı ki Sayın Bülent Turan’ın kalkıp da “Efendim, 23 Nisandı da, bilmem ne de...” Biz usul yönünden bir hatayı engellemeye çalışırken sanki esasa yönelik bir şey söylüyormuşuz gibi bir ifadesini de kendisinin içinde bulunduğu psikolojik durumun verdiği bir hezeyandan başka bir şekilde nitelemem mümkün değil.

BAŞKAN – Tamam arkadaşlar, çok teşekkür ederim.

Tamam, peki, örnekleri hazırlıyor arkadaşlar.

Sayın Bostancı, lütfen, ben işleme devam etmek istiyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, kanuna devam edebiliriz, sonunda okuyabiliriz, tamamen takdirinizde.

BAŞKAN - Çünkü sizin insicamınız bozulduğu gibi benim de insicamım bozuluyor. Takdir edersiniz ki ben sizlerden daha çok şeyi ve evrakı takip etmek durumundayım. Tamam, örnekleri getiriyor arkadaşlar.

Biz 4’üncü maddedeki üç adet önergenin okunması işlemine geçelim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 4’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasının (a) bendindeki “kamu düzeni” ibaresinden sonra gelmek üzere, “ülke ve millet bütünlüğü” ibaresinin, “diğer” ibaresinden sonra gelmek üzere “ekonomik, sosyal ve siyasi” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel

Musa Çam

Lale Karabıyık

Eskişehir

İzmir

Bursa

Tahsin Tarhan

Selina Doğan

Mehmet Gökdağ

Kocaeli

İstanbul

Gaziantep

Murat Emir

Ankara

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 4'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının (a) bendindeki "kamu düzeni" ibaresinden önce gelmek üzere "ülke ve millet bütünlüğü" ibaresinin, "diğer" ibaresinden sonra gelmek üzere "ekonomik, sosyal ve siyasi" ibaresinin eklenmesini ve maddenin sonundaki "reddedilebilir" ibaresinin "reddedilir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

İsmail Faruk Aksu

Erhan Usta

Kadir Koçdemir

İstanbul

Samsun

Bursa

Baki Şimşek

Kamil Aydın

Mustafa Kalaycı

Mersin

Erzurum

Konya

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 4'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının (c) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

c) Talebe konu kişinin ırkı, etnik kökeni, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasi görüşleri nedeni ile bir soruşturma veya kovuşturmayla maruz bırakılacağına veya cezalandırılacağına veya kötü muameleye maruz kalacağına dair inandırıcı nedenlerin bulunması,

İdris Baluken

Meral Danış Beştaş

Mahmut Toğrul

Diyarbakır

Adana

Gaziantep

Çağlar Demirel

Behçet Yıldırım

Ahmet Yıldırım

Diyarbakır

Adıyaman

Muş

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANİ VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul konuşacak.

Buyurun Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Genel Kurulun sevgili emekçileri, sizlere de emeklerinizden dolayı teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun 4'üncü maddesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Hani uluslararası adli iş birliği ve uluslararası hukuka uymak diyoruz ya, Sayın Başkan, ben size Gaziantep'te yaşanan bir mahkemeyi anlatarak başlamak istiyorum. Biliyorsunuz, birkaç ay önce Alman NDR ve SWR Kanalları IŞİD'in elinde olan Ezidi kadınların, çocukların İnternet'ten satışa çıkarıldığını duyurmuş, bu satış ofislerinden birinin Gaziantep'te olduğunu belirtmişti. Bu kanalların ve birçok dijital kanalın yayınladığı videolarda ve dijital verilerde köle pazarına sürülen Ezidi kadın ve kızları açıkça görülmektedir. Bu durum üzerine Gaziantep'te İlerici Kadınlar Derneği ve Gaziantep Barosu olay hakkında soruşturma açılması için suç duyurusunda bulundular. Emniyet Müdürlüğü söz konusu iş hanındaki bu ofise baskın düzenledi. Dikkatinizi çekiyorum, bu baskında 370 bin dolar,

çok sayıda yabancı pasaportun yanı sıra Türkiye-Suriye arasında milyonlarca dolarlık para transferinin yapıldığına dair 1.768 sayfalık Arapça makbuz ele geçirildi. İlk duruşma 31/12/2015'te yapıldı, hemen ikinci duruşma on beş gün sonra yani 15/01/2016 yılında yapıldı.

Değerli Başkan, bu duruşmada bu kadar veriye rağmen, bu olaydan tutuklanan 6 Suriye vatandaşı delil yetersizliğinden serbest bırakıldı. Delil yetersizliğinden serbest bırakılanlar... Maalesef, biraz önce rakamını verdiğim 1.768 sayfalık para transferini gösteren makbuzların Arapça çevirisi 25/01/2016 tarihinde yani mahkeme kararını verdikten on gün sonra verilmişti. İşte, biz uluslararası hukuka uyuyoruz ya, yeri geldiğinde "Biz mahkemelere müdahale edemeyiz. Mahkemeler bağımsızdır, kararlarını verir." diyenler... Gaziantep'te sadece 7 hazirandan bu yana gözaltına alınan yaklaşık 600 HDP'li çocuk yargılanırken ve hiçbir suç delili yokken aylarca içeride tutuklu kalırken böyle DAİŞ militanları bu kadar delile rağmen delil yetersizliğinden beraat ediyorlar.

Değerli arkadaşlar, bugün Ezidi halkımızın Çarşema Sor Bayramı'dır. Bu vesileyle, halkımızın bayramını tebrik ediyorum. Bu zulümden, bu DAİŞ zulmünden bir an önce tüm toplumların, tüm halkların kurtuluşunu diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Toğrul.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.57

DOKUZUNCU OTURUM

Açılma Saati: 22.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76’ncı Birleşiminin Dokuzuncu Oturumunu açıyorum.

278 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 4’üncü maddesi üzerinde Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve arkadaşlarının önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştır.

Şimdi, önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, kabul edilmemiştir.

Tasarının görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon burada.

Hükûmet burada.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 4’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasının (a) bendindeki “kamu düzeni” ibaresinden önce gelmek üzere “ülke ve millet bütünlüğü” ibaresinin, “diğer” ibaresinden sonra gelmek üzere “ekonomik, sosyal ve siyasi” ibaresinin eklenmesini ve maddenin sonundaki “reddedilebilir” ibaresinin “reddedilir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mustafa Kalaycı (Konya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANİ VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı konuşacak.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz maddede yapılan düzenlemeyle yabancı devletlerin adli iş birliği taleplerinin reddedilebileceği hâller belirlenmektedir. Bu hâller arasında Türkiye’nin egemenlik haklarının ve millî güvenliğinin ihlal edilmesi de sayılmakla birlikte ülke ve millet bütünlüğü gibi vurguların da yapılması ve maddedeki “diğer temel çıkarlarının ihlal edilmesi” ifadesine açıklık kazandırılması gerekli görülmektedir. Ayrıca maddenin sonunda yer alan “reddedilebilir” ifadesi maddeyi anlamsız hâle getirmekte olup maddede sayılan hâllerin kabul edilebileceğine de inisiyatif vermektedir. Zira, “reddedilebilir” ifadesi reddedilmeyebilir yani kabul edilebilir anlamını da taşımaktadır.

Sayın Bakan, gerçi sizin konunuz değil ama siz orada oturuyorsunuz, size soracağım. Amacınız nedir? Gözünüzden mi kaçtı, yoksa bilinçli olarak mı böyle düzenliyorsunuz? Millî güvenliğimizin ihlal edilmesi hâllerini içeren talepleri kabul etmeyi mi düşünüyorsunuz? Egemenlik haklarımıza halel getirecek taleplerde yabancılarla iş birliği mi yapacaksınız? Bu düzenleme bu hâliyle asla kabul edilemez. Bu yanlış mutlaka düzeltilmeli, “reddedilebilir” ibaresi “reddedilir” şeklinde değiştirilmelidir.

Egemenliğin aziz milletimiz tarafından kullanılmaya başlandığı tarihin yıl dönümündeyiz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin 96’ncı yıl dönümünü cumartesi günü idrak edeceğiz. 23 Nisan 1920 tarihinin 96’ncı yıl dönümünün hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah’tan niyaz ediyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisini bize emanet eden, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere ilk Meclisin tüm mebuslarını, kurucu kahramanları ve vatanımızın selameti için canlarını seve seve ortaya koyan muhterem şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Değerli milletvekilleri, Büyük Millet Meclisi işgal yıllarının iç karartıcı şartlarına rağmen, bağımsız yaşamaktan başka seçeneği olmayan büyük milletimizin muazzam bir eseri olarak Ulus’taki taş binada hilalin umut güneşi gibi doğmuştur. Yalnızca millettten güç alan, milletin varlığından heyecan duyan ve milleti yaşatmak konusunda tavizsiz olan milliyetçi kahramanlar adım adım teşkilatlanarak, hızla büyüyerek ve sabırla çalışarak 23 Nisan 1920’de bu muazzez millet eserini vücuda getirmişlerdir. Millî mücadelenin her şeyden önce meşruiyete ve milletin iradesine dayandığı Meclisin açılışıyla gösterilmiştir. Biliyoruz ki ilk Meclis, Türk milletine mensubiyetin, inanmanın ve milleti kurtuluşa inandırmanın demokratik platformu, dualı mekânı ve eşsiz bir destanıdır. İlk Meclisteki katılımcılık, çoğulculuk ve demokratik ruh milleti özne yapan bir millilik pırlıtsının iftihar belgesi ve başyapıtıdır. Bu millî katılımcılık ve millî temsil kaygısı, daha sonraki yıllarda cumhuriyetimizde şekil ve anlam bulacak, millî egemenlik, millî irade ve demokratik kültürümüzün temelini teşkil edecektir.

Millî mücadelemiz, öncelikle Türk milletinin bağımsızlığına duyduğu derin bağlılıkla, sonrasında ise Büyük Millet Meclisinin komutasında ve liderliğinde başarıya ulaşmıştır. Özel bir ihtimam ve liyakate sahip Türkiye Büyük Millet Meclisimiz vatan toprakları tamamıyla işgalden kurtuluncaya ve Türk milleti bağımsızlığına kavuşuncaya kadar devam eden millî mücadelenin beyni ve kalbidir, bu sebeple de gazilik unvanını tam olarak hak etmiştir.

Ne hazindir ki son yıllarda millî birliğimiz kırılmaya, millî kimliğimiz tahrip edilmeye çalışılmaktadır. Özenle üzerinde titrememiz gereken bin yıllık derin kardeşlik hukuku etnik fırsatçıların elinde heba edilmek istenmektedir. Bugün asla hatırımızdan çıkarmamamız gereken husus şudur: Kurucu kahramanlarımızın ve muhterem ecdadımızın bizlere bıraktığı millî emanetlerden, kanları ve canları pahasına bizlere hediye ettikleri millî değerlerden hiçbir şekilde vazgeçilemeyecek, ödün verilemeyecektir. Vatanımızın bölünmez bütünlüğü, devletimizin üniter yapısı, Türk milletinin şeref, itibar ve birliği Gazi Meclisin kırmızı çizgilerindendir ve ihlal edilemeyecektir.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 4'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının (a) bendindeki “kamu düzeni” ibaresinden sonra gelmek üzere, “ülke ve millet bütünlüğü” ibaresinin, “diğer” ibaresinden sonra gelmek üzere “ekonomik, sosyal ve siyasi” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Murat Emir (Ankara) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Ankara Milletvekili Murat Emir konuşacak.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Söz almış bulunduğum 4'üncü maddede, yabancı devletlerin adli iş birliği taleplerinin reddedilebileceği durumlar sayılıyor. Bunlardan kamu düzeni, devletin diğer temel çıkarları gibi AKP'nin sıklıkla yanlış anladığı kavramlar var. “Devletin temel çıkarları” dediğimiz zaman biz başka bir şey anlıyoruz ama siz başka bir şey anlıyorsunuz. Eğer siz 17-25 Aralık soruşturmasını örtbas etmek için Amerika'da yakalanan, yargılanan Rıza Sarraf'a, Amerika hükûmetinin istediği belgeleri, bilgileri vermemek için bu düzenlemeyi yapıyorsanız yağma yok, boşuna yapıyorsunuz, iki elimiz yanınızda olacak ve biz bu davanın takipçisi olacağız. (CHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla devletin diğer temel çıkarları gibi müphem, karmaşık ve sizin sıklıkla kendi cebinize, kendi menfaatinize yorumladığınız kavramlar dolayısıyla adli iş birliği yapmayı reddetmenizi buradan reddediyoruz.

Değerli arkadaşlar, bu sayılanlar arasında cinsel yönelimin sayılmamış olması büyük bir talihsizliktir. Bakınız bu, kamu düzeninden sayılır, uluslararası hukukun bize yüklediği bir ödevdir ve bu nedenle de uluslararası adli iş birliği gerekir. Ama biliyorsunuz ki, İran gibi, Birleşik Arap Emirlikleri gibi ülkelerde cinsel yönelim farklılıkları ağır suçtur; hâlbuki bu, ülkemizde suç değildir ve bu kamu düzeninden sayıldığı için de asla ve asla bu ülkelerle adli iş birliği yapılmaması gerekir, bu yasaya da bunun mutlaka dercedilmiş olması gerekir. Ama siz, daha önce çıkardığınız, geçen hafta çıkardığımız İnsan Hakları Kurumu Kanunu'nda da, bizim ısrarlarımıza rağmen, cinsel yönelimi ayrımcılık nedeni saymayarak aslında kafanızın arkasındaki bakış açısını da ele vermiş oldunuz.

Yine, saymaya devam ediyoruz: Askerî suç, düşünce suçu siyasi suç sayılmış, bunlardan tabii düşünce suçu olunca insan gururlanmak istiyor, Türkiye kendisinde düşünce özgürlüğü olduğu için düşünce suçu olan ülkelere bilgi, belge vermeyecekmiş. Ama adama derler ki: “Bir dön kendi ülkene bak, senin ülkende düşünce suçu var mı yok mu?”

Değerli arkadaşlar, yeri gelmişken ifade edeyim, geçenlerde bir Alman televizyonunda Cumhurbaşkanımıza yapılan hakaretleri asla kabul etmiyoruz, bunu asla düşünce ifadesi kapsamında değerlendiremeyiz ve bunu şiddetle reddediyoruz ancak bunun yanında aynı adaleti kurucumuz Ulu Önder Mustafa Kemal için de beklemek zorundayız.

Bakın, RTÜK’ün sorun görmediği, “olabilir” dediği metninden size küçük bir alıntı yapmak istiyorum. Bu, sizin vicdanınızı yaralaması gereken bir söylem: “Firavunlar gibi saltanat sürdüler, yediler, içtiler, kustular. Bol harcırahlar, hususi vagonlar, yatlar. Zevk, eğlence âlemleri. Vur patlasın, çal oynasın. Her gün bayram, her gün seyran. Altta kalanın canı çıksın.” dediler Mustafa Kemal için. Bu, içinize sindi mi?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Mustafa Kemal nereden çıktı ya?

MURAT EMİR (Devamla) – Bakın, RTÜK, bunda suç unsuru bulmadı, bunu düşünce ifadesi olarak değerlendirdi.

Peki, “Bu Tayyip Erdoğan’a söyleneşeydi ne derdi, Tayyip Erdoğan’a söyleneşeydi ne yapıldı?” diye düşünürseniz değerlendirmelerinizi gerçekten merak ediyorum ama vicdanınızdaki değerlendirmeleri merak ediyoruz.

Sayın milletvekilleri, Türkiye’de ağır düşünce suçu ihlalleri vardır. Dolayısıyla bunların mutlaka uluslararası standartlara uygun bir şekilde düzenlenmesi gereğı vardır.

Bakınız, Türk Ceza Kanunu’nun meşhur 299’uncu maddesi var. Şu ana kadar Cumhurbaşkanına hakaretten 1.800’ün üstünde dava açıldı. Biliyor musunuz bunlardan 13 yaşında bir çocuk bile var. Biz uyuşturucu kullanma yaşı 13 yaşın altına indi diye üzülrken sizler, bizim İçişleri Bakanlığımız, bizim adliye teşkilatımız 13 yaşındaki çocukları “hakaret suçlusu” diye ifadesini alıyor, gözaltına alıyor ve anlaşıyor ki dokuz aydır da meğer polis takibindeymiş. Böyle bir ülkenin “Senin ülkende düşünce suçu var, o yüzden sana bilgi göndermiyorum.” demeye hakkı var mı?

Mesela 301’inci madde tam bir garabet, son derece müphem. Kimi istemiyorsanız, kimi sıkıştırmak istiyorsanız, kim muhalifse bu maddeyi kullanarak yargılıyorsunuz, tutukluyorsunuz ve süründürüyorsunuz.

Bu anlayışla Türkiye’nin bu adli paylaşımı, düşünce suçunu paylaşmayacak derecede düşünce suçunu ortadan kaldırmış bir ülke olması umuduyla Genel Kurula saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım yalnız bir yoklama talebi var. Tespitimizi yapalım lütfen.

Sayın Özel, Sayın Yedekci, Sayın Akkaya, Sayın Emir, Sayın Yıldız, Sayın Yılmaz, Sayın Doğan, Sayın Sarıhan, Sayın Tarhan, Sayın Öz, Sayın Çamak, Sayın Gürer, Sayın Kuyucuoğlu, Sayın Zeybek, Sayın Emre, Sayın Balbay, Sayın Çam, Sayın Yüksel, Sayın Erdem, Sayın Aldan.

İki dakika süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

2.- *Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı (1/695) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 278) (Devam)*

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5'inci maddede 3 adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 5. maddesinin (1) fıkrasındaki “bu kanunda ve diğer kanunlarda” ibaresinin “kanunlarda” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Erhan Usta

Kadir Koçdemir

İstanbul

Samsun

Bursa

Baki Şimşek

Kamil Aydın

Fahrettin Oğuz Tor

Mersin

Erzurum

Kahramanmaraş

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım.

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 5. maddesinin 1. fıkrasının başına “Uluslararası” kelimesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Meral Danış Betaş

Diyarbakır

Diyarbakır

Adana

Mahmut Toğrul

Behçet Yıldırım

Ahmet Yıldırım

Gaziantep

Adıyaman

Muş

Gülser Yıldırım

Mardin

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri;

Cemal Okan Yüksel

Musa Çam

Lale Karabıyık

Eskişehir

İzmir

Bursa

Tahsin Tarhan

Selina Doğan

Mehmet Gökdağ

Kocaeli

İstanbul

Gaziantep

Serdal Kuyucuoglu

Mersin

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergeler üzerinde ilk olarak Mersin Milletvekili Sayın Serdal Kuyucuoğlu konuşacak. Buyurun Sayın Kuyucuoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önümüzdeki günlerde, çatısı altında bulunduğumuz Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun 96’ncı yılını kutlayacağız. Bu önemli gün hakkında düşüncelerimi dile getirmek üzere karşınızda bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 23 Nisan 1920 tarihi aynı zamanda Büyük Önder’in emperyalist güçlere karşı bağımsızlık yolunda Türkiye Büyük Millet Meclisini kurduğu ve attığı en önemli adımlardandır. Bizler bugün bu koltuklarda rahatça oturabiliyorsak bunu Atatürk’e borçluyuz. Bu vesileyle kendisini bir kez daha minnet, saygı ve şükranla anıyorum.

Şehitlerimiz gerekçe gösterilerek Türkiye Büyük Millet Meclisinde her yıl verilen resepsiyonun ve çocukların bayramının bu yıl iptal edilmesini de kınadığımı ve CHP’nin Mecliste çocuklarla yapmak istediği etkinliğe Meclis Başkanının izin vermemesini de ayıpladığımı belirtmek isterim. Neredeyse her gün verilen şehitlere hepimizin yüreğinin yandığı, ailelerinin üzüntüsünün hepimizin üzüntüsü olduğu bilinmelidir. Dünya çocuklarının sevgi ve kardeşlik duygularıyla bir araya gelmeleri egemenlik ve bağımsızlık duygusunun çocuklarımızda geliştirilmesi için bu bayramın kutlanması, şehitlerimizin ve geride kalan ailelerin de istekleridir diye düşünüyorum. Bugün, çocuklarımız için bir eğlence günü olmaktan çok sevgi, kardeşlik, birlik, beraberlik ve son günlerde yaşanan birçok çirkin olayı da unutmalarına neden olacak bir gündür.

Ülkemizde son yıllarda gün geçmiyor ki çocuk ölümü, tacizi ve istismarı haberi almayalım. Bu yaşananların üzerine gitmek, sorumluları en ağır şekilde cezalandırmak, gerekli yasal değişiklikleri yapmak yerine biz çocukların bayramlarını iptal ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde her yıl çocuklarımızın uğradığı, başta yaşam hakkı olmak üzere, barınma, sağlık, eğitim, sosyal ve kültürel haklar gibi ulusal ve uluslararası mevzuatlarla korunan çocuk haklarında yaşanan ihlallerde büyük artışlar olmaktadır. Şimdi, bayramlarını iptal ettiğimiz çocuklarımızla ilgili ülkemizden bazı verileri sizlerle paylaşmak istiyorum.

Ülkemizde, Göç ve İnsani Yardım Vakfı raporuna göre 2015 yılında 6.418 çocuk hak ihlaline uğramış, bu ihlaller sonucu çocuklardan 703’ü yaşamını yitirmiş, 1.081 çocuk ise yaralanmıştır. Yine, aynı yıl 3.897 çocuk, çocuğa özgü adalet sisteminden yararlanamamıştır. Daha birçok ayrıntılı verisi olan rapor çocuklar konusunda ülkemizin içinde bulunduğu vahim tabloyu göstermektedir. Biz, çocuklarımıza bayram sevinci yaşatmak yerine, her gün ülkemizin çeşitli yerlerinden gelen taciz, tecavüz, ölüm ve benzeri haberlerle sarsılıyoruz. En tehlikeli olan ise artık, bu olayların toplum nezdinde normal görülmeye başlanmasıdır. Bunun nedeni ise cezaların azlığı, bu olayların yaşanmasına neden olan kişi, kurum ya da kuruluşların en üst düzeyde korunması ve kollanması, önleyici ve caydırıcı önlemlerin alınmamasıdır. Bu konuda -kurulması önce iktidar partisi tarafından reddedilen- çocuk istismarının araştırılması için kurulan Komisyon, tarafsız bir şekilde çalışmalarını yapmalı ve çocuklarımızın uğradığı istismarların önüne geçilmelidir.

Değerli arkadaşlar, Kanada Toronto Belediye Başkanı John Tory’nin belediyenin İnternet sayfasındaki 23 Nisanla ilgili yayınladığı etkinlik davetinin sadece iki paragrafını sizlerle paylaşmak istiyorum. Etkinlik davetinde “Bu gün Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk

tarafından 23 Nisan 1920 yılında dünya çocuklarına armağan edildi. Toronto, farklı etnik ve kültürel grupların bir arada uyum ve hoşgörü içinde yaşayabildiği bir kültür mozaigi olarak biliniyor. Çocuk Bayramı gibi etkinlikler topluluklar arasındaki etnik ve kültürel gelenekleri kaynaştırarak çok kültürlülüğü destekliyor ve kardeşlik, sevgi, dostlukla birliği sağlamlaştırıyor.” diyor Kanada Toronto Belediye Başkanı. Biz ise dünyadaki tek Çocuk Bayramı’nın kutlanmasını iptal ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, CHP olarak bu günün hatta haftanın anlam ve önemine uygun olarak her türlü etkinliği yapacağız çünkü biz geleceğimiz olan çocuklarımızı seviyoruz. Ata’nın onlara armağan ettiği 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlamalarını en doğal hakları olarak düşünüyor, hepimize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Aynı mahiyetteki önergelerin diğer konuşmacısı Mardin Milletvekili Sayın Gülser Yıldırım.

Buyurun Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLSER YILDIRIM (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı üzerine söz almış bulunmaktayım.

Şu an ülkemizde ve bu ülkenin başka şehirlerinde yaşanan o kadar derin yaralar var ki onun için bunu daha öncelikli bir görev olarak burada paylaşmak istedim. Bir Mardin Milletvekili olarak, bölgemizde yaşananları belki birçok defa arkadaşlarımız bu kürsülerden dile getirmiştir ama maalesef bu sesler hiç duyulmadı; sanki kulaklar sağır, gözler kör, yaşanan bütün bu acıları görmek istemeyen bir uygulamayla, bir zihniyetle karşı karşıyayız.

Bakın, Mardin’den birkaç örnek buradaki milletvekilleriyle, milletin vekilleri olarak buraya gelen vekillerle paylaşmak istiyorum. Biliyorsunuz, Nusaybin sekiz aya yakındır zaten fiili bir uygulamayla, bir ablukayla karşı karşıyaydı. En son 7’nci kez ve 38’inci gününe giren bir sokağa çıkma yasağı ve abluka şu an Nusaybin üzerinde, tankıyla, topuyla, tüfeğiyle, binlerce JÖH’üyle, PÖH’üyle şu an Nusaybin bombalanmaktadır. Nusaybin bu ülkenin bir ilçesi değil midir arkadaşlar? Mardin, Nusaybin, Cizre, Silopi, Şırnak hiç mi size bir şey ifade etmiyor? Burada yaşanan acılar, burada öldürülen siviller, terör adı altında yaşamını yitiren, katledilen çocuklar, kadınlar, yıkılan evler hiç mi sizin vicdanınıza hitap etmiyor?

Bakın, biz burada konuşurken siz o kürsülerden şöyle diyebilirsiniz: “O zaman niye terör var?” Biz de bunun karşısında size şöyle bir cevap verelim: Bu sorunlar, masada çözülme zemini varken, diyalogla çözülmeye yakinken, bütün bu yol, yöntemler varken niye bir halkın en meşru taleplerini, özgürlük taleplerini, eşitlik taleplerini, var olma; özülle hakikatiyle, kimliğiyle, diliyle var olma taleplerini; kanla, tankla, topla, orduyla bastırma yolunu tercih ettiniz? Buradan sormak gerekir. Eğer, AKP Hükûmetinin zihniyetinde ve devletin şu an bütün kurumlarıyla AKP’nin hizmetine girmiş olan bu zihniyette Kürt sorununu çözmeye yönelik samimi bir duruş olsaydı, bugün Rojava’daki politikası da DAİŞ’le ortaklık değil, DAİŞ’i Rojava’da besleyip Suriye politikasını bu şekilde bataklığa sürükleyen bir politika değil, Kürtlerle barışarak, komşusunu da Kürt olarak seçerek bütün diğer halklarla barışı tercih ederdi.

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Ne barışı ya, hangi barıştan bahsediyorsun?

GÜLSER YILDIRIM (Devamla) – Var olma barışı.

Bakın, inancı en çok kullanan AKP Hükûmetidir. Ben gerçek inanlılara buradan soruyorum: İnancı, imanı gerçekten Allah’a bağlı olan ve Allah’ın yaratımı olan bütün farklılıkları tekçiliğe bağlamayan bir yaklaşımla yanaşırdı. Kendi inancına, kendi dinine, imanına, vicdanına, diğer farklılıklara da kendine tanıdığı hak kadar onlara da hak tanırdı, onları da eşit görürdü. Onların varlığına, dinine, kimliğine saygı duyardı. O zaman buradan sormak gerek: Bu nasıl turşu, bu nasıl lahana?

MEHMET HABİB SOLUK (Sivas) - Ha, bravo, onu size sormak lazım!

GÜLSER YILDIRIM (Devamla) – Eğer benim Türkçemle de alay ederseniz arkadaşlar, ben Kürdüm, benim ana dilim Kürtçedir.

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Ya ne alakası var?

MEHMET HABİB SOLUK (Sivas) – Ne alakası var?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Nasıl ne alakası var ya, neye itiraz ediyorsunuz?

GÜLSER YILDIRIM (Devamla) – Alakası şöyle var arkadaşlar: Ben Türkçeyi güzel kullanamıyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Güzel kullanıyorsun, sen rahat ol.

GÜLSER YILDIRIM (Devamla) – Yalnız bir şey daha söyleyeyim -bakın sürem bitmek üzere- bakın, şu anda Nusaybin’deki uygulamalar... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

GÜLSER YILDIRIM (Devamla) – Sayın Başkan, hakkımdan yiyorlar, onun için bir dakika süre istiyorum, son iki cümle söylemek için bir dakika süre istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Veremem onu, özür dilerim. Diğer arkadaşlara haksızlık yapmış oluruz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, kadınlara pozitif ayrımcılık yapabilirsiniz.

BAŞKAN – Peki veriyorum bir dakika, tamam. Örnek teşkil etmesin ama.

GÜLSER YILDIRIM (Devamla) – Bakın, son olarak iki tane örnek vereyim size: Nusaybin’de bütün bu uygulamalara rağmen, valiye sınırsız yetki verilmesine rağmen valinin yetkisi yetmiyormuş gibi valinin yetkisini alıp askeriye devrettiniz. Orada sıkıyönetim uygulaması var da haberimiz yok? Hangi hukuka dayanarak böyle bir yetkiyi şu an askeriye devrettiniz?

Bir diğer uygulama: Öldürülen onca sivile rağmen bunların hesabı soruldu mu?

ALİM TUNÇ (Uşak) – Terörist onlar terörist!

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Terörist onlar, sivil yok.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayın, lütfen...

GÜLSER YILDIRIM (Devamla) – Siz çocuklara da, kadınlara da “terörist” diyecek kadar vicdansızlaşmışsınız, bu böyle bir gerçeklik.

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Orada sivil yok.

GÜLSER YILDIRIM (Devamla) – Bir diğer konu: Bir vali keyfi muamele olarak bir ay boyunca sokakta herhangi bir eylemi, etkinliği yasaklayabiliyor. Bu hangi hukuka dayalıdır? En ufak bir basın açıklaması bile şu an Mardin’de yasaktır, iki insanın bir araya gelmesi yasaktır.

VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Hadi oradan, hadi oradan!

GÜLSER YILDIRIM (Devamla) – Bütün bunları hissetmeyen bir Parlamentoyla şu an karşı karşıyayız ama tarih bunu kendi yapraklarında yazacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Hoş geldiniz! Dağdan hoş geldiniz!

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Yıldırım, kimsenin sizin dilinizle ve lehçenizle alay etme hakkı ve haddi yoktur, lütfen bunu böyle bilin. Bu Mecliste hiç kimsenin böyle bir davranışta bulunma gibi bir lüksü de yoktur, böyle bir davranışta da bulunmazlar, bu Divan buna asla izin vermez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun.

GÜLSER YILDIRIM (Mardin) – Sayın Başkan, bu benim için önemli bir konu değil.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 5’inci maddesinin (1)’inci fıkrasındaki “bu kanunda ve diğer kanunlarda” ibaresinin “kanunlarda” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Oğuz Tor (Kahramanmaraş) ve arkadaşları

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Fahrettin Oğuz Tor konuşacak.

Buyurunuz Sayın Tor. (MHP sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 278 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 5’inci maddesiyle ilgili değişiklik önergesi üzerinde MHP adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, uluslararası adli iş birliği, bir devletin yetkili adli mercilerinin diğer bir devletin adli mercileri adına yerine getirdiği işlemlerin bütünü olarak tanımlanmakta olup suçluların iadesi, soruşturma ve kovuşturmanın devri, infazın devri ve hükümlülerin nakli konularını kapsamaktadır. Suç ve suçlularla daha etkin bir şekilde mücadele etmek için ülkemiz 10’dan fazla ülkeyle sözleşme, ABD başta olmak üzere pek çok ülkeyle de ikili adli iş birliği anlaşması imzalamıştır. Günümüzde de bu sözleşmeler ve ikili anlaşmalar çerçevesinde birçok devletle adli iş birliği yapılmaktadır. Ülkemizin imzaladığı uluslararası sözleşmelerden birçoğu yolsuzlukla mücadele, terör, rüşvet, kara para, uyuşturucu ve kaçakçılık gibi sınırı aşan örgütlü suçlarla, başka bir ifadeyle organize ve mecazi anlamda tamamıyla duygusal ilişkilerle ilgilidir. Burada beş dakikalık konuşma sürem içinde ben sadece işin rüşvet boyutuna değineceğim.

Belirtmek gerekir ki ulusal ve uluslararası rüşveti, kaçakçılığı, kara para aklamayı sıfırlamak mümkün olmayabilir. Ancak, burada önemli olan şey, bu yolda kararlı bir mücadele etme azim ve gayreti içinde olmaktır. “Benim hırsızım.” anlayışı asla kabul edilemez. Hele hele de alanı da veren de lanetleyen bir inancın temsilcilerinin parmak hesaplarıyla yolsuzluk ve hırsızlık iddialarını örtmek istemesi ne bu dünyada ne de huzuramahşerde asla affedilecek bir husus değildir.

Değerli milletvekilleri, dün akşam Hükûmet sıralarında oturan Sayın Bakana “ABD’de çeşitli suçlardan tutuklanan ve yargı süreci devam eden Rıza Sarraf”ın yakın çalışma arkadaşı olduğu iddia edilen, İran’da yargılanarak idam cezasına çarptırılan Babek Zencani’nin yargılanma sürecinde Türkiye’de dağıtılan komisyonun 8,5 milyar dolar olduğunu itiraf ettiğinin yazılı medyada yer aldığını, Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı görüşüldüğü şu sıralarda bu kapsamda Babek Zencani’nin beyanında yer alan hususların soruşturulması yönünde Adalet Bakanlığının bir çalışması, bir gayreti var mıdır?” şeklindeki soruma maalesef bir cevap alamadım. Benden sonra diğer bir sayın milletvekili arkadaşımız da benzer bir soru sordu. Soru aynen “Malumunuz olduğu üzere, İran İslam Devleti Babek Zencani’yi idama mahkûm etti ve bu sorgulama esnasında Türkiye’de 8,5 milyar dolar rüşvet dağıttığını hatta bakanlardan birinin de binde 7 payı olduğunu söyledi. İran Cumhurbaşkanı’nın Türkiye’yi ziyaretinde bu konu gündeme geldi mi? Merak edip de ‘Bu rüşvet kimlere dağıtıldı?’ diye sordunuz mu? Bunu yüce Meclisle paylaşmayı düşünür müsünüz efendim?” şeklindeydi soru. Sayın milletvekiline Sayın Bakan tarafından verilen cevap aynen “Ben de heyetler arasında görüşmede bulunmuş bir Bakan olarak söylüyorum, gündeme kesinlikle gelmedi, arkadaşlarımızın bilgisine sunalım.” şeklinde olmuştur. Bu cevaplardan Türkiye’de 8,5 milyar dolar rüşvet dağıtıldığını beyan eden, eylemleriyle de idama mahkûm edilen Babek Zencani’yle ilgili bir konu gündeme gelmediği anlaşılmaktadır. O zaman ben de Sayın Bakana soruyorum: Türkiye’de dağıtıldığı iddia edilen 7,5 milyar dolar eski parayla 7,5 katrilyon küçük, soruşturulması, araştırılması gerekmeyen önemsiz bir para mıdır? Zencani Rıza Sarraf’ın cürmü olmasaydı da böyle yapılırmıydı? Böyle bir iddianın peşine düşmemek doğru bir yaklaşım olabilir mi? Böylesi bir olayın üzerine gitmeyecekseniz uluslararası sözleşmeleri, ikili anlaşmaları niye imzaladınız? O zaman ben de bu kanuna da gerek yoktur diyorum.

Değerli milletvekilleri, tekraren hatırlatmak istiyorum. Yüce dinimiz İslam “Kendiniz, ana babanız ve yakınlarınız aleyhine bile olsa adaleti ayakta tutun, tutkularınıza uymayın, sözü geveler ya da yüz çevirirseniz Allah yaptıklarınızı bilir.” buyuruyor. Yani kısaca, haksızlık karşısında susmayın demektir. Hiçbir makam, mevki kimseye baki değildir. Rüşvete, hırsızlığa, yolsuzluğa bulaşanlar, kara para aklayanlar, rüşvetçilerinin önüne yatanlar, rüşvetin, kara paranın, hırsızlığın, dolandırıcılığın soruşturmasını engelleyenler er veya geç hesap verecektir. Vatandaş “Sarrafların önüne yatmayın, soruşturun.” demektir. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tor.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

6’ncı maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 6’ncı maddesinin (1)’inci fıkrasındaki “soruşturma veya kovuşturma ya da infaz işlemleri” ibaresinin “soruşturma, kovuşturma veya infaz işlemleri” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Erhan Usta

Kadir Koçdemir

İstanbul

Samsun

Bursa

Baki Şimşek

Kamil Aydın

Mersin

Erzurum

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrası ile (2)'nci fıkrasının (b) bendinin başına "uluslararası" kelimesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Çağlar Demirel	Meral Danış Beştaş
Diyarbakır	Diyarbakır	Adana
Mahmut Toğrul	Behçet Yıldırım	Mehmet Emin Adıyaman
Gaziantep	Adıyaman	Iğdır
	Ahmet Yıldırım	
	Muş	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel	Musa Çam	Lale Karabıyık
Eskişehir	İzmir	Bursa
Tahsin Tarhan	Selina Doğan	Mehmet Gökdağ
Kocaeli	İstanbul	Gaziantep
	Gülay Yedekci	
	İstanbul	

“(1) Uluslararası adli iş birliği kapsamında gelen bilgi ve belgeler, gönderen devlet izin vermedikçe, talebe konu olan soruşturma veya kavuşturma ya da infaz işlemleri dışında kullanılamaz.”

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Gülay Yedekci konuşacak.

Buyurun Sayın Yedekci. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜLAY YEDEKCI (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Bugün ülkemizde çok önemli bir dava görüldü. Karaman'da Ensar Vakfında tecavüze uğrayan çocuklarla ilgili bir duruşma vardı.

Şimdi, garip bir duruşma geçti ve sonrasında da bizim hepimizin endişe ettiği durumla aslında bir ölçüde karşılaştık. Çünkü biz orada elbette ki... Bu tür olaylar her tür toplumda olabilir. Ama önemli olan böyle bir olay yaşandığında takınılacak tavidir yani Hükûmeti yönetenler, devleti yöneten Hükûmet neler yapmakta, nasıl tavır almaktadır.

Biz, bakıyoruz, Aileden Sorumlu Sayın Bakan “Bir kereden bir şey olmaz. Ensar Vakfı ve onun çalışmalarını biliyoruz. Biz o vakfı tanıyoruz.” diyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Yani diyor ki: “Biz o sapıkları tanıyoruz. Onun için, bizim için fark etmez.” Biz, Sayın Aile Bakanından vakfa değil çocuklara ve onların ailesine sahip çıkmasını beklerdik.

RECEP ŞEKER (Karaman) – Kaç kere söyledi.

GÜLAY YEDEKÇİ (Devamla) - Beyefendi, Aile Bakanından “Biz o çocuklara sahip çıkacağız. Annelere babalara sahip çıkacağız.” dediğini hiç duydunuz mu? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RECEP ŞEKER (Karaman) – Duyduk, burada söyledi.

GÜLAY YEDEKÇİ (Devamla) - Nasıl bunu konuşuyorsunuz? Önce çocuklar. Niçin siyaset yapıyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın konuşmacı....

GÜLAY YEDEKÇİ (Devamla) - Yapamıyorsanız istifa edeceksiniz. Aile Bakanı istifa etmelidir. Aile Bakanı istifa etmelidir. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Hemen, bugün istifa etmelidir. Çocuklardan kıymetli hiçbir şeyimiz yok. Siz de annesiniz, babasınız.

Türkiye, başka bir yere evrilmeye başlamıştır. Son on yılda 250 bin çocuğa cinsel istismarda bulunulmuştur, 250 bin çocuğa.

Peki, Türkiye’deki rakamlara bakalım, Hükûmetten, devletten aldığımız rakamlara bakıyoruz. Her 4 kişiden 1’i depresyonda. Uyuşturucu bağımlılığında yüzde 678 artış var. 10 yaşına inmiş uyuşturucu kullanma yaşı. Fuhuşta yüzde 790 artış var. Peki, Türkiye’de din ve ahlak işlerinden sorumlu Diyanet İşleri Başkanlığına çokça bakanlıktan daha çok para ayırıyorsunuz, bütçe ayırıyorsunuz. Ne yapıyorsunuz Mercedes almak dışında o paralarla? Yaptığınız iş nedir?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ne alakası var?

GÜLAY YEDEKÇİ (Devamla) - Bir ülkede ahlak çökmüşse o ülkede birçok sorun var demektir. Ama siz başka şeylerle ilgileniyorsunuz. Türkiye Cumhuriyeti devletinin...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Biz köprü yapıyoruz.

GÜLAY YEDEKÇİ (Devamla) – O köprüler hep sizin eve doğru çıkıyor ne hikmetse.

Efendim, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurucusu Yüce Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk’ün ve onun adının lekelenmesi için elinizden geleni yapıyorsunuz. Havuz medyasını olduğu gibi seferber ettiniz. TRT’yi de açıkça kullanıyorsunuz. Her yerde sizin adamlarınız Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarına laf söylüyor.

Buradan açıkça söylüyoruz: Ne milletimizin gönlündeki Atatürk sevgisini silebilirsiniz ne de bu yüzyıllara sâri olan Atatürk’ün büyük liderliğini, başarısını silebilirsiniz. (CHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından “İstismar etme!” sesleri, gürültüler)

Boş konuşuyorsunuz, boş! 23 Nisanı kutlatmak istemiyorsunuz. Neden istemiyorsunuz?

Bakın, “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” dendi. Ulusal Egemenlik Bayramı’nı çocuklara armağan etmiş.

ABDURRAHMAN ÖZ (Aydın) – Hizaya gel!

GÜLAY YEDEKÇİ (Devamla) - Niçin konserler veriyorsunuz madem şehitlerimiz için kutlama yapmak istemiyorsunuz? Niçin etkinlikler yapıyorsunuz? Her zaman bir bahaneniz var. 29 Ekimi kutlatmak istemediniz. Daha iki sene önce, benim de içinde olduğum partili gruba siz hakaret ettiniz ve darp ettiniz. 29 Ekimi, 19 Mayıs, 23 Nisanı size rağmen, sonsuza dek kutlayacağız. Bu ülke, Türkiye Cumhuriyeti Atatürk’ün cumhuriyetidir, hep öyle kalacaktır. Çünkü sizin “Doksan yıllık reklam arası.” dediğiniz, bizim için Atatürk’ün hatırasıdır. Biz, doksan yıllık reklam arası değil, Atatürk’ün hatırası diyoruz ve uzun adam değil, sarı saçlı, mavi gözlü dev diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Uzun adamdan niye bu kadar rahatsız oluyorsun?

GÜLAY YEDEKÇİ (Devamla) – Bu yapı, bu sonuçları elbette doğurur. “Hamile kadın sokakta gezemez. 6 yaşındaki çocukla evlenilebilir.” diyen zihniyet elbette bu sonuçları doğurur.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Uzun adam sizi niye rahatsız ediyor?

GÜLAY YEDEKÇİ (Devamla) – Biz, bu zihniyetle kavgalıyız, bu zihniyetin karşısındayız ve direneceğiz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Böyle devam edin.

GÜLAY YEDEKÇİ (Devamla) – Yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Uzun adamı millet seçti. Bak, orada yazıyor, millet. Uzun adamı millet seçti, millet!

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, kayıtlara geçmesi için ifade ediyorum: Değerli konuşmacının “Çocuklarımız her şeyden kıymetlidir.” görüşü bizim de görüşümüzdür.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – İnşallah...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Çocuklarımız her şeyden kıymetlidir. Biz, bunu her yerde ve her şekilde gösteririz. Sayın Aile Bakanı da farklı bir fikirde değildir, Hükûmet de AK PARTİ Grubu da aynı fikirdedir.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Ama bir defadan bir şey olmaz!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Eminim, konuşmacı da benim bu açıklamamdan memnun olacaktır.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Bakan da açıklarsa tabii.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Öte yandan, Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucusu. Bizim, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e, cumhuriyete yönelik hiçbir olumsuz tavrımız yoktur. Aksine, AK PARTİ, cumhuriyeti demokrasiyle taçlandırmak girişiminin bir siyasi iradesi olmaktan her zaman onur duymuştur.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Gölge etmeyin, başka ihsan istemez.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bu bağlamda, uzun adamla sarı saçlı, mavi gözlü adam aynı yoldadır.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 6’ncı maddesinin (1)’inci fıkrası ile (2)’nci fıkrasının b) bendinin başına “uluslararası” kelimesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Adıyaman (İğdır) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Mehmet Emin Adıyaman konuşacak, Iğdır Milletvekili.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN ADIYAMAN (Iğdır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanunun 6’ncı maddesine ilişkin söz almış bulunmaktayım. Kanunun 6’ncı maddesi, adli iş birliği yapılan ülkenin göndereceği belgelerin soruşturma, kovuşturma ve infaza ilişkin alanda kullanılacağına dairdir ve buna ilaveten bir de istisna maddeleri vardır. Bunlar suç vasfının değişmesi ve yeni bir durumun ortaya çıkması, yeni sanıkların ortaya çıkması durumunda belgelerin kullanılabileceğine ilişkindi.

Bu aslında üzerinde çok da tartışılması gereken bir madde değil, bence daha çok şüpheli veya sanığı koruyan bir maddedir. Çünkü soruşturmanın kapsamını veya kovuşturmanın kapsamını belirleyen bir madde.

Aslında, benim burada, üzerinde ifade etmek istediğim ya da konuşmak istediğim husus... 24 Temmuz 2015 yılından beri acımasızca uygulanan savaş konseptinin, belki, bu kürsüde çokça dile getirilen boyutunun dışında kalan bir boyutuna değinmek isterim. Evet, şehirler yıkılıyor, boşaltılıyor, yüzlerce sivil insanımız katlediliyor.

Keza, siyasi soykırım operasyonlarının ve Anayasa’nın âdeta 121 ve 122’nci maddelerindeki olağanüstü hâl ile sıkıyönetim koşullarının hangi şartlarda uygulanacağını devre dışı bırakan, İl İdaresi Kanunu’na dayanan, aslında, sıkıyönetimi de aşan, sıkıyönetim uygulamalarının da çok çok ötesinde bir uygulamanın, bir hukuk dışı uygulamanın gündemde olduğu bölgede, aslında, görülmeyen bir boyut daha var. Özellikle kent ve şehir kuşatmalarının uygulanmadığı bölgelerde -belki çokça dile getirilmedi ama- mevsim itibarıyla çok da güncel olan bir sorun var, o da şu: Şimdi, mesela Kars, Ağrı, Erzurum, Van, Bitlis gibi bölgelerde mevsim itibarıyla tam yayla sezonu yani köyünden, kasabasından, şehirden çıkıp hayvanlarıyla birlikte yaylaya gidecek insanlar söz konusu. Ancak az önce bahsettiğim gibi İl İdaresi Kanunu’ndan kaynaklı valilere verilen yetki üzerine bölgede 160-170 bölgeyi aşan özel güvenlik bölgeleri veya askerî yasak bölge uygulamaları var. Şimdi, bu yasaklı yaylalar mevsim itibarıyla hayvancılıkla uğraşan, aslında yem bakımından besicilikle uğraşan yurttaşlarımızın beş ay, altı ay gibi –yani yaz sezonunu geçirebilecekleri- çok daha ucuza hayvanlarını besleyebilecekleri alanlar.

Bu alanların içerisinde aslında özel mülke konu alanlar da söz konusu. Mesela, arkadaşlar, sadece ilim olan Iğdır’a ilişkin bir örnek vereyim. Bilirsiniz Iğdır doğunun Çukurova’sı olarak kabul edilir; Iğdır tamamen tarım arazisi ve tarımın yapıldığı bir il ama yaz aylarında hayvanların ovanın dışına çıkması gerekiyor. Mesela Iğdır’da küçükbaş hayvan sayısı yaklaşık 800 bin, büyükbaş hayvan sayısıysa yaklaşık 90 bin. Şimdi, Iğdır’da hayvancılıkla geçinen bu yurttaşlarımızın gidecekleri yaylalar Kars, Ağrı, Erzurum gibi yaylalar ama bu yaylalara gidememektedirler. Bu şu anlama gelir: Yurttaşlarımızın yaylaya çıkmaması, yaylaların yasak bölge ilan edilmesi âdeta vatandaşımızın “terör” kavramı, adı altında topyekûn cezalandırılmasıdır ve tek seçenek kalıyor: Ovada da besleyemeyeceklerine göre o zaman yok pahasına hayvanını et işleмиyle, et üretimiyle uğraşan, şirket olan kombinalara satma gibi bir durumla karşı karşıya kalmaktadırlar. Buradan Hükûmetin tam da mevsimi itibarıyla bu konuya bir çözüm getirmesini, yaylalar üzerindeki yasak kararını kaldırmasını, vatandaşın seyahat ve mülkiyet hakkına saygı göstermesi gerektiğini, bu keyfî uygulamalara son vermesini talep ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Adıyaman.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasındaki “soruşturma veya kovuşturma ya da infaz işlemleri” ibaresinin “soruşturma, kovuşturma veya infaz işlemleri” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kamil Aydın (Erzurum) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde, Erzurum Milletvekili Sayın Kamil Aydın konuşacak.

Buyurun Sayın Aydın. (MHP sıralarından alkışlar)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6'ncı maddeyle ilgili Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, âlemlere rahmet olarak gönderilen Resulullah'ın bizatihi yaşayıp yaşatmaya çalıştığı ilahi ilkeleri ve emirleri amacına uygun bir biçimde, yani riyadan, gösterişten, kibirden ve siyasetten uzak olarak idrak etmeye çalıştığımız Kutlu Doğum Haftası'nın tüm insanlığa, hassaten ülkemize ve milletimize hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, bir yandan varlık ve yoklukta aşırılıkların yaşandığı, öte yandan haklı çıkmak adına veya yolsuzluklara dayanak oluşturmak için ifrat ve tefrit gelgitleri yaşadığımız bugünlerde, asıl görmemiz ve anlayarak farkında olmamız gereken şeyler içimizi acıtan gerçeklerdir. Bunların başında da ihmal ve iltimaslar sonucu yaşadığımız terör vahşeti ve çocuklarımızın maruz kaldığı tacizler gelmektedir. Bu anlamda, Diyanet İşleri başta olmak üzere tüm yetkili kurumlar, bu Kutlu Doğum Haftası'nı vesile kılarak her iki vahşete de hiçbir ikbal tasası taşımadan dikkat çekmek zorundadırlar. Bu görevi ifa ederken Allah kelamını yani hakkı ve hakikati bilakayduşart her zaman söylemekle yükümlü yetkililer siyasi iradenin güdümünden korkmamalı ve endişeye kapılmamalıdır çünkü ilim kapısı Hazreti Ali'nin buyurduğu gibi Hakk'ın hatırı dostun hatırından evladır ama dünyevi makamlara ve maddi varlıklara ram olmuş zihniyet haksızlığa ve rızksızlığa itiraz edecek azim ve kararlılığı gösteremez. Bu yüzden mahşerî vicdanlarda da, bir büyük zatın ifade ettiği gibi “Sultan sofrasında oturan âlimin fetvası caiz değildir.”den öteye gidemez.

Değerli milletvekilleri, siyasi literatürümüzde “algıda seçicilik” diye bir kavram var, bunu hepimiz zaman zaman kullanıyoruz. Maalesef, on dört-on beş yıllık bu iktidarın buna bir kavram daha kattığını görmekteyiz, algıda seçiciliğin yanı sıra yargıda da seçicilik olmaya başladı. Maalesef, bugün baktığımızda, biz yargıda da seçici davranıldığı kanaatindeyiz. Bunu sadece biz siyasi saiklerle ifade etmiyoruz. Uluslararası platformlarda da, hazırlanan raporlarda da, yaptığımız anlaşmalar ve anlaşmaların gereği yapmak zorunda olduğumuz birtakım yükümlülükleri ifa edememekten de kaynaklanan birtakım uygulamalarda açıkça görmekteyiz yani daha somut bir hâle getirmek gerekirse, Türkiye Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi'ne taraftar ve kamu görevlilerinin adil

olmayan şekilde mal edinimi cezaya tabi hâle getirilmiştir. Uygulamanın ilk gözden geçirme belgesi hazırlanmış ve yayınlanmıştır. Türkiye, Avrupa Konseyi yolsuzluğa karşı özel hukuk sözleşmelerini ve uluslararası ticari işlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Verilen Rüşvetin Önlenmesi Hakkında OECD Sözleşmesi’ni imzalamış ve onaylamıştır ama maalesef, bugün, bu bağlamda OECD raporlarına baktığımızda Türkiye’nin notu hiç de iyi değildir. Hem Birleşmiş Milletler hem Avrupa Parlamentosu hem de OECD raporlarında, özellikle Deniz Feneri’yle başlayıp 17-25 Aralıkla devam eden süreçte ve bugün içinde bulunduğumuz yargı sürecinde, Türkiye hiç de yükümlülüklerini yerine getiren bir durumda ya da imza attığı anlaşmalara uygunluk ifade ettiği durumda değildir. Peki, bunu nereden anlıyoruz? Çok rahat, bakıyoruz birkaç uygulamaya. Gerçekten, bir sürü sonradan olma zenginlerin, Sayıştay raporlarında verecekleri, efendim, borçlu olduğu vergi dilimlerinin bir kalemde silindiğine tanıklık etmekteyiz.

Şimdi, biraz önce veciz bir ifadede bulunduk. Değerli milletvekilleri, bizim haktan, hakikatten daha önemli ilkemiz olamaz, daha önemli düsturumuz olamaz. Ama maalesef burada mütemadiyen tekrar ediyoruz, kişilere, siyasi eğilimlere olan bağlılıklarımız gözümüzü o kadar kör ediyor ki Hakk’ı da hakikati de bir tarafa bırakıyoruz. Ama ben yine sözümü Hazreti Ali’nin o lafiyla bitiriyorum: “Dostun hatırından evladdır Hakk’ın hatırı.” diyorum, hepinize hayırlı akşamlar diliyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

7’nci maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 7’nci maddesinin (2)’nci fıkrasının sonunda yer alan “bildirilebilir” kelimesinin “bildirilir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Çağlar Demirel

İdris Baluken

Meral Daniş Beştaş

Diyarbakır

Diyarbakır

Adana

Mahmut Toğrul

Behçet Yıldırım

Ahmet Yıldırım

Gaziantep

Adıyaman

Muş

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 7’nci maddesinin (1)’inci fıkrasının (ç) bendindeki “işlemler” ibaresinden sonra gelmek üzere “mütekabiliyet esasları çerçevesinde” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Erhan Usta

Kadir Koçdemir

İstanbul

Samsun

Bursa

Baki Şimşek

Kamil Aydın

Mehmet Parsak

Mersin

Erzurum

Afyonkarahisar

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 7'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (c) ve (ç) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel	Musa Çam	Lale Karabıyık
Eskişehir	İzmir	Bursa
Tahsin Tarhan	Selina Doğan	Mehmet Gökdağ
Kocaeli	İstanbul	Gaziantep
	Mustafa Akaydın	
	Antalya	

‘c) Uluslararası adli yardımlaşma talebine konu işlemin yerine getirilmesi sırasında hazır bulunma talebinde bulunulabilir.

ç) Uluslararası adli yardımlaşma talebi kapsamında ilgili devletin iç hukukuna uygun olarak yerine getirdiği işlemler, Türk hukuku bakımından da geçerli sayılır.’

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Antalya Milletvekili Sayın Mustafa Akaydın konuşacak.

Buyurun Sayın Akaydın. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; politikacılar ve üst düzey yöneticilerde sık rastlanan kişilik bozuklukları konusunda konuşmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, kişilik bozukluğu, bireyde öznel sıkıntı ve/veya toplumsal, mesleki işlevsel bozuklukla giden uyum bozukluğu anlamına geliyor. Dünya popülasyonunun yaklaşık yüzde 5 ila 20 sıklığında kişilik bozukluğu olduğu tahmin edilmekte. Son günlerde sıklıkla dile getirilen ve politikacılar da yüksek olduğu varsayılan narsistik kişilik bozukluğu da kişilik bozuklukları içinde çok önemli kabul edilen bozukluklardan birisi. Yakın geçmişe kadar Amerikan popülasyonunda yüzde 1 sıklığında olduğu öngörülüyordu fakat özellikle 2000’li yıllardan itibaren yüzde 6-7 sıklığına kadar ulaştığı tahmin edilmekte. Yunan mitolojisinde sudaki yansımasına âşık olan Narkissos’a atfen bu ismi almış bir kişilik bozukluğu türü yani kendine âşık olan kişi anlamında. Narkissos suya bakar, bakar, kendine âşık durumda, sonunda suya düşer ve ölür. Mitolojiye göre bu sudan da bir çiçek yetişir, bu çiçeğin adına da “nergis çiçeği” adı verilir. Dolayısıyla, nergis çiçeğinin ismi de buradan geliyor. Politikacıların yanı sıra makam işgalcileri, üniversite elemanları, cerrahlar, avukatlar ve diktatörlerde de sık görüldüğüne işaret edilmiştir. Dünya psikiyatrları “DSM-IV” adı altında o hastalık tanısında kullanılan 9 tane kriter tarif etmişlerdir. Birincisi...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Örneği uzakta aramaya gerek yok.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Ben hiç kimseye dokundurma yapmıyorum, sadece literatürden aktardığım bilimsel verileri söylüyorum. Lütfen satışmada bulunmayın. Nereye çekerseniz çekin.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ayna gibi, ayna. Tam oturdu!

BAŞKAN – Sayın Tunç, lütfen...

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Lütfen Sayın Milletvekili...

Susturur musunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Akaydın, lütfen siz de Genel Kurula hitap edin, cevap vermeyin.

Sayın Tunç, lütfen...

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Kendine özel, eşi bulunmaz, herkesten önemli görme; sınırsız güç, zekâ, güzellik, yetenek sahibi olduğunun deklare edilmesi...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Önergeyle ne alakası var?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Neden rahatsız oluyorsunuz? Önergeyle çok alakası var.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Önergeyle çok alakası var, bağlayacağım sonunda, müsaade edin.

BAŞKAN – Sayın Akaydın, lütfen siz de Genel Kurula hitap edin.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – İlahi güçle vazifelendirilmiş bilinmeyi bekleme, kendine hayranlık, sürekli onay görme talebi, her şeyi yapma hakkı olduğunu düşünme ve kayırılacak kişi olduğuna inanma, kendi çıkarı için başkasının zayıf yanlarını kullanma, empati -yani Türkçesi “öz duyum”- yapmama, başarılı olanı kıskanma, herkesin kendisini kıskandığını sanma...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Aynen öyle!

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – ...küstah ve kendini beğenmiş tavırlar sergileme.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Şekilde gözüktüğü gibi.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Bunlar literatürden, ben eklemiyorum arkadaşlar. Bu 9 kriterden en az 5’i bir kişide varsa narsistik kişilik bozukluğu tanısı konuluyor.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Kendinizi tarif ediyorsunuz.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Narsistik kişi her yaptığını mükemmel sanıyor, eleştiriye duyarsız ve kırılgan.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Hoca, zamanın bitiyor. Önergeyi açıkla da belki oy verebiliriz ya!

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Öz güvenli gibi düşünülse de geri planında öz güven eksikliği var. Çocuklukta ana babayla ilişkilerinde bozukluktan kaynaklandığı düşünülüyor. Anne babanın çocuğunu kötü kullandığı öyküsü olduğu varsayılıyor. Narsistik kişilik bozukluğu antisosyal kişilik bozukluğu, paranoya ve psikopatik kişilikle beraber de görülmekte. Bozukluğun diğer adı megalomani yani özseverlik, geri planda aşağılık duygusu da var; Sezarlar, Firavunlar, diktatörlerde sık rastlanır. Aşırı hırslı insanlar, pahalı ev, iş yeri ve lüks araba düşkünlüğü, eleştiriye, alaya, mizaha aşırı tepki verme eğilimi.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Önergenin konusu neydi ya? Önergeniz neydi, önergeyi bir açıklar mısınız? Önergeyi açıkla, belki oy kullanabiliriz lehinde.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) - En büyük korkuları güç kaybıdır, övgüden beslenirler, yergiden nefret ederler, kolaylıkla depresyona girebilirler, hırslı oldukları için başarı grafikleri de yüksek olabilir, liderlik pozisyonları mensup oldukları toplumu felakete de götürebilir.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sen ancak bira festivali yaparsın! Antalyalılar sana dersini verdi!

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) - Arkadaşlar, narsistik kişilik bozukluğunun tedavisi çok zordur, hasta olduklarını kabul etmedikleri için tıbbi yardım talepleri olmaz. Napolyon, Hitler, Himmler gibi diktatör kişilikler örnek gösterilebilir. Stalin, Kim Jong-il, Mengele, bugün popüler kültürde Paris Hilton ve Donald Trump'ta da olduğu ifade edilmektedir. WAFF...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Süreniz bitti.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) - Çok müdahale olduğu için yarım dakika daha rica edeceğim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Veremeyeceğim, kusura bakmayın, lütfen...

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Türkiye’de de bir siyasetçide olduğu birkaç yıl önceki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) - ...bir dünya forumunda dile getirilmiş, biz size İnternet...

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Allah aşkına ne konuştunuz siz! Siz ne konuştunuz ya! Önergeniz neydi, önergeniz! Yazıklar olsun!

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akaydın.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.07

ONUNCU OTURUM

Açılma Saati: 23.17

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76’ncı Birleşiminin Onuncu Oturumunu açıyorum.

278 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 7’nci maddesi üzerinde, Antalya Milletvekili Mustafa Akaydın ve arkadaşlarının önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi, önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Tasarının görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon burada.

Hükûmet burada.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 7’nci maddesinin (1)’inci fıkrasının (ç) bendindeki “işlemler” ibaresinden sonra gelmek üzere “mütekabiliyet esasları çerçevesinde” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Parsak (Afyonkarahisar) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Parsak konuşacak.

Buyurun Sayın Parsak. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Aziz Türk milleti, saygıdeğer milletvekilleri; 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 7’nci maddesine dair Milliyetçi Hareket Partisi olarak verdiğimiz önergemiz hakkında söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Önergemizle ilgili sözlerime başlamadan önce, bugün son gününü yaşamakta olduğumuz Kutlu Doğum Haftamızın hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah’tan niyaz ediyorum. Âlemlere rahmet Efendimiz Peygamberimiz Hazreti Muhammed birçok mucizelerle dünyaya gelmiş, onun varlığı dünyayı aydınlatmış ve tüm çirkinlikleri güzelliklere çevirmiştir. İnsanlık onunla gelen yüce değerler ve prensipler doğrultusunda büyük medeniyetler kurmuş, kaybedilen haklarına kavuşarak değerlerinin farkına varmış, kadın-erkek, Allah’ın ve tüm dünyanın huzurunda eşit olmanın hazzını tatmıştır. Bizler,

bize sunulan bu eşsiz değerın kıymetini bilerek onun dürüstlüğü, şefkati, adaleti ve insanları koruyup kollaması, zulme ve tüm zorluklara karşı koruyuculuğunu rehber edinmeliyiz. Bu duygu ve düşüncelerle Sevgili Peygamberimiz Hazreti Muhammed Efendimiz'in tüm insanlığa ulaştırdığı mesajların samimi ve doğru biçimde anlaşılmasını, yaşanmasını, yaşatılmasını ve ülkemiz adına birlik, beraberlik ve bütünlüğün daim kılınmasını temenni ediyor, tüm İslam âleminin Kutlu Doğum Haftası'nı en içten dileklerle kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, söz aldığım tasarının 7'nci maddesi "Türk adli mercilerinin talepleri" başlığı altında yargılamanın sonuçlandırılması veya sonuçlanmış bir yargılamanın infazı hususunda adli talepleri düzenlemektedir. (1)'inci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde bu taleplere ilişkin usuller düzenlenmekte, (2)'nci fıkrasında ise, başka bir devletin ceza soruşturması açmasına sebep olabilecek bilgilerin Türkiye Cumhuriyeti tarafından öğrenilmesi hâlinde ilgili devlete gönderilmesi düzenlenmektedir.

Adli iş birliğinin uluslararası hukuk bakımından öneminin büyük olduğu tartışmasızdır. Hatta farklı ülkelere ait hukuk sistemlerinin kendi aralarında oluşan ilişkilerinin artması münasebiyle bu husus âdeta bir zorunluluk hâline dönüşmüştür. Bu sebeple, uluslararası hukuk sisteminde yapılan veya yapılacak her türlü olumlu mevzuat değişikliğinin ülkemizin faydasına olduğunu düşünmekteyiz ancak yürürlüğe koyduğumuz bu mevzuat değişikliklerinin ülkemizin menfaatine ve itibarının yükselmesine yardımcı olacak şekilde uygulanması gerektiği şüphesizdir. Gerek hukuk sistemimizin uluslararası konularda getirdiği düzenlemelerde ve gerekse uluslararası siyasi ilişkilerimizde öncelikli ve ilk hedefimiz Türkiye'nin ve aziz Türk milletinin menfaatleri olduğu yine kuşkusuzdur.

Bu açıklamalardan hareketle, Reza Zarrab olayı malumdur. ABD'de tutuklanan ve hakkında dört farklı suçtan yetmiş beş yıl hapis cezası istenen Reza Zerrab şu aralar yakayı kurtarma peşindedir. Yakayı kurtarma demişken, bu şahsın Türkiye'de yakayı nasıl kurtardığı da hepimizin malumudur. Eski İçişleri Bakanı Muammer Güler'in bu şahsa "Sen rahat ol, vallahi böyle bir şey varsa senin önüne ben yatarım." ifadeleri ne yazık ki hafızalardan silinmeyecek bir kara leke durumundadır. Ayrıca, üzerinde görüşmelerini gerçekleştirdiğimiz bu kanun tasarısı kapsamında Reza Zerrab'ın iadesinin istenip istenmeyeceği de aklılara gelmektedir. Bu sorunun net cevabının verilmesini aciliyetle beklemekteyiz.

Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye'nin uluslararası hukuki ve siyasi ilişkileri ne yazık ki içler acısı bir durumdadır. Akşamları havuz medyası haber bültenlerinde "güçlü Türkiye" imajı çizmeye çalışmakta ise de sınırlarımızın ötesinde durum ne yazık ki tam da böyle değildir. AKP, üzerinde görüşmelerini gerçekleştirdiğimiz bu tür kanun tasarılarıyla Avrupa'yı memnun etmeye çalışmakta ancak ne yazık ki somut bir başarı elde edememektedir.

Değerli milletvekilleri, bir başka boyutu itibarıyla da yurt dışında bulunan her türlü terör örgütü üyelerinin Türkiye'ye iadeleri kararlı bir şekilde talep edilmelidir. Konunun bu boyutuyla ayrıca önemli olduğunu düşünmekteyiz. Yani, vize muafiyeti kapsamında ve Avrupa'nın zorlamasıyla değil, samimi bir tavır ile bu kanun ve ilgili uluslararası hukuk kuralları işletilerek Türkiye düşmanlığı yapan her kim varsa hepsinin ülkemize getirilmesi ve birlikte gerekli cezalarının verilmesi gerekmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz, âlemin nizamı ve devletin kutsiyeti gayesiyle adım atılmasını, Türk'e ait hangi zaruret veya gereklilik varsa kanunlaştırılmasını talep etmekteyiz. Uluslararası sorunlarımız ancak bu felsefeyle çözüme kavuşabilecek niteliktedir.

Bu vesileyle önergemizin kabulünü talep ediyor, Gazi Meclisi ve sizleri bir kere daha saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Parsak.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 7'nci maddesinin (2)'nci fıkrasının sonunda yer alan "bildirilebilir" kelimesinin "bildirilir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Behçet Yıldırım (Adıyaman) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım konuşacak.

Buyurun Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Teşekkürler Başkan.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; 278 sıra sayılı Yasa Tasarısı'nın 7'nci maddesi üzerinde görüşlerimizi belirtmek üzere grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu yasal düzenlemeleri özü itibarıyla Avrupa Birliği uyum yasaları kapsamında yapıyoruz ama bu düzenlemeler Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda tartışılmadan alelacele Meclise sevk ediliyor. Bu nedenle, biz bu Avrupa Birliği uyum süreçlerinde yasalar yaparken sadece bu yasa için demiyorum, aynı düzlemde bütün yasalar için ülkeyi bir deneme tahtasına çeviriyoruz. "Bu yasayı çıkaralım, sonuçlarına bakalım", "Avrupa Birliği raporlarında bir eksiklik olduğu söylenirse tekrar düzeltiriz" ya da "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde mahkûmiyet kararları çıkarsa tekrar tekrar düşünürüz." mantığıyla yani gerçekten demokratik standartlarda ve ülkenin ihtiyaçlarına göre değil günü kurtarma üzerinden yasa yapıyoruz.

Kanun maddesinin özü şu: Vize muafiyetinden faydalanmak adına Avrupa Birliğince verilen ev ödevidir. Kusura bakmayın ama asgari demokratik standartları oluşturmadan vize muafiyetinden faydalanmamız da Avrupa Birliğine katılmamız da söz konusu olmayacaktır.

Asgari demokratik standartlar demişken, asgari demokratik standartlar olan ülkelerde yasalar herkes için bağlayıcıdır. Adıyamanlı bir köylü hemşehrim için de geçerlidir, ak sarayda oturan başkanlık özlemi içerisinde olanlar için de bağlayıcıdır. Ama "Ben mahkeme kararlarını tanımıyorum, ben yasaları tanımıyorum, gerekirse kanunları bir tarafa bırakın kendi zihinsel inkılabınıza göre karar verin." diyen bir anlayışla bu Meclisten ne kadar kanun çıkarırsanız çıkarın bir sonuç vermeyecektir.

Kanunların uygulamada bağlayıcı olabilmesi için öncelikle Meclisin, en başta Meclis çoğunluğuyla Hükûmetin, Meclisten geçen kanunlara, bütün otoriteler karşısında kendisinin yasama yetkisine sahip çıkması gerekir. Siz bu iradeyi göstermedikten sonra buradan hangi yasayı çıkarırsanız çıkarın vize serbestisini de unutun, Avrupa Birliğine katılmayı da.

Mevcut üzerinde konuştuğumuz yasanın düzenleme şekline baktığımızda da Hükûmetin yasama yetkisine sahip çıkmasını bırakın, Hükûmet Meclisteki çoğunluğuyla Meclisin düzenleme alanı içerisindeki konuları yönetmelik düzenlemek şeklinde merkezî makama yani Adalet Bakanlığına bırakmıştır. Yasayla düzenlenmesi gereken konular yönetmelikle düzenleme yoluna gidilmektedir. Bu parlamenter sistemin ruhuna da özüne de aykırı bir durumdur. Bu nedenle bu düzenleme, Hükûmetin Meclis çoğunluğuyla açıkça Anayasa ihlalidir.

Bu düzenlemeye ilişkin olarak Hükûmetin hazırladığı gerekçe şu şekildedir: “Ülkemiz ile Avrupa Birliği arasında devam etmekte olan ‘Vize Serbestisi Diyalogu’ süreci kapsamında vize serbestisi yol haritasında yer alan ülkemize ait yükümlülükler arasında adli işbirliğine ilişkin hususlar da bulunmaktadır. Cezai konularda uluslararası adli iş birliği alanında özel bir kanunî düzenleme yapılması, ‘Vize Serbestisi Diyalogu’ sürecinin tamamlanması ve ülkemiz ile Avrupa Birliği arasında yürütülmekte olan üyelik hedeflerine ulaşılması ve bu çerçevede Birlik müktesebatının karşılanması açısından da önem taşımaktadır.” Bu şekilde izah ediliyor.

Sayın milletvekili arkadaşlarım, bu yasaları vize muafiyeti için yapıyoruz, mayısa yetiştirmemiz gerekiyor sanırım. Hiçbir aklı başında ülkenin, barışın hüküm sürmediği bir coğrafyaya, bir ülkeye vize muafiyeti vermeyi düşünceğini zannetmiyorum. Bu nedenle, vize muafiyeti istiyorsak öncelikle ülkemizde süren çatışmalı ortam mı dersiniz, savaş ortamı mı dersiniz, adına ne dersiniz deyin bu şiddet sarmalından çıkmamız gerekiyor.

Üyelik hedeflerine ulaşılmasından bahsediliyor gerekçede. Üyelik hedeflerine ulaşmak istiyorsak bırakın suçluların iadesini, öncelikli olarak yaşam hakkı ihlallerini gidermeliyiz, düşünceyi, ifade özgürlüğünü kapsayacak düzenlemeleri getirmeliyiz, basın özgürlüğünü sağlamalıyız. Kendi ülkesinin belirli bir bölgesine o bölgenin milletvekili giremiyorsa bu vize muafiyetini unutun. Sokağa çıkma yasakları hâlen devam ediyorsa, ölümler yaşıyorsa, binlerce insan yerinden yurdundan göç etmek zorunda kalıyorsa, temel sorunlarımızı diyalog, müzakere temelinde çözmiyorsak, Anayasa’yı ihlal ederek milletvekillerinin dokunulmazlığını kaldırmaya çalışarak Avrupa Birliği hedeflerine ulaşmamız da mümkün değildir. Bu barış ortamının sağlanmamasında bir numaralı sorumlu Hükûmettir. Bu nedenle, vize muafiyetinde Avrupa Birliği üyelik sürecinde mesafe katetmek istiyorsak ülkedeki bu savaşın bir an önce durdurulması ve insanların düşüncelerini özgürce ifade edebileceği, demokratik bir zeminde tartışabileceği, örgütlenebileceği bir ortamın yaratılması gerektiği düşüncesindeyim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

8’inci maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 8’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının (a) bendindeki “takdirde” ibaresinin “halde” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Erhan Usta

Kadir Koçdemir

İstanbul

Samsun

Bursa

Baki Şimşek

Kamil Aydın

Mersin

Erzurum

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Kanunu Tasarısı 8'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının birinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel	Tahsin Tarhan	Muharrem Erkek
Eskişehir	Kocaeli	Çanakkale
Musa Çam	Selina Doğan	Lale Karabıyık
İzmir	İstanbul	Bursa
	Mehmet Gökdağ	
	Gaziantep	

“ (1) Uluslararası adli yardımlaşma talepleri hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 Sıra Sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 8'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Çağlar Demirel	İdris Baluken	Meral Danış Betaş
Diyarbakır	Diyarbakır	Adana
Mahmut Toğrul	Osman Baydemir	Ahmet Yıldırım
Gaziantep	Şanlıurfa	Muş
	Behçet Yıldırım	
	Adıyaman	

b) Türk adli mercileri, gerekçe göstererek, talepleri kısmen veya tamamen reddedebilir ya da gerek görülen hallerde ek bilgi veya belge isteyebilir.

BAŞKAN – Okunan hâliyle Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) - Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Şanlıurfa Milletvekili Sayın Osman Baydemir konuşacak.

Buyurun Sayın Baydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, bir kez daha sizleri saygıyla, sevgiyle, hürmetle selamlıyorum.

Şüphesiz ki üzerinde yaşamış olduğumuz yasanın tümü lafzıyla, ruhuyla, kelimesiyle temel amacı bu ülkenin temel ihtiyacı olan hukukun üstünlüğünün tesisini inşa etme çabasıdır. Ziyade vize muafiyetinin gereklerinin alelacele yerine getirilmesinin çabalarından bir tanesine şu anda hep birlikte teşrikimesai yapıyoruz. Peki, vize muafiyeti çabası yanlış bir çaba mıdır? Elbette ki değildir. Vize muafiyetinden bu ülkede yaşayan bütün yurttaşlarımız elbette ki gün geldiğinde ve inşallah gerçekleştiğinde istifade edeceklerdir. Ama çok açık ve net söylüyorum: Bu yasama organının çabaları maalesef bu muafiyetin kalkmasına yetmeyecektir çünkü uygulama ile yasa paralellik arz ettiğinde ancak o uluslararası yükümlülüğün gereği yerine getirilmiş olacaktır. Bugün uygulama bambaşka bir safhadadır, bambaşka bir devleti işaret etmektedir.

Bakın, size bir metin okuyacağım: “TEM şube personellerinin gözaltındaki kişiler ile avukatlara dönük dışlayıcı ve rencide edici uygulamaları nedeniyle, CMUK kapsamında avukat görevlendirmeyi durdurduğumuzu kamuoyuyla paylaşmak istiyoruz.” Bu açıklama benim açıklamam değil, Urfa Baro Başkanının açıklaması ve devam ediyor açıklamasında: “Meslektaşlarımız dışlanmakta, müvekkilleriyle görüşmeleri engellenmekte, hakarete uğramaktadırlar. Aileler gözaltındaki yakınlarına özel müdafî tutuklarında TEM’deki kolluk görevlileri gözaltındakilerin özel müdafî istemediklerine dair sahte tutanaklar tutarak avukatlar geri gönderilmektedir. Geçtiğimiz günlerde, bir kadın avukatımız, TEM’de bir ifade için beklerken ayak ayak üstüne attığı için TEM polislerince hakarete maruz kaldı ve zorla, rencide edici bir tutumla yaka paça dışarı çıkarıldı. Avukatlar fişlenmekte, gözaltındaki kişilere dair bir algı oluşturularak aynı zamanda meslektaşlarımızın görevlerinin gereğinin ifası engellenmektedir.”

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri -Sayın Bakan, burada, sizin yerinizde Sayın Adalet Bakanının olmasını çok arzu ederdim- yaklaşık olarak altı aylık zaman dilimi içerisinde sadece Urfa şehrinde 1.400 insan gözaltına alındı, en ağır işkencelere maruz kaldı, en ağır işkencelere. Burada biz gruplar kendi aramızda tartışma yürütürken ve bu ülkenin siyasi atmosferinin içerisinde bulunduğu tabloya dikkatlerinizi çekerken, uygulamada, sahada, hukuk adına, hukuk devleti adına zerre kadar bir şey kalmamış. En ağır gayriinsani muamelelere insanlar maruz kalıyorlar ve şu andaki tablo nedir biliyor musunuz; iki futbol takımının taraftarları gibi hiç kimsenin kendi takımının faulünü, hatasını görmediği bir perspektifle burada bir karşılıklı suçlama hâlini yaşıyoruz. Ama bunun en büyük acısını bugün, bu coğrafyada yaşayan insanlar çekiyor ve emin olun, bir gün hukuk her birimize lazım olacak.

Bu sıralarda şu anda -siyasi temsiliyet itibarıyla söylüyorum- bu ülkeyi yönetmeyen, şu ana kadar yönetme nasip olmayan yegâne siyaset ve siyaset anlayışı varsa o da HDP yönetimidir, HDP perspektifidir. Şu ana kadar Hükûmet olmadık, o bağlamda söylüyorum ama bütün bu diğer siyasi eğilimler hükûmet oldular ve bir müddet, bir dönem siz diyordunuz ki: “Adalet, özgürlük, eşitlik.” Bugün sizin yönetiminizde tam on dört yıldır insanlar adalet, eşitlik, özgürlük diye inliyorlar, bağırıyorlar. Emin olun bir gün adalet, bir gün özgürlük, bir gün eşitlik sizlere de lazım olacaktır.

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Herkese lazım.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Gelin, bu minvalde bir kez daha bu şiddet sarmalından önce bu ülkeyi çıkaralım, bu ülkeyi kurtaralım. Akabinde burada çıkacak olan yasalar yasa koyucunun perspektifi, toplumun temel ihtiyacına yanıt verme imkânına, yanıt verme sürecine girmiş olacaktır.

Bu duygularla bir kez daha sizleri selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baydemir.

Önergeyi oylarınıza sunacağım.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Elektronik yapalım.

BAŞKAN – Elektronik yapalım, peki.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adlî İş Birliği Kanunu Tasarısı 8'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının birinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(1) Uluslararası adlî yardımlaşma talepleri hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:”

Muharrem Erkek (Çanakkale) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Çanakkale Milletvekili Sayın Muharrem Erkek konuşacak.

Buyurun Sayın Erkek. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Dün, Sayın Adalet Bakanı, yasa tasarısının tümü üzerinde Hükûmet adına değerlendirmeler yaparken tasarıdan çok uzaklaştı, “Bakın, görüyorsunuz, yasama ile yürütme iç içe, işler yürümüyor, parlamenter sistem yürümüyor, gelin, hep birlikte şu başkanlık sistemini halledelim, sorunlarımızı çözelim.” dedi. Biz de diyoruz ki Cumhuriyet Halk Partisi olarak -bunu her platformda söylemeye devam edeceğiz- bizim sorunumuz parlamenter sistem, başkanlık sistemi, yarı başkanlık sistemi yani hükûmet sistemleri değil, bizim sorunumuz demokrasi. Onun için biz de diyoruz ki gelin, ülkemizi hak ettiği birinci sınıf demokrasiye hep birlikte taşıyalım. Gelin, temel hak ve özgürlükleri güvence altına alan, temel hak ve özgürlüklerin özünü istisnalarla zedelemeyen, yargıyı güçlendiren, hâkim güvencesini getiren ve parlamenter sistemi güçlendiren, yasama organının yürütme üzerinde denetimini artıran bir anayasayı hazırlayalım diyoruz ama bundan ısrarla kaçırıyorsunuz çünkü tek derdiniz başkanlık.

Bakın, bugün, dünyada ülkeleri dörde ayırıyorlar; tam demokratik ülkeler; yarı demokratik, kusurlu demokratik ülkeler; hibrit, “melez demokrasi” dediğimiz yarı otoriter ülkeler ve otoriter ülkeler. Biz maalesef yarı otoriter ülkeler sınıfındayız. Sizin döneminizde hibrit, melez demokrasi sınıfına geriledik.

Peki, dünyada en demokratik kabul edilen 49 ülkeye bir hep birlikte bakalım. Bu 49 ülkenin 5'i başkanlık sistemiyle, 6'sı yarı başkanlık sistemiyle, 3'ü meclis hükûmeti, tam 35'i de parlamenter sistemle yönetiliyor. Ve bugün dünyada kişi başına düşen millî geliri 40 bin dolarları aşan, kalkınmış, demokrasisi gelişmiş, refah düzeyi en yüksek 20 ülkeye bakalım, 16'sı parlamenter sistemle yönetiliyor. Demek ki sorunumuz parlamenter sistemde değil, sorunumuz sizin uygulamalarınızda. Gelin, parlamenter sistemi güçlendirelim, gelin demokrasimizi... Bizim sorunumuz demokrasi, bizim sorunumuz Hükûmet sistemi değil.

Bakın, bugün vize muafiyeti mecbur kıldığı için yasa tasarılarını getirip alelacele buradan geçirmeye çalışıyorsunuz. Bizim Avrupa Birliğinde hedefimiz tam üyelik olmalı, her zaman tam üyelik. “Size tam üyelik vermeyelim ama vize muafiyetiyle gelin biraz dolaşın.” anlayışından hızla uzaklaşmamız lazım. Biz de diyoruz ki, Parlamentonun yürütme üzerindeki denetimi, yargının yürütme üzerindeki denetimi, medyanın yürütme üzerindeki denetimi, sivil toplumun yürütme üzerindeki denetimi demek, demokrasi ve özgürlükler demektir. Bu denetimler olmadığı sürece, demokrasiden ve özgürlüklerden bahsetmek maalesef mümkün değildir.

Bakın, Sınır Tanımayan Gazeteciler örgütü 2016 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'ni yayınladı, takip etmişsinizdir. 180 ülke arasında basın özgürlüğü listesinde 151'inci sıraya düştük. Uganda, Tanzanya, Kenya gibi ülkelerden geri kaldık; İran, Irak, Nijerya ve Etiyopya gibi ülkelerle de aynı kategoride yer aldık. Türkiye kesinlikle bu tabloyu hak etmiyor. Onun için, bunu hep birlikte düzeltmek ve hızla düzeltmek zorundayız. Onun için acil demokrasi diyoruz değerli milletvekilleri, acil demokrasi.

Bugün Karaman'daki dava sonuçlandı. Evet, suçlu en ağır şekilde cezalandırıldı ama bu suçun oluşmasında arka planda ihmali olanlar, yasaya aykırı işlemlere göz yumanlar... Örneğin, Karaman Valisi, Millî Eğitim Müdürü hakkında bir soruşturma açıldı mı? Devletin yurtları yerine vakıfların, tarikatların yurtlarına, evlerine çocukların teslim edilmesinde ihmali olanlarla ilgili soruşturmalara açıldı mı? Bakın, laik eğitim sisteminin temeli zedelendiği için maalesef bu sonuçları yaşıyoruz. Laik Türkiye Cumhuriyeti üzerinde siyasal ya da kültürel İslam'ı oturtmaya çalışmak doğru bir şey değil. Bizim yapmamız gereken, Türkiye Cumhuriyeti'nin Parlamentosu olarak laik demokratik cumhuriyeti, cumhuriyetimizi demokrasiyle taçlandırmak ve çağdaş uygarlık düzeyine hep birlikte ulaştırmaktır diyorum, sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erkek.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 8'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (a) bendindeki "takdirde" ibaresinin "halde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kadir Koçdemir (Bursa) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Bursa Milletvekili Sayın Kadir Koçdemir konuşacak.

Buyurun Sayın Koçdemir. (MHP sıralarından alkışlar)

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün akşam en uç örneklerini yaşadık. 1 Kasımdan itibaren Meclisin çalışmasına baktığımızda askerlikle ilgili bir şeyi hatırlıyorum. Askerler, biliyorsunuz, ömürlerinin en enerjik çağında, yaşlarındadırlar ve gündüz meşgul edilirler ki yanakları yastığa değdiği anda uyusunlar diye. Meclisin çalışma usulüne baktığımızda sanki biz milletvekilleri de siyaset yapmayalım diye gece bu saatlere kadar burada meşgul ediyoruz, doğru dürüst bir gündem takip etme, bir açık oturumu takip etme imkânımız bile yok. (CHP sıralarından alkışlar) Bunun neticesinde de sık sık yanlış yere parmaklar kaldırılarak, daha sonra Tüzük'e takla atılarak geri dönüş yapılan oylamalar yapılıyor. Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekilleri neye parmak kaldırdığını bilmeme üzerine iki gün içinde üst üste birkaç kere yakalanıyoruz. Bütün bunlar ne için? Bütün bunlar vize muafiyeti için. Vize muafiyeti neydi? Vize muafiyeti 2014 yılında bizim Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylayıp yürürlüğe koyduğu bir süreç;

yine, Hükûmetimizin “Eş zamanlı olarak yürütülecek.” diye başlattığı ve sürdürdüğü bir süreçti. Eğer bu süreç planlandığı gibi gitseydi 2017 Haziranında geri kabul anlaşması ve vize muafiyeti aynı anda yürürlüğe girecekti. Ancak, son zamanlarda “desinler, demesinler” işine meselelerin özünden daha fazla önem veren bir Başbakan sayesinde bu iş sıkıştırıldı ve ilk hazırlandığında 200 madde kadar olan bir metin, 38 maddeye indirilip 170 kadar maddesi yönetmeliklere bırakılarak bizim önümüze getirildi.

Peki, eş süreçte, Hükûmet kararından vazgeçtiğimiz bu süreçte doğru gidiyor muyuz? Biz geri kabul anlaşmasını üç-dört ay önce başlattık. Haziran ayında vize muafiyetini Türk vatandaşları için elde etmeyi umuyoruz. Ama, öyle olacak mı? Geçen hafta alınan kararlar ve yarın içişleri bakanları toplantısında tekrar gündeme gelecek bir husus var. Burada deniliyor ki, takip etmişsinizdir: “Vize muafiyeti o zaman olmayabilir, olursa da Gürcistan, Kosova ve Türkiye’ye birlikte, Avrupa Birliği tarihinde bir ilk olarak şartlı olarak verilecek.” Üç şartın yerine gelmediği görüldüğü anda vize muafiyeti kaldırılabilir, eğer bu kabul olur ve karar mertebesine çıkarsa. Nedir onlar? Geri kabul sürtüşmesiz olacak. Nedir ikinci şart? Mültecilere burada insanca imkânlar sağlanacak, bunlar kontrol edilecek Avrupa Birliği tarafından ve insan haklarına riayet bakımından en küçük bir problem olmayacak. Eğer bunlar olursa vize muafiyeti derhâl kaldırılabilir.

Şimdi, bütün bunları yapan Hükûmetimizin bazı hassasiyetleri buna benzemektedir. Birkaç gün sonra 23 Nisan’ı kutlayacağız. 23 Nisan’ı kutlamayı bazı gerekçeler gösterilerek Meclis Başkanlığımız kaldırmıştır ancak aynı Hükûmet, bu zamana kadar 1990’lı yıllardan beri şehit yakınlarına istihdam sağlamaktadır bu devlet; bu Hükûmetin görev yaptığı yıllarda, utanmadan Başbakanımız arkasında “Şehit Yakınlarına İstihdam Kura Şöleni” adı altında şölenler tertip edebilmekte ama bu gazi Meclisin milletin iradesini kendi eline almasının yıl dönümünü bazı başka şeyleri gerekçe göstererek kutlamamayı -Türkiye’nin gündeminden etkilendi- Türkiye’nin acısını paylaşmaya vesile olarak göstermektedir. Arkadaşlar, durumumuz şuna benziyor: Adamın birisi yeni bir araba almış, arabasından hiç memnun değil ve şikâyet ediyor. Pişkin pişkin soran satıcıya da şunu söylüyor diyor ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİR KOÇDEMİR (Devamla) – ...“Bu arabanın kornasından başka her yerinden ses geliyor.” Türkiye, Meclisinden başka her yerinin ses ve yetki sahibi olduğu bir sistem hâline geldi.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Koçdemir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Elektronik oylama...

İki dakika...

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır. Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 9’uncu maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 9'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrasının sonundaki "gözetilir" ibaresinin "esas alınır" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Erhan Usta

Kadir Koçdemir

İstanbul

Samsun

Bursa

Baki Şimşek

Kamil Aydın

Ruhi Ersoy

Mersin

Erzurum

Osmaniye

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 9'uncu maddesinin (2)'nci ve (3)'üncü fıkralarındaki "milletlerarası" kelimesinin "uluslararası" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Meral Danış Beştaş

Diyarbakır

Diyarbakır

Adana

Mahmut Toğrul

Behçet Yıldırım

Ahmet Yıldırım

Gaziantep

Adıyaman

Muş

Mehmet Ali Aslan

Batman

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 9'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"(1) Uluslararası adli yardımlaşma talebinin yerine getirilmesinde görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması istenebilir. Bu işlemler, yerine getiren devletin yetkili makam veya mercilerinin yönetimi altında ve bu devletin hukuku uyarınca yürütülür."

Cemal Okan Yüksel

Musa Çam

Lale Karabıyık

Eskişehir

İzmir

Bursa

Tahsin Tarhan

Selina Doğan

Mehmet Gökdağ

Kocaeli

İstanbul

Gaziantep

Hüseyin Çamak

Mersin

BAŞKAN –Komisyon okunan önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Mersin Milletvekili Sayın Hüseyin Çamak konuşacak.

Buyurun Sayın Çamak. (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tüm dünyada adaletin simgesi olan, bir elinde adaletin keskin kılıcı, diğer elinde terazi ve gözünde de tarafsızlık bandı olan adalet tanrıçasının gözündeki tarafsızlık bandı Türkiye’de maalesef sökülüp atılmış durumdadır. 12 Eylül 2010 referandumundan sonra yargı önemli bir ölçüde iktidarın güdümüne girdiğinden beri bu tarafsızlık bandı kalkmış ve gözleri sadece birilerine bakmaya koşullanmıştır. Meydanlarda “Ya taraf ya da bertaraf olacaksın.” sözleri inledikten sonra bu ülkede “adalet” kelimesi sadece bir kadın ismi olarak kalmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Türkiye, Ukrayna ve Rusya’dan sonra en fazla davası olan ülkedir. Bu davalar büyük çoğunlukla Türkiye’nin aleyhine sonuçlanmaktadır. Uluslararası hukuk normları dışına çıkarak hem ülkemizin prestiji altüst oluyor hem de her geçen gün, kaybedecek bir şeyi kalmayan insanlar yaratmaya devam ediyoruz. Bu durum, tabii ki siyasi erkin Orta Doğu’dan örnek aldığı az gelişmiş demokrasiler doğrultusunda yasama, yürütme ve yargıyı tek bir gücün elinde toplama hevesinin bir sonucudur.

Değerli arkadaşlar, Kurtuluş Savaşı’nı Osmanlı’yı işgal eden Avrupa devletlerine karşı kazanan Atatürk Türkiye’si yüzünü bir zamanlar savaştığı Avrupa’ya dönerek muasır medeniyet hedefinden asla vazgeçmemiştir. Çünkü muasır medeniyet aynı zamanda dünya ülkeleriyle rekabet etmenin de en önemli şartlarından birisidir. Nitekim, genç cumhuriyet dünya standardına ulaşabilmek için Avrupa hukuk düzenini, vatandaşlık koşullarını, eğitimden kadın-erkek eşitliğine kadar tüm uygar koşulları yerine getirmeyi başarmıştır. Hukukun dünya standartlarındaki yapısıyla oynayıp tarafsızlığının yitirilmesi Irak, Suriye ve Libya’nın düştüğü aynı Orta Doğu bataklığına yarın bizlerin de düşebileceği bir zemin hazırlamak demektir.

Sayın milletvekilleri, adliye koridorlarında “Kaç İsmail kaç”larla birlikte adaletin de kaçıp gittiği, adalet saraylarının başka sarayların boyunduruğu altında, insan haklarına ve ifade özgürlüklerine zarar verdiği bir dönem yaşıyoruz. Can Dündar ve Erdem Gül davaları gibi Anayasa Mahkemesinin tarafsız kararlar verebilme umudu dışında, herkes siyasi davaların sonuçlarının nereye varacağını biliyor. Bu durum -ülkemiz için harcamamız gereken enerjiyi- maalesef birbirimizle didişmemize ve bu haksızlıkların kurbanlarının ardından yakınmamıza neden olmaktadır. (CHP sıralarından alkışlar)

Adalet bir ülkede yaşayan vatandaşların nefes borularıdır. Adaletle oynayarak ancak o toplumu nefessiz bırakabilirsiniz. Nefes almakta zorluk çeken vatandaşlar can havliyle her türlü şeye başvurabilirler. Adaletin tecelli etmediği düşüncesi şiddet döngülerinin en önemli dayanağını oluşturmaktadır. Bu nedenle, kılavuzu çağdaş demokrasiler olmayan ülkelerde terör kendisine her zaman çöplenmeye müsait bir alan bulmuştur. Bir Fransız atasözü der ki: “Adaletin küçük olduğu ülkelerde büyük olan suçlulardır.” Bunun örneklerini, maalesef, ülkemizde de görmekteyiz. Bugün yargının işinize gelen taraf durumunun, yarın başkası geldiğinde sizleri de bertaraf edebileceğinin farkında olunması gerekir.

Gelin, uluslararası hukuk normlarını hiçe sayarak hem el âleme daha fazla rezil olmayalım hem de birbirimizi daha fazla hırpalamayalım. Ülkemizde ödül alanların uluslararası suçlara karışmaktan yurt dışında cezalandırıldığı bir dönemi yaşıyoruz.

Sözlerime son verirken herkesin ihtiyacı olan adaleti bağımsız dokusundan uzaklaştırmayalım diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çamak.

Önergeyi oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 9'uncu maddesinin (2)'nci ve (3)'üncü fıkralarındaki "milletlerarası" kelimesinin "uluslararası" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Aslan (Batman) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ali Aslan konuşacak.

Buyurun Sayın Aslan. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET ALİ ASLAN (Batman) – Sayın Başkan, Sayın Divan ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Peygamber (AS)'ın doğum yıl dönümü. Rebiyülevvelin 12'nci gününde doğmuştu. O gün de miladi olarak 20 Nisana tekabül ediyordu. O yüzden, sürekli, ay yılıyla güneş yılı arasında tarihlerde farklılık olabiliyor ama o dönemde rebiyülevvel 20 Nisan miladiye denk geliyordu.

"..."(x) ayetine muhatap yani "Seni âlemlere rahmet olarak gönderdik" ayetinin muhatabı Hazreti Muhammed (AS)'ın doğumunu biz kutluyoruz ve bütün insanlığa, bütün âleme barış, huzur getirmesini temenni ediyoruz. "..."(x)

ERKAN HABERAL (Ankara) – Türkçesini söyle, anlamıyoruz.

MEHMET ALİ ASLAN (Devamlı) - Türkçesini söyledim. Tabii Türkçe... Sizin Kürtçe ve Arapça antipatiniz olduğu için Türkçeyi dahi anlamayacak, maalesef, bir basiretsizliğe gelen arkadaşlar var. Böylesi bir günde bunu dert etmenizi de teessüfle karşılıyorum. Biz burada bütün ümmetin diline saygılıyız, ayetler var; "Biz sizi farklı diller ve renkler üzerine yarattık ki tanışasınız ve yardımlaşasınız diye, birbirinizi inkâr edesiniz diye değil."

Tabii, konu adalet. Yine, adaletle ilgili onlarca ayet vardır ve bu ayetler hepimizi bağlıyor, özellikle halkın, milletin iradesinin tecelli olduğu Meclisi daha da çok bağlıyor çünkü bizler nasıl olursak halk da öyle olur. Biz birinci dereceden örneklik teşkil ediyoruz. Nisa 58'de "..."(x) "İnsanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmediniz." demektedir. Ve yine Resulullah'ın bir hadisi var, hepimizi bağlayan ve en çok da bugünlerde belki ihtiyaç duyduğumuz bir hadis, buyuruyor ki: "Sizden evvelki toplumların helak olmalarının başlıca sebebi, aralarında itibarlı bir kimse suç işlediği zaman ona dokunmamaları, zayıf ve kimsesiz biri suç işlediğinde ise onu cezaya çarptırmaları olmuştur. Allah'a yemin ederim ki kızım Fatıma suç işlerse cezasını görecektir." diye buyurmuştur.

Bu hadisi okurken aklıma dokunulmazlıklar geldi. Peygamber (AS) Veda Hutbesi'nde "Faizi kaldırdım ve ilk kaldırdığım faiz de amcam Abbas'ın faizidir ve ilk kaldırdığım kan davası da yine amcazadem Rebia'nın kan davasıdır." diye buyurmuştur. Eğer biz kanunların tatbikini istiyorsak –en basitinden dokunulmazlık örneği- Peygamber (AS) ne kendine ne kızına ne de akrabalarına bir ayrıcalık

(x) Bu bölümlerde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

tanımamıştır. Dokunulmazlıkların kaldırılmasını isteyen en üst makamdan tutalım; Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Adalet Bakanı ilk önce kendi nefislerinde bunu uygulayacaklar ve diyecekler ki: “İlk olarak kendi dokunulmazlıklarımızın kaldırılmasını talep ediyoruz.” Bu, Peygamber’in ilahî referansıdır, örneklik budur. Ama bakın, hadiste ne diyor? “İtibarlı bir kimse suç işlediği zaman ona dokunmuyorlar ama zayıf ve kimsesiz biri suç işlediğinde onu cezaya çarptırmaları helak olma gerekçesidir.” Bunu Resulullah (AS) söylemiştir ve söylediği de haktır ve yine bunu destekleyen ayetler vardır: “Rabbim dilerse sizi gönderip yerinize başka bir topluluk getirir. Muhakkak ki Rabbim her şeyi denetlemektedir.” Bunların birinci dereceden muhatapları bizleriz. Bu kitap sadece okunmak için inmemiştir. Resulullah yaşayan Kur’an’dır, bu pratiklere bizim bir şekilde mutlaka uymamız gerekiyor.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Sayın Aslan, teşekkür ederim.

MEHMET ALİ ASLAN (Batman) – Ben teşekkür ediyorum.

Partiden ziyade kendi pratiğinizi ortaya koyun, partinize layık olun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım yalnız yoklama talebi var.

Sayın Özgür Özel, buyurun, arkadaşlar ayakta beklemesin, alacağım, işleminizi yapacağım.

Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Az önce sayın hatip konuşmasında Peygamber (AS)’ın doğumundan yola çıkarak dokunulmazlıklarla hiç akla hayale gelmeyecek şekilde bir tevilde bulunarak bizim dokunulmazlıklarla ilgili olan politikamızı eleştirdi, cevap vermek zorundayım izin vererseniz.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

14.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan’ın 278 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 9’uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gecenin bu saatinde hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli hatibin az önceki ifadesinden yola çıkarak ben de Hazreti Peygamber’in doğum yıldönümünü kutluyorum, rahmetle anıyorum. Onun yolunda yürümeyi ümit ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Hazreti Peygamber’in doğumundan yola çıkarak hangi gerekçeyle, hangi anlayışla, hangi teville dokunulmazlıklara bağladığını kıymetli hocamla bir daha görüşmek isterim, hangi gerekçeyle bunu söylediyse.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hadisi bir daha oku anlarsın.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ancak, bizim açımızdan bir gerçek var, o da şu: Biz aynen sayın vekilimizin dediği gibi, dokunulmazlıkları sayın eş başkanın üç ay önce “Tüm dokunulmazlıklar kaldırılсын.” demesine referans vermesini isteriz. Bunu siz istediniz.

Ayrıca, bir gerçeği daha ifade etmek isterim. Dokunulmazlık meselesi, Türkiye'nin son dönem gündeminde olmasının bir başka gerekçesi de HDP'nin tüm vekilleri, istisnasız, "Dokunulmazlıklarımızı kaldırın." diye başvurdular. Arkadaşlar, şaka yapmıyorum, birkaç ay önce bütün HDP vekilleri genel başkanlarının öncülüğünde gidip Meclis Başkanlığına imza atarak dilekçe verdiler, o imza geri alınmadı. Talimatı baş üstüne. Siz dediniz, biz şunu söyledik ama "HDP'nin değil, hepimizin kaldırılсын." dedik. Çünkü bu kürsüye çıktınız, Allah'tan korkmayarak -sizin ifadenizle- bizimle ilgili "Hırsızlık var, taciz var." dediniz, olmayacak, hayalimizde olmayan ithamlarda bulundunuz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Estağfurullah.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Diyoruz ki: "Madem ithamınız var, AK PARTİ'nin de CHP'nin de MHP'nin de HDP'nin de, hepsini kaldıralım, el mi yaman bey mi yaman görelim. HDP'nin kendi talep etmiş olduğu imzaların da karşılığı olsun."

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Başbakan dâhil mi, Başbakan?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın hatip hem grubumuzun dokunulmazlıklar hakkında büyük bir çelişki içerisinde olduğunu hem de korktuğunu ifade etti.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika... (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İmza var mı yok mu? Bir şey demedim Sayın Başkan. Geri aldılar mı imzaları?

15.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bülent Turan hukukçu ama anladığım kadarıyla Parlamentodaki hukuk faaliyetlerini, yasama faaliyetlerini çok fazla takip edemiyor. Bizim hem 24'üncü Yasama Döneminde Anayasa Uzlaşma Komisyonuna sunmuş olduğumuz teklif hem de dokunulmazlıklar meselesi üzerine yeni hazırlamış olduğumuz anayasa teklifi ortada. Biz öyle oyunlara, hilelere başvurarak, bir defaya mahsus, Anayasa'ya aykırı bir şekilde getirilmiş olan bir teklifi doğru bulmuyoruz.

SALİH CORA (Trabzon) – Niye korkuyorsunuz?

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Şimdi söyleyeceğim sana, şimdi söyleyeceğim kimin korktuğunu.

BAŞKAN – Laf atmayın sayın milletvekilleri.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Kalıcı olarak, bir defaya mahsus değil, bütün bakanları da içerecek şekilde kürsü dokunulmazlığı dışında bütün dokunulmazlığın kaldırılmasını teklif ediyoruz. Korkan sizsiniz. Yani, siz öyle bir düzenleme getirmişsiniz ki İç Tüzük'ün bütün mekanizmalarını baypas ediyorsunuz. Karma komisyonla ilgili süreçler ortada yok, milletvekilinin savunma hakkı yok, hukukun geriye doğru işlerliğiyle ilgili evrensel ilke ayaklar altında. Tamamen keyfi bir uygulamayla "Mevcut Anayasa'yı askıya aldım, geçici madde getirdim, bir defaya da mahsus olacak." diyorsunuz. Ya, böyle saçmalık olur mu?

SALİH CORA (Trabzon) – Niye korkuyorsunuz?

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Gelin, kalıcı olarak -bütün milletvekillerinin kürsü dokunulmazlığı dışında- hepsini kaldıralım, bundan sonraki suçların tamamını da bunun içerisine dâhil edelim diyoruz. Yani, bunu anlamıyorsanız, kusura bakmayın, bizde sorun yok, sizin anlama yeteneğinizde sorun var diyeceğiz.

Bizim açımızdan korkulacak, hesap veremeyeceğimiz hiçbir şey yok. Defalarca söyledik, yolumuz zindana da çıksa mezara da çıksa biz baş koyduğumuz bu yoldan asla tek bir geri adım atmıyoruz. Umarım siz de korkmazsınız.

Hepinize saygılar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baluken.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Grup Başkan Vekili Bülent Turan partimizin de ismini anarak “El mi yaman bey mi yaman? Gelin görelim, işte, boyunuzun ölçüsünü.” gibi şeyler söylemek suretiyle, grubumuzun dokunulmazlıklar konusundaki tavrına ilişkin yanıltıcı ve grubumuzun tavrıyla ilgisi olmayan bir noktaya getirdi işi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Konu sadece HDP’ydi Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Cevap vermek isterim.

BAŞKAN – Partinizin adını kastederek mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet, “CHP” dedi.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika...

16.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, şimdi, burada büyük bir rahatlık içinde konuşuyorum tarihî bir tutarlık içinde olan bir partinin mensubu olarak. (AK PARTİ sıralarından “Aa” sesleri)

SALİH CORA (Trabzon) – Vay vay!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – 2003 yılında, Adalet ve Kalkınma Partisine ilk kez “Dokunulmazlıkları gelin kaldıralım.” dediğimizde, 3 Kasım 2002 seçim beyannamenizi örnek göstererek...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bak, grubun alkışlamadı. Grup alkışlamadı.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Grup ne zaman alkışlayacağını bilir.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - ...o zaman devrin Başbakanı şunu söylemişti: “Bu yargıyla mı? Bu yargıyla mı?” 2010’da bunu söylediğimizde “Seçilmişleri atanmışlara boğdurtmam.” demişti. Geçtiğimiz yıllarda “Yargıda paralel hâkimiyeti var.” deyip bu işten kaçmıştı.

Şimdi, dokunulmazlıklar konusunda günün Başbakanı “Hodri meydan!” diyor. Diyor ki: “Varsa cesaretiniz...”, “...kaçacak delik bulamazsınız.” O “hodri meydan” a hemen cevabımızı verdik, rahatız.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Gruba sahip çık.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Ama beyler, bayanlar, bir “hodri meydan” çekeceksen eğer, yiğitsen, mertsen, o hodri meydanı başkalarının sırtından çekmeyeceksin, kendini o işe dâhil edeceksin. (CHP sıralarından alkışlar) Başbakanın “hodri meydan”ında Başbakan yok, Başbakanın “hodri meydan”ında 26 bakan yok.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Var, var.

SALİH CORA (Trabzon) – Grubuna sahip çık, grubuna!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Başbakan “hodri meydan” çekiyor ama yaptığı tavır sahte kabadayılıktır, sahte kabadayı! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Korkaklık, korkaklık!

BAŞKAN – Temiz bir dille konuşalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Başbakana, “hodri meydan” çektikten sonra, otuz dakika sonra uçağı kalkacakken, kısa bir görüşme için gittiğı Saray’ı üç buçuk saat dar etti birisi. Binali Yıldırım’ın bir tane fezlekesi, cebinde 800 imza, Başbakanın kimyasını bozdular.

Bundan sonraki süreçte size şunu söyleyelim: Birisi bir tavır ortaya koyuyorsa, cesaret ortaya koyuyorsa önce kendi yüreğini ortaya koyacak.

Sizin Başbakanınız sahte kabadayıdır, “hodri meydan”ı... (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından “Ayıp, ayıp” sesleri, gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Korkaktır, korkak!

BAŞKAN – Sayın Özgür Özel... Sayın Özel, lütfen... Genel başkanlara ve başbakanlara bu şekilde ağır konuşmak doğru bir şey değil.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun, nedir talebiniz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Genel Başkanımıza kullandığı kaba dilden dolayı...

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika...

Hoş değil, hiçbir genel başkana ve özellikle Başbakana hoş değil.

17.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kürsü milletnin kürsüsü, sokak diliyle, küfürbaz tekliflerle her gün kendi partisine küfredenlerin taklit edildiğı bir yer olamaz, olmaması gerekir. Hangi genel başkan olursa olsun, hangi vekil olursa olsun az önceki ifadenin yakışmayacağını söylüyorum. Ancak, son dönemde, Mustafa Kemal’in doksan yıllık partisinin geldiğı yerin bir küfürbaz partisi hâline gelmesi bizi üzüyor, bizi rahatsız ediyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Tayyip’ten öğrendik, Tayyip’ten!

BÜLENT TURAN (Devamla) - Âdeta bir küfür yarışması var; biri çıkıyor, biri iniyor; Genel Başkan çıkıyor, grup başkan vekili geliyor. Böyle bir şey kabul edilebilir mi?

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Tayyip Bey’den öğrendik!

BÜLENT TURAN (Devamla) - Bizim Genel Başkanımız mert bir şekilde “Bütün partilerin fezlekeleri, dokunulmazlıkları kaldırılсын.” dedi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kendini koysun, kendini!

BÜLENT TURAN (Devamla) - “Evet.” dersin, “Hayır.” dersin. Buradan yola çıkarak, hakaret ederek yol almak, bir defa, size yakışıyor, onu söyleyeyim, size yakışıyor ama biz üslubumuzu kollayacağız. Küfür ederek yarısan, daha çok küfredenin yetkilendirildiği partilerden de olmayacağız inşallah biz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERDİN BİRCAN (Edirne) – Ama kimseye de yakışmıyor.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bakın değerli arkadaşlar, bir şey daha söyleyeceğim: Anayasa’da değişiklik teklifimizde tartışılan iki husus var; bir tanesi dokunulmazlıklar. Beyefendiler “Evet.” diyormuş da “Başbakanın ki yok” diyormuş. Bakınız, fezlekelerde bakanların da fezlekesi varsa...

ERDİN BİRCAN (Edirne) – Var.

BÜLENT TURAN (Devamla) – ...o da kaldırılıyor, bu işi bilmiyorlar.

ERDİN BİRCAN (Edirne) – Hayır, yok öyle bir şey.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bakanlık görevinden kaynaklı, Yüce Divan kaldırılamaz. (CHP sıralarından gürültüler) Parlamenterlerin lazımdır.

ERDİN BİRCAN (Edirne) – Bakanlık bitti.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ancak, bilmiyor olabilirsiniz, şu anki 129 tane... (CHP sıralarından gürültüler)

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Yanlış biliyorsun, yanlış!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ne bağıırıyorsun, ne? Dur bir dakika, sakın ol!

...129 tane fezlekenin içerisinde bakanlar da var. Bakanlık görevinden kaynaklı suç başka bir şeydir, vekillikten kaynaklı suç başka bir şeydir. Bilmiyorsan izah edebiliriz ama bir daha diyeceğim, elimde liste var, şu an 11 kişi, ne yaptığınız belli değil. “Evet.” mi diyorsunuz, “Hayır.” mı diyorsunuz?

GÜLAY YEDEKİ (İstanbul) – Sana ne! Biz ne istersek onu deriz. Sana mı soracağız?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Kim mert, kim değil, oylama anında göreceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Turan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay’ın çok uzun zamandan beri söz talebi var, daha sonra size vereceğim Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Turan biraz evvelki konuşması sırasında partimizin adını da zikretmek suretiyle ve “El mi yaman bey mi yaman?” şeklinde bir ifadeyle...

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika da size söz verelim Sayın Akçay. (MHP sıralarından alkışlar)

18.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Tabii, “El mi yaman bey mi yaman?” veya “Hodri meydan!” nasıl bir üsluptur, sokak dili midir, sokak diline yakın mıdır, hepinizin takdirine bırakıyorum.

Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak 14 Kasım 2007 tarihinde bir Anayasa değişikliği teklifi hazırladık ve siyasi partilere, Adalet ve Kalkınma Partisine de bu dokunulmazlıklar konusunda partimizin programında ve seçim beyannamelerimizde yer aldığı şekliyle öneri getirdik. Yalnız, Adalet ve Kalkınma Partisi dokunulmazlıkların sadece kürsü dokunulmazlığıyla ve Meclis faaliyetleriyle sınırlandırılmasına ilişkin bu önerimizi kabul etmedi. Milliyetçi Hareket Partisinin hem programında hem bütün seçim beyannamelerinde dokunulmazlık konusunun kürsü dokunulmazlığı ve sadece Meclis faaliyetleriyle sınırlı kalması öngörülmektedir.

Yine, bu çerçevede, Adalet ve Kalkınma Partisine ve Cumhuriyet Halk Partisine önerdiğimiz 4 ayrı öneri vardı yine bu fezlekelerle ve dokunulmazlıklarla ilgili, gündemdeki konuyla ilgili ve bu 4 önerimiz içinde ne bir Anayasa değişikliği ne bir kanun değişikliği ne de bir tüzük değişikliği gerekmiyordu fakat Adalet ve Kalkınma Partisi konuyu bağlamından koparmak suretiyle ve ipe de un sererek bu konuda ayak sürüdü ve geçici Anayasa değişikliğiyle konuyu uzattı ve ipe un serdi. Oysa, Anayasa'mızdaki ve İç Tüzük'teki süreçleri işletmek lazım yani bunları yapmaya gerek yok, Anayasa'mız, İç Tüzük'ümüz bu konuda yolu açmış...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) - ...bu yolu pekâlâ bu önerilerimiz doğrultusunda değerlendirmek suretiyle bu konuyu pekâlâ rahatlıkla çözebiliriz.

BAŞKAN – Sayın Akçay, teşekkür ederim.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Evet, ileride inşallah ifade ederiz bunları Sayın Başkan ama böyle boşa “hodri meydan” okumakla olmaz, asıl “hodri meydan”ı Milliyetçi Hareket Partisi yapmıştır size.

Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Evet, Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biraz önce Sayın Turan benim konuşmama cevaben yaptığı konuşmasında “küfurbaz partisi” ifadesini kullandı, cevap hakkımızı...

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Yalan mı!

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika...

Vallahi, bir şey söyleyeceğim şimdi kızacak bana grup başkan vekilleri ama söyleyeyim: Şu grup başkan vekilleri olmasa bu Meclisi çok güzel idare edeceğiz vallahi arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Başbakanımıza hakaret ediyor, bunu diyemezsiniz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, tekraren, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubundan “Grup başkan vekilleri olmasa Meclis güzel idare edilir.” sözünü alkışlayan 10-15 arkadaşımın alkışlarını Adalet ve Kalkınma Partisinin 5 değerli grup başkan vekili adına kabul ettiğimi ve teşekkürlerimi ilettiğimi arz ederim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir kez, bakanlar sürekli değişiyor, sürekli değişiyor, konuyla ilgili, ilgisiz bakan geliyor, bazen eğrisi doğrusuna denk geliyor. Bakın, kim oturuyor orada. Sayın Bakanın fezlekesi var.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Doğrudur.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – “Doğrudur.” diyor.

Bu yapacağımız değişiklikte, Sayın Bakanın fezlekesi olmasına rağmen, Anayasa’da bakanların Yüce Divanda yargılanmasıyla ilgili bir soruşturma komisyonu kurulması, onun bir savcı görevi görmesi, daha sonra onun raporunun Genel Kurulda oylanması şartı olduğu için Sayın Bakan bu düzenlemenin dışında kalıyor.

Kaldı ki biz CHP olarak şunu çok net söylüyoruz: Bir tane önerimiz var baştan beri.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkan, böyle olabilmesi için göreviyle ilgili olması lazım.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – İç Tüzük’ün ilgili maddesinin ilk fıkrası dursun, burada her şey özgürce konuşulsun ama ondan sonra ikinci fıkrasını hepimiz için, geçmiş için, bugün için, yarın için kaldıralım. Kim neden çekiniyor? Kim neden korkuyor? Bunun kime zararı var? “Bizim fezlekemiz az.” diyorsunuz. Eyvallah, azdan az gider, çoktan çok gider. Siz temiz bir yönetim yapıyorsanız, bakanlarınıza güveniyorsanız, kendinize güveniyorsanız, yargıda çok ciddi bir değişim de yarattığınıza inanıyorsunuz, söylüyorsunuz, “Oğlan bizim, kız bizim.” diyen var. “Yargı elimizde.” dedi arkadaşınız. Bu şartlar altında siz geleceğe dönük ve geçmişe dönük bir cesareti gösteremiyorsanız, ondan sonra buraya gelenlerin eleştirisine bakın.

Sayın Başkan, sizi temin ederim, benim söylediğim “sahte kabadayı” bir siyasi eleştiri.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tabii, tabii!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Ben normal şartlardaki kabadayılığını falan bilmem. Ama kendi ifadesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – “Neden korkuyorsunuz? Delikanlı olun.” diyene “Senin tavrın sahte kabadayı.” demek kadar normal bir şey yoktur.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, zabıtlara geçsin diye söyleyeceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok, yok, şuradan söyle, gözünü seveyim.

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Az önceki “Grup başkan vekilleri olmasaydı...” ifadenizi şık bulmadığımı ifade etmek istiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Alkışladılar seni, alkışladılar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Şundan dolayı...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – İki gündür sen geriyorsun.

BAŞKAN – Peki, bundan sonra espri de yapmayacağım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben şaka olarak aldım Sayın Başkan, demokrasi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Az önce malum partinin grup başkan vekili kürsüden inerken Başbakanımıza laf atacak, biz ona cevap vermeyeceğiz. Böyle bir anlayış olmaz diye düşünüyorum, bu bir.

İkincisi...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sen cevap verme.

BAŞKAN – Sayın Turan, bunu söylemenize gerek yok. Bunun ben bilincindeyim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ama çok rahatsız olduysanız, söyleyeceğim konuşmanın ikinci bölümünü de söyleyeyim: Grup başkan vekillerini çok seviyorum, hepsi çok iyi arkadaşım. Tamam?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım, biz de sizi çok seviyoruz.

Sayın Başkan, bir de bir yanlış düzelsin diye söyleyeceğim. Az önce Grup Başkan Vekili, konuşmasında “Bakanların fezlekesi olmasına rağmen yargılanmayacaklar.” dedi, bu doğru değil. 83’üncü madde ve 100’üncü madde farklıdır. Bakanımızın fezlekesi varsa, bu fezleke de bizler gibi dokunulmazlıktan kaynaklı bir engel varsa kaldırılacak ve yargılanacaktır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Evet.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sor bakalım, şimdiki durumu sor, öyle değil.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... Konuştunuz, lütfen idareyi bana bırakın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, Sayın Bakana sor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, grup başkan vekili bilmiyorsa ara verin anlatayım. Bir daha söylüyorum...

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Ya, eczacılık konularına girmiyor, hukuk, hukuk. Hukukçu olduğu için daha iyi biliyor, eczacılığı sen konuşuyorsun burada.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, buyurun...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir dakika...

BAŞKAN – Bitmedi mi daha?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olmayabilirdi de, Sayın Bakanın fezlekesi şeye tabi.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Sus artık ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, dinliyorum...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bakan, size de söz vereceğim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, ancak, bir daha söylüyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Görev suçu.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Parlamenter rejimlerde Yüce Divan diye bir müessese var, bunu kaldırmak ayrı bir çalışmadır. O yüzden dokunulmazlıktan kaynaklı fezlekenin engellenmesi bizim dönemimizde kalkacak ve bakanlar yargılanacaktır. Ancak, görev suçundan kaynaklı başka bir şey varsa, savcılıktan gelen fezlekelerden bahsetmiyorum...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam işte...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O zaman Yüce Divan mevzusu başlayacaktır. Dolayısıyla Sayın Bakanın...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, yankesicilik yaptıysa yargılanacak, Reza'nın önünde yattıysa yargılanmayacak mahkemede.

BAŞKAN – Sayın Özel...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu nasıl bir durum ya!

ALİM TUNÇ (Uşak) – Sus bir ya, sus ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sana ne be! Sana mı soracağım susmayı?

BAŞKAN – Sayın Özel, Sayın Turan'ı dinliyorum ve anlamıyorum. Lütfen müdahale etmeyin, o da grup başkan vekili, siz de.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu nasıl bir adap, bu nasıl bir edep!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne alakası var?

BAŞKAN – Devam edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Küfürbaz” deyince kızıyorlar, hep kendi konuşacak, hep kendi durduracak, biz sadece dinleyeceğiz, böyle bir şey olabilir mi?

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – “Cinsi sapık” diyen kim?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Cinsi sapık”, kendisi de söylüyor, neden söylüyor?

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Kim söylüyor bunu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Önüne dön Bülent, önüne dön.

BAŞKAN – Sayın Turan, sözünüzü bitirdiniz mi?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, laf attıkları için biliyorum, “Altına yatmak.” tarzı alçak bir ifade kullanan adam cinsi sapıktır. Bunları söylüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

Sayın Başkan, bakanlarımızın fezlekesi aynen vekiller gibidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bitti mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Senin psikolojin bozuk, senin psikolojin bozulmuş.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bakan bir açıklama yapacak.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkanım, Anayasa'nın 148'inci maddesinde Anayasa Mahkemesinin görevlerini sayarken, Anayasa Mahkemesi Bakanlar Kurulu üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar, görevleriyle ilgili. Dolayısıyla da İsmet Yılmaz hakkındaki fezleke Kültür Müsteşarlığı yaparken, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kuruluna, Ankara'ya atanması gereken birisini Erzurum'a atadı diye -benim izinde olduğum dönemde- bir savcının bundan dolayı soruşturma açmasından yani yargı kararlarını gereği gibi yerine getirmedikten dolayı gönderilmiş bir tezkere. Dolayısıyla, bu dokunulmazlık kalkarsa bu suçtan dolayı İsmet Yılmaz da yargılanacak ama yargılanacağı yer Yüce Divan değil. Niye Yüce Divan değil? Göreviyle ilgili değil de ondan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Anlatalım Sayın Başkan, anlatalım.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Anlamaz, anlamaz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) - Nereye gidecek? Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gidecek.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.28

ON BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 01.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76’ncı Birleşiminin On Birinci Oturumunu açıyorum.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Cezai Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı (1/695) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 278) (Devam)

BAŞKAN – 278 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon burada.

Hükûmet burada.

Tasarının 9’uncu maddesi üzerinde Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan ve arkadaşlarının önergesinin oylamasını yapacağız.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezai Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 9’uncu maddesinin (3)’üncü fıkrasının sonundaki “gözetilir” ibaresinin “esas alınır” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ruhi Ersoy (Osmaniye) ve arkadaşları

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Osmaniye Milletvekili Sayın Ruhi Ersoy konuşacak.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzerinde tartıştığımız torba yasanın içerisindeki genel konular Avrupa Birliği uyum sürecinde vize muafiyetiyle ilgili tartışmalar, benim konuştuğum 9’uncu madde de Avrupa’daki tutukluların ya da herhangi suçlunun İnternet ortamında, dijital ortamda ifade verilmesi, alınması konusunda teknolojinin kullanılmasıyla ilgili yasal düzenlemelerin gelmesi. Elbette ki hayatın içerisindeki sözlü kültür, yazılı kültür, elektronik kültür, kültür değişimleri ve küreselleşme, iletişim ağı ve odaklarının yaygınlaşması bu tür paylaşımları kaçınılmaz kılmıştır. Fakat bu işin sonunda vize serbestisini alıp almayacağımız konuların dahi tartışmalı olduğu bir ortamda Avrupa Birliği maceramızda bir yol alabilir miyiz diye koşturuyoruz.

Şimdi, bu maceraya koştururken, Milliyetçi Hareket Partisi kendi seçim beyannamesinde ve genel prensiplerinde onurlu üyelikten bahseder. Şimdi, suçluların iletişimlerini kullanma kaygısını dile getiren yasa bir tarafta, diğer tarafta da Avrupa'nın yine kendi merkezlerinde bölücülerin ekranları üzerinden yayın yapan, âdeta terör örgütlerinin propagandasını yapan alanları da serbest bıraktığını hepimiz çok iyi biliyoruz. Bununla da kalmıyor, bu kalmanın ötesinde Batı kendi dünyasında, kendi ilkelerinde ve inançlarında tanımlamış olduğu problemleri dünyanın problemi olarak göstermek istiyor. Onlar için 11 Eylül süreci bir dönüm noktası ve onlar için tehdit dün El Kaide, ondan sonra IŞİD vesaire, vesaire gibi kendi ürettikleri heyulaları tehdit unsuru olarak görüp onlara karşı bütün dünya ortak tedbir alsın diyor, bana entegre olmak isteyeler de bunun içerisindeyse eğer diyor.

Pekâlâ, bu PKK neyin tehdidi? Yani bu bizi tehdit eden PKK, terör örgütü değil mi? Şöyle bir baktım hazırlık yaparken, geçtiğimiz birkaç yıl içerisinde, Başbakanlığa bağlı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı çeşitli ülkelerin ve uluslararası teşkilatların terör konusundaki mevzuatlarını yani kırmızı kitaplarını incelemiştir.

Orada ne çıkmış değerli milletvekilleri, biliyor musunuz? Batı, kendisi için tehdit olarak sadece deminki saydığım örgütleri görmüş. PKK Batı için bir tehdit değil, hatta ve hatta birkaç gün önce yayınlanan raporlarında da neredeyse “PKK'yı terör örgütü listesinden çıkartın.” diye öneride bulunuyor ve Türkiye'yi yerden yere vuruyor. Şimdi, Türkiye'nin yerden yere vurulduğu bir rapor ortada. Biz de burada, sabaha döndü, gün döndü artık, herkesin uykusu geldi, herkes yorgun, sinirler had safhada, Avrupa'ya vize sevdası mevzuatında kanun çıkartmaya çalışıyoruz. Bu bana çok ironik geliyor. Öncelikle, onurlu üyelik kapsamında Avrupa'nın onursuz tutumlarından vazgeçmesi hususunda daha anlamlı çıkışların yapılması gerektiğini düşünüyoruz. Ne demek? Şimdi siz, PKK'lıların yaptığı yayın organlarını bu manada destekleyeceksiniz, dijital teknolojiyle örgüt mensupları sinema artisti gibi gösterilen propagandalara malzeme olacak, daha sonra da diyeceksiniz ki: “Tutukluları mahkeme yargılamaya sürecinde ekranlardan dijital olarak gösteriyoruz.” Terörle mücadele bir konsept meselesidir aziz milletvekilleri, bu konuda Milliyetçi Hareket Partisinin önerilerinin dikkatle takip edilmesini arzu ediyoruz. Bu arzumuzun temelinde ise sadece bataklığı kurutmadan üzerindeki sineklerle mücadele edilerek bu işin bitmeyeceği gerçeğidir. Interpol üzerinden, terör örgütü mensubu, kırmızı bültenle aranan kaç terörist başını alıp getirebiliyorsunuz bu memleketeye veyahut da olduğu yerde gereğini yapıyorsunuz? Buradan başlayın işe diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ersoy.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ama yoklama talebi var.

Sayın Özel, Sayın Yedekci, Sayın Bircan, Sayın Tarhan, Sayın Yıldız, Sayın Yarkadaş, Sayın Yüksel, Sayın Emir, Sayın Çam, Sayın Erdem, Sayın Yeşil, Sayın Akaydın, Sayın Sarıhan, Sayın Doğan, Sayın Özkan, Sayın Erkek, Sayın Emre, Sayın Yılmaz, Sayın Çamak, Sayın Gökdağ, Sayın Balbay, Sayın Aldan.

İki dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

2.- *Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı (1/695) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 278) (Devam)*

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

10’uncu maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 10. maddesinin (4.) fıkrasındaki “ancak” ibaresinin “sadece” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Erhan Usta

Kadir Koçdemir

İstanbul

Samsun

Bursa

Baki Şimşek

Kamil Aydın

Ruhi Ersoy

Mersin

Erzurum

Osmaniye

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra Sayılı Cezai Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 10’uncu maddesinin (4)’üncü fıkrasında, “yargılanabilir” kelimesinden önce gelmek üzere “soruşturulabilir” ifadesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Meral Danış Beştaş

Diyarbakır

Diyarbakır

Adana

Mahmut Toğrul

Behçet Yıldırım

Ahmet Yıldırım

Gaziantep

Adıyaman

Muş

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

Aynı mahiyette diğer önerge imza sahipleri:

Cemal Okan Yüksel

Musa Çam

Lale Karabıyık

Eskişehir

İzmir

Bursa

Selina Doğan

Mehmet Gökdağ

Tahsin Tarhan

İstanbul

Gaziantep

Kocaeli

Kemal Zeybek

Samsun

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önergeler üzerinde öncelikle Samsun Milletvekili Sayın Kemal Zeybek konuşacak.

Buyurun Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Öncelikle, geciken adaletin adaletsizlik olduğunu hatırlatmak istiyorum. İki gün sonrası 23 Nisan. Namuslu, şerefli, yürekli insanların günü. Bu gün, 23 Nisan, şehitlerimizin yâd edildiği, anıldığı gündür. 23 Nisan, ülkemizin bağımsızlığının ve sevincinin yaşandığı gündür. O yüzden ki Kurtuluş Savaşı’nda Mustafa Kemal Atatürk’ün silah arkadaşı, namuslu ve yürekli insan “Bir ülkede yaşayan namuslu kişiler en az namussuzlar kadar yürekli, cesur olmazsa o ülke için kurtuluş yoktur.” demiştir. Evet, bugün, gelmiş olduğumuz noktada Kurtuluş Savaşı’nda verilen mücadelenin demokratik, laik cumhuriyet için verildiği gündür. 23 Nisan gününü Türkiye’nin her yerinde cesur yürekli insanlar alanların her tarafında, ülkenin her köşesinde bayrağı elinde kutlayacaktır. Bizler de Cumhuriyet Halk Partisinin, cumhuriyetin kurucusu Cumhuriyet Halk Partisinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde çocuklarla... 23 Nisan’ın kutlanmasına izin vermeyen anlayışı, şu anda, ülkemizin bugün gelmiş olduğu noktada, bu kutlamayı kısıtlayan, yasaklayan zihniyeti de kınıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Tabii ki toplumların yaşadığı dönemler... Özellikle, ahlak, toplumun temelidir. Bu temel, ahlaklı insanlar için, cumhuriyet tarihinin yaşamı, süreci için de çok önemlidir. Biz bugün, Türkiye’de, Karaman’da Ensar Vakfının ve orada bunun yöneticilerinin 45 çocuğumuzun ve yavrumuzun...

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – 45 kişi değil.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Zımnen bir gafletle, bir dalaletle -bunu- savunan düşüncenin varlığını biliyoruz. Karaman’da Ensar Vakfının peşinde, onun arkasında bu düşünceyi bugün ortaya koyan, bu konuda yargılanan kişinin varlığı yeterli değildir. Bunu koruyan, bu olayın üzerine gitmeyen... Adaletin yerine gelmediğini biliyoruz.

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Yargılanıyor beş yüz seneye, beş yüz.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Bu olayın üzerini örtmek isteyenler bu olayın tamamen suç ortağıdır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Kim tutar seni!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, biraz sessiz olalım.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Tabii ki, konumuz yargı, adalet. Hukukla yönetilen devletlerde hâkimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasa’ya, kanuna, hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler. “Hiçbir organ, makam, merci veya kişi yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez, genelge gönderemez, tavsiye ve telkinde bulunamaz.”

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Tabii ki, doğru.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – “Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz ve herhangi bir beyanda bulunulamaz.” denmektedir. Ne yazık ki, bugün ülkemizde, şu anda gelmiş olduğumuz noktada bunların hiçbirine uyulmadığını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – ...ve yargıyı baskı altında tuttuklarını ve yargının da bir şekliyle siyaseten yönetilen gördüğünüz...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ek süre verin Başkan.

BAŞKAN – Sayın Zeybek, teşekkür ederim.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, tüm Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Diğer konuşmacı ise Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurun Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisi ve grubum adına 278 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 10’uncu maddesi üzerinde, grubumun görüşünü ve önerilerini sunmak üzere, söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Avrupa Birliği vize muafiyeti konusunda alelacele getirilen bu kanun tasarısı, temel anlamda hukukun üstünlüğü ilkesinden yoksun bir biçimde hazırlanmıştır. Tabii ki vize muafiyeti gibi önemli bir konuyu görmezden geliyor veya bunun gerçekleşmesini istemiyor değiliz. Fakat olumlu bir şey yapmak adına hukukun en temel normlarını dahi, tasarıdaki adıyla “merkezi makam” olarak adlandırılan, Adalet Bakanlığının inisiyatifine bırakılmasının da doğru bir yaklaşım olduğu kanaatinde değiliz.

Aslında tasarının gerekçe kısmında bahsedildiği gibi bugün tek boyutuyla Avrupa Birliği vize serbestliği adına öngörülen şartlardan olan Cezai Konularda Uluslararası Adli İş Birliği konusunu değil, aynı zamanda Türkiye’de işleyen hukuk mekanizmasının üstüne Adalet Bakanlığı vesayetini getiriyor olmasını da tüm boyutlarıyla ele almamız gerekmektedir. Hatta, bu tasarıyla Türkiye’yi hukuk devleti hâline getirmesi gereken iktidar partisi tam tersi bir yöntem geliştirerek Adalet Bakanlığına geniş yetkiler veriyor ve adli bütün mercilerin de bu karara uymasını öngörüyor.

Değerli milletvekilleri, Halkların Demokratik Partisi olarak yasama ve yürütmenin çoğulcu bir anlayışla demokratik bir zeminde işlemesi aynı zamanda yargının da bağımsız, hukuki ve özgür bir biçimde karar almasını kolaylaştırıcı koşulların yaratılması gerektiğinin bilincindeyiz. Fakat iktidar partisi birçok alanda olduğu gibi vatandaş vize mağduriyetinden kurtaracak bir durumda dahi tüm gücü merkezde toplama gayreti içindedir. Adli bir konuda dahi yürütmenin yargıya kıyasla daha güçlü bir hâle gelmesi, hukukun üstünlüğünü değil üstünlerin hukukunun oluşturulmasına önayak olacaktır. Yani, asli görevimiz yargının bağımsızlığını korumak iken bugün bağımlı bir yargı nasıl oluşturulur, bunun bir örneğini görmekteyiz.

Tasarı genel hatlarıyla, yabancı devletlerin adli iş birliği talepleri, Türkiye’nin egemenlik hakları, millî güvenliği, kamu düzeni veya diğer temel çıkarlarının ihlal edilmesi; talebe konu fiilin sırf askeri suç, düşünce suçu, siyasi suç veya siyasi suçla bağlantılı bir suç olması; talebe konu kişinin ırkı, etnik kökeni, dini, vatandaşlığı, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasi görüşleri nedeniyle bir soruşturma veya kovuşturmayla maruz bırakılacağına veya cezalandırılacağına ya da işkence veya kötü muameleye maruz kalacağına dair inandırıcı nedenlerin bulunması hâllerinde reddedilebilecek.

Tabii, insani boyutta yer alan tüm uygulama şekilleri kabul edebileceğimiz bir durumdur fakat millî güvenlik ve kamu düzeni gibi kavramlar bugün iktidarın yorumuna dayalı birer söylem hâline gelmiştir. Bugün iktidarın istemediği yerde kullanılan “özgürlük”, “eşitlik” ve “adalet” kavramları millî güvenliği tehdit edici ve kamu düzenini bozucu olarak adlandırılmaktadır.

Sayın milletvekilleri, iktidar partisi bunun örneğini hem Ayşe öğretmen hem de akademisyenler davasında çok net bir biçimde gözler önüne serdi. Birçok platformda kıyametler koparıldı, akademisyenlerin ve Ayşe öğretmenin, terör propagandası yapmaktan tutun, kamu düzenini hatta millî güvenliği tehdit ettiğini savunacak söylemler geliştirildi.

Değerli milletvekilleri, herkes sizinle aynı düşünceye sahip olmak durumunda değildir. Ne kadar hoşlanmasak da bizi ne kadar rahatsız etse de farklı olana saygı duymak demokrasi bilincimizin, kültürümüzün en önemli göstergesidir. Bugün, maalesef tam bir akıl tutulması ile karşı karşıyayız. İktidar gibi düşünmeyen herkes kolayca vatan hainliğiyle suçlanabiliyor, terörist, bölücü şeklinde yaftalanabiliyor, hakkında yalan yanlış manşetler atılabiliyor, haberler yapılabiliyor, davalar açılabilir. Bugün gazeteciler, akademisyenler, siyasiler başta olmak üzere, binlerce insan bu nedenle cezaevindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) - Son olarak, milliyetçi, kutuplaştırıcı, güvenlikçi söylem ve eylemlerle ileri değil sadece geriye doğru gidilecek bir yol olduğunu belirtir, hepimizi saygıyla selamlarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gaydalı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeleri kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 10'uncu maddesinin (4)'üncü fıkrasındaki “ancak” ibaresinin “sadece” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Madde hükmünün daha anlaşılabilir olması ve uygulamada tereddüt oluşmaması öngörülmüştür.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 11'nci maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 11'nci maddesinin (1)'inci fıkrasındaki (b) bendindeki “dini” ibaresinden sonra gelmek üzere “cinsiyeti” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu	Erhan Usta	Kadir Koçdemir
İstanbul	Samsun	Bursa
Baki Şimşek	Kamil Aydın	Arzu Erdem
Mersin	Erzurum	İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 11'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“b) İadesi talep edilen kişinin ırkı, etnik kökeni, dini, vatandaşlığı, cinsel yönelimi ve cinsiyet kimliği, belli bir sosyal guruba mensubiyeti veya siyasi görüşleri nedeniyle bir soruşturma veya kovuşturmayla maruz bırakılacağına veya cezalandırılacağına ya da işkence veya kötü muameleye maruz kalacağına dair kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması.”

Cemal Okan Yüksel	Musa Çam	Lale Karabıyık
Eskişehir	İzmir	Bursa
Mehmet Gökdağ	Selina Doğan	Tahsin Tarhan
Gaziantep	İstanbul	Kocaeli
Mustafa Ali Balbay		
İzmir		

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezai Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 11'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendi ile (2)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Çağlar Demirel	İdris Baluken	Mahmut Toğrul
Diyarbakır	Diyarbakır	Gaziantep
Meral Danış Beştaş	Behçet Yıldırım	Besime Konca
Adana	Adıyaman	Siirt

b) İadesi talep edilen kişinin ırkı, etnik kökeni, dini, vatandaşlığı, cinsel yönelimi ve cinsiyet kimliği, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasi görüşleri nedeniyle bir soruşturma veya kovuşturmayla maruz bırakılacağına veya cezalandırılacağına ya da işkence veya kötü muameleye maruz kalacağına dair kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması.

2) Birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamındaki iade talebinin dayanağının teşkil eden filin bütün unsurları, özellikle işleniş şekli, suçun işlenişinde kullanılan araçların veya ortaya çıkan sonuçların ağırlığı dikkate alınarak, fiil siyasi suç olarak kabul edilmeyebilir. Soykırım, savaş suçu ve insanlığa karşı suçlar, siyasi suç olarak kabul edilmez.

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Siirt Milletvekili Sayın Besime Konca konuşacak.

Buyurun Sayın Konca. (HDP sıralarından alkışlar)

BESİME KONCA (Siirt) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Biz burada kanun tasarıları, kanun yasaları çıkarıyoruz ve yine uyum yasaları çıkarıyoruz. Fakat Hükûmet bu konuda aceleci davranırken Başbakan bu kanunların özellikle Avrupa uyum yasalarının yüzde 90'ını çıkardığını söylemesine rağmen, Avrupa Birliği ülkeleri uyumsuzluk raporları yayınlıyor bu Hükûmetin politikalarına dair. En son yayınlanan rapor 73 sayfa ve ciddi eleştiriler söz konusuydu. Hükûmet bütün Avrupa ülkelerini dolaşıyor, kapı kapı dolaşıyor ve bu ziyaretlerde, bu görüşmelerde sonuç olarak başarılı pratikler elde edildiği kamuoyuyla paylaşılıyor. Fakat arkasından Avrupa ülkeleri, Avrupa Birliği yayınladığı raporla aslında bu Hükûmetin iyi işler yapmadığını, Türkiye siyasetinin, Türkiye'yi yöneten Hükûmetin başarılı bir hükûmet olmadığını ortaya koydu.

Suriye için hazırlanan rapor 55 sayfa, Türkiye için hazırlanan rapor 73 sayfa. Üç beş yıl önce de hazırlanan raporlar 45, 43 sayfa. Bu konuda bu Hükûmetin mevcut çıkardığı yasaların uyum yasaları olmadığı, bu konuda Avrupa'ya kendini kabul ettiremediği bu raporda da ortaya çıkıyor ve bu raporu da tekrar iade etme temelinde bir yaklaşımları da var. Bu, bu Meclisin doğru temelde çalışmadığının, sağlıklı yasalar çıkarmadığının, çıkardığı yasaları da uygulamadığının somut bir ifadesi olarak görünen bir tablodur.

Yine, bugün Karaman'da görülen çocuklara cinsel istismar davasına ben de değinmek istiyorum. Tek perdelik bir tiyatro oynanarak aslında ikinci kez kamuoyunun vicdanı yaralandı bugün. Mağdur ailelerin avukatını bile dinlemeyen ve tek celsede bitirilen bir dava, Türkiye'de bu kadar ağır suçun işlendiği bir dava Türkiye'de görülmemiş bir davadır. Ve Ensar Vakfının Başkanının yaptığı -basına yansıyan boyutuyla söylüyorum- sanığın ismini zikrederek “Sanığın en ağır cezayı alması için çalıştık.” açıklaması var davadan sonra. Çalışmışlar evet, mahkemeyi etkileyerek “Acaba yüz yıl mı versek, iki yüz yıl mı versek...” En son herhâlde beş yüz sekiz yıllık bir ceza uygulamasıyla, kararıyla anlaştıkları açığa çıkıyor. Oysa bu vakfın bütün sorumluları, başta da başkanı bu davada konu olması gereken kişilerken bu sanığın ceza alması, en ağır cezayı alması için çalıştığını açık bir biçimde ifade ediyor. Yargının nasıl yönlendirildiği, bunun bir yargılama olmadığı, bu suçu kapatmak olduğu, kamuoyunun infial durumunu dindirmek olduğu ve örtbas etmek olduğu çok açık bir biçimde sonuçlanmıştır bu davada. Fakat kamuoyu bunun üzerinde tekrar tekrar duracaktır ve biz de bunu takipçisi olacağız.

Buna benzer bir durum bugün yaşandığı için de burada paylaşmak istiyorum. Muğla Milas'ta Doktor Mete Ersoy İlkokulunda 14 yaşındaki bir kız çocuğu -Olca Koptekin- bir erkek öğrencinin tacizine maruz kalmıştır ve kendini savunmak için çocuğu tartaklamıştır. Bu durum idareye intikal ettiğinde okul müdürünün yaptığı şey, bir erkek çocuğunu dövdüğü için disipline sevk edeceğini söylemiştir. Bu kız çocuğunun annesini de çağırmış ve idarede bu durum tartışılırken kız çocuğu “Bana tacizde bulundu. Kendimi savundum.” dediği hâlde okul idaresi “Seni disipline sevk edeceğiz.” demiştir ve kız çocuğu hem okul idaresinin hem annesinin gözü önünde kendini aşağı atmıştır ve şu an Muğla Hastanesinde yaşam mücadelesi veriyor.

Millî Eğitim Müdürlüğü ya da Millî Eğitim Bakanlığı bunun üzerine gidecek mi? Bunu açığa çıkaracak mı? Derhâl o okulun yetkilileri, müdürü ve müdür yardımcıları ve bu kızı bu duruma getiren, 14 yaşındaki kız çocuğunu bu duruma getiren öğretmenler hakkında gereken hukuki işlemlerin yapılması gerekiyor.

İşte, biz, Ensar Vakfında ya da başka vakıflarda ya da başka okullarda yaşanan tacizleri, tecavüzleri bu biçimde sonuçlandıırsak başka okullarda da başka öğretmenlerin hangi sonuçları çıkaracağı, bundan nasıl vazife çıkarıp öğrencilere karşı bir tutum geliştireceği ortadadır.

Bir diğer konu, zamanım kalmadı: Bugün Malatya’da otuz sekiz yıl önce gerçekleştirilen bir katliamın yıl dönümüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BESİME KONCA (Devamla) – 1978’de gerçekleşen katliamı kınıyorum. ve bugün o ilin yine köylerinde de oluşturulmak istenen tam da bu katliamı meşrulaştırmanın yöntemleridir. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Konca, teşekkür ederim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yok.

Beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.34

ON İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 01.56

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76’ncı Birleşiminin On İkinci Oturumunu açıyorum.

278 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 11’inci maddesinin görüşmeleri esnasında, Siirt Milletvekili Besime Konca ve arkadaşlarının önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi, önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Tasarının görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon burada.

Hükûmet burada.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

278 sıra sayılı Cezâî Konularda Uluslararası Adlî İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 11’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının (b) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“b) İadesi talep edilen kişinin ırkı, etnik kökeni, dini, vatandaşlığı, cinsel yönelimi ve cinsiyet kimliği, belli bir sosyal guruba mensubiyeti veya siyasi görüşleri nedeniyle bir soruşturma veya kovuşturmaya maruz bırakılacağına veya cezalandırılacağına ya da işkence veya kötü muameleye maruz kalacağına dair kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması.”

Mustafa Ali Balbay (İzmir) ve arkadaşları

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İzmir Milletvekili Sayın Mustafa Ali Balbay konuşacak.

Buyurun Sayın Balbay. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Sevgili arkadaşlar, şu anda, akşam saatlerinden beri oyladığımız, üzerinde görüştüğümüz yasa değişikliği, özünde Avrupa Birliğine uyum, Avrupa Birliği yasalarına daha yakın bir hukuk sistemimizin olmasını sağlamak üzerine. Ama üç gün önce Sayın Cumhurbaşkanı Avrupa Birliğinin Türkiye raporu için dedi ki: “Kabul edilemez. Bunlar provokatör.” Ben şimdi size soruyorum: Siz provokatör müsünüz? Bir yandan Avrupa Birliğine uyum yasaları için çırpınıyorsunuz ama Cumhurbaşkanı “Avrupa Birliğinin bu raporu provokasyon.” diyor.

FEVZİ ŞANVERDİ (Hatay) – Ya, saptırma!

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Buradan sözü getirmek istediğim yer şu sevgili arkadaşlar: Maalesef, Türkiye’yi Avrupa Birliğine uyum süreci içinde, 2003 yılından bu yana, 2007 yılına kadar yılda 2 defa Avrupa Birliğine soktunuz. Sonra vazgeçtiniz. Şimdi bir yıldır tekrar AB süreci çerçevesi içinde bu yasaları getiriyorsunuz ama bunların hiçbirini, ne yazık ki çok büyük bir bölümünü uygulamıyorsunuz.

Sevgili arkadaşlar, yarın Ergenekon’la ilgili Yargıtayda bir karar açıklanacak. Aynı zaman dilimi içinde, şike, Balyoz, askerî casusluk davalarıyla ilgili şu anda sürmekte olan davalar, hepiniz çok iyi biliyorsunuz ki dört yıl önce o davaları açan kişilerin yargılanma süreci yani dört yıl önce davayı açanlar şimdi yargılanıyorlar. O dönem biz, “Hukuk size de lazım olur.” demiştik, şimdi onlara gerekti.

Arkadaşlar, şu anda, bugün, aynı zamanda Karaman’da bir dava daha görüldü ve orada daha bir celsede beş yüz yıl ceza verildi. Görülen o ki “Bu dava hemen bitsin.” denmiş, ne olursa olsun, üzeri kapatılsın. Eğer birazcık mağdur avukatlarını dinleselerdi, mahkeme heyeti davanın biraz derinleşmesini sağlasaydı bambaşka yerlere gidebilirdi. Burada altını çiziyorum, iki yıl sonra Ensar yeni paraleliniz olacak ve “Ensar bizi aldattı.” diyeceksiniz, “Ensar bizi aldattı.” diyeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

FEVZİ ŞANVERDİ (Hatay) – Geç onları, geç, oradan size ekmek yok; ekmek yok size, ekmek yok.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Neden? Ensar Vakfını 2012 yılında... Dediniz ki: “Kamu yararına çalışır vakıf.” Bugüne kadar değildi. Neden 2012? Çünkü Gülen Cemaati’ni artık terörist ilan etmiştiniz. Onun yerine yeni paralel aradınız.

Gelin, şimdiden hukuka uyun. Devletin, cumhuriyetin temel ilkeleri çerçevesinde millî eğitimi başka paralel yapılara teslim etmeyin arkadaşlar. Altını çiziyorum, bir yıl, iki yıl sonra “Ensar bizi aldattı.” diyeceksiniz. Çünkü başka bir güç oluşturduğunuzda ne yapar eder o kendi hukukunu geliştirir arkadaşlar.

Türkler üzerine yazılmış pek çok kitaptan biri Jean Paul Roux’un. Hepiniz de tanırırsınız, öyle tahmin ediyorum. Der ki: “Türklerin kâbusu kuralızsılıktır. Bir türlü kuralları koymayı ve onu sürdürmeyi bilmezler.”

Ben bu AB yasaları çerçevesinde, uygulanmasını istediğiniz, getirdiğiniz bu yasaların gerçekten uygulanmasını diliyorum. Ama yaptıklarınızı tekrar bir düşünün...

FEVZİ ŞANVERDİ (Hatay) – Ama oy vermiyorsunuz.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – ...çünkü öyle bir evrensel değerdir ki hukuk, bakın, şimdi, siz de, gün geldi, uymak için ve Avrupa Birliği kurumlarına uymak için çaba harcıyorsunuz. Eğer bunu yapmaz da bugüne kadarki uygulamaları sürdürürseniz...

HARUN KARACA (İstanbul) – “Evet.” diyenlerin sayesinde çıktınız.

MUSTAFA ALİ BALBAY (Devamla) – Hukukun şöyle bir özelliği vardır, tam tersi de uygulanabilir ve işkencelerin en tehlikelisi yasayla yapılandır. Siz yasayla işkence yapmaktasınız, pek çok yargılamanın biraz derinlemesine girdiğinizde bunu göreceksiniz. Ben bu değişikliklerin her şeye rağmen hukuk çerçevesinde olmasını diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Balbay.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 11'inci maddesinin (1)'inci fıkrasındaki (b) bendindeki “dini” ibaresinden sonra gelmek üzere “cinsiyeti” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Arzu Erdem (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Arzu Erdem konuşacak.

Buyurun Sayın Erdem. (MHP sıralarından alkışlar)

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, idrak etmekte olduğumuz Kutlu Doğum Haftası'nda Peygamber Efendimiz'in insanlığa tebliğ ettiği ilahi mesajların samimi bir şekilde benimsemesini temenni ediyorum. Bu önemli günlerin güzel vatanımızın huzur ve mutluluğuna, aziz milletimizin birlik ve beraberliğine vesile olmasını yüce Allah'tan niyaz ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 11'inci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, millî değerlere sahip çıkmadıkça millî varlığımız tehlikeye girmektedir. Bugün ülkemizde organize bir şekilde işlenen suçlar hızlı bir oranda artmaktadır. Özellikle, terör, finansal suçlar gibi tehlikeler millî varlığımız ve güvenliğimiz açısından ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Ülkemiz, tarihinin en ağır terör saldırılarıyla karşı karşıyadır. Sınırı aşan örgütlü suçlar artmaktadır yani suç örgütleri ortaya çıkmaktadır. Daha iki gün önce Suriye tarafından topraklarımıza atılan roketatar mermileri yüzünden kayıplarımız ve yaralılarımız söz konusudur. Sınır güvenliğimiz tehdit altındadır, insanlarımız huzursuzdur. Örgütlü suçlarla mücadelelerde etkinlik sağlanması, suçun ve suçluların yakalanması için ülkeler arası iş birliği elbette ki şarttır ve çok önemlidir. Görüyoruz ki Ankara'da, İstanbul'da olan patlamalar, Brüksel'de, Paris'te de meydana gelebilmektedir. Bu da tüm ülkelerin, özellikle terörle mücadele olmak üzere tüm suçlar konusunda uluslararası düzeyde etkili bir iş birliği yapması gerektiğinin göstergesidir. Ülkemizde suça karışıp yurt dışına kaçanlar ya da yurt dışında suça karışıp ülkemize gelenlerin yakalanmasında ve yargılanmasında uluslararası iş birliği önem taşımaktadır. Eminim ki hiç kimse ülkesinin, suçluların barınağı hâline gelmesini istemez.

Değerli milletvekilleri, vize muafiyeti ve Avrupa Birliği uyum süreci kapsamında, ne yazık ki son zamanlarda gündeme getirilen kanun tasarılarını yangından mal kaçıran gibi görüşmekteyiz. Görüşmekte olduğumuz bu tasarı da onlardan bir tanesi ve kanun tasarısında, esasa ilişkin önemli hususların kanunda açıkça düzenlenmesi yerine alt düzenleyici işlemlere bırakılması doğru değildir. “İnfaz sırasında, hükmün verildiği devlette veya Türkiye’de genel veya özel af kabul edilmesi ya da suç veya cezayı ortadan kaldıran veya hafifleten bir sebebin ortaya çıkması hâlinde hükümlünün hukuki durumu hakkında bulunduğu yer ağır ceza mahkemesince verilir.” hükmüyle yabancı devlette hüküm giymiş olanların Türkiye’ye iadesi talep edilip bu madde uyarınca yeni bir sebeple hüküm hafifletilebilecek veya ortadan kaldırılabilir. Bu da takdir edersiniz ki oldukça manidardır ve bu kanunun amacının bir aklamaya mı ya da cezanın hafifletilmesi mi olduğu sorularını da akıllara getirmektedir.

Bir diğer soru ise, söz konusu tasarıyla, devletimizin bekası için millî birlik ve beraberliğimiz uğruna terörle mücadele eden evlatlarımıza kıyan, diğer ülkelerde barındırılan terör örgütü militanlarının ülkemize iadesi terörün önüne geçebilecek mi? Yoksa bu tasarı, kişi yararına, durum nedeniyle suçluların avantajlı olan yerlerde kalmasının bir hak hâline getirilmesi midir? Bu hususlar doğrultusunda söz konusu tasarının uygulamada birtakım sıkıntılara yol açabileceğinin altını çizerek, özellikle bu sıkıntıların giderilmesi ve önlenmesi gereken suçlar konusunda uluslararası iş birliklerinin sağlıklı yapılmasına da dikkat çekerek özel olarak yasanın bu manada incelenmesi gerektiğine de dikkat çekiyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdem.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

12’nci maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 12’nci maddesinin (1)’inci fıkrasındaki “Merkezi Makamın” ibaresinin “HSYK’nın” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel

Musa Çam

Lale Karabıyık

Eskişehir

İzmir

Bursa

Tahsin Tarhan

Selina Doğan

Mehmet Gökdağ

Kocaeli

İstanbul

Gaziantep

Erdin Bircan

Edirne

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 12’nci maddesinin (1)’inci fıkrasındaki “Merkezi Makamın” ibaresinden sonra gelmek üzere “varsa ilgili kurumun” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Erhan Usta

Kadir Koçdemir

İstanbul

Samsun

Bursa

Baki Şimşek

Kamil Aydın

Mustafa Mit

Mersin

Erzurum

Ankara

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 12’nci maddesinin (2)’inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Çağlar Demirel

İdris Baluken

Meral Danış Beştaş

Diyarbakır

Diyarbakır

Adana

Behçet Yıldırım

Mahmut Toğrul

Selma İrmak

Adıyaman

Gaziantep

Hakkâri

Ahmet Yıldırım

Muş

(2) Yabancı, iade talebi reddedilen devlete sınır dışı edilemez.

BAŞKAN – Okunan son önergeye komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Hakkâri Milletvekili Sayın Selma Irmak konuşacak.

Buyurun Sayın Irmak. (HDP sıralarından alkışlar)

SELMA IRMAK (Hakkâri) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 12’nci maddesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, gecenin bu saatinde ne yazık ki hâlâ asıl görüşmemiz gereken konuların, asıl çözüm bekleyen konuların tartışılması mümkün olamamıştır. Sykes-Picot Anlaşması 1916’da imzalandı, şimdi 2016 yılındayız yani bu sorunun başlangıç noktasından bugüne kadar bir yüz yıl geçmiş bulunuyor.

Birkaç gün sonra yani iki gün sonra 23 Nisanı kutlayacağız yani Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunu. Türk millet meclisinin değil, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yani Türkiye’de yaşayan her kesimden, her dilden, her inançtan, her milliyetten insanın kendini ait hissettiği cumhuriyetin kuruluşunu kutlayacağız. Ama ne yazık ki bugün, bundan söz etmek mümkün değildir. Sykes-Picot’la başlayan yani zorla sınırların çiziminden bugüne kadar devam eden bir sorunla, Türkiye’nin en temel sorunu, demokrasi sorunu ve özünde Kürt sorunuyla hâlâ bu ülke ne yazık ki uğraşmak durumunda kalmıştır. Neden? Nedeni çok açık. Çünkü bu ülkede ne yazık ki biz çokluğu, çoğunluğu kabul edemedik, hazmedemedik. Bu ülkede demokrasi kültürü bünyeye ne yazık ki yerleştirilemedi. O nedenle de bu ülkenin, işte, Türkçülük, Osmanlıcılık ya da başka “cılık”lar üzerinden yerleştirilmiş biçimi, ideolojisi başka bir şeye izin vermedi.

Bugün yaşadığımız süreç, şu anda ülkenin doğusu ve batısı diye ayrılan yani Fırat Nehri’nin doğusu ve Fırat Nehri’nin batısı olarak ikiye ayrılan bölümünde yaşananlar bize bu sorunun hangi aşamada olduğunu göstermektedir. Fırat’ın doğusunda bugün, şu günlerde, şu gecenin bu saatinde bile yaşadığımız nedir, biliyor musunuz? Tanklar ve toplar altında yaşamaya çalışan bir halk, operasyonlar bahanesiyle insanların yerlerinden, yurtlarından edilmesi, yerlerinden, yurtlarından edilen insanların evlerinin kapılarının kırılarak içerilere birilerinin dalması ve bu evleri havaya uçurması sorundur, yaşanan budur şu aşamada. Keşke havaya uçurulan sadece binalar ve evler olsa. Öyle zannediyorum ve öyle endişe ediyorum ki bir süre daha böyle devam ederse ve çözümsüzlük politikası devam ederse bu ülkede birlikte yaşama inancı, birlikte kalma inancı da havaya uçurulmuş olacak çünkü buna giderek yol açan uygulamalarla karşı karşıyayız.

Ben Hakkâri Milletvekiliyim ve bu bölgede yaşananları, bu halkın duygusunu burada sizlerle paylaşmak durumundayım. Bu bölge halkının yaşadığı duygular, gerçekten hasmane duygularla kendisine yaklaşan devlete artık giderek kendisini yabancı hissetmesi, aidiyet duygusunu kaybetme durumudur.

Bu sorun 2005’te dönemin Başbakanı, bugünün Cumhurbaşkanı olan Recep Tayyip Erdoğan’ın yaptığı bir konuşmayla başladı. O dönem Sayın Cumhurbaşkanı ne demişti, o dönemin Başbakanı? “Kürt sorunu benim sorunumdur. Geçmişte devlet hatalar yaptı ve bu devlet, devletin büyüklüğü

gereği kendi yaptığı hatalarıyla yüzleşmek durumundadır.” Evet ama ne yazık ki aynı hataların tekrar edildiğini görmek durumundayız. Sanıyorum bir süre sonra biz tekrar bugüne döneceğiz ve 2016’dan sonraki süreç için diyeceğiz ki “Devlet çok büyük hatalar yaptı ve bu hatalarla biz tekrar yüzleşmek zorundayız.” ama o zaman vakit kalır mı, bundan çok emin değilim.

Biz bir süre önce bir şey ifade etmiştik, bu ülkede birliği, beraberliği koruyacak, birlikte yaşam olanaklarını sağlayacak, uzlaşma ve çözümle bu sorunun demokratik yollarla çözümünü zorlayacak belki de son nesil biziz. Bizden sonra gelecek olan nesil belki başka bir duygu içerisinde olacak ve ne yazık ki adım adım oraya doğru gidiyoruz, bilmiyorum sizler farkında mısınız. Farkında değilseniz bir dakikanızı ayırarak bu konuda bir empati kurmanızı isterim. Evlerinizin bombalandığını, çocuklarınızın cenazelerinin yakıldığını, aylarca açlık grevine girip sadece çocuklarınızın cenazesini almak için beklediğinizi düşünün, ne hissederseniz? İşte, şu anda bölge halkı bunu hissediyor. Operasyonlarla, tutuklamalarla ve katliamlarla bu sorunun çözülmeceği artık görülmek zorundadır ve çok geç olmadan, bu ülkenin birlikte yaşam duygusunun altına dinamit konulmadan bu soruna bir çözüm bulunmak, bu operasyonel ve askerî yöntemlerden vazgeçilmek durumundadır.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Irmak.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Elektronik cihazla oylama yapalım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 12’inci maddesinin (1)’inci fıkrasındaki “Merkezi Makamın” ibaresinden sonra gelmek üzere “varsa ilgili kurumun” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Mit (Ankara) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Ankara Milletvekili Sayın Mustafa Mit konuşacak.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA MİT (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 278 sıra sayılı Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı’nın 12’nci maddesi hakkında MHP Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tasarıyla cezai konularda uluslararası iş birliği kapsamında adli yardımlaşma, suçluların iadesi, soruşturma ve kovuşturmanın devri, infazın devri ile hükümlerinin naklinin usul ve esasları düzenlenmektedir. Tasarının gerekçesinden anlaşıldığına göre bu tasarı da vize serbestisi süreci kapsamında ev ödevidir. Esasen eksiklikleri olmasına rağmen olumlu bulduğumuz bu düzenleme kendi ihtiyaçlarımızdan ziyade Avrupa Birliğinin dayatmasıdır. Ülkelerin suçlular için birer sığınma yeri olmasının önüne geçilebilmesi bakımından olumlu bulmakla beraber grubumuzun itiraz ve çekinceleri de bulunmaktadır. 12 adet uluslararası sözleşme ve pek çok ülkeyle cezai konularda adli iş birliği anlaşmaları bulunmaktadır.

Tasarıyla, bu sözleşmelerin iç hukukta uygulanması ve iç hukukumuzdaki mevcut düzenlemeler de dikkate alınarak dağılık mevzuat hükümlerinin derli toplu hâle getirilmesi amaçlanmaktadır. Getirilen tasarı hükümleriyle yukarıda bahsettiğimiz sözleşmelerin çelişmemesi gerekmektedir. Zira, Anayasa'mızın 90'ıncı maddesi çerçevesinde, tasarının bu sözleşmelere uygun olması gerekmektedir. Aksi takdirde, hukuken sakat bir durum ortaya çıkacaktır. Tasarıda sözleşmelerle çelişen hükümler bulunmaktadır ve bu çelişkiler Komisyonunda giderilmediğinden Genel Kurulda giderilmesi gerekmektedir. Yani, getirilen kavram, merkezî makam olarak Adalet Bakanlığını görevlendirerek yargı dışında bütün işlerle yetkili kılınmıştır. Adalet Bakanlığının sınırları belli olmayan bu yetkilerini kullanmak üzere düzenleyeceği yönetmelikler ile kanunla düzenlenmesi gereken konuların düzenlenmesi yasama yetkisinin gasbı anlamına gelmektedir.

Getirilen tasarı -yapılan çalışmalar sonucunda çeşitli sivil toplum kuruluşları, barolar ve odalara gönderilen- 200 madde iken birçok husus ihmal edilerek, sıkıştırılarak ve bu sebepten dolayı karşılaşılabilecek sorunlar, kavramdan uzak olabilecek şekilde 38 madde hâline getirilerek Genel Kurula getirilmiştir.

Bir diğer konu olarak, tasarıda birçok ülkede barınan terör örgütü militanlarının ülkemize iade edilmesi ve bunların bu ülkelerde barınmasının önüne geçecek mekanizmalar yer almamaktadır. Kavram olarak kişi yararına durum nedeniyle, terör örgütü militanlarının avantajlı yerde kalmasının bir hak hâline getirilmesi söz konusu olabilecektir ve zaten de şu anda durum böyledir.

Yaşadığımız şu son günlerde haince, alçakça bir saldırı altındayız. Narkoterör örgütü PKK'nın militanları Avrupa Birliğinin merkezi hâlindeki Brüksel'de, Başbakanın yolu üzerinde çadır kurmakta ve Belçika Hükûmeti buna müsaade etmektedir. O zaman bu düzenlemenin amacı nedir? Bu düzenleme bu açıdan da eksiktir. Tasarıdaki bu eksikliği giderecek değişiklikleri yapmak, terörle mücadele eden asker ve polisimize, şehitlerimize karşı da vatan borcumuzdur. Tasarının 12'nci maddesiyle iade ve sınır dışı edilme işlemleri arasındaki ilişkiler de düzenlenmektedir.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, kanunun maddesinde olmaması gereken hususlar yani gerekçedeki düşünceler yönetmelikle de düzenlenecektir. Keza iade talebi de merkezî makam görüşüne bağlı olacağından iade talebinin reddine karar veren merkezî makamın sınır dışı işlemi de son görüşleri almak şartıyla olağan işin ters bir durumundadır. Gerek komisyondaki çalışmalarda gerekse Genel Kurulda verdiğimiz önergelerdeki değişiklikler ve bu çekinceler dikkate alınmadan bu hâliyle bu tasarıya olumsuz oy vereceğimizi bildiriyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Mit.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

278 sıra sayılı Cezai Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın 12'nci maddesinin (1)'inci fıkrasındaki "Merkezi Makamın" ibaresinin "HSYK'nın" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erdin Bircan (Edirne) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Edirne Milletvekili Sayın Erdin Bircan konuşacak.

Buyurun Sayın Bircan. (CHP sıralarından alkışlar)

ERDİN BİRCAN (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ne söylediysek buradan dinletemedik. Muhalefete karşı tutumunuzu susarak protesto ediyorum, zamanımı da böyle kullanacağım. (CHP sıralarından sürekli alkışlar)

(Hatip kürsüde susarak bekledi)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tutumundan dolayı seni tebrik ediyoruz.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Bravo!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, konuşmacıyı dinleyelim lütfen. Lütfen gürültü yapmayalım!

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Görüntü var, ses yok!

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Süre bitti Sayın Başkan!

BAŞKAN – Konuşmacıyı duyamıyorum Sayın Özel. Sayın Özel, konuşmacıyı duyamıyorum. Sataşmadan laf isteyen olursa ne yapacağım? Tutanaklara bakacağım.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan, uğultu var, duyamıyoruz konuşmacıyı!

HAMZA DAĞ (İzmir) – Bu, çakma bir taklit. Geçen dönem Süleyman Çelebi'nin yapmış olduğu bir roldü, siz de aynı rolü oynuyorsunuz; bu taklit. Tamamen bir taklit. YouTube'dan Süleyman Çelebi'yi izleyip de mi geldin? Tam bir taklit hepsi. Yani sadece ağlanacak hâline gülersin işte böyle.

BAŞKAN – Ben yüzünü görmüyorum. Gülüyor mu, gülmüyor mu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, ciddi ciddi anlatıyor!

HAMZA DAĞ (İzmir) – Hadi haberlere de çıktın artık, tamam güzel. Bugün de haberlere çıktın. Yarın ana haber bülteninde yer alırsın, merak etme ya.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Milletçe alkışlıyoruz Erdin Ağabey.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Milletçe alkışlıyoruz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... Lütfen, rica ediyorum.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Dinliyoruz.

BAŞKAN – Dinliyor musunuz?

HAMZA DAĞ (İzmir) – Dinliyoruz.

Başkanım, ek süre verin, ek süre verin.

Tamamen şov, haberlere çıkmak için yapılan bir şov. Yarın ana haber bülteninde merak etme. Şov, şov! Siz şov yapmaya devam edin, biz seçim akşamı şov yapacağız size.

BAŞKAN – Sayın Dağ...

Toparlayın lütfen Sayın Konuşmacı. (Gülüşmeler, AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, pozitif ayrımcılık yapalım ilave süre verelim.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Ek süre, ek süre... Sayın Başkanım, ek süre verin lütfen. Özellikle istiyoruz ek süreyi.

BAŞKAN – Toparlıyor şu anda.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Başkanım, ek süre istiyoruz ek süre, lütfen.

BAŞKAN – Yok, kimseye ek süre vermiyoruz. Ek süre yok. Bugün bir kişiye verdim ek süreyi, o da hakkıydı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşmadan söz istiyorum Sayın Başkan.

ERDİN BİRCAN (Devamla) – Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Buna bile tahammül edemediniz. (CHP sıralarından alkışlar)

HAMZA DAĞ (İzmir) – Bravo şova, güzel bir şovdu!

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bircan, güldük.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 02.29

ON ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 02.31****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76’ncı Birleşiminin On Üçüncü Oturumunu açıyorum.

278 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada yer alan, 280 sıra sayılı Velayet Sorumluluğu ve Çocukların Korunması Hakkında Tedbirler Yönünden Yetki, Uygulanacak Hukuk, Tanıma, Tenfiz ve İşbirliğine Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine başlayacağız.

3.- Velayet Sorumluluğu ve Çocukların Korunması Hakkında Tedbirler Yönünden Yetki, Uygulanacak Hukuk, Tanıma, Tenfiz ve İşbirliğine Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/697) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 280)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir

Bundan sonra da Komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından, Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı hakkındaki (11/8) esas numaralı Gensoru Önergesi’nin görüşmeleri ile kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 21 Nisan 2016 Perşembe günü, alınan karar gereğince, saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Bütün milletvekili arkadaşlarıma, grup başkan vekillerine, çalışan personelimize iyi geceler diliyorum.

Kapanma Saati: 02.33

XI.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 279) Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınırışan Veri Akışına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı : 279
Oylama Saati : 21:07
Üye Sayısı : 550
Kabul Edenler : 194
Reddedenler : 0
Çekimserler : 1
Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 1
Toplam : 196
Açık Üyelikler : 1

Kanunlaşmıştır.

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Adana	Danış Beştaş	Meral	HDP	Katılmadı
Adana	Erdoğan	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Adana	Küçükcan	Talip	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Özdiş	İbrahim	CHP	Katılmadı
Adana	Sarı	Fatma Güldemet	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Tümer	Zülfikar İnönü	CHP	Katılmadı
Adana	Türkmen	Elif Doğan	CHP	Katılmadı
Adana	Uslupehlivan	Aydın	CHP	Katılmadı
Adana	Ünür	Necdet	AK PARTİ	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Katılmadı
Adana	Yılmaz	Seyfettin	MHP	Katılmadı
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Boynukara	Adnan	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	Salih	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Yıldırım	Behçet	HDP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkal	Hatice Duda	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Parsak	Mehmet	MHP	Katılmadı
Ağrı	Gökçe	Cesim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet	HDP	Katılmadı
Ağrı	Zana	Leyla	HDP	Katılmadı
Amasya	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Katılmadı
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Katılmadı
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Ankara	Aydın	Ertan	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Babacan	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bilgehan	Ayşe Gülsün	CHP	Katılmadı
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Çetin	Şefkat	MHP	Katılmadı
Ankara	Çiçek	Cemil	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı
Ankara	Gündoğdu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Katılmadı
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	İyimaya	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Mit	Mustafa	MHP	Katılmadı
Ankara	Nazlıaka	Aylin	CHP	Katılmadı
Ankara	Önder	Sırrı Süreyya	HDP	Katılmadı
Ankara	Sameroğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sarıhan	Şenal	CHP	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Topcu	Zühal	MHP	Katılmadı
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünal	Aydın	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Katılmadı
Ankara	Yılmaz	Necati	CHP	Katılmadı
Antalya	Akaydın	Mustafa	CHP	Katılmadı
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Güenal	Mehmet	MHP	Katılmadı
Antalya	Kara	Niyazi Nefi	CHP	Katılmadı
Antalya	Kök	Devrim	CHP	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Özdoğan Enç	Gökçen	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Samani	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Yurdakul	Ahmet Selim	MHP	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı
Artvin	Kışla	İsrafil	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Baydar	Metin Lütfi	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Aydın	Depboylu	Deniz	MHP	Katılmadı
Aydın	Erdem	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Öz	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydınoğlu	Ali	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Bostan	Kasım	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Havutça	Namık	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Kırcı	Sema	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Ok	İsmail	MHP	Katılmadı
Balıkesir	Poyrazlı	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Tüm	Mehmet	CHP	Katılmadı
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bingöl	Fehmioğlu	Enver	AK PARTİ	Katılmadı
Bingöl	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Katılmadı
Bitlis	İrgat	Mizgin	HDP	Katılmadı
Bolu	Ercoşkun	Ali	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Özcan	Tanju	CHP	Katılmadı
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Petek	Reşat	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Birkan	Zekeriya	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	İrgil	Ceyhun	CHP	Katılmadı
Bursa	Karabıyık	Lale	CHP	Katılmadı
Bursa	Karaburun	Bennur	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Koçdemir	Kadir	MHP	Katılmadı
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Müezzinoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Şahin	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Öz	Bülent	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Filiz	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Ceritoğlu Kurt	Lütfiye İlksen	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Çorum	Uslu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Arslan	Kazım	CHP	Katılmadı
Denizli	Ayhan	Emin Haluk	MHP	Katılmadı
Denizli	Basmacı	Melike	CHP	Katılmadı
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Ramazanoglu	Sema	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Zeybekci	Nihat	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Aydoğan	Nursel	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Baluken	İdris	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Demirel	Çağlar	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Erdoğan	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Pir	Ziya	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Tan	Altan	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçier	İmam	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Uca	Feleknas	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Yığıtalp	Sibel	HDP	Katılmadı
Edirne	Bircan	Erdin	CHP	Katılmadı
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Katılmadı
Edirne	Sezen	Rafet	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Öztürk	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Serdar	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Erzincan	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Karakelle	Sebahattin	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Deligöz	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Ilıcalı	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Taşkesenlioğlu	Zehra	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Çakırözzer	Utku	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Usluer	Gaye	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Yüksel	Cemal Okan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Candemir Çelik	Canan	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Ekici	Akif	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Gökdağ	Mehmet	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Özdağ	Ümit	MHP	Katılmadı
Gaziantep	Şimşek	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Tayyar	Şamil	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Yüksel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Bektaşoğlu	Bülent Yener	CHP	Katılmadı
Giresun	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul
Hakkari	Akdoğan	Nihat	HDP	Katılmadı
Hakkari	Irmak	Selma	HDP	Katılmadı
Hakkari	Zeydan	Abdullah	HDP	Katılmadı
Hatay	Ahrazoğlu	Mehmet Necmettin	MHP	Katılmadı
Hatay	Dudu	Mevlüt	CHP	Katılmadı
Hatay	Ertem	Biröl	CHP	Katılmadı
Hatay	Karasayar	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Öntürk	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Şanverdi	Fevzi	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Yarayıcı	Hilmi	CHP	Katılmadı
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Bakır	İrfan	CHP	Katılmadı
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Okutan	Nuri	MHP	Katılmadı
Isparta	Yüce	Sait	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Atıcı	Aytuğ	CHP	Katılmadı
Mersin	Çamak	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Mersin	Elvan	Lütfi	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Fırat	Dengir Mir Mehmet	HDP	Katılmadı
Mersin	Kuyucuoğlu	Serdal	CHP	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Öztürk	Oktay	MHP	Katılmadı
Mersin	Sağlar	Durmuş Fikri	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Katılmadı
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Tezcan	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Akkaya	Yakup	CHP	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Kabul
İstanbul	Albayrak	Berat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ataş	Erdal	HDP	Katılmadı
İstanbul	Ayata	Süleyman Sencer	CHP	Katılmadı
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bahçekapılı	Ayşe Nur	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Başcı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Benli	Fatma	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Boyraz	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Bürge	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Cihaner	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çiçek	Dursun	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demirtaş	Selahattin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Selina	CHP	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Celal	HDP	Katılmadı
İstanbul	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Engin	Didem	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Eren	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Ekremler	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Erdoğan	Aykut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Eseyan	Markar	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İhsanoğlu	Ekmeleddin Mehmet	MHP	Katılmadı
İstanbul	Kahraman	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karaca	Harun	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kavakçı Kan	Ravza	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
İstanbul	Kaya	Atila	MHP	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kerestecioglu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kıyıklık	Feyzullah	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kuzu	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Külünk	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Metiner	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Özcan	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Pavey	Şafak	CHP	Katılmadı
İstanbul	Paylan	Garo	HDP	Katılmadı
İstanbul	Pulcu	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Sarıkaya	Durmuş Ali	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Seferinoğlu	Yıldız	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Sert	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Tamaylıgil	Bihlun	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tanrikulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yarkadaş	Barış	CHP	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yedekci	Gülray	CHP	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yıldırım	Hurşit	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yıldız	Haydar Ali	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zengin	Mürteza	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Altıok	Zeynep	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı
İzmir	Balbay	Mustafa Ali	CHP	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı
İzmir	Çam	Musa	CHP	Katılmadı
İzmir	Çıray	Aytun	CHP	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Doğan	Müslüm	HDP	Katılmadı
İzmir	Hotar	Fatma Seniha Nühket	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kalkan	Necip	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kocabıyık	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kürkcü	Ertuğrul	HDP	Katılmadı
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atıla	CHP	Katılmadı
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı
İzmir	Sürekli	Kerem Ali	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Tanrıkulu	Ahmet Kenan	MHP	Katılmadı
İzmir	Temizel	Zekeriya	CHP	Katılmadı
İzmir	Turhan	İbrahim Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Vural	Oktay	MHP	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Yiğit	Ali	CHP	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kars	Beyribey	Yusuf Selahattin	AK PARTİ	Kabul
Kars	Bilgen	Ayhan	HDP	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
Kastamonu	Demir	Murat	AK PARTİ	Katılmadı
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Arık	Çetin	CHP	Katılmadı
Kayseri	Dedeoğlu	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Halaçoğlu	Yusuf	MHP	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	Arslan	Mikail	AK PARTİ	Katılmadı
Kırşehir	Çetinkaya	Salih	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Kocaeli	Aygün	Zeki	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Kaplan Hürriyet	Fatma	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Katircioğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul
Konya	Babaoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Baloğlu	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Konya	Bozkurt	Mustafa Hüsnü	CHP	Katılmadı
Konya	Davutoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Erdoğan	Hüsnüye	AK PARTİ	Kabul
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Kaleli	Muhammet Uğur	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Ünal	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Kavuncu	Vural	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Nazlı	Mustafa Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Özhan	Taha	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Şahin	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Yaşar	Nurettin	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Berber	Recai	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Nurlu	Mazlum	CHP	Katılmadı
Manisa	Özdağ	Selçuk	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Kabul
Manisa	Yıldız Biçer	Tur	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Çitil	Mehmet İlker	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Dilipak	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Kahramanmaraş	Kaynak	Veysi	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Kılıç	İmran	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Reyhanlıoğlu	Nursel	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Tor	Fahrettin Oğuz	MHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Atalan	Ali	HDP	Katılmadı
Mardin	Bölünmez Çankırı	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dora	Erol	HDP	Katılmadı
Mardin	Miroğlu	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı
Mardin	Yıldırım	Gülser	HDP	Katılmadı
Muğla	Aldan	Ömer Süha	CHP	Katılmadı
Muğla	Demir	Nurettin	CHP	Katılmadı
Muğla	Erdoğan	Mehmet	MHP	Katılmadı
Muğla	Öztürk	Nihat	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Özyer	Hasan	AK PARTİ	Katılmadı
Muğla	Üstündağ	Akın	CHP	Katılmadı
Muş	Çelik Özkan	Burcu	HDP	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Muş	Yıldırım	Ahmet	HDP	Katılmadı
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Nevşehir	Gizligider	Ebubekir	AK PARTİ	Katılmadı
Nevşehir	Göktürk	Murat	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı
Niğde	Kavaklıoğlu	Alpaslan	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Özegen	Erdoğan	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Çanak	Oktay	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Rize	Ayar	Hikmet	AK PARTİ	Kabul
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Karal	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Açba	Zihni	MHP	Çekimser
Sakarya	Dişli	Şaban	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	İsen	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Üstün	Ayhan Sefer	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Kırçalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Samsun	Kurt	Hasan Basri	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Tekin	Hayati	CHP	Katılmadı
Samsun	Usta	Erhan	MHP	Katılmadı
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Katılmadı
Siirt	Aktay	Yasin	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Konca	Besime	HDP	Katılmadı
Siirt	Yıldırım	Kadri	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Akyıldız	Ali	CHP	Katılmadı
Sivas	Bilgin	Hilmi	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Dursun	Selim	AK PARTİ	Katılmadı
Sivas	Soluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Akgün	Metin	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Doğan	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Köprülü	Emre	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı
Tokat	Aslan	Zeyid	AK PARTİ	Katılmadı
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Çakır	Coşkun	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı
Tokat	Göçer	Celil	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Köseoğlu	Ayşe Sula	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Pekşen	Haluk	CHP	Katılmadı
Trabzon	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı
Tunceli	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Akyürek	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Ayhan	İbrahim	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Baydemir	Osman	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Kaçar	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Dilek	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Yılmaztekin	Kemalettin	AK PARTİ	Katılmadı
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul/Mük.

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Uşak	Tunç	Alim	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalın	Özkan	CHP	Katılmadı
Van	Atalay	Beşir	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Botan	Lezgin	HDP	Katılmadı
Van	Geveri	Adem	HDP	Katılmadı
Van	Hezer Öztürk	Tuğba	HDP	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Özgökçe Ertan	Bedia	HDP	Katılmadı
Van	Yıldırım	Nadir	HDP	Katılmadı
Van	Yüksekdağ Şenoğlu	Figen	HDP	Katılmadı
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Soysal	Ertuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Zonguldak	Çaturoğlu	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Özbakır	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Turpcu	Şerafettin	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Ulupınar	Özcan	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Serdengeçti	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bayburt	Ağbal	Naci	AK PARTİ	Katılmadı
Bayburt	Kavcıoğlu	Şahap	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Konuk	Recep	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	Aslan	Mehmet Ali	HDP	Katılmadı
Batman	Becerekli	Saadet	HDP	Katılmadı
Batman	Hamidi	Ataullah	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	Birlik	Leyla	HDP	Katılmadı
Şırnak	Encu	Ferhat	HDP	Katılmadı
Şırnak	İrmez	Aycan	HDP	Katılmadı
Şırnak	Sarıyıldız	Faysal	HDP	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Bartın	Yalçınkaya	Muhammet Rıza	CHP	Katılmadı
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	CHP	Katılmadı
Iğdır	Adıyaman	Mehmet Emin	HDP	Katılmadı
Iğdır	Aras	Nurettin	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Demirel	Fikri	AK PARTİ	Kabul
Yalova	İnce	Muharrem	CHP	Katılmadı
Karabük	Şahin	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Karabük	Uysal	Burhanettin	AK PARTİ	Katılmadı
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Katılmadı
Kilis	Polat	Reşit	AK PARTİ	Katılmadı
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Ersoy	Ruhi	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Önal	Suat	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Arslan	Fevai	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Özlü	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı

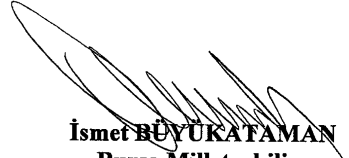

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'da Bakanlığa bağlı kurumların engelli vatandaşlar için ulaşılabilirliğine ve engelli vatandaşların istihdamına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/2433)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Akif Çağatay KILIÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Engelliler İdaresi Başkanlığı'nca yapılan araştırmaya göre, Türkiye nüfusunun yüzde 12,29'unu engelliler oluşturmaktadır. Sayıları 8,5 milyonu aşan engelli vatandaşlarımızın daha rahat bir ortamda hayatlarını sürdürmeleri devletin görevleri arasındadır. Devlet engelli vatandaşlarımızın bütün sorunlarına çözüm yolları bulmalıdır.

Buna göre;

1. Bursa ilimizde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımız için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?
2. Bursa ilimizde Bakanlık olarak 2016 yılında engelli vatandaşlarımızın işlerinin kolaylaştırılması için neler yapılması düşünülmektedir?
3. Engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınızca ne kadar kontenjan ayrılmıştır?
4. Engelli kontenjanından işe girip Bakanlığınızda çalışan vatandaşlarımızın, bedensel ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırıp çalıştırılmadığı Bakanlığınızca denetlenmekte midir?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Sayı : 25388436/ 157
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20. 04/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bursa Milletvekili Sayın İsmet Büyükataman'ın tarafımıza tevcih ettiği 7/2433 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.
Bilgilerinize arz ederim.

Akif Çağatay KILIÇ
Gençlik ve Spor Bakanı

EKİ :
Cevabî yazı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMET BÜYÜKATAMAN TARAFINDAN
VERİLEN 7/2433 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Bursa ilinde bulunan Bakanlığımıza bağlı kurumlarda ve yeni yapılan tüm tesislerde, engelli vatandaşlarımızın binalarda ulaşılabilirlik gerekliliklerini içeren “TSE 9111” ve “TSE 12576” standartları dikkate alınarak engelli asansörü ve lavabosu bulunması sağlanmıştır. Söz konusu standartların yürürlüğe girmesinden önce yapılan ve şu anda kullanımda olan tesisler için de örnek projeler hazırlanarak Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğümüze gönderilmiş olup yapılan düzenlemeler titizlikle takip edilmektedir.

Emir Sultan, Gemlik, Orhangazi ve Karacabey Yurtları’nda engelli rampaları ve lavaboları için gereken düzenlemeler yapılmıştır. *Uludağ ve Halime Hatun Yurt Müdürlükleri’nde* binaların güçlendirme tadilatı kapsamında engelli rampa ve lavaboları için gereken düzenlemeler yapılmaktadır. *Malhun Hatun, Nilüfer Hatun ve Mehmet Zahid Kotku Yurtları* ön protokolle kiralanmış olup, bu yurtlarda da engelli odaları bulunmaktadır.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 53’üncü maddesi gereğince, tüm dolu kadroların % 3’ü oranında engelli kontenjanı ayrılmaktadır. **Bakanlık Merkez Teşkilatı’mızda** 16, bağlı kuruluşlarımızdan **Spor Genel Müdürlüğünde** 243, **Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünde** 225 engelli personel istihdam edilmekte olup eksik kontenjanımız bulunmamaktadır.

İstihdam edilen engelli personelimizin sağlık raporları ve talepleri göz önünde bulundurularak, durumlarına en uygun işlerde çalıştırılması konusunda gereken hassasiyet gösterilmektedir.

Hayatın her alanında engelli vatandaşların yaşam kalitesini artırmak, huzur ve refahını sağlamak için çabalayan Bakanlığımız, engelli vatandaşlarımızın spor yapabilmeleri ve sporla hayata tutunabilmeleri için yaptığı çalışmalara da tüm hızıyla devam etmektedir.

2.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2011-2016 yılları arasında Bakanlık ve bağlı kuruluşlarca gerçekleştirilen tanıtım harcamalarına,
Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara,
Bakanlık tarafından kiralanan araçlara,
2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına,
İlişkin soruları ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/2574), (7/2778), (7/2782), (7/2784)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Akif Çağatay KILIÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Bakanlıklar ve bakanlık bünyesinde bulunan kuruluşları; gazete, dergi, tv, reklam, afiş, otobüs durakları afişleri, billboard kiralama gibi tanıtım faaliyetleri için bir bütçe ayırmaktadırlar. Bu faaliyetler vatandaşlarımızdan alınan vergilerle yapılmaktadır.

Buna göre;

1. 2011-2016 yılları arasında bakanlığınızca yapılan tanıtım faaliyetleri giderleri ne kadardır?
2. Bakanlığınız tarafından gerçekleştirilen tanıtım faaliyeti giderlerinin yıllara göre durumu nedir?
3. Bakanlığınızca bu faaliyetler için hangi gazete, tv ve dergiye ne kadar ödeme yapılmıştır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Akif Çağatay KILIÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Kamu hizmetlerinin yürütülebilmesi için kamu binalarının yetersiz kaldığı durumlarda kiralık binalarda kamu hizmeti yürütülmeye çalışılmaktadır.

Buna göre;

1. Bakanlığınızın hizmetleri için 2002-2016 yılları arasında kaç bina kiralamıştır?
2. Halen Bakanlığınız kaç kiralık binada hizmet vermektedir?
3. Bakanlığınızca kiralanan binalar ve binaların bölgesi neye göre seçilmektedir?
4. Bakanlığınız için kiralanan binalara toplamda yıllık kaç lira kira ödenmektedir?
5. 2002-2016 yılları arasında Bakanlığınızın hizmetleri için ödenen kiralara yıllara göre miktarları nasıldır?
6. Bakanlığınızca kiralanan binaların kira sözleşmeleri kaç yılına yapılmaktadır?
7. Bakanlığınızca kullanılmadığı halde kirası ödenen veya erken boşaltılıp, sözleşmesi uzun olduğu için kirası ödenen bina var mıdır? Varsa bunlar hangileridir?
8. İnşaat veya proje aşamasında kiralanan ya da sözleşme yapılan bina var mıdır? Varsa bunlar hangileridir? Kimlerden ve kaç yılına kiralanmıştır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Akif Çağatay KILIÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Kamu hizmetlerinin yürütülebilmesi için kamu araçlarının yetersiz kaldığı durumlarda kiralık araçlarla kamu hizmeti yürütülmeye çalışılmaktadır.

Buna göre;

1. Bakanlığınızın hizmetleri için 2002-2016 yılları arasında kaç araç kiralamıştır? Bunların kaçı makam aracıdır?
2. Kiralanan araçlardan şoförlü olarak kiralanan var mıdır? Varsa kaç tanesi şoförlü olarak kiralanmıştır?
3. Şoförlü olarak kiralanan araçlar için ekstra para ödenmiş midir? Ödenmişse ne kadar ödenmiştir?
4. Halen Bakanlığınızda kaç kiralık araç hizmet vermektedir?
5. Bakanlığınızca kiralanan araçların kiralandığı firmalar neye göre seçilmektedir?
6. Bakanlığınız için kiralanan araçlara toplamda yıllık kaç lira ödenmektedir?
7. 2002-2016 yılları arasında Bakanlığınızın hizmetleri için ödenen araç kiralama bedelinin yıllara göre miktarları nasıldır?
8. Bakanlığınızca kiralanan araçların kira sözleşmeleri kaç yıllığına yapılmaktadır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Akif Çağatay KILIÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Bakanlıkların açıklanan temsil giderleri (Bakanlık merkez ve taşra teşkilatları bünyesinde karşılama, ağırlama, yemek, davet, davetiye, çiçek, afiş, eşantıyon, açılış törenleri gibi faaliyetler) çeşitli vesilelerle basına yansımaktadır.

Buna göre;

1. 2002-2016 yılları arasında AKP iktidarları döneminde Bakanlığınızca temsil gideri olarak ne kadar harcama yapılmıştır? Bu harcamaların yıllara ve görev yapan Bakanların dönemlerine göre dağılımı nasıldır?
2. Bu temsil giderlerinde tasarrufa gidilmesi hususunda bir çalışmanız bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa bunlar nelerdir?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Sayı : 25388436/ 158
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20. / 04 / 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bursa Milletvekili Sayın İsmet Büyükataman'ın tarafımıza tevcih ettiği 7/2574, 7/2778, 7/2782 ve 7/2784 esas numaralı yazılı soru önergelerine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Akif Çağatay KILIÇ
Gençlik ve Spor Bakanı

EKİ:
Cevabî yazı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMET BÜYÜKATAMAN TARAFINDAN
VERİLEN 7/2574, 7/2778, 7/2782 ve 7/2784 ESAS NUMARALI SORU
ÖNERGELERİNİN CEVABI**

Sorularda sözü edilen harcamalar, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde titizlikle ve hassasiyetle yapılmakta ve tasarruf ilkelerine azami özen gösterilmektedir. Söz konusu harcamalar iç denetim kapsamında denetlenmekte ve ayrıca Sayıştay Başkanlığının denetimine tabi tutulmaktadır.

Bilindiği üzere her yıl **Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu** ve **Kesin Hesap Kanunu** ile Bakanlığımıza tahsis edilen bütçe T.B.M.M. Plan ve Bütçe Komisyonu ve Genel Kurulu'nda görüşülmektedir. Bakanlığımız da bütçe kanunu ile kendisine tahsis edilen ve ilgili bütçe tertibinde gösterilen ödenekleri, ilgili mevzuat doğrultusunda kullanmaktadır. Söz konusu giderler için ayrılan ödeneye Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'ndan ve yapılan harcamalara ise Kesin Hesap Kanunu'ndan da ulaşmak mümkündür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirilmiş olan alımlar, en uygun teklifi veren kurum, kuruluş ve firmalardan yapılmaktadır.

Yapılan harcamalarla ilgili olarak Kamu İhale Kurumu, 4734 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen ve kamu harcaması yapılmasını gerektiren mal ve hizmet alımları ile yapım işi ihalelerine ilişkin bilgileri toplamakta ve istatistikî veriler oluşturmaktadır.

Bu çerçevede, Bakanlığımız ve bağlı kurum ve kuruluşlarınca gerçekleştirilen mal ve hizmet alımları ile yapım işi ihalelerine ilişkin bilgiler, Kamu İhale Kurumu'nun resmi internet sayfası olan www.ihale.gov.tr sitesinde bulunan **KSP** ve **EKAP** linkleri kullanılarak, “4734 Kapsamında”, “İstisna”, “Kapsam Dışı” kriterleri dâhilinde; idare, ihale ve sektörel bazda yapılacak sorgulamalar ile kamuoyunca ulaşılabilir niteliktedir.

Diğer taraftan, Bakanlığımız tarafından kiralanmış herhangi bir bina bulunmamaktadır.

3.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/2777)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Akif Çağatay KILIÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Bursa ilimiz, Türkiye'nin 4. büyük vilayetidir. Bursa merkezi bütçeye yaptığı katkıyı yatırım ve hizmet olarak geri alamamaktadır.

Buna göre;

1. 2011-2016 yılları arasında Bursa ilimize Bakanlığınız tarafından yapılan yatırımlar nelerdir? Yapılan yatırım miktarı ne kadardır? Hangi projeye ne zaman, ne miktarda kaynak aktarılmıştır?
2. Bakanlığınızca Bursa'ya yapılması planlanan projeler var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
3. Bakanlığınızca, 2011-2016 yılları arasında 81 ilimize yapılan yatırım miktarları ile kıyaslandığında Bursa ilimiz kaçınıcı sıradadır?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Sayı : 25388436/ 161
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20.. 04 /2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bursa Milletvekili Sayın İsmet Büyükataman'ın tarafımıza tevcih ettiği 7/2777 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Akif Çağatay KILIÇ
Gençlik ve Spor Bakanı

EKİ:
Cevabî yazı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMET BÜYÜKATAMAN TARAFINDAN
VERİLEN 7/2777 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Yılların özlemi olan, modern normlara uygun 44 bin seyirci kapasiteli dev bir stadyumu, çok önemli ve vizyon spor tesislerini Bursalının ve sporseverlerin hizmetine sunan, yeni yurt inşaatlarına hız veren Bakanlığımızın, bu ilimize yönelik yatırım ve hizmetleri artarak devam etmektedir.

Bursa ilimize 2011-2016 yıllarında, Bakanlığımız bağlı kuruluşları olan **Spor Genel Müdürlüğü** tarafından **307.242.000 TL** ve **Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü** tarafından da **42.929.763 TL** tutarında yatırım yapılmıştır.

Yapılan yatırımlarla Bursa ilimize modern normlarda yeni bir stadyum, çeşitli spor salonları, yüzme havuzları, futbol sahaları, gençlik merkezleri ve bir kamp eğitim merkezi ile yüksek öğrenim öğrencilerinin barınma ihtiyaçları için yurtlar kazandırılmıştır.

YURKUR'un Bursa ili yatırım programında halen 3 adet proje bulunmaktadır. Bunlardan biri olan **Bursa/Karacabey** 300 kişilik yurt projesi tamamlanarak hizmete açılmıştır. **Bursa/İnegöl** 500 kişilik yurt projesinin inşaatı tamamlanmış olup, yıl sonuna doğru hizmete açılacaktır. **Bursa Merkez'de** inşa edilecek olan 1000 kişilik yurt projesinin ise proje çalışmaları devam etmektedir.

Kasım ayında yapılan Genel Seçimleri neticesinde, 2016 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun mart ayında yürürlüğe girmiş olması nedeniyle, 2016 yılına ait yatırım programı üzerindeki çalışmalar halen devam etmektedir.

4.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/2779)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Akif Çağatay KILIÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Bakanlığınız ve Bakanlığınıza bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşlarda görevli kamu personeline maaş promosyonu adı altında bir ödeme yapılmaktadır.

Buna göre;

1. Promosyon paralarının belirlenmesinde kişi başına düşen meblağ nasıl belirlenmektedir?
2. Bu ücret, sonradan o iş yerine atanan memura ödenmekte midir?
3. Çok fazla çalışanı olan kurumlarda maaş promosyonunun diğer işyerlerinde çalışan işçilerden daha düşük olmasının sebebi nedir?
4. Promosyon anlaşmaları bankalarla neye göre yapılmaktadır? Son yapılan ihalede hangi bankalar hangi teklifleri yapmıştır? Neticede hangi banka ile anlaşma yapılmıştır?
5. Bakanlığınız bünyesinde; promosyon paralarından yasal kesintiler haricinde kurum giderleri vs gibi adlarla kesinti yapılmış mıdır?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Sayı : 25388436/ 160
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20.04/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bursa Milletvekili Sayın İsmet Büyükataman'ın tarafımıza tevcih ettiği 7/2779 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Akif Çağatay KILIÇ
Gençlik ve Spor Bakanı

EKİ :
Cevabî yazı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMET BÜYÜKATAMAN TARAFINDAN
VERİLEN 7/2779 ESASNUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Promosyon anlaşmaları, Başbakanlık Genelgesinde yer alan hükümler çerçevesinde, en yüksek teklifi veren banka ile yapılmaktadır. Kişi başına düşen miktar, söz konusu meblağın, protokolün imzalandığı tarihteki personel sayısına bölünmesi suretiyle, eşit oranda tespit edilmektedir.

Daha sonra Bakanlığımızca atanacak ve göreve başlayacak personel için belli miktarda promosyon tutarı ayrılmakta ve kıst usulü (göreve başladığı tarih itibariyle hesaplanarak) ödeme yapılmaktadır.

Personele eşit oranda dağıtılan promosyon tutarlarından hiçbir kesinti yapılmamaktadır.

5.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman 'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç 'ın cevabı (7/2780)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Akif Çağatay KILIÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Dava açmak bir kişi veya kuruluş aleyhinde mahkeme önünde bir hak talebinde bulunmak demektir. Kişiler haksızlığa uğradıklarında bakanlıkları da mahkemeye verebilmektedirler.

Buna göre;

1. Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlarda 2002-2016 tarihleri arasında, görev yeri değişikliği ve benzeri nedenlerle bakanlık personeli tarafından bakanlığınıza açılan kaç dava bulunmaktadır?

2. 2002-2016 tarihleri arasında, bakanlık olarak personele açtığınız kaç dava vardır?

3. Bu davalardan kaçını bakanlığınız kazanmış, kaçını kaybetmiştir?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Sayı : 25388436/ 159
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20.4. /2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bursa Milletvekili Sayın İsmet Büyükataman'ın tarafımıza tevcih ettiği 7/2780 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Akif Çağatay KILIÇ
Gençlik ve Spor Bakanı

EKİ:
Cevabî yazı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMET BÜYÜKATAMAN TARAFINDAN
VERİLEN 7/2780 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır. Anayasanın 125'inci maddesi uyarınca, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açık olup, dava açma hakkı, her Türk vatandaşın Anayasa ile güvence altına alınmış hakkıdır. Kişilerin yargı mercileri önünde davacı olarak bulunabilmeleri, söz konusu anayasal haklarının kullanımı niteliğindedir.

Bakanlığımız, kamu görevinin gereğini yerine getirmek amacı ile başta Anayasa olmak üzere, kanunların, tüzüklerin ve yönetmeliklerin emrettiği ilkelere uygun hareket etmektedir.

Bakanlığımızın kuruluş tarihi olan 2011 yılından itibaren, görev yeri değişikliği ve benzeri nedenlerle Kurum aleyhine 20, kurum personeli aleyhine 1 dava açılmıştır. Belirtilen dava dosyalarının tümü derdesttir.

2002-2016 tarihleri arasında görev yeri değişikliği ve benzeri sebeplerle **Spor Genel Müdürlüğüne** karşı 281, Kurum personeli aleyhine 166 adet dava açılmıştır. Bahsi geçen davaların 151'i kazanılmış, 142'si kaybedilmiş olup 154'ü ise derdesttir.

Bakanlığımız bağlı kuruluşu **Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü** aleyhine 290, Kurum personeli aleyhine 7 dava açılmış olup davaların 80'i lehte, 57'si aleyhte sonuçlanmış olup 160 adet dava ise derdesttir.

Spor Toto Teşkilat Başkanlığı aleyhine 3 adet dava açılmış olup bunlardan; 1'i lehte ve 1'i aleyhte diğeri de derdest olup personele açılan herhangi bir dava bulunmamaktadır.

6.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, spor kulüplerine verilen cezalara ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/2783)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Akif Çağatay KILIÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Federasyon seçimlerinde ve şike sürecince mevcut federasyon başkanının yanında yer almayan Bursaspor Kulübünün 5 yıldır “**İntikam cezaları**” aldığı iddia edilmektedir.

Ceza unsuru olarak gösterilen gelişmelerin emsalleri ve daha da fazlalarının başka statlarda yaşandığını ve buna karşı ceza verilmediği veya çok hafif cezalarla geçiştirildiği dile getirilmektedir.

Buna göre;

1. Bakanlık olarak spor kulüplerine keyfi ceza verilmesinin önüne geçmek adına alınmış tedbirleriniz bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa bunlar nelerdir?
2. Son 5 yılda hangi spor kulüpleri hangi olaylardan dolayı ne ceza almıştır?
3. Son 5 yılda Bursaspor hangi olaylardan dolayı ne ceza almıştır?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Sayı : 25388436/ 162
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20. 4/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bursa Milletvekili Sayın İsmet Büyükataman'ın tarafımıza tevcih ettiği 7/2783 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Akif Çağatay KILIÇ
Gençlik ve Spor Bakanı

EKİ :
Cevabî yazı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMET BÜYÜKATAMAN TARAFINDAN
VERİLEN 7/2783 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip özerk yapıda bir kuruluş olan **Türkiye Futbol Federasyonu’nun** soru önergesinde yer alan konularla ilgili yaptığı açıklamalar aşağıdadır:

“Spor kulüplerine verilen cezalarla ilgili bilgilere, Türkiye Futbol Federasyonu’nun resmi internet sitesi olan www.tff.org adresindeki, bilgi bankası bölümünün altında yer alan cezalar kısmından ulaşılmaktadır.

Ayrıca Amatör ve Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu tarafından verilen cezalar yine Türkiye Futbol Federasyonu’nun resmi internet sitesi olan www.tff.org adresinde, kurulların yer aldığı bölümde yayınlanmaktadır.”

7.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, son beş yıl içinde Diyarbakır'da gerçekleşen ithalat ve ihracat verilerine ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3575)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gümrük ve Ticaret Bakanı Sayın Bülent TUFENKCI** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Altan TAN

Diyarbakır Milletvekili

1. Son 5 yıl içinde Diyarbakır ilinde gerçekleşen ithalat oranlarının yıllara göre dağılımı nasıldır?
2. Son 5 yıl içinde Diyarbakır ilinde en çok ithal edilen ürünler nelerdir?
3. Son 5 yıl içinde Diyarbakır ilinde gerçekleşen ihracat oranlarının yıllara göre dağılımı nasıldır?
4. Son 5 yıl içinde Diyarbakır ilinde en çok ihraç edilen ürünler nelerdir?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610- 15439036
Konu : Soru Önergesi (7/3575)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29/03/2016 tarihli ve 43452547-120.00-26966 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN tarafından verilen 7/3575 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Balent TUFENKCI
Bakan

EK: Soru önergesi cevabı

Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN'a ait 7/3575 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1-4) Türkiye İstatistik Kurumu resmi web sitesinde yer alan ve Resmi İstatistik Programı kapsamında elde edilen 2011-29/02/2016 tarihleri arasında Diyarbakır ilinde gerçekleştirilen ithalat ve ihracat işlemlerine ilişkin veriler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Yıl	İthalat Dolar	PAYI	İhracat Dolar	PAYI
2011	62.815.588	0,03	169.672.075	0,13
2012	69.057.038	0,03	198.959.121	0,13
2013	116.223.247	0,05	280.807.593	0,18
2014	55.447.742	0,02	254.118.608	0,16
2015	59.711.354	0,03	193.442.733	0,13
2016	9.593.511	0,03	25.148.877	0,11

2015 ve 2016 yılı verileri geçicidir.

Diyarbakır ilinde 2011-29/02/2016 tarihleri arasında en çok ithal edilen ürünler; mineral yakıtlar, organik kimyasal ürünler, kazanlar, hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar, eczacılık ürünleridir. Aynı tarihler arasında en çok ihraç edilen ürünler ise tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento isimli eşyalardır.

8.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, İran'dan getirilen üzümlerin ülkemizde paketlenerek Avrupa ülkelerine ihraç edildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3576)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın aracılığınızla Sayın Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent TUFENKÇİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla

Mazlum NURLU
Manisa Milletvekili

Çekirdeksiz kuru üzüm üretimi ve ihracatı ülkemiz ve Manisa ekonomisinde önemli yer tutmaktadır. Üretilen çekirdeksiz kuru üzümün % 90'ı ihraç edilmektedir. Bu nedenle Türkiye uluslararası üzüm piyasasında fiyat dengesi açısından en önemli belirleyicidir.

Bu yıl don ve dolu yağışı nedeniyle üzüm rekoltesi düşük gerçekleşmiştir. Üzümün az olmasından kaynaklı olarak fiyatların yüksek seyretmesine rağmen, üreticinin gelirinde büyük kayıp oluşmuştur.

Geçen yıllarda gündeme gelen Mersin serbest bölgesinden İran üzümü ihracatı yurt dışında üzüm piyasamıza büyük zarar vermiştir. Bu yılda Mersin serbest bölgesine getirilen İran Üzümünün, Manisa üzümü ile paçal yapılarak, yani karıştırılarak Avrupa'ya Türk firmaları etiketi ile ihraç edildiği konusunda şikayetler gelmektedir.

Verilen bilgilere göre Manisa kuru üzümü ile İran üzümü fiyatı arasında tonda 500 dolar gibi bir fark vardır. Bazı ihracatçılar bunu fırsat bilerek İran üzümünü yurt dışına Türk üzümü olarak ihraç etmektedirler.

Her ne kadar yerli üreticiyi korumak için % 56 gümrük vergisi uygulansa da, vergi muafiyeti olan Serbest Bölgelerde, İran'dan gelen kuru üzüm yeniden işlenip kutuları değiştirilerek Türk Üzümü olarak Avrupa ülkelerine satılmaktadır.

Gerek kalite, gerekse nefaset bakımından daha iyi olan sultaniye çekirdeksiz kuru üzümümüzün imajına zarar verilmektedir. Çünkü üreticilerimiz Avrupa standartlarına uygun ilaç kalıntısı olmayan en kaliteli üzümü yetiştirmektedirler. Fakat İran üzümündeki kalıntı miktarının fazlalığı nedeniyle fiyatlar düşürülmektedir.

Üzüm ihracatı ve üretimi için büyük tehlike oluşturan bu gelişmelerin önüne geçilmediği takdirde, Avrupa'daki üzüm pazarımızı kaybedecek ve bundan en büyük zararı ülkemiz ve üzüm üreticilerimizin göreceğimiz ifade edilmektedir.

Bunlara göre;

- 1- Ülkemizde bulunan serbest bölgelere İran'dan getirilen çekirdeksiz kuru üzümün ülkemizde üretilen çekirdeksiz kuru üzümlerle karıştırılıp kutuları değiştirilerek Türkiye'de üretilmiş gibi yeniden paketlenip etiketlendiği ve ihraç edildiği iddiaları doğru mudur?
- 2- 2014-2015 ve 2016 yıllarında İran'dan serbest bölgelere gelen üzüm miktarı ne kadardır?
- 3- Bu üzümler hangi ülkelere ihraç edilmiştir?
- 4- Bu yıl ülkemizden rekolteden fazla üzüm ihraç edildiği iddiaları doğru mudur?
- 5- Dış piyasada imaj zedelenmesine neden olan bu uygulamanın engellenmesi için hangi tedbirleri alacaksınız?

**T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI**

Sayı : 69602026/610- 154384 93
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/3576)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29/03/2016 tarihli ve 43452547-120.07-26966 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Manisa Milletvekili Sayın Mazlum NURLU tarafından verilen 7/3576 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

EK: Soru önergesi cevabı

Manisa Milletvekili Mazlum NURLU' ya ait 7/3576 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmektedir.

1-5) Bakanlığımız Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri İran menşeli üzüm eşyası ile ilgili olarak, etkin denetim sağlanması ve serbest bölgede yapılan işlemler ve menşe belgeleri konusunda azami dikkat sarf edilmesi hususunda talimatlandırılmıştır. Ayrıca konu, serbest bölge faaliyetleri yönüyle değerlendirilmek üzere Ekonomi Bakanlığına intikal ettirilmiştir.

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2002-2016 yılları arasında Niğde'de sanayi ve hizmet sektörlerinde çalışanların sayılarına ilişkin sorusu ve Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/3600)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Kalkınma Bakanı Sn. Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 04.03.2016

Ömer Fethi GÜRER

Niğde Milletvekili

- 1- 2002-2016 yılları arasında, yıllara göre Niğde ilinde sanayi ve hizmet sektöründe çalışanların sayısı kaçtır?
- 2- 2002-2016 yılları arasında yıllara göre Niğde ilinde çalışanların (Hizmet ve Sanayi Sektörü) Türkiye toplamı içinde payı yüzde kaçtır?
- 3- 2016 yılında Niğde'de yeni yatırım ve iş alanları yaratılarak çalışanlarının sayısını artırmaya yönelik bir proje ya da projeler var mıdır?
- 4- KOP kapsamında Akdeniz'e akan Ecemiş Suyunun Niğde ve Bor ovalarına akıtılması yönünde bir çalışma bulunmakta mıdır?

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

19 Nisan 2016

Sayı : 43728771-610.00- 1628
Konu : 7/3600 Esas Sayılı Yazılı Soru Önergesi

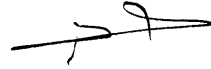
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi: TBMM Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 29.03.2016 tarihli ve 43452547-120.07-26966 sayılı yazısı.

İlgi yazıyla, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'in tarafıma tevcih ettiği 7/3600 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

Ek: Soru Önergesine İlişkin Cevaplar

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN YÖNELTTİĞİ 7/3600
ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YÖNELİK CEVAPLAR:**

Soru 1-4: 2002-2016 yılları arasında, yıllara göre Niğde ilinde sanayi ve hizmet sektöründe çalışanların sayısı kaçtır? 2002-2016 yılları arasında, yıllara göre Niğde ilinde çalışanlarının Hizmet ve Sanayi Sektörü) Türkiye toplamı içinde payı yüzde kaçtır? 2016 yılında Niğde'de yeni yatırım ve iş alanları yaratılarak çalışanların sayısını artırmaya yönelik bir proje ya da projeler var mıdır? KOP kapsamında Akdeniz'e akan Ecemiş Suyuna Niğde ve Bor Ovalarına akıtılması yönünde bir çalışma bulunmakta mıdır?

Cevap 1-4: Konuya ilişkin resmi istatistikler elimizde bulunmamakla birlikte Niğde ili Sosyal Güvenlik Kurumundan temin edilen verilere göre 99 farklı iş kodlarına göre 2008 yılında 3.187 olan işyeri sayısı ve 21.947 olan sigortalı sayısı 2014 yılı sonu itibarıyla 5.253 işyeri sayısı ve 35.460 sigortalı sayısına yükselmiştir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmekte olan Girişimcilik ve Yenilik İhtiyaç Analizi Araştırma Projesi kapsamında Niğde ilinin girişimciliğinin artırılması ile sanayi alanında genel durumunun ve potansiyel yatırım alanlarının belirlenerek bu alanların geliştirilmesine yönelik desteklemelerin önümüzdeki yıllarda yapılması için Bakanlığımıza teklifte bulunulacağı belirtilmiştir. Ayrıca 2016 yılında yatırım programına alınan Dış Ticareti Geliştirme Programı Projesi yürütülecektir. Bu proje kapsamında Niğde ilinin dış ticaretinin geliştirilmesi ve ihracatta karşılaşılan sorunlarına yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Ahiler Kalkınma Ajansı 02.02.2016 tarihi itibarıyla 2016 yılı KOBİ Geliştirme Mali Destek Programını kamuoyuna ilan etmiştir. Program için ayrılan toplam bütçe 9 milyon TL'dir. Hem yeni kurulmuş olan hem de hali hazırda faaliyette bulunan KOBİ'ler bu program için uygun başvuru sahibi olabilecektir. Programın amacı "TR71 Bölgesinde faaliyet gösteren Kobilerin üretim/hizmet kapasitesinin geliştirilmesi, üretimde verimliliğin sağlanması ve ürün çeşitliliğinin artırılması ile yüksek katma değerli ürün/hizmet elde edilmesi ve ulusal/bölgesel rekabetçiliğin artırılması yolu ile bölgesel gelişmeye katkı sağlanması" olarak belirlenmiştir. Bu programın başvuru süreci devam etmekte olup potansiyel başvuru sahiplerinin 08.04.2016 tarihine kadar proje tekliflerini Ajansa sunabileceklerdir.

Akdeniz'e akan Ecemiş Suyuna Niğde ve Bor Ovalarına akıtılması ile ilgili DSİ Genel Müdürlüğü tarafından çalışmalar devam etmektedir. Söz konusu çalışmanın ayrıntılı teknik bilgileri DSİ Genel Müdürlüğünden temin edilebilecektir.

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 1

76'NCI BİRLEŞİM
20 NİSAN 2016 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun 18.4.2016 Pazartesi günü Gündeminin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmında yer alan 11/8 esas numaralı Gensoru önergesinin 21.4.2016 Perşembe günü Birleşimde görüşülmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 18.4.2016 tarihli 74’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun;

26 Nisan 2016 Salı günü Birleşiminde Sözlü Sorular ve diğer denetim konularının görüşülmesiyle Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

20 ve 27 Nisan 2016 Çarşamba günü birleşimlerinde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

Yukarıda belirtilen Çarşamba günü birleşimlerinde Genel Kurulun saat 14.00’te toplanması,

Yukarıda belirtilen birleşimlerin dışında, 26’ncı Dönem 1’inci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 - 24.00, Çarşamba ve Perşembe günleri 14.00 – 24.00 saatleri arasında;

Çalışmalarını sürdürmesi,

170 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğü’nün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 5’inci maddelerden, ikinci bölümünün 6 ila 12’nci maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.3.2016 tarihli 59’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun;

Haftalık çalışma günlerinin dışında 22, 25 ve 29 Nisan 2016 Pazartesi ve Cuma günleri saat 14.00’te toplanarak, bu günü birleşimlerinde Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 31.3.2016 tarihli 64’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun;

20 Nisan 2016 Çarşamba günü Birleşiminde 24 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

21 Nisan 2016 Perşembe günü Birleşiminde 29 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

22 Nisan 2016 Cuma günü Birleşiminde 31 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

25 Nisan 2016 Pazartesi günü Birleşiminde 33 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

26 Nisan 2016 Salı günü Birleşiminde 35 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

27 Nisan 2016 Çarşamba günü Birleşiminde 37 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

28 Nisan 2016 Perşembe günü Birleşiminde 39 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

29 Nisan 2016 Cuma günü Birleşiminde 41 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

Yukarıda belirtilen birleşimlerinde gece 24.00’te günlük programın tamamlanamaması halinde günlük programın tamamlanmasına kadar,

Çalışmalarını sürdürmesi,

277 ve 278 Sıra Sayılı Kanun Tasarılarının İçtüzüğü’nün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi,

277 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 5’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 6 ila 13’üncü maddelerden oluşması,

278 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 22’nci maddelerden, ikinci bölümünün 23 ila 38’inci maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 14.4.2016 tarihli 73’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu**

20.4.2016 Çarşamba - Saat: 10.00

21.4.2016 Perşembe - Saat: 10.00

***Avrupa Birliği Uyum Komisyonu**

20.4.2016 Çarşamba – Saat: 15.00

***Meclis Araştırması Komisyonu**

(Aile Bütünlüğünün Korunması)

21.4.2016 Perşembe – Saat: 11.00

*** Dışişleri Komisyonu**

20.4.2016 Çarşamba - Saat: 11.00

*** Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu**

20.4.2016 Çarşamba - Saat: 11.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

76'NCI BİRLEŞİM

20 NİSAN 2016 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Eğitim ve Öğretim Faaliyetlerinin Niteliğini Düşürdüğü ve Çocuklara Yönelik İstismar Vakalarının Artmasına Neden Olduğu İddiasıyla Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı Hakkında Bir Gensoru Açılmasına İlişkin Önergesi (11/8) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 11.04.2016) (Dağıtma Tarihi: 12.04.2016) (**Görüşme Günü: 21.04.2016**)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- **(S. Sayısı: 279)** Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine Ek Denetleyici Makamlar ve Sınırşan Veri Akışına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/692) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2016) **(*)(X)**

2.- **(S. Sayısı: 278)** Cezaî Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı (1/695) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.04.2016) **(*)(**)**

3.- **(S. Sayısı: 280)** Velayet Sorumluluğu ve Çocukların Korunması Hakkında Tedbirler Yönünden Yetki, Uygulanacak Hukuk, Tanıma, Tenfiz ve İşbirliğine Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/697) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2016) **(X)**

4.- **(S. Sayısı: 281)** Çocuk Nafakası ve Diğer Aile Nafaka Türlerinin Uluslararası Tahsiline İlişkin Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/698) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2016) **(X)**

5.- **(S. Sayısı: 277)** Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/688) ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.04.2016) **(**)**

6.- **(S. Sayısı: 170)** İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(**)**

7.- **(S. Sayısı: 248)** Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/672) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.03.2016) **(X)**

8.- **(S. Sayısı: 87)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

9.- **(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

10.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

11.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) **(X)**

12.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) **(X)**

(*) Görüşmeleri yarım kalan kanun tasarı ve tekliflerini gösterir.

() İhtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.**

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

13.- **(S. Sayısı: 29)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/324) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 30)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/327) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 32)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/333) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 33)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/334) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 35)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/337) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 36)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/338) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

21.- **(S. Sayısı: 37)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/340) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 38)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/341) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

23.- **(S. Sayısı: 39)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

24.- **(S. Sayısı: 40)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/343) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 41)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/346) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

26.- (S. Sayısı: 42) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/347) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

27.- (S. Sayısı: 43) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/348) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

28.- (S. Sayısı: 44) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/349) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

29.- (S. Sayısı: 45) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/355) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

30.- (S. Sayısı: 48) Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

31.- (S. Sayısı: 46) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/358) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

32.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

33.- (S. Sayısı: 49) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

34.- (S. Sayısı: 50) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

35.- (S. Sayısı: 54) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/376) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.01.2016) (X)

36.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/378) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

37.- (S. Sayısı: 56) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/379) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

38.- (S. Sayısı: 57) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/380) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

39.- (S. Sayısı: 58) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/381) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

40.- (S. Sayısı: 59) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/382) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

41.- (S. Sayısı: 62) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/345) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.01.2016) (X)

42.- (S. Sayısı: 88) Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2016) (X)

43.- (S. Sayısı: 69) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/351) Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

44.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/352) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

45.- (S. Sayısı: 71) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

46.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

47.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

48.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/374) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

49.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/298) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

50.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

51.- (S. Sayısı: 77) Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

52.- (S. Sayısı: 78) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/383) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

53.- (S. Sayısı: 79) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/384) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

54.- (S. Sayısı: 80) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psicotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

55.- (S. Sayısı: 81) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/389) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

56.- (S. Sayısı: 82) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/394) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

57.- (S. Sayısı: 83) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/407) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

58.- (S. Sayısı: 84) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

59.- (S. Sayısı: 89) Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

60.- (S. Sayısı: 90) Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

61.- (S. Sayısı: 91) Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

62.- (S. Sayısı: 92) Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/463) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

63.- (S. Sayısı: 93) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/375) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

64.- **(S. Sayısı: 94)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 96)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/464) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 99)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/416) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 100)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 101)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

70.- **(S. Sayısı: 102)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

71.- **(S. Sayısı: 103)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

72.- **(S. Sayısı: 104)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

73.- **(S. Sayısı: 105)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

74.- **(S. Sayısı: 106)** Gemilerin İhtiyati Hazine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/443) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

75.- **(S. Sayısı: 108)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

76.- **(S. Sayısı: 109)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/446) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

77.- (S. Sayısı: 107) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/444) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

78.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

79.- (S. Sayısı: 112) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

80.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

81.- (S. Sayısı: 113) Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

82.- (S. Sayısı: 114) Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

83.- (S. Sayısı: 115) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

84.- (S. Sayısı: 116) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

85.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/465) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

86.- (S. Sayısı: 121) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

87.- (S. Sayısı: 122) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

88.- (S. Sayısı: 124) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

89.- (S. Sayısı: 125) Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

90.- **(S. Sayısı: 126)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/485) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

91.- **(S. Sayısı: 127)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/486) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

92.- **(S. Sayısı: 128)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/488) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

93.- **(S. Sayısı: 129)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/489) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

94.- **(S. Sayısı: 130)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/491) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

95.- **(S. Sayısı: 131)** Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/459) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

96.- **(S. Sayısı: 132)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/500) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

97.- **(S. Sayısı: 133)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/501) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

98.- **(S. Sayısı: 135)** Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

99.- **(S. Sayısı: 138)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/350) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

100.- **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

101.- **(S. Sayısı: 143)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

102.- **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

103.- **(S. Sayısı: 134)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

104.- (S. Sayısı: 137) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/331) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

105.- (S. Sayısı: 139) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

106.- (S. Sayısı: 141) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/493) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

107.- (S. Sayısı: 153) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/490) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

108.- (S. Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

109.- (S. Sayısı: 158) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/477) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

110.- (S. Sayısı: 159) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/473) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

111.- (S. Sayısı: 160) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/467) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

112.- (S. Sayısı: 172) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/423) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

113.- (S. Sayısı: 173) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/442) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

114.- (S. Sayısı: 174) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

115.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/392) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

116.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

117.- (S. Sayısı: 181) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/507) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

118.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

119.- (S. Sayısı: 144) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

120.- (S. Sayısı: 145) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/515) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

121.- (S. Sayısı: 150) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

122.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/400) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

123.- (S. Sayısı: 154) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/503) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

124.- (S. Sayısı: 155) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/495) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

125.- (S. Sayısı: 166) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/426) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

126.- (S. Sayısı: 182) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/524) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

127.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/527) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

128.- (S. Sayısı: 146) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkânlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/519) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

129.- (S. Sayısı: 157) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/492) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

130.- (S. Sayısı: 162) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/390) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

131.- (S. Sayısı: 163) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/388) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

132.- (S. Sayısı: 164) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/391) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

133.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/425) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

134.- (S. Sayısı: 169) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

135.- (S. Sayısı: 171) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/393) ve Tarım, Orman ve Köyşleri ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

136.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

137.- (S. Sayısı: 161) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/466) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

138.- (S. Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

139.- (S. Sayısı: 175) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/521) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

140.- (S. Sayısı: 180) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

141.- (S. Sayısı: 184) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/482) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

142.- (S. Sayısı: 190) Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/615) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

143.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/624) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.03.2016) (X)

144.- (S. Sayısı: 185) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/579) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

145.- (S. Sayısı: 187) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/620) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

146.- (S. Sayısı: 188) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/622) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

147.- (S. Sayısı: 189) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

148.- (S. Sayısı: 191) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/616) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

149.- (S. Sayısı: 193) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/625) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

150.- (S. Sayısı: 194) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/626) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

151.- (S. Sayısı: 195) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/627) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

152.- (S. Sayısı: 196) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthalı ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/396) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

153.- (S. Sayısı: 197) 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/474) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

154.- (S. Sayısı: 201) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/544) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

155.- (S. Sayısı: 203) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/547) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

156.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

157.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/549) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

158.- (S. Sayısı: 208) Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/475) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

159.- (S. Sayısı: 209) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

160.- (S. Sayısı: 210) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/551) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

161.- (S. Sayısı: 211) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/554) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

162.- (S. Sayısı: 212) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/556) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

163.- (S. Sayısı: 216) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

164.- (S. Sayısı: 217) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/569) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

165.- (S. Sayısı: 218) Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

166.- (S. Sayısı: 219) Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/420) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

167.- (S. Sayısı: 220) Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/530) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

168.- (S. Sayısı: 221) Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/531) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

169.- (S. Sayısı: 222) Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

170.- (S. Sayısı: 223) Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

171.- (S. Sayısı: 225) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/538) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

172.- (S. Sayısı: 226) Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/476) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

173.- (S. Sayısı: 227) 1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/478) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

174.- (S. Sayısı: 228) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/397) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

175.- (S. Sayısı: 229) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/398) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

176.- (S. Sayısı: 230) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

177.- (S. Sayısı: 231) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/421) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

178.- (S. Sayısı: 232) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/560) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

179.- (S. Sayısı: 233) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/561) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

180.- (S. Sayısı: 234) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/566) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

181.- (S. Sayısı: 235) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/581) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

182.- (S. Sayısı: 236) 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

183.- (S. Sayısı: 238) Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 2 Haziran 1987 Tarihinde Ankarada İmzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/505) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

184.- (S. Sayısı: 239) Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/526) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

185.- (S. Sayısı: 242) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/578) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

186.- (S. Sayısı: 244) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/552) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

187.- (S. Sayısı: 246) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/559) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

188.- (S. Sayısı: 249) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/344) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

189.- (S. Sayısı: 250) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

190.- (S. Sayısı: 251) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/468) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

191.- (S. Sayısı: 252) Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/504) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

192.- (S. Sayısı: 259) Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/595) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

193.- (S. Sayısı: 261) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/328) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

194.- (S. Sayısı: 262) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

195.- (S. Sayısı: 264) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/523) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

196.- (S. Sayısı: 265) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/605) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

197.- (S. Sayısı: 271) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/607) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

198.- (S. Sayısı: 275) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/487) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

